

KRATAK

PREGLÉD NOVOGA

ZAKONA

ALITI

ZSITAK, I NAUKI

JESUSA

SZINA BOSJEGA.

DRUGI DÉL.

STAMPANO SOPRONI LETI 1824.
KOD KATHARINE KULTSÁR.

Odperl je (Jezus) Uszta szvoja, ter nyé ucsil.,
Matth. 5. v. 2.

Nuterpelyanye,

Kumai je Adam va Paradisomi pregrisil, velyen je Bog nyemu obechal nigda poſzlati szina ſzvojega jedino rodjenoga Jesusa Kristusa Szpaſzitelya (Messiasa) da on ditczü, i nuke Adama iz vrasjega robſztva, va ko ſzu krez Adama grih upali, ſzkupi; i ovo ubechanye je Bog med Zsidovi od vrimena do vrimena ponovil. — Szvéti, i pobosni, od Boga raſzvitjeni muzsi szu dugo vrime naiper nazviſztili iz koga pokolénya kada, i v-kom méſzti ſze oche roditi, csa oche csiniti, csa za naſz terpiti, ovi szvéti muzsi szu bili zvani Proroki.

I ſztanovito, ako ſzvéta Piszma razglédamo, tako ſze doſzt nacsuditi nemoremo, da Zsidovi doiduchega Messiasa niſzu z-veſzélyem objamili. Szvitlo je bilo krez Proroke povidano vrime, v-kom oche doiti, méſzto, v-kom ſze oche naroditi, mirakule, ké oche csiniti. — Kad je grisni Adam z-Paradisoma van hitjen, je Bog tusnoga ſztim batril, da ſze oche nigda miloſztivno na nyegovo grisno koléno ugledati, i Szpaſzitelya poſzlati, ki oche méſzto cslovika dug odněti, cslovika z-Bogom pomiriti, i glavu kacse (vraga) ka je cslovika na grih napelyala, poterti. — Ovo Adamu ucsinyeno obechanye ſze je za dvi jezér lét potlyen krez Boga Abrahamu jednomu kruto pobosnomu cslo-

viku ponovilo, tako Isaacu tako Jačobu nüku Abrahama potverdilo, ki je umirajuch z-prorocsnim duhom nadilyén jednomu zmed ſzvoji dvanaiſzt szinov Judasu rekal: Moi szin Juda! Blagoſzlovni szi ti, néche ſze od tebe Kralyevſzka palicza znéti, doklyen ne doide obechani Messias, koga szi narodi ote zsélyno csékati, kot da bi bil rekal: Moja zsélyna ditcza, poszlunte vassega umirajuchega Otcza! Ochete sze ſzkroz z-koléna Juda vasse Kralye, i Prepoſztavne jimati, ali ako ſze jednucs od Juda oblaſzt zname, ako nigda vam bude zapovidal Kraly, ki neche rodjen Zsidov biti, to néka vam na zlamény e ſzluzsi, da oche onda vréda nam od Boga obechani Messias doiti. I Moyses je od prihoda ovoga obechanoga Messiasa Zsidovom ovako govoril: Méſzto mene vam oche Bog nigda velikoga Proroka zmed vassi bratov poſzlati, onoga poſzlusaite, ki nyega neché poſzlusat, on neka ſze z-broja lyutztva zatare.

Ali pokidop, da ſze je koléno Juda daleko raztégnulo, zato je Bog ovo obechanye va David Kralyi, ki je jezero lét pred prihodom Jesusa zsivil; zopet ponovil, i nyemu obechal, da sze z'nyegovoga koléna oche nigda Messias naroditi, da oche on vekovecsni Kraly biti, i zverhu ſzega ſzvita kralyevati. Ov iſzti David kraly buduch Prorok visnyega Boga je va duhi vidil Messiasa Odnuka szvojega ruke, noge z-csavli prebodene nyegovu prates razdilyenu, zverhu neusite halye kotzke metane, vidil je nyega z-occtom, i z-zucsum napajati, népretelye ſze nyemu ſzmijati, kot szei ovo do pikicze kod krizsevanya Jesusa szpunilo.

Isajas Prorok, ki je ſzédam ſztov lét pred prihodom Jesusa zsivil, je prorokoval, da ſze

Messias od jedne precsifzte divicze (Marie) oche roditi, pred nyim Jivan Kerfztitely priti, Zsidove k-nyegovomu prihodu, ſi k-vridnomu gorizimanyu pripravlyati, va pusztini prodikovati, za nyim vréda doiduchi Messias velika csuda csiniti, ſzlipe, gluhe, plantave, gubave vracsiti, lyutztvo ſzvoje nebéſzki nauk ucsiti, nogo od ſzvoji népreteſyov terpiti, med hudobnyake racsunan biti, z-kervlyum polyan za népretelye ſzvoje moliti, vidil je, da ſze oche dicsno zakopati. Sze ovo ſze je z-Jesusem sztalo, kot nàm to szvéto Evangyelye ſzvidocsi.

Michaeas je prorokoval, da ſze Messias oche va Bethlehemi roditi. — Ona po ſzvitu głaszovita Salamonſzka Czrikva ſze je krez Nabukodonozor Kralya porusila, i posgala, Zsidovi szu va Babylon kot uzniki odprimeni, i szedamdeszet lét onde tusno csekali, doklyen sze Bog na nye ugléda, ter nye naizad va ſzvoju domovinu odpélya. — Kad sze je szedamdeszet lét szpunilo, je nyim Cyrus Babylonſzki Kraly dopusztil va szvoju domovinu naizad poiti, i Czrikvu Jerusalemſzku zgraditi, ku kad ſzu uzidali, sztari Zsidovi, ki ſzu nigda onu plemenitu Salamonſzku vidili, ſzu sze plakali, ar kumai je ova druga kip one perve bila. Onda je Bog z-szvojim szvétim duhom raszvitil jednoga pobosnoga Zsidova z-jimenom Malachias, ki je szvoje brate batril, i prorokoval, da sze nimaju za pervum Czrikvum zsalosztiti, ar akoprém je ova druga od pervé csuda manya, ali plemenitia oche ova poſztati od pervé, ar va ovu oche obechani Messias priti, z-csim szu Zsidovi kruto ubatreni posztali, ar na szvitu nist niszu teslye csékali od ubechanoga Messiasa.

Zacharias je prorokoval, da fze oche Messias za trideszet szrebernyakov prodati, da oche prodainik (Judas) one pineze k-Preposztavnim naizad odnéfzti, nyé va Czrikvu hititi, i da sze zane jedan lapat od loncsara oche kupiti, kot sze je kupil, i z-nyega Czimitor nacsinil na zakapanye sztrainszki lyudi. — Vidil je ov ifzti Prorok Messiasa kot pobitoga pasztira, ovcze (Ucsenike Messiasa) rasirene. Prorokoval je, da oche lyutztvo na rafzpétoga Boga glédati. Prorokoval je, da oche Bog na mészto szvojega lyutztva Pogane na szvoju fzlusbu zvati, prorokoval je, da sze oche Bogu na méfzto aldovov fztaroga Testamenta od fzuncsenoga Izhoda, do Zahoda szuncza novi, csifzt Aldov (szveta Massa) aldovati.

Daniel Prorok je va fzvoji dnévi naiper povidal, da, kad sze csetira sztov i devetdefzet lét szpuni, oche Kristus doiti, med szvojim lyutztvom kot Messias sze pokazati med nyim prebivati, ali k-zadnyemu oché umriti, ar sze krez lyutzvo oche umoriti. Prorokoval je, da sze za kratkim vrimenom po szmerti Messiasa oche Jerusalem z-Czrikvum porusiti, zsidovszko lyutztvo zbog zatajanoga Messiasa po szvitu sze rasiriti, prez aldova, prez Czrikve, prez Oltara prez Kralya biti. Do ne szpozna iz szega ovoga, da je Jezus obechani Messias, da sze je va nyegovoi personi sze szpunilo, csagod je od Messiasa krez Proroke naiper povidano bilo.

Niszu sze pak k-prihodu Messiasa neg szami *Zsidovi* vefzelili, nego szi narodi szvita, ali oszebuino szu Zsidovi nyigov prihod zsélno csekali, ar je nyim od Boga obechano bilo, da krezanyega oni szrichni, i blazseni ote poszta-

ti. Zsidovi szu naimre stimali, da doidnchi Messias oche nyihov premoguch Kraly biti, ſze nyihove népretelye obladati, nyé zpod oblaſzti Rimszkoga Czeszara znéti, vasz szvit, i sze narode nyim pod ruke dati. Niszu razumili, da blasensztvo, ko ſze ſzvitu krez Messiasa oche ſzkazati, va tom oche ſztati, da on ſzvit ucsi, grisnikom put, ki k-Bogu pelya pokazse, grihov, i krez grih zaſzluzseni kastig ſze narode ſzvita odſzlobodi.

Zsitak, i Nauki Jezusa
Szina Bosjega.

1. §.
Nazvischénye, i Narodenye Jivana Kerſztitelya.

Pervo, neg ſze je Jezus obechani Messias narodil, ſze je po bosjoi urédbi jedno drugo dite jimalo roditi, ko je jur krez Isajasa Proroka naiper povidano bilo. Ovo dite je po bosjoi urédbi jimalo, kad je odraſzlo, Zsidovom prihod Messiasa naſzviſztiti, nyé ktomu prihodu, i k-vridnomu gorizimanyu Messiasa pripraviti, i z-perſztom Jezusa pokazati. — Otacz ovoga diteta ſze je zval Zacharias jedan Zsidovſzki Aldovnik, Mati ſze je zvala Elisabeth. Obadva ſzu jur ſztari, pobosni, i Boga bojéchi bili, ali ditcze niſzu jimali, bar ſzi pod Nebom drugoga niszu zselili, odlag dabi nyé Bog z-jednim ditětem uveſzelil, ar dobru ditczu jimati

je na ovom ſzvitu pravo blazsenſztvo Boga bojéchi hisni tovarusev.

Sztalo ſze je tako da je va dnévi Herodesa Kralya Zsidovſzkoga Zacharias jedan dan ſzvoju dusnoſzt va Jerusalemſzkoi Czrikvi obnasal, uz Oltar ſztojéchemu ſze je ſzkazal jedan Angyel bosji, Zachariasa je ſztrah obasal, ali Angyel je nyemu rekal: Neboisze Zacharias, Bog je tvoje molitve uſzlisil, tvoja zsena oche tebi szina poroditi, ki ſze Jivan oche zvati, on oche velik pred Bogom biti, ti, i drugi Zsidovi sze ote nyemu veſzeliti, ar on oche nigda szine Israelſzke ucsiti, kako dobri, i Bogu povolyni lyudi moru poſztati. I pokidop je Zacharias va ovi ricsa Angyela dvojil, da szu dvoinoſzt z-nyegovoga ſzercza Angyel zname je rekal: Da va moji ricsa ne dvojis, i ſzpoznas, da ſze ovo zaiſzto oche ſzpuniti, nut cser do narodénya toga ditéta oches nim biti, Angyel je ſzkerznul, a Zacharias je nim oſztal. Kot je Bog nigda Abrahama i Saru pod veliku ſztaroſzt z-Isaacom uveſzelil, tako je Zachariasa z-Elisabethum, i ſzu nyihovu rodbinu va Jivanu ubatril. Tako ſzaki dobri dar od Boga zvira. O dabi znali Bogu na nyi zahvaliti!

Kad ſze je dite narodilo, i oſzam dan ſztaro bilo, ſze je moralo po Zsidovſzkom zakoni pri obrizovanyu nyemu jime prilositi, ſzpoménul ſze je onda Zacharias z-ricsi Angyela, i pokidop je nim bil, zél je tabliczu, i na nyu napiſzal, jime diteta oche Jivan biti, onda sze je razvézalo vezalo nyegovoga jezika blagoſzlyavlyal, i dicsil je Boga govoréchi:

Hvalyen budi Bog Nebeszki,
Veszel bud rod Israelszki
Visnyi Bog je nasz pohodil,

Kincs bogatsztva je odtvoril,
Kot je nigda krez Proroke,
Obechal verne szvidoke
Od koléna David Kralya
Knam che poszlat Szpaszitelya,
Ki che nasz pred Boga zvati,
Mir od népretelyov dati,
Da sze z vrasji ruk szkupimo
Bogu v-sztalnoszti szluzsimo
I ti dite Prorok Boga
Put pripravlyai Boga tvoga
Ti ches nyigovo lyutztvo ucsit,
Kim sze oche grih odpusztit,
Onim mili Bog preszviti
Ki predate zselu pridti.

Odhranil je pak Zacharias ovo dite va bosjem ſztrahu va priproſztom jili, pili, i opravi. Kada je odraſzlo, je va pusztinu odſztupilo, kot je krez Angyela Zakariasu povidano bilo. Ar z-toga diteta je jimal ſzvét cslovik zraszti, ki je moral pokornikom prodikovat, i Zsidovom povidat, da je blizu prihod doiduchega Messiasa Jesusa Kristusa, zato ſze je od maloſzti ucsil priproſzt, i tezsak zsitak zsiviti.

I vam draga ditcza je dobro, i haſznovito, ako ſze od maloſzti k-proſztoi hrani, k-vodi, i k-lahke-czéne pratesi priucsite, zimu, i vruchinu dnéva terpit priviknete. Krezavo ochete jaka biti, i zdrava oſztati, preobrachenye vrimena lahko terpiti, i csa vam k-proſztomu zsitku potribno bude, laglye ſzi ſzpraviti, tako ochete k-ſzemu prikladna biti, ko je vam kruto haſznovito; ar nigdor nezna, csa oche z-nyega biti, ali nacs more doiti. Szami ſze lahko domiſzlit morete, da one kruto tesko ſzpadé pod ſztaroſzt nevolye zsitka noſziti, ki sze k tomu od mladoſzti niſzu priucsili. Zato ne zabite ovako moliti:

Pomozi Goszpodine
Da meni dano vrime
Hasznovito sztrosim
I da moje dusnoszti
Hvale vridnoi sztalnoszti
Veszelo obnoszim
Dai, da proszt zsitak lyubim
Sze ono ja odurim,
Prez csesza morem biti,
Ne dai mi pozseliti.

2. §.

Nazvischénye Narodénya Jesusa.

Csetira jezér lét ſze je od pocsétka ſzvita ſzpunilo, od Prorokov naiper povidano vrime, v-kom ſze je obechani Messias naroditi jimal, je priſzpilo, jur je od Zsidovov Kralyeſzka palicza Rimszkomu Tanacsu va ruke dosla, ki je Herodesa ne Zsidova, nego rodjenoga Idumea Zsidovſzkomu Orſzagu Kralya prepoſztavil. Prevech dobro szu znali Zsidovi, da je vrime doslo va kom sze szvitu obechani Messias mora pokazati. Z-vechega szu szi stimali, da oche kot jedan presmosni Kraly doiti, i da sze dika szi drugi Kralyev oche pred nyigovum dikum uskuriti. Ali Bog je ſze drugacsie odrédil, neg ſzu lyudi miſzlili. — Va jednom malom varosichi Galilee va Nazarethi je zsivila ono vrime jedna uboga divicza z-Davidovoga koléna rodjena, jimenom Maria, jedan ubog ali Boga bojéch Drivodelacz jimenom Josef je onu szebi zarucsil. Nyé ſzercze je Bogu pridruseno bilo, neg Bogu ſze je ona dopadati zselila, puna je bila velike poniznoſzti, k-ovoi

poniznoi diviczi je Bog Gabriéla Archangela poſzlal, i ona ſze je va doiduchega Messiasa ufſala, i nyigov prihod zsélno csekala, i prez dvoinoſzti ovu ſzkrovnoſzt premislyavala, kad je nebéſzki poſzal k-nyoi dossal, i rekal: Zdrava budi miloſzti puna, Goſzpodin je sztobum, blazsena szi med zsenami. Jur ſze je Maria na angyelſzki pogled, ali jacse na nyegovo pozdravlenye preſztrasila, i miſzlila kakovo pozdravlyenye bi ovo bilo, zato je Angyel rekal: Neboisze Maria, ar ſzi miloſzt pri Bogu nasla, nut ti oches szina prijéti, i poroditi, ki sze oche Jesus zvati, on che szin visnyega Boga biti. Ne dvoji Maria, ar pri Bogu je ſze moguche, i nut tvoja rodjakinya Elisabetha je va ſztaroſzti ſzvojoi ſzina prijela, ter jur va séſztom miſzeczi hodi. Nave ricsi sze je Maria bosjoi zapovidi podvergla, i rekla: Nut ja ſzam ſzlusbenicza Goſzpodinova, neka meni bude polag ricsi tvoje.

Do bi mogal, ali znal ono veſzélye szercza popiſzati, ko je Maria jimala, kad je od Angyela razumila, da je ona zmed szi Divojak Israela za mater Jesusa Kristusa zibrana! Ali vridna je poſztala krez ſzvoju veliku poniznoſzt na Materinſztvo Jezusa podignyena biti; ar Bog neg ponizno ſzercze lyubi, nyemu sze szamo krez lipo ponasanye dopadati, i tako ſzakorjacski blagoſzlovov nadijati moremo. — Divojacske glave! Na Mariu pogleite, od nyé sze ucsite csiſztoga, i poniznoga szercza biti, da pri Bogu miloſzt naidete!

3. §.

Narodenye Jezusa.

Josef Zarucsnyak Marie, koga je Bog za szkerbitelya, i hranitelya Jesusa, i Marie odrédil, nist ni znal od szega, csa sze je z-Marium fztalo. — Zato kad je nyu va blagofzlovnom fzlalisu zagledal, je mifzlil Mariu ofztaviti; ali Bog, ki zsalofztne pravudob zna ubatrit, je pofzlal Angyela szvojega, ki je Josefu va sznu rekal: Josef szin Davidov, ne ubavai sze zéti Mariu zarucsnyu tvoju, ar csa je va nyoi rodjeno, je od Duha fzvétoga, Ona che szina poroditi, koga oches Jesusa zvati, on che odszloboditi lyutzvo fzvoje od grihov nyihovi. Josef je bosjoi zapovidi poszlusan bil, i z' nyum va bosjem miru, i lipoi fzloschini zsivil.

Zatim je Rimfzki Czefzar Augustus po fzi Rimfzki Orfzagi zapovidal, da sze szi lyudi popiseju, szaki va fzvojem varosi. Josef pokidop je z-Davidovoga koléna rodjen bil, je moral na popisovanye z-Marium va Bethlehem poiti. — Bethlehem je bil jedan mali varosich, zato, pokidop fze je csuda lyudi na popisovanye fzkupa fzpravilo, ni mogal Josef za sze, i za Mariu va varosi méfzta naidti, fzilovan je tako bil zvona varosa méfzto jifzkati, i nassal je pod jednim brigom jednu zaversenu staliczu, va koi je kadagod blago fztalo. Szilovani fzu bili va nyoi fze uméfztiti. Kadabi onde bili, fzpunili fzu fze dnévi rodjénya, i Maria je porodila szina fzvojega jedinorodjenoga (Jesusa) kot lyublyena Mati je znyim fzkerbila, z-pleniczami obvila, i nimajuch drugoga méfzta, je nyega va jafzle polosila.

Ovo pripeténye nafz va sziromastvi ubatrit more. — Ako nafz Bog fziromastvom pohodi, mifzlimo, da je nass lyublyeni fzpafzitely Jezus Kristus, Josef nyigov fzvéti hranitely, i Marja precsifzta Mati Jesusa, szu ubogi bili. Sztim fze va fziromastvi batrimo, i ono dobrovolyno terpimo; ar kot je Bog nyé va ubogoi staliczi uvefzelil, tako neche zakafznit i nafz z-vefzélyem pohoditi, ako nyemu fztalno fzluzsili, i csa nam on prilozsi, dobrovolyno nofzili budemo.

Kot je Maria z-Jesusem fzkerbila, tako fzkerbu dobri roditelyi z-fzvojum ditczum. Umotaju nyu va plenicze, fzkerbu za hranu, i teplu hizsu, placsuchu na ruka nofzu, i tolu, nogoputi dan i noch u zanyu virofztuju, prez ové podvorbé bi ditcza on dan pomerla, ki dan fze rodu. O kakovu zahvalnofzt jefzmo nassim roditelyom duzsni!

4. §.

Pasztéri kod Jaszal.

Onu noch, ku fze je Jesus va Bethlehemi rodil, fzu blizu pafztiri fzvoju csrédu paszli. Na jednucs fzu veliku fzvitlofzt zaglédali, ter fze prefztrasili, ar nifzu znali, csa bi to moglo biti: Zatim fzu u zafze zaglédali jednoga Angyela, ki je nyim dragolyubno rekal: Ne boite sze, nut nazvischujem vam veliko vefzélye, ko bude fzemu lyutztvu, ar narodil fze je va Bethlehemi Zvelicsitely, ki je Kristus Gofzpodin. Poite ochete va Bethlehemfzkoi staliczi naidti va plenicza povito, i va jafzla polozseno di-

te. — Onda ſze je k-tomu Angyelu nezbrojni serég nebéſzki Duhov pridruzsil, ki szu ſzkupa zajacsili: Dika budi Bogu na Nebi, a mir lyudém na zemlyi, ki jeſzu dobre volye. — Angyeli ſzu zatim va Nebo odſztupili, a paſztiri puni ſzvétoga veſzélya ſzu va nyim povidano méſzto isli, i nasli Josefa, i Mariu, i dite va jaſzla polozseno, odnéſzli ſzu dare, csa ſzu zmogli, i postovali, kot ſzu znali, z veſzélyem ſzu ſze k-ſzvojöi csrédi naizad povernuli, i ono csudno pripetényе ſzim, do kigod ſzu dosli, povidali.

Narodénye Jesusa vechkrat moramo premiſzliti, ar ſzam Bog ovo od naſz potribuje, zato je ono krez Angyela naſzviſztil. Da ſze Jesus nebi bil narodil, kako bi mi bili ſzrichni poſztali? On je naſz ucsil zlo od dobra razeznat, on je naſz od griha i kastig grihov odkupil, zato Bogu na ovoi lyubavi hvalimo oſzebuino, kad jutro, na podne, i na vecser zvonu. Onda ſze ſzpoménimo, da je Jezus za naſz cslovik poſztal. Mimo toga ſzkerbimo Bogu dragi biti krez kerschanſzko ponasanye, kot szu oni paſztéri neg krez lipo derzsanye Bogu dragi bili, i vridni poſztali pervi na pozdravlyenye i klanyanye k-jaſzlam Jesusa pozvani biti.

Da sze nigdor med lyudi
Krez grih ne pogubi
Bog je Jesusa k-nam szlal,
Dabi nam szpaszitely posztal,
O lyubav previlika,
V-Nebi prebivajucha
Da sze cslovik ne zgubi
Bog sze k-nyemu potrudi.

5. §.

Obrizovanye, i Ofrovanye Jesusa va Crikvi.

Kad je dite ofzam dan fztaro bilo, fze je po Zsidovfzkom zakonu obrizalo, i kot je Angyel rekal, zvalo fze je jime nyegovo Jesus to je Pomochnik lyudi. — Bilo je mimo toga va Moysesevoi Praudi zapovidano, da fze fzako malo pervo rodjeno dite muské fzpole na cseterdefzéti dan po narodényu va Jerusalemfzkoi Czrikvi fzkupi, da fze tako fze vike med Zsidovi fzpominak obderzsi, da je Bog nigda va Aegyptomi fzako pervo rodjeno krez Angyela umoril (1. Del. 8. §.) Maria je Praudi va szém otila podlozsna biti, i pokidop je fziromaska bila, dva golubicha je Bogu àldovala, sztim dite fzkupila, i od Boga milofzt profzila, da dite ve bosjem sztrahu bude mogla odhraniti. — O dabi fzaka Mati tako, kot Maria, pri fzvojem upelyivanyu pred oltarom molila, Bogu na prikazanom dari hvalila, i miloschu od Boga profzila, da bi fzvoje dite va bosjem fztrahu odhraniti mogla!

Bil je pak ono vrime va Jerusalemi jedan pobosan sztaracz jimenom Szimeon, ov je kruto zsélno prihod obechanoga Szpafzitelya csékal, i Boga molil, da fzvoje lyutztvo pohodi, i z-prihodom ubechanoga Messiasa uvefzeli. Ovomu je Bog ubechal, da néche pervo umriti, nego bude fzvojimi ocsima fzpafzitelya fzvita vidil. Kad je tako Maria z-ditétem Jesusem va Czrikvi bila, i molila, nut nadhanul je Bog toga pobosnoga sztarcza, da va Czrikvu ide, issal je, i kad je Mariu z-ditétem zaglédal, kot

dabi ſze bil na velik kup dragoga jungya namiril, je ravno k Marii issal, zél je dite va szvoje ruke, podignul je ocsi gori va Nebo, i rekal: Szada odpuſzti Goſzpodine ſzlugu tvojega va miru, ar ſzam vidil pred mojum ſzmertjum Zvelicsitelya, ki oche tvoje lyutztvo pravu ſzvétoſzt ucsiti, ov Boga bojéchi cslovik ſze je tomu veſzelil, da Zsidovi, i Pogani krez Jesusa ſzrichni ote biti. — Veſzelimo ſze i mi, ako vidimo, da Bog druge lyude ſzvojim blagoſzlovom pohodi. — Zavidnoſzt od vraga zvira. Vrag je pervomu csloviku zavidil, da je od Boga k-vekovecsnomu zsitku rédjen bil, zato je nyega va grih napelyal. I Kain je ſzvojega brata Abela od zavidnoſzti umoril, odurite tako ovu vrasju hudobnoſzt!

Zatim je Szimeon dite Jezusa Marii naizad dal, i nyoi rekal: Nut ovo dite oche nogim Zsidovom na upadanye ſzlusiti, nogim na goriſztajanye k-vekovecsnomu zsitku biti. Kot dabi bil rekal: Nogi ote od Jesusa ubatreni, i ukripeni biti, kot ſzu ubatreni bili plantavi, gluhi, ſzlipi, nimi, z-vrazi obszedeni, z-betégi, i z-drugimi nevolyami oblosni, ki szu naiper zsélno zdravlye od Jesusa prijeli, a potom sze krez szvéti zsitak va szerczi ponovili, i blazsenſztvo dobili. Nogi drugi bar ſzu vidili csudna déla, bar szu ricsi csuli, ké ſzu kripoſzt k-vekovecsnomu zsitku va szebi zapirale, vinder sze niſzu marili, zato szu neſzrichni poſztali. — I szada jos krez Jesusa pobosni, Boga bojechi zvelicsenye dobénu, nepobosni sze ſzkvaru, pokidop nyegove zapovidi ne obderzsavaju.

6. §.

Prihod tri Kralyev.

Akoprém ſze je Jesus v-Bethlehemi narodil, va Jerusalemſzkoi Czrikvi offroval, tako je vinder neg mali bil broi oni ſzvéti Duss, ké szu zato znale; zato je Bog dokoncsal, ono szemu lyutztvu na znanye dati, i to je Bog po csudnom rédi ucsinil. — Va daleki Orſzagi ſzuncsenoga Izhoda ſzu tri plemeniti poganſzki muzsi (tri Kralyi) jednu jos nigdar vidjenu zvézdu zaglédali, Bog je nyim k-tomu pamet dal, da ſzu razumili, da ona zvézda drugoga zlamenovat nima, nego prihod onoga Kralya, koga Zsidovi, i ſzi Narodi tako zsélno csékaju. Zato ſzu ſze velyen dogovorili, na daleki put ſzpravili, dabi ſze tomu Kralyu ponizno klanyat ſzmili. Ravnim putem ſzu va Zsidovſzku zemlyu putovali, va Jerusalem k-Herodesu dosli, i pitali: Kadi je, ki ſze je narodil Kraly Zsidovſzki? Herodes nist ni znal nato odgovoriti, ali preſztrasil ſze je, ter bojal, da morebit po ovom ditétu on denaſz, zutra ſzvoje Kralyeſztvo zgubi, zato je ſzim Piſzmo — Znanczem ſzkupa doiti zapovidal, i od nyi ſzpitkoval, kadi ſze Kristus naroditi mora? Oni ſzu iz ſzvétoga Piſzma povidali, va Bethlehemi. Sztim je Herodes tri Kralye va Bethlehem poſzlal, i rekal je nyim: Poite, i zvidjavaite ſzkerbno za dite, i ako ono naidete, povernite ſze naizad, i povite meni méſzto, da i ja idem nyemu ſze klanyati. Oni tri ravnoga ſzercza muzsi ſzu sze obechali naizad doiti, ar ſzu stimali, da Herodes tako miſzli, kot govori. Ali jalno je govo-

ril, ar je va ſzerczi zselil méſzto zviditi, dabi mogal dite umoriti, da ſze ono nigdar na Kralyevſzko Velicsanſztvo ne podigne.

Jalnoga cslovika Bog oduri, veli ſzvéto Piſzmo, i jalna uſzta zatare. Zato neka ſze nigdar jalnoſzt va vassem ſzerczi ne uméſzti, tako govorite, kot va ſzerczi miſzlite, ar uſzta, ka lazs govoru, dussu umoru.

Neg jisztinu govori
Na szvitu med lyudi
Da te Bog ne potvori
Zbog lazsi na szudi,

Ar muzs, ki rado lazse,
I govori jalno
On neg vragu pomazse,
Nyemu szluzsi sztalno.

Bozse! Csaj ſzu oni tri pobosni muzsi miſzlili, kad ſzu upamet zéli, da va Jerusalemi od onoga Kralya, koga ſzu oni jiſzkali, nit Kraly, nit popovſzki réd, nit lyutztvo nist nezna, kad ſzu vidili, da ſze je ſztoper od Piſzmo-znanczev méſzto zvidjévat moralo, kadi ſze je Kristus jimal naroditi. — Zatoga ſzu vinder veſzeli bili, kad ſzu zvidili, da va Bethlehem poiti moraju. Ali jedno je nyé plasilo, naimre kako ote hizsu naidti, i ono dite poznati, Ter nut z-Jerusalema van iduchim ſze je ona zvézda zopet ſzkazala, i pred nyimi do Bethlehema isla, z-cseſza ſzu ſzpoznali, da Bog va nyihovom naiperzétom puti dopadanye jima. Ona zvézda je nyim put i méſzto pokazala, kadi je Jezus bil. Kad ſzu k-ubogomu ſztanu dosli, ſze niſzu zmutili, nego nuter iduchi ſzu na koléna upali, z-zlatom z-tamjanom, i z-myrhum szu Jesusa nadarovali. — I mi Jesusa z-takovimi dari nadilimo. Daimo zlato (akoprém mali dar) ubogim, ar Bog ne gléda, kuliko damo, neg nato gléda, oko z-miloſztivnim ſzerczem dilimo. Daimo tamjan, to je podignimo k-Bogu

nasse ſzercze, neka ono gori od csiſzte bosje, i blisnyega lyubavi. Daimo myrhu, to je zatarimo va ſzebi grisno chutenye, i z-csiſztim ſzerczem Bogu ſzluzsimo.

Tri Kralyi ſzu otili, kot ſzu obechali, k-Herodesu sze naizad povernuti, ali v-nochi ſzu krez Angyela zapovid prijeli, da k-Herodesu ne idu, nego da ſze po drugom puti va ſzvoju Domovinu naizad povernu. Onu iztu noch je Josef od Angyela zapovid prijel, da z-ditétem, ter z-Marium va Aegyptom ide, kadi Herodes ni jimal zapovidati, ki je zselil dite umoriti, kot ſze je to vréda pokazalo, ar je ſzu malu ditczu okol Bethlehema od dvi lét, i nizsé dal pomoriti, stimajuchi, da oche réd i na Jesusa med drugum ditczum doiti.

Tako zatare Bog tanacs, i mudroſzt ovoga ſzvita. Jesusu ſze nist ni zsaloſztnoga ſztalo, bar je jedan premoguch Kraly nyegovomu zsitku zaſzidal. I nam ſze nist tusnoga nemore ſztati, ako Bog néche prepuſztiti, on pregradi népretelyom ſze pute, da nyigovim vernim ſzlugam naskodit nemoru. Csakrat ſze terſzu grisni lyudi jedan drugomu naskoditi? Ali Bog nyim oche nagraditi, ar kot je ſzam Jesus po csaſzi va ſzvétom Evangyelyi ucsil: ſzkum merum mirimo, zonum oche nam naizad odmireno biti, zato ſze ne daimo od grisne chuti obladati. Herodesa ſzu potom ſzakorjacske neſzriche doſzégle, da je va ſztrasnom, i odurnom betégu grisnu dussu z-grisnoga téla ſzpuſztil.

Blisnyemu ne zavidi
Od Boga dané dare,
Ar Otacz, ki sze vidi,
Onakove zatare.

7. §.

Od mladoszti Jezusa.

Kada je Jesus dvanaiſzt lét ſzpunil, onda je ſzvojimi Roditelyi va Jerusalem na vazméne ſzvétke issal. Vazmene ſzvetke ſzu Zsidovi onomu na ſzpominak ſzvetili, da je Bog nigda nyihove Otcze va csudni csini z-Aegyptoma van ſzpelyal. Nazareth kadi je Jesus z-Josefom, i z Marium ſztanoval je csetira dni hoda od Jerusalema bil, jos je Jesus tako daleko va takovoi mladoſzti z-veſzélyem issal, onde bosju rics poſzlusal, ſzvojega nebéſzkoga Otcza klecsé postoval, ter kad ſzu ſze Josef, i Maria k-ſzvojoi domovini naizad povernuli, je va Czrikvi oſztal.

Pod vecser pervoga dnéva ſzvojega naizad putovanya ſzu nyegovi roditelyi upamet zéli, da je nyihovo drago dite nigdi oſztalo, zato szu nyega med rodjaki, i poznani jiſzkali, ali kad nyega niſzu nasli, ſzu ſze va Jerusalem naizad povernuli. Bose! Kako ſzu ſze preſztrasili! Onda ſzu ſze ſzpoménuli, da je Herodes nyegovomu zsitku jur onda zaſzidal, kad je malo dite bil, zato ſzu zbog nyega puni bili velikoga sztraha. I nut tréti dan ſzu lyublyeno dite va Czrikvi nasli, kadi je Ucsitelye poſzlusalo, na pitanya odgovor davalo, i ſzi ſze nad nyim csudili, kako jedno dvanaiſzt lét ſztaro dite tako mudro zna odgovarati. Maria je nyezaglédala, z-veſzélyem k-nyemu priſztupila, ter rekla: Szinak zacs ſzi nam to ucsinil? nut tvoi Otacz, ter ja jeſzmo tebe zsaloſztno jiſzkali! Kim on veli: Zacs ſzte ſze za me ſzker-

bili? Csa niſzte znali, da ſze ja onoga jimam dersati, csa ſze dike Otcza mojega nalizse.

Od Jesusa sze ucsite ditcza od vasse mladoſzti rado va Czrikvu poiti, onde ſze tako dersati, da Bog i lyudi nad vami dopadanye budu jimali. Na Jesusa gleite, kot va jedno csiſzto zerczalo, ter csagod onde upamet zamete, ono naſzleduite. Va skolu rado poite, ar onde ſze méche fundamenat vassega nigda doiduchega blazsenſztva. Ricsi Ucsitelya mirno poſzlusaite, i va ſzercza ſzranite, tako ochete ſzebi diku, a vassim ſztarjim veſzélye ſzercza ſzpraviti.

Jesus je zatim ſzvojimi Roditelyi naizad issal va Nazareth. On je nyé va velikom posténγu dersal, i kot je va ſztaroſzti, tako je i va mudroſzti vechi poſztajal, bil je Bogu, i lyudém dragolyuban, ſzvojim ſztarjim podlozsan.

Bud meni sztalno vezalo
Jesusa zsitak zerczalo
Da sze va nye ugledujem
Nyega sztalno naszledujem.

Ditcza! Budte i vi vassim ſztarjim podlosna, i poſzlusna! Ditczi, ka ſztarje postuju, Bog ubiche dug zsitak, i obilnoſzt ſzvoji blagoſzlovov. Onim, ki ſztarje ne postuju, veli ſzvéto Piſzmo: Proklét je on, ki ne postuje Otcza, i Matere, I zopet veli ſzvéto Piſzmo: Ocsi onoga, ki Otcza pospota, ote gavrani van ſzkluvati, i orli nyega pozserati. Ki postuje ſzvoje ſztarjé, on ſze jima nadijati, da oche pod ſzvoju ſztaroſzt od ſzvoje ditcze postovan biti.

Jos vam ovo neka za nauk ſzluzsi. Jesus ſze je poveksaval va ſztaroſzti, i mudroſzti. Ni doſzt, da cslovik neg va téli vechi ter ja-

csi poſztaje, nego ſzkerbiti mora, da va mudroſzti, i ſzvétoſzti vechi bude. Drivlye, i nime ſztvari ravno tako veche i jacse poſztaju, nam je Bog k-tomu pamet dal, da ſze csa naucsimo, ar kot lapat ako ſze dobro rédi, ſzad noſzi, tako ochemo i mi dobri lyudi biti, ako ſze terſzili budemo va mladoſzti ſze csa naucsiti. Mladoſzt je od Boga k-tomu rédjena, da ſze csa naucsimo, ki ſze va mladoſzti csa naucsi, on ſze pod ſztaroſzt onomu veſzeli.

Ako zselis biti
Szrichan navom szvitu
I nigda dobiti
Vekovecsnu diku
Sztalno Otcza postui,
Mater' ne raztuzsi,
Jesusa naszledui
Pod sztaroszt nyim szluzsi,
Ar ki sztarje neche
Dosztoino postovat,
On k-neszrichi méche
Sztalan fundamenat.

8. §.

Jivan prodikuje, i kerszti.

Jesus je kod ſzvoji ſztarji va Nazarethi osztal do ſzvojega trideſzetoga léta, ter je onde zsnyimi mirno zsivil. Prez dvoiné je ſzvojemu hranitelyu Josefu, ki je Drivodelacz bil', va deli pomogal, zsnyim, delal, ar dabi bil va léhnoſzti ſzvoju mladoſzt ſztrosil, prez dvoinoſzti bi bili nyemu po csaſzi Zsidovi v-ocsi hitali, ter nyega kod jednoga lenyaka pred lyutztvom ugovorili. — I doſztoino je, da ditcza, va csem

moru, fztarje podpiraju. Ar fztarji z-ditczum vnoge trude, i vnoge potroské jimaju, ditcza fzu tako dusna ove trude, i potroske, kot je moguche po vrimenu nadoméfztiti, to je ditczi jako hafznovito, ar tako fze k-délu priviknu, od léhnofzti fze oducsu, jacsa pofztanu, i fzvojim fztarjim noge potroske prisporu, ke po csafzi zopet prisporene naidu, i med fzobum razdiliti moru.

Kad je tako Jesus va fztani Marie va Nazarethi fztanoval, fze je Jivan va pufzti krajina Jordana pokazal. On je fzvoju mladofzt va pufztini va fzvétom premislyavanyu, pofzti, bogomolyi i virofztovanyu fztrosil, dabi fze k-fzvojemu velikomu pofzlu pripravil. Va tridefzetom léti Jesusa je od Boga zapovid prijel fzvoju dusnofzt obversavat pocséti. Dossal je zato k-prebrodu, Jordana i ondi prodikoval. Pokidob je opravan bil, kot fzu fze nigda Proroki upravlyali, i z-onakovum hranum fze hranil, z-kum fzu fze nigda Proroki hranili, zato fzu nyega za Proroka derzsali. Od blisnyi fzél i varosev fzu fze k-nyemu fzpravili, od pokore prodikovajuchega pofzlusali, ki fzu fze pobolsali, one je Jivan z vodum ukerfztil, ko vainfzko upiranye je zlaményе bilo nuternyega ucsischavanya. — Zacsuli fzu za nyega, i va Jerusalemi, i pokidob fzu znali, da je doslo vrime, od koga je umirajuchi Jacob govoril, da Messias zaizto oche doiti, kad fze Kralyefzka palicza od Juda odpita, pokidob je onu Herodes Idumeacz va ruka jimal, fzu prestimane muzse Pope ter Levite z-Jerusalema k-nyemu pofzlali, dabi nyega upitali, do, ali csa je? Nili morebit on Kristus? Kim je Jivan rekal, Ja Kristus nifzam, ali od Boga fzam pofzlan, da vam

blisnyi prihod Messiasa naſzviſztim, ja szam on poſzal, od koga je nigda Isajas prorokoval, da sze oche glaſz va puſztini podignuti, ki oche k-prihodu Messiasa put pripraviti, Zato velim vam Pripravlyaite put Goſzpodinov, doiduchega ubjamite, ter ſze va ſztalis posztavite, kad pride, i vaſz ucsil bude, nyega razumiti, ar velim vam, jur je med vami, ali jos nyega ne poznate, i to znati morate, ako onakovi oſztanete, kot ſzte ſzada, tako od nyigovoga prihoda nister haſzni nechete jimati, kot dabi bil rekal: Szpoznaite vasse grihe, pokajaite sze za nye, zamte ſzi naiper bolyi lyudi biti, nego ſzte doſzlyen bili, ucsinyen kvar nadoméſztite, i daite ſzi povidat, kako ſzrichni, i Bogu dragi poſztat morete, z-ricsum rekal je nyim Pokoru csinite.

Prodike Jivana ſzu nogi ſzad noſzile. Ar ſzu dosli k-nyemu va puſztinu plemeniti, ali va ſzerczi pokvareni lyudi z-Jerusalema, dosli ſzu Kralyevſzki Prepoſztavni, ki szu vechu Dacziu zimali, neg je dopuscheno bilo, dosli szu Voiniki, ki szu szilu délali, i lyude présali, szi ovi szu ricsi Jivana poſzlusali, ſze preſztrasili, z-véchega szu ſzi ſzvoje grihe ſzpoznali, kajali, pobolsali, i Jivana proszili, da nyim put pokazse, po kom hodech Bogu dragi poſztat moru. Ovi lyudi ſzu tako csinili, kot jedan ſzpametan betésnik, ki od ſzvojega Vracsitelya tanacs proſzi, i onoga naſzleduje.

Jivan je zsnyimi tako zahajal; kot dober Otacz ſzvojum ditczum, ali Ucsitely ſzvojimi skolari. Pokazal je nyim pave pute. Szkupim i nemiloſztivnim je rekal, da ubogim miloſztivnoſzt szkazsu, Kralyevſzkim Prepoſztavnim je ſzvitoval, da od lyudi vech ne zimlyu, neg

fzu duzsni, katanom je rekal, da fzvojum plachum zadovolyni budu. — Lahko sze moremo fztoga domifzlit, csa je lenyakom, necsifztim, pijanczem szerditim, giždavim, nepofzlusnim govoril. — Oné, ki szu sze zbog fzvojega grisnoga zsitka zsalosztili, je Jivan batril, da nyim Bog grihe oche oprosztit, i da sze z-szvojega naiperzimanya szpoménu, je nyé k-Jordanu odpelyal, i va vodi ukerfztil.

Lipa ditcza tako zsivite, da vafz vassi sztarji ne budu morali karat, ali kastigat, zla ne csinite, i néchete fze jimat bojat nit Boga nit lyudi, i ako fzte zlo csinili fzpoznaite vasse pregriske, zsalofztite fze za nye, pobolsaite sze, i valuite one vassim fztarjim, Ucsitelyom, i duhovnim Otczém, da vafz oni zopet na pravi put naizad dopelyaju. Ofzebuino csifzto valuite vasse grihe na fzvétoi szpovidi duhovnomu Otczu, da vam pravi put, ki va Nebo pélya, pokazse, ter vafz od grihov odvézse. Drugim lyudém ucsinyen kvar nadoméfztite, ar kot fzvéti Otacz Augustin veli: Grih fze ne odpufzti, doklyen sze kvar ne poverne. Grisni prilik fze osuvaite, ar ki grisnu priliku lyubi, on fze va nyoi pogubi, Zricsum, Pokoru csinite, ar drugacsie fze dobra nadijati nimate, kot on betesnik, ki va betegi prepifzanoga vracstva ne zimlye, sze zdravlya nadijat nima.

9. §.

Jivan Jesusa kerszti, i bosjega szina valuje.

Kad je Jesus tridefzet lét fzpunil, osztavil je Mariu, Mater fzvoju va Nazarethi, i dossal,

jel k-Jivanu va pusztinu. Akoprém Jivan nigdar ni vidil Jesusa, jos je doiduchega poznal. Ali Bog, ki je nyega z-vodum kerſztit poſzlal, je nyemu ocsitoval, da zverhu koga Duha ſzvé-toga pod vidlyivim kipom doiti vidil bude, on je, ki oche szvétim Duhom kerſztit, i ki oche lyude z-mochum nadilit, da bolyi poſztanu, kot dabi bil Bog rekal: zverhu koga Nebo ſzvi-docsanſztvo davalo bude, on je obechani Mes-sias. Doiduchi Jesus je od Jivana kerszt po-triboval, Jivan pun velike poniznoſzti ſze je kratil Jezusa ukerſztit, ali kad je Jesus i po drugiput kerſzt od nyega potriboval, tako je Jivan nyega va Jordani ukerſztil. Ukerschen Jesus je iz vode van dossal, i molil, ter nut: Nebo ſze je zverhu Jezusa odperlo, ſze lyutztvo je Duha ſzvétoga pod kipom goluba zverhu Je-susa zagledalo, ter iz ſzvitloga oblaka ov glaſz culo: Ovo je moi prelyublyeni ſzin, na kom ſzam ſze udobrovolyil Iz ovoga ſzu razumili, ki ſzu pamet jimali, da je Jezus pravi bosji szin.

Tako je Bog ſzina ſzvojega Jezusa ſze bo-lye, ter bolye ſzvitu uznanil. — Pri nyigovom narodényu ſzu nyega Paſztiri pervi ſzpoznali, onde je Angyel od nyigovoga bozsanſztva ſzvi-docsil, va Jerusalemſzko Czrikvi je pobosan Si-meon pred ſzim ſzvidocsanſztvoi dal, da Jesus ni, kot ko drugo priproſzto dite, nego od Bo-ga ubechani Messias. I tri Kralyi ſzu va nyém od jednoga Kralyeſzkoga ditéta vech ſzpoznali, ar, akoprém ſze je jur csuda Kralyevſzke ditczé va Jerusalemi rodilo, vindar jos niſzu nigdar z-daleki Orſzagov Kralyi dosli, da bi ſze komu zmed nyé klanyali, pri nyigovom kerſztu je pokazano poſztalo krez odperto Nebo, da je

Jezus z-Neba prikazan dar, ki je dossal grisnim Adama szinom krez grih zaperto Nebo odtvoriti, szam visnyi Otacz od nyega szvidocsansztvo dava, da je Jesus nyigov prelyublyeni szin, va kom on dopadanye jima. Do sze tako oche kratit, Jesusu szinu bosjemu duzsno posténye szkazat? Do sze neche onomu veszeliti, ki je jedino dopadanye Boga, i veszélye Angyelov?

Ditcza, i mladoszt! Jos vam jednucs velim, ugleite sze vechkrat, bar szaki dan, szaku uru na ditinsztvo, i mladoszt Jesusa. Gleite va tu, kot va jedno csiszto zerczalo. Va ditinsztvi, i mladoszti je Jesus tako zsivil, da je od Boga, i od lyudi diku jimal. Vi sze od vasse mladoszti ucsite, duzsnoszti vasse szvéto i verno szpoznati, trudite sze nyé do vasse szmerti sztalno obnasati, ar tako sze ochete Bogu dopadati. Nit vasz ovo tesko szpaszt néche, ako sze k-tomu od mladoszti priviknete. O kako mirno kako ubatreno ochete pod sztaroszt zsiviti, kako sze ochete vassemu lipomu ponasanyu veszeliti, ako od vassega dussnoga szpoznanya szvidocsansztvo jimali budete hvale vridnoga kerschanszkoga zsitka. Tako sze bosji blagoszlovov, nyigove lyubavi, i obrambe nadijati morete. Adda z-poniznim szerczem molite:

Podpirai me Otacz mili,
Ti me z-miloschum nadili
Da od moje malyanoszti
Do széde tuzsne sztaroszti
Moje duzsnoszti obnasam,
Lipo mirno sze ponasam
To proszim za tvoje Jime
Zlakoti me v-tesko vrime.

10. §.

Jesus va pusztini szkusavan.

Adam je bil pervi cslovik, i pervi grisnik, od koga ſze do denasnyega dnéva grisno koléno rodi, Jesus je jimal biti Oszloboditely grisnoga cslovika iz ſzuzsanſztva griha. Kot je tako grisni Adam kip, va kom mi grisniki ſzebe zagledamo, tako je Jesus otil biti kip cslovika, na koga ſze mi krez nyega ſztvoriti moramo; i kot je Adam va Paradisomi na grih ſzkusavan, tako je otil Jesus va puſztini ſzkusavan biti, da zopet va nyém példu zagledamo, kako ſze ſzkusavanyu z-bosjum pomochum podſztojit, ono obladat, i tako Bogu dragi poſztat moramo. Zato je ukerschen Jesus od Jivana ravno va puſztinu prosal, ka ni daleko od Jerusalema bila, onde je od ſzi lyudi odlucsen, krez cseterdeſzet dan, i cseterdeſzet nochi poſzil. — Vrag od koga pise ſzvéti Peter va ſzvétom Piſzmi, da kot ruvuchi oroſzlan obhaja, i jische, koga bi mogal pozserknut, kad je vidil, da ſze Jesus tako dugo poſzti, csiſzto prez ſzé hrané zsivi, je va ſzebi dvojit pocsel, da je morebit Jesus on obechani Messias ſzvita. Issal je zato k-Jesusu, ali kot jedan pobosan Puſztenik, kot jedni, ali kot drugi ſzvéti Otczi pisu, kot Angyel ſzvitloſzti. Va puſztini ſze kumai naslo, z-csim bi bil mogal Jesusa ſzkusavati, ali vindar je on k-tomu priliku nassal. — Znal je on ſzkusavacz, da je Jesus od cserdeſzet dan durajuchega poſzta gladan, zato je kot od pomilovanya Jesusu rekal; da iz okolo leséchega kaménya kruh nacsini: Ako ſzi veli bosji ſzin,

reczi, da ovo kaményе kruh poſztane. Ali Jesus ſze je kratil to ucsiniti, ar csemu mirakule, kadi ni potribcsine? To bi bilo ſzkusavanye Boga, ko je va ſzvétom Piſzmi prepovidano. Zato je Jesus rekal: Piſzano je, ne zsivi cslovik ub ſzamom kruhi, nego ub ſzakoi ricsi, ka z-bosji uſzt izhaja. Naimre ako je otil Jesus glad odvernut, tako je neg z-puſztine van jimal poiti, ter ne mirakule potribovati, ali pokazati. — Jos i va puſztina ſze naide, z-csim cslovik glad odvernut more. Mimo kruha je Bog ſzebe bojéchim jos drugu hranu ſzpravil, ka onim nigdar ne zmanyka, ki ſze va nyega zauffaju.

Akoprém je Satan va pervom ſzkusavanyu zaoſztal, jos ſze zato ni ſztrasil Jesusa velyen drugics ſzkusavati. Szpoznal je va pervom ſzkusavanyu, da Jesus va Boga veliko zauffanye jima, zato je nyega z-prezétnim zauffayem va Boga otil prehinyiti. Odpelyal je Jesusa na verhunacz Jerusalemſzké Czrikve (Va ſzuncsenom izhodu krovi niſzu tako nagli, kot nassi) Rekal je zato Satan na krovi: Ako ſzi bosji ſzin, puſzti ſze doli, neſzmis ſze bojat, da ſze oches nakvariti, ar piſzano ſztoji; Zapovidal je Angyelom ſzvojim od tebe, da te va ruka noſzu. Ali Jesus ni dossal mirakule za dug csaſz csiniti, zato je nyega zopet z-ricsami ſzvétoga Piſzma zavernul; i rekal: Ne szkusavai Goſzpodina Boga tvojega. Z-toga vidimo da je cslovikku prepovidano ſzamohot va pogibély zsitka ſze puſztit, dabi ſzpoznal, ocheli Bog nyigov pomochnik biti, ali ne. Jos va velikoi neſzrichi, nalogi, obnasanyu nasse duzsnoſzti sze neſzmimo pouffat od Boga csudne pomochi ſze nadijat, a prez potribcsine ſze va pogibely dat,

ter od Boga pomoch csékat je grisno. Tako je drugo ſzkusavanye obladano bilo.

Ali jos ni Satan pocsinul, nego i trétiput ſze je pouſſal Jesusa ſzkusavat. Csagod ſzvit lipoga, dobroga, dragoga, i zselnoga jima, zonim je otil Jesusa kaniti. Na jednom brigu, odkud ſzu ſze vnogi Varosi, ſzéla, lapti, lugi, trauniki, i vnoge lipe krajine zagledat mogle, je nyemu Satan rekal: Sze ovo ochu tebi dati, ako na koléna upadés, ter ſze meni klanyal budes. — Kako rado bi kigod' plitve pameti, i grisnoga ſzerçza cslovik ſze vragu klanyal, ſzebe z-Duſsum, i z-télom nyemu zavézal, dabi neg jedan mali kuſz zemlye zonim znal dobiti. Kigod zlo csini, zonim stima csa dobiti, zonim ſze vragu zavezse, ki ſzluzsi grihu, veli ſzvéto Piſzmo, ſzluga je griha. Ali Jesus je vraga od ſzebe odputil, recséchi nyemu: Odhajai Satan va Praudi piſzano ſztoji: Bogu tvomu ſze klanyal, i nyemu ſzamomu ſzluzsil budes.

Ovo pripeténye kruto lipe nauke va ſzebi zapira. Ovde ſze ucsimo, da, ako ſzvéti, i Bogu zaprétni biti zselyimo, ſzkusavanya obladati moramo. Szam Jesus je ſzkusavan bil, nimamo ſze tako zsaloſztit, ali ſzramovat, ako ſzkusavani jeſzmo. Na ſzvitu nigdor prez ſzkusavanya ne zsivi. I akoprém kadagod z-nebeſzkim nadahnenyem obilujemo, jos naſze pazit moramo, ar neſzmimo miſzlit, da ſzmo va dobrom tako ſztalni, da va ſzkusavanyu nechemo moch obladani biti. Akoprém naſz Bog va ſzkusavanyu ſzvojum miloschum podpira, tako ſzmo vinder i mi dusni ſze ktomu terſziti, da ubladitelyi budemo, kot je va peldi prekratjenye grisne prilike, koi ſze cslovik ugibati mo-

ra, ar ki pogibély lyubi veli fzvéto Pifzmo, on fze va nyoi pogubi. Ovde fze ucsimo, da fzu fzkusavanya nogoverfztna, va jili, ali pili, opravi, fzpravlyanyu bogatfztva, diki ovoga fzvita, grisnom pozselényu fzercza fze nefzrichna Adama ditcza fzkusavaju, zato cslovik va fzi prilika na fze dobro pazit jima, da ne upadé.

O Kerscheniki! Dabi fze fzakocs na ove lipe nauke fzpoménuli, i oné, ké fzte kot ditcza doma od vassi fztarji, va skolah od Ucsitelyov, va Czrikva od duhovni Pafztérov csuli, k-fzerczu zéli, tako fze od nédnoga fzkusavanya z-lakim nebi Idali obladati. Jesus je vam va tom példu ofztavil. Kot je on vraga fzvétim Pifzmom zavernul, i vi fzvétim Pifzmom morate one zavernuti, ki vafz na grih napilyavaju. Zato ako vafz do na tatbinu nagovara, reczite: Csa neznas da fzvéto Pifzmo veli ne kradi? Ako vasz do profzi, da za nyega krivo fzvidocsite, reczte: Szvéto Pifzmo veli: Krivo ne fzvidocsi na blisnyega tvojega, ar krivi fzvidok oche poginut. Ako vafz zli tovarusi, ali pozselénye téla na necsifztochu napelyiva, domifzlite fze na ricsi Jesusa, kada veli: Blazseni fzu csifztoga fzercza ar oni ote Boga viditi. Tako fze pri drugom fzkusavanyu z-drugi zapovid fzpoménite, i ochete zsiviti.

11. §.

Jezus szi Ucsenike ziberé. Pervu miraku-lu csini.

Po fzvojem pofzti i fzkusavanyu, je Jezus Jivana Kerfztitelya pohodil. Kumai je Jivan nye-

ga zaglédal, tako je velyen k-ſzemu okolu ſztojéchemu lyutzvu rekal: Nut ovo je Agnyatz bosji, ki odnimlye grihe ſzvita, ov je od koga je ſzam visnyi Bog ſzvidocsil, da je nyigov lyublyeni ſzin, ov je nyigov lyublyeni ſzin, ov je, od koga ſzam ja rekal, da za manum oche priti, da je pred manum bil, on je tako velik, da ja niſzam vridan razvézat remény e ubutélya nyigovoga. Ja ſzam pred nyim od Boga poſzlan, da vaſz pripravim, da kad on ucsit pocsne nyega poſzlusate, ja nyega niſzam poznal, ali Bog je meni naſzviſztil, onda je Jivan lyutztvu pored povidal, csa ſze je pri kerſztu Jesusa ſztalo. Tako je Jivan ſzakocs od Jesusa govoril, kadgod je nyega zagledal, jednomu janyetu je nyega priſzpodobil, ar Jesus je bil kot jedno janye kip nekrivoſzti, krotkoche, ſzterplyenoſzti. Kot janye je on ſze terpil, tiho terpil, ſzu ſzvoju ſzvétu kerv sztocsil. — Kot szu nigda Israelczi na ſzpominak odſzlobodjenya ſzvojega z-Aegyptomſzkoga ſzuzsanſztva janye zaklali. (1. Dél. 8. §.) Tako je Jesus jimal umriti, da ſze z-ſzuzsanſztva grihov odkupu ne neg Israelczi, nego ſze grisno Adama koléno. Moremoli ſzi csa vechega miszlit, neg to: Jezus bosji ſzin je za grisnu Adama ditczu, aldov i aldovnik poſztal?

Drugi dan je Jivan uz vodu Jordan ſztal, i kad je opet Jesusa zagledal, je rekal: Nut Agnyacz bosji! Zato je pak Jivan tako rado od Jesusa govoril, da lyudi za Jesusem setuju, i nyega poſzlusaju. Zato ſzu velyen dva zmed Ucsenikov Jivana Andreas, ter Jivan (Evangyelista) ſzvojega pervoga Ucsitelya Jivana Kerſztitelya oſztavili, i Jesusa proſzili, da nyé za ſzvoje Ucsenike ſzpozna, i zame, ké je Jesus milo-

ſztivno uszlisil. Ovi dva Ucseniki, szu vréda po onom jos druge dva k-Jesusu dopalyeli Filipa, i Nathaniela, ki sze je po csaszi Barthol zval. I Andreas je Simona brata szvojega k-Jesusu dopelyal, koga jime je Jesus preminil, i Petra zval, ar ono vrime je pravicza bila, da je Goſzpodin szlugi drugo jime dati mogal, — Vréda po onom sze je vech lyudi k-Jesusu pridruzsilo, zmed ki ſzi je on dvanaiszt zibral, ke je Apostole zval, z-jimenom Peter, Andreas, Jakob, Jivan, Thomas, Jakob, Filip, Barthol, Mathe, Simon, Thadeus, Judas. Ove je szakamur szobum zél, kamogod je issal, oni szu morali sze viditi, csagod je csinil, csuti csagod je ucsil, ar oni szu po csaszi morali od nyega szemu szvitu szvidoki biti. Zato sze je zsnyimi naivech pominal, zsnyimi je zahajal kot Otacz szvojum ditczum, ali kot jedan veran prétely z-szvojim nai verniim prételyom.

Od Jordana je Jesus z-szvojimi Ucseniki va Galileu issal, va jedan mali varosich (Kana) dossal, Ovde szu Mariu, i Jesusa z-Ucsniki na veszélye, aliti szvadbu pozvali. Pirovni Goszpodari szu ubogi bili, jos nisze pir dokoncsaval, jur je nyim vino zmanykalo, morebit da je vechi broi necsekani gosztov ktomu csa pomogal. Maria, ka je kot dragolyubna Mati na sze szkerb jimala, je manyganye vina upamet zéla, zato sze je Jesusu za nye pomolila, da nyim pomore. Akoprém je Jesus nakinil nyim pomoch szkazati, vindar je otil csékati, doklyen szi zvidiju, da nist ni vina va sztani. Onda je zapovidal sészt kameni vidricz z-vodum nalyat, i sztolniku odnészt, ki, kad je vodu kussal, sze je neg zacsudil, zval, i pital je za-

rucsnyaka, zacs ni toga dobroga vina pervo pred goſzte polosil, kot je med Zsidovi pravicza bila. — Szi szu sze neg zacsudili, kad szu vidili, da sze je voda na vino ubernula, ali oszebuino Ucseniki Jesusa szu va veri, da je Jesus pravi Messias, i bosji szin ujacseni posztali. Mimo toga je Jesus sztim csudom sze Szvatove razveszelil, kad je uboge hizsne tovaruse sztim darom nadilil. — Lyubav, ku Bogu, ali blisnyemu szkazsemo, ne osztane ne nadoplachena, zato je Jesus za dragolyubno pozvanye szebe, i szvoji Ucsenikov z-lipim darom on mladi par lyudi otil uveszeliti. — O dabi Jesusa i Mariu szaki mladi par lyudi, kad va sztalis szvétoga histva sztupiju, pozvali, miloszt od nyega proszili, da nyé va tom sztaliſsu podpira, nebi tulika neszrichna histva vidili, kot nogoputi vidimo.

Mladoszt! Ka jisches vezalo
Histva Sakraménta
Neka ti bude zerczalo
Evangyelszka példa;
Da Bog histvo blagoszloví,
Jesusa pozovi.

Ktomu sze k-Marii uberni
Kaj Mat milosztivna,
Verui, kigod szu nyoi verni
Nyim je dobrotivna
Neche szkratit ditczi licza
Maria Divicza,

Terszimo sze, kadi moremo, druge uveszéliti, morebit ktomu vechkrat priliku jimamo, a nigdar drugim zsaloszti ne nacsinyaimo. — Ucsimo sze z toga zahajanya Jesusa, do je szlobod kadgod sze raszveszeliti. On je szam ſzvojimi Ucseniki na szvadbu issal. Uveszelit sze

je csloviku szlobodno, ali vindar to mora va bosjem ſztrahi biti. — Zato je Bog tulike lipe ſztvari, tuliko lipoga ſzakorjacskoga czvéta ſztvoril, k-tomu je csloviku pamet dal, da ſze po ſzvojem trudnom deli va nyi uveſzeli. Ali ovo veſzélye mora ſzvoju méru, i réd jimati, va csudni dari, i ſztvorényi Boga moramo ſzpoznati, nyega veſzélo dicsiti. Cslovik neſzmi va jigri, ali va pili, ko je csloviku nogoputi skodlyivo, veſzélya jiſzkati. Va nicsem ſze cslovik tako lipo i ſzebi priſztoino razveſzelit nemore, kot ako lipo ſzuncze, ſzvitli miſzecz, serege zvézd nebéſzki, i nyihov ſztalni réd, i pute premiſzli, od ovi k-Bogu pamet podigne, i va ſzerczi veli: Bose! Ako ſzu ova nebéſzka téla, csin tvoji zmosni ruk tako lipa, za kuliko moras Ti nyihov ſzvoritely lipsi biti! Ako k-tomu premiſzlimo ſzakorjacsku ſzlaſzt va jabuka, va ruska, va ſzliva, csrisnya, &c. ka ſze iz jedne zemlyé, i vodé zimlye, ako polſzke liliome pregledamo, nemoguche je da va ſzi ovi nogoverſztni dari Boga nebi ſzpoznali, i da ſze va nassem ſzerczi nebi vazsgal plamen nyigove lyubavi. Zato ovako molite: O Bog!

Kada sze po trudnom deli,
Moje szercze uveszeli,
Dai mi sze sztebe szpoménut,
Szercze pamet ktebi zdignut
Ki me sztvoji dari hranis.
Od neszriche, zla ubranis
Bud od mene Otacz hvalyen,
Tebi budi dika. Amen.

12. §.

Jezus va Jerusalem putuje, i kupcze z Czrikve zganya.

Zatoga ſzu vazmeni ſzvétki dosli, i issal je Jesus ſzvojimi Ucseniki gori va Jerusalem. Nezbrojeno lyutztvo ſze je ſzako léto k-vazmom ſzkupa ſzpravilo ne neg zmed Zsidóvov, nego jos zmed Poganov. Czrikva je kruto plemenito nacsinyena bila, i tri velike predvore jimala. Va pervi predvor je ſzlobod bilo i Poganom poiti, bil je pak ov Predvov kruto velik. Zovoga je ſzkupoſzt Zsidovſzki Popov terg nacsinila. Ovo ſze je ovako ſztalo. Bogati Zsidovi ſzu k-vazmom volove, i ovcze aldovali, ubogi golube, ali gerlicze, mimo toga ſzu i va pinézi nisto plachat morali. Ki ſzu tako zdaleki Orſzagov dosli, oni ſzu kruto krez ono zlahkoteni bili, da ſzu onde kod Czrikve ſze kupit, i za ſztrainſzke pineze Zsidovſzke zaminit mogli, ar Czrikvena daczia ſze je va Zsidovſzki pinézi obnasat morala. Zsidovſzki Popi tako ki ſzu Pogane kruto za nemer metali, i ktomu ſzkupi bili, ſzu va ovom pervom predvoru za jednu ſztanovitu pogodenu summu pinéz blago prodavati, i pineze razminyati doſzlobodili.

Dossal je tako Jesus va ov Préddvor, vidil je nogo jezero lyutztva, i csrede blaga, golube, i noge ſztole, na ki ſzu pineze razminyali, csul je veliku larmu, i vikanye, Pomiloval je noge Pogane, ki ſzu zdaleki orſzagov dosli Bogu Israelſzkomu ſze klanyati, aldove prikazati, prodike poſzlusati, da ſzu kumai ktomu mirno méſzto mogli naidti, mimo toga ſze je nyemu teschalo, da ſze je ono ſzvéto mészto krez pozselé-

nye pinézni dobitkov pospotalo. Nifze mogal fzterpit, zato je zignal z-Czrikve ki fzu prodavali, z-csrédum blaga, zapovidal je golube odnéfzti, a fztole je prehitil, da fzu fze pinezi raztakali, i zavéknul je: Ne nacsinyaite z-hizse Otza mojega zbludernicze, ar hisa moja, je hizsa bogomolye. Velik fztrah je fze lyutztvo ubassal, nigdor nifze pouffal ricsi odgovoriti, va nikuliki hipczi je ono veliko méfzto od blaga prazno bilo. — Takovu moch je naimre Jesus zverhu fzi fzerczev jimal, fzako oko je va nyém vech od jednoga priprofztoga cslovika zagledalo, i zato fze prefztrasilo.

Ditcza va Czrikvi fze lipo ponasaite, kot va bosjoi hizsi, nist fzi ne dofzlobodite, csa fzi va fztani jednoga velikoga Gofzpodina nebi dopufztili. Pobosno molite, druge va molitvi ne bludite, bosju rics pofzlusaite, fzvéto zsiviti, i vasse kerschanfzke dusnofzti obnasat fzi naiper zimlyite, fzkerbite, da z bosjum miloschum nadilyeni bolyi va vasse fztanye iz Czrikve proidete, neg fzte va nyu dosli.

Jako fzu fze lyudi zacsudili, da fze Jesus pouffal va Czrikvi to ucsinit. Dosli fzu zato Popi, i drugi pleminiti Zsidovi k-Jesusu, i pitali nyega, krez zacs mores pokazati, da k-tomu moch jimas? Akoprém fzu Zsidovi stimali, da fzu fzpametni, vindar je ovo jedno noro pitanye bilo, Ar Jezus je va csinu pokazal, da on ktomu od Bogu moch jima, ar csa je ucsinil, nigdor drugi nebi bil mogal upraviti. I da va drugi csudni csini fzpoznaju, da on veliku moch, vechu od fzi drugi lyudi jima, je na portverdjénye toga csuda betesni, i nevolyni zvracsil, ko kad fzu lyudi vidili, fzu nyega kruto prestimavali, i fzpoznali, da je dobro ucsinil, kad

je terſzczem z-Czrikve van odhajati zapovidal, ſztole prehitil, ſzpoznali ſzu, da on jedna kruto prestimana persona mora biti. Jos i zmed Piſzmo Znanczev je nyega Nicodemus za jednoga velikoga Ucsitelya ſzpoznal, zato je jednucs v-nochi k-Jesusu dossal, koga je on dragolyubno prijel, nyemu pravi put k-Nebu pokazal, i veroval je Nicodemus va nyega, ſzpoznal, i postoval je va nyigovoi personi od Boga ubechanoga Messiasa. — Tako i mi, ako csa neznamo, k-onim poiti, ki ſzu od Boga nato oſztavni, nyé va poniznoſzti upitati, od nyi ſze ucsiti, i csa ucsu, onoga ſze dersati moramo.

13. §.

Jivana kerſztitelya ulovu, i umoru.

Jivan je jos ſzkroz okolu Jordana od prihoda ubechanoga Messiasa prodikoval, zato je ſzaku Dussu nagovaral, da ſze pobolsa. Ali Herodes ſze je ſztrasil i bojal, da ſze morebit lyudi, ki ſzu ſze ſzkupa ſzpravili, dabi Jivana poſzlusali, ote zneveriti, nyega oduriti, i proti nyemu ſze podignuti. — Tako jalan, i grisan cslovik ſze vike va ſztrahi zsivi, jos ondi sze boji, kadi nist ni ſztraha. — Zapovidal je zato Herodes Jivana uloviti, ter va uzu hititi. Jiſztina je, Herodes je vréda ſzpoznal, da ſze Jivana nima nist bojati, ar je zvidil, i ſzam ſzpoznal, da ſzu ſzi trudi Jivana neg on czil jimali, da ſze lyudi pobolsaju, ſzvoje duzsnoſzti vernie obnasaju, i k-prihodu Jesusa sze pripravlyaju. Zato je ſzam Herodes kadagod Jivana rado poſzlusal, i nyigovim Ucsenikom dopuſzt dal, da ſzu nyega va uzi ſzmili pohoditi.

Ove Ucsenike ſzvoje je ſzam Jivan uputil, da Jesusa kot od Boga poſzlanoga Ucsitelya ſzpoznaju, ali Ucseniki ſzu Jivanu nikako tesko verovali, ar ſzu vidili, da Jesus csiſzto neg po onom rédi zsivi, po kom ſzu drugi posteni lyudi zsivili, zato je Jivan dva zmed nyi k-Jesusu poſzlal, da ſzami nyigovo velicsanſztvo ſzpoznaju. — Kad ſzu tako k-Jesusu dosli, ſzu rekli: Jivan Kerſztitely je naſz k-tebi poſzlal, da tebé upitamo: Szili ti, ki jima doiti, ali na drugoga moramo csekati? Jesus navo pitanye nist ni odgovoril, ar je ravno onda na betésne, i z-nevolyami oblozsene ruke metal, ki ſzu uzdravili, to ſzu Ucseniki Jivana z ocsima vidili, i noga od lyudi csuli, i zvidili, ka je pervo ucsinil, onda ſze je ſztoper Jesus k-Ucsenikom Jivana ubernul, ter nyim rekal: Poite, ter povite Jivanu, ka jeſzte csuli i vidili, ſzlipi vidu, gluhi csuju, plantavi hodu, gubavi ſze ucsischavaju, mertvi ſze ſztaju, a va tom ſze nigdor nima zmutiti, da ſzam priproſzt, i ſziromah, kot va mojoi personi vidite, neka neg szaki na moje csine gleda, i zsnyi mene ſzpozna, I mi lipse, i bolye krez csine pokazsemo, neg krez ricsi, do, ali csa jeſzmo. Sztim ſzu Ucseniki Jivana odſztupili, ali od one ure szu do Jesusa csuda derzsali.

Zatim sze je vréda Jivanu nisto tusnoga pripetilo. Herodes je na ſzvojega rodjénya dan ſzim ſzvojim plemenitim ſzlugam veliku goschinu ſzpravll. Kad ſzu ſze doſzt najili, napili, i od vina razvruchali je Herodesa brata kchi va hizsu ſztupila, i tanczala, ka ſze je Herodesu tako dopadala, da je nyoi obechal dati, csagod proszila bude, bar poloviczu nyigovoga Kralyeſztva, i nato je priſzigal. Ona tanczus-

ka divojka je veſzelo odſztupila, i ſzvoju mater pitala, csa bi morala proſzit. Nyé Mat je na Jivana kruto ſzerdita bila, ar je Jivan Herodesa i nyé grisni zsitak z-Herodesem potvaral zato je k-cheri rekla: Proſzi glavu Jivana, divoika naizad doiducha je to zaproſzila, Herodes sze je presztrasil, i kruto rasalosztil, ali ko zbog Matere, ku je grisno lyubil, ko zbog priſziganya, ko zbog zocsi buduchi gosztov niſze uffal divoiki prerédit, zapovidal je zato Jivanu glavu odszich, i na pladnyi divoiki donészti.

Znate ſzada, zacs je Jivan on Boga bojéchí cslovik umrit moral. Zato, ar je Herodes Materi one tancsuske divoike otil ugoditi, i nacs je priszigal obderzsati. Dusni ſzmo, va csém moremo drugim ugodit, to naſz szam Jesus ucsi, ali neg va dopuschenom, i postenom rédi, a va grisnom poſzli nigdar ni ſzlobod drugim ugajati. — Zato ako do od vaſz potribuje, da nyemu va grisnom dugovanyu ugodite, kratite ſze, bar je on do, takovoga ubaidite, dobri lyudi toga od vasz potribovat nette, a zli lyudi prételſztvo nigdar ne jischite, nyé ubaidite. Ucsite ſze zlahkim nikomur nist ubechat, ko po csaſzi zbog kvara, ali zbog ſzramote morebit nechete moch obdersati. — Szpoznamo ovde nacs cslovika grisna lyubav napelyat more. Ov Herodes je bil dobroga ſzercza cslovik. On je Jivana rado poſzlusal, ali ne va ſzém. Kot va plavi jedna pucs, ako ſze ne zapravi, plav pogubi, tako, ako ſze ki grih va ſzerczi zakoreni, noge druge za ſzobum dovlicse, zato grisnoi volyi va ſzerczi méſzta ne daimo, da ſze po csaſzi ne pogubimo. I to znati morate, da priſziganye cslovika ne vézse,

ako ſze ono, naes je priſzigal, prez griha u-csinit nemore. Zato Herodes, akoprém je pri-ſzigal dati, csagod oche ona tancsuska divoika proſziti, ni bil duzsan onoga obderzsati, ar ſze ono prez griha ni moglo ucsiniti, ar priſziganye ni vezalo krivicze, nego pravicze.

14. §.

Pominak Jesusa Szamarianſzkum zsenum.

Krez Samariuje Jesus va Galileu putoval, i dosſal je jedan dan zvona varosa Sichar k-jednomu zdenczu, i szél je ondi a Ucsenike szvoje je va varos poſzlal hrane kupit. Kumai szu Ucseniki prosli, nut dosla je z-varosa jedna zsena po vodu. Zsidovi ſzu Samaritancze jur od ſztaroga vrimena kruto oduravali, jos szu ſze kratili Samaritancze pozdraviti, ali nyim na pozdravlyanyu zahvaliti. Zsnyimi z-jedne zdéle jiſzt, z-jedne poſzude pit, bi bili za veliko zabludenye derzsali. I bar szu Szamaritanczi nike zabludnoſzti jimali, vindar ni jimal Jesus va tom oduravanyu dopadanya, i on Samaritancze ni oduraval, neg ſzamo nyihovu bludnoſzt, rekal je zato onoi zseni dragolyubno. Zsena dai mi sze napit. Ova zsena sze je zacsudila, da je Jezus od nyé pit proſzil, ar je poznavala nyega, da je zsidov. Zato je Jesusu rekla: Ti ſzi Zsidov, kako mores od jedne Samaritanſzke zsené pit proſzit? Z-vode, ku je zsena zajimala, je Jesus priliku zél, knyoi od vekovecsnoga zsitka govoriti, rekal je zato nyoi: Dabi ti znala, do ſzam ja, ti bi od mene vodu proſzila, i ja bi tebi dal onakove vodé ſze napit, da nigdar nebi vech zsaina bila.

Krez ovu vodu je Jesus razumil szvoje nebéſzke nauke, ki pozselénye k-vekovecsnomu zsitku zaszititi moru.

Ali zsena ove ricsi ni razumila, zato je rekla: Goſzpodine jos poſzude nimas, z-kum bi zajimat mogal, a zdenacz je dibok, kako bi ti mogal takove vodé dati? Jos je Jezus va ovoi ſzpodobi oſztal, i toi zseni rekal; Ki ſze od ove vodé napije, oche zopet zsajan biti ali ki od one vodé pijé, ku ja ochu dati, nigdar neche vech zsajan biti, onda je zsena ovu vodu pozselila, ter Jesusu rekla: Goſzpodine dai meni od ove vodé, da moju zsaju ugaſzim ter vech ſzimo po vodu doiti neszmim!

Pokidob da zsena ovi ricsi ni razumila, je Jesus pocsel po drugoi priliki k-nyoi govoriti, da nyega razumila bude. Zato je nyoi rekal: Poi dozovi ſzimo tvojega muzsa, i ti zsnyim doidi. Odgovorila je: Já muzsa nimam, zopet recse Jesus, dobro velis, da muzsa nimas, ar jur szi pét muzsi jimala, a koga szada jimas, ni tvoi muzs, navu rics ſze je zsena preſztrasila, da ov cslovik, koga ona nigdar ni vidila, za nye otaine pregriske zna, ucserlyenila, i ſzramovala ſze je, zato je rekla; Goſzpodine, kot vidim ti ſzi Prorok, sztimi ricsami je obsztála, da on pravo jima, ter da je ona jedna grisnicza.

Kad je Jezus nyé zaloſztno szercze, i nye zsélynu volyu sze pobolsati vidil, ni nyoi nedne zsalne, ricsi rekal, ar zsaloſztnim grisnikom je on milosztivan, szagdér je pokazal, da ni dossal grisnike szuditi, nego zvelicsiti. Potom sze je ona zsena pouſſala Jesusu rech: Goszpodine ja jos va nicsem dvojim, zato proſzim tebe, povi meni: Je ov brig ki pred nami le-

zsi, ali Jerusalem kadi sze Bog mora molit? Veli nato Jezus: Bog ſze za méſzto ne mari, ar Bog je csiſzt Duh, Bogu ſze ſzagdér moremo klanyati, ali ki ſze Bogu klanyaju, moraju va Duhi i jiſztini, to je pobosno, i od ſzercza, ſze nyemu klanyati. Nut kako je Jesus onoi zseni zsive vode pit dal, kad je nyoi ricsi vekovecsnoga zsitka razlagal: Zsena je na ricsi Jesusa kruto pazila, i csa je va ſzerczi jimala, ono je zgovorila, kad veli Kristus pride, on naſz oche ſze naucsiti, csa ſze toga nalisze, veli Jesus: Ja ki ſztobum govorim ſzam Kristus.

Tako ſzvitlo, kot ovoi zseni, ſze jos Jezus nikomur ni uznanil, bar je neg jedna poganſzka, i grisna zsena bila, ar kot je grisna bila, je ſzvoje pregriske ſzpoznala, za nye ſze kajala, nyé pred Jesusem ſzpoznala, i pobolsanye ſzi va ſzerczi naiper zéla, uveſzelila ſze je, kad je od Jesusa razumila, da je on Kristus, oſztavila je ſzvoju poſzudu, va varos bisala, da ſzvojim ſzuſzédom ov veſzel valoſz doneſzé, Hodte, i pogleite; jednoga cslovika, ki je meni znal ſze povidati, csagod ſzam kada ucsinila, nut on je Kristus. I pokidob ſzu Szamaritanczi ono vrime ravno tako zsélno csékali prihod Messiasa kot Zsidovi, tako ſzu nogi velyen zsnyum k-zdenczu dosli. — Zatim szu Ucseniki Jesusa dosli, i nyemu hrané ponudili, i proſzili, da jikim je rekal: Ja hranu jimam jiſzti, ké vi ne poznate, ova hrana je, da ucsinim volyu onoga, ki je mene poſzlal, da nyigov poſzal obversim.

Tako naſztoino je Jesus ſzvoi poſzal obnasal, i ſztim nam példu oſztavil, kako verno mi nasse dusnoſzti obnasati moramo. Jilo, i pilo

osztavit, zabit, ali szebi szkratít, a prilozsnu duzsnoszt upravit, to je Jesusa naszledovat. Szrichni lyudi ki sze od maloszti naucsu szvoje duzsnoszti szvéto obnasat, lénoszt odurit. Szkerbnoga, i délovnoga cslovika sztan oche bosji blagoszlov ukrojiti, lénoga, i neszkerbnoga sziromastvo naszleduje.

Dosli szu pak zonum zsenum varosani k-Jesusu, zveszélyem szu nyega va szvoi varos odpelyali, od szercza rado poszlusali. Zselili szu nyega dugo kod szebe jimati, ali neg dva dni je Jesus kod nyi osztal, zatim je va Galileu putoval, ter sze je veszelil, da szu ricsi nyigove od oni lyudi zveszélyem prijete bile. — Tako sze Ucsitely veszeli, ako upamet zimlye, da szu nyigove ricsi zsélno gori zéte, to nyega batri, ter mu kriposzt dava szvoje trudno délo z-veszélyem obnasati, to nyega batri, da ote ricsi nyigove po szvojem vrimeni szada nosziti.

15. §.

Jezus zvracsi szina Kralyicha va Carfarnaumi, Puniczu Petra, i druge betésne, od velikoga Rib lovlénya.

Jesus je tako, kot szi je naiper zél, va Kanu Galilee dossal, kadi je vodu na vino ubernul. Va Galilei szu nyega kruto rado vidili, ar szu na Vazmene szvétke va Jerusalemi vidili csudne csine, ké je onde ucsinil. Zacsul je pak za nyega jedan kralyeszki Csasztnik, koga szin je betesan lezsal va Kafarnaumi, zato sze je velyen szpravil, i drugi dan u jednoi Uri od

podne k-nyemu dossal, proſzil je Jesusa, da bi ſze k-nyemu potrudil, i zvracsil nyigovoga jur umirajuchega szina. Bar je zato krez Jesusa ukaran bil, csa je stimal, da Jesus pomoch ne-more, ako k-nyigovomu ſztanu ne ide, tako je vinder ſztalan oſztal va ſzvojoi prosnyi, ku je jos ponovil, i rekal. Goſzpodine hodi doli, pervo neg moi szin umré, rekal je nato nyemu Jezus: Poi ſzin tvoi zsivi. Ove ricsi ſzu sze tomu csloviku tako vidile, kod dabi bil glaſz z Neba csul, prosal je zato, ter nut, dosli szu ſzluge predanyega, ter rekli, da je nyigovoga szina zimlyicza csera okolu ſzedme uré (jedne po podnevi) oſztavila Szpoznal je pak Otacz, da ſze je ono vrime ſzin nyigov zvracsil, ko je Jesus nyemu rekal: Szin tvoi zsivi, i veroval je on, i ſza hizsa nyigova. — Sztoga ſze ucsimo, csa ſztalna molitva zmore, ar ſzam Jesus va molitvi od naſz ſztalnoſzt potribuje. Proſzite veli, i ochete prijeti, tropaite, i oche ſze vam odpriti. Ucsimo ſze, csa dobra, ali zlocseſzta példa hisnoga goſzpodara zmore. Ditcza, i druzsina vech nato glédaju, csa csini Otacz, ali hizsni goſzpodar, neg nano csa govori. Nai lipsi nauki, nai lipse ricsi nist ne moru, kadi ponasanye ricsam ni ſzlosno.

Onda je Jesus va Nazareth ſzvoju domovinu dossal, ter je ſzobotni dan va Synagogi (méſzto, kamo ſzuſze Zsidovi po ſzobote Boga molit zhajali) ucsil. Uznanil ſze je nyim, da je on obechani Messias, ko je iz ſzvétoga Piſzma, i Prorokov pokazal. Ali niſzu nyèmu verovali, ar ſzu ga od mladoſzti poznali, kod nyi je odraſzal, znali ſzu, da je uboge roditelye jimal, zsnyimi je kot drugi cslovik zsivil, a oni ſzu od Messiasa csuda vech csékali,

i potribovali ſzu od nyega, da na potverdjevanya ſzvoji ricsi mirakule csini va ſzvojoi domovini, kot je va Kafarnaumi csinil. A on je nyim rękal, da nédan Prorok ni zaprétan va ſzvojoi domovini. Bar ſze je kako terſzil nyim iz ſzvétoga Piſzma pokazati velicsanſztvo, niſzu ſze marili, jos ſzu velika teschanya na nyega jimali, na zadnye ſzu ſze raſzerdili, ter ſzu ga otili z-briga, na kom je nyihov varos uzidjen bil, doli hititi, prossal je zato od nyi va Cafarnum. Ovo je nai vecha kastiga bila, ſzkum je nyé Jezus kastigal, joř nam, ako ſze Bog od naſz odlucsi, Bojat ſze jimamo, da ſze nad nami ono ne ſzpuni, zcsim ſze je Bog nigda Zsidovom nagrazsal. Ochete mene jiſzkati, ali néchete naidti, zval ſzam vaſz, ali niſzte otili mene poſzlunuti, i ja ſze ochu vassemu pogublényu ſzmijati.

Va Cafarnaumi je zopet ucsil Jesus va Synagogi, i rado ſzu nyega poſzlusali. Kadigod ſzu do nyega dosli, ſzu nyega proſzili, da nye ucsi. Zato je nogoputi na polyi, na puti, na brigi ucsil. Jednucs ſzu ſze na nyega namirili uz Jezero Genesareth, i zopet proszili, da nyé ucsi. Niſze kratil nyihovu zsélnu volyu ucsiniti, ali pokidob ſze je kruto csuda lyutztva ſzkupa ſzpravilo, i ni mogal na ubrovi jezera ſztat, je va jednu plaucsiczu ſztupil, ka je Petrova bila, zapovidal je plav od kraja odrinut, ter je nyé iz plavi ucsil.

Kada je ricsi zsitka vekovecsnoga dokoncsal je rekal Petru: Vozi sze va dibinu, ter hiti mrizse tvoje na lovlenye. Otil je naimre Jesus nisto ucsiniti, iz cseſza nyega bolye ſzpoznaju. Peter je nato rekal: Naucsitely ſzu noch jeſzmo delali, ali nister niſzmo ulovili, ali na

tvoju rics jos ochu mrizse razpufztit. To je ucsinyeno, i tuliku nosinu rib fzu ulovili, da fzu sze nyim mrizse prekidale, i zval je Peter tovaruse szvoje, da pridu ter pomoru. Vidéch ovo Peter, je mifzlil, da on toga ni vridan, da Jesus kod nyega bude, zato je pred nyim na koléna upal, ter rekal: Poi krai od mene, ar ja fzam jedan grisan cslovik. Ali Jezus je nyemu nato odgovoril: Peter ofztavi ribe lovit, ar odfzlyen oches lyude loviti, to je ti oches morat druge lyude ucsiti, i nyé pod moju Zafztavu fzpraviti. Jimal je pak Peter dva tovaruse, Jakova, i Jivana, ki fzu brati bili, i ovi dva fzu sza szvoja osztavili, i Jesusa naszlédovali.

Ovde fzə ucsimo od Petra va jime Jesusa sze nasse délo pocséti, ucsimo fze od nyega nassu nevridnofzt szpoznati, kad nasz Bog fzvojim blagofzlovom pohodi, ucsimo sze Bogu na nyigovi dari zahvaliti, nyega darovnika fzakoga dobroga dara fzpoznati, i zovéchega Boga prez odvlacsenya naszledovati.

Po ovom csudnom pripetényu je Jesus va sztan Petra prosal, ravno je pak Petrova punicza veliku zimlyiczu jimala, i proszili szu nyega, da nyoi pomore. Jəsus je k-nyoi issal, popal je nyu za ruku, da sze sztane, sztala fze je na mészti, i dvorila nyim. Va ovom kratkom pripetényu szpoznamo Jesusa dragolyubnoga pomochnika, va Petru példu duzsne lyubavi proti szvojoi szvekervi, va podvaranyu Szvekervi Petra példu duzsne zahvalvofzti upamet zimlyemo i nafzledovat sze ucsimo.

Onda sze je va szi betesniki uffanye uzsivilo, da morebit od Jesusa ote zvracseni biti. Zato szu dosli pred hizsu Petra, ki szu mogli,

drugi szu sze dali tamo donészti, ali dopelyati. Povidano je pak Jesusu, da nogi na nyigovu milószt csekaju, dossal je zato van z-hizse, pogledal, i pomiloval je betésne, k-szakomu je sztupil, i ruku na nyega vergal, i zselnim zdravlyem nadilil. Cser do nochi je zsnyimi poszla jimal, i va nyihov sztan odpusztil. Nisze nyemu teschalo zsnyimi zahajati, ar je miloszerdnoszt zsnyim raszla.

O pomochnik grisni lyudi,
Od koga szu dobri, hudi,
Zsélno zdravlye zadobili,
Kigod szu Te neg proszili
Szkazal szi nyim zsélnu miloszt
Bar ni bila va nyi vridnoszt,
Tako csini grisni cslovik,
Ako zselis zsivit uvik,
V-csem neg mores, kad te proszi
Bar népretelv pomoch noszi.

16. §.

Nauk od oszmeroga blazsensztva.

Pokidob je Jesus tako dragolyubno z betésnimi zahajal, i szim lipe nauke daval, je vréda glasz sirom protekal, od dnéva do dnéva szu sze lyudi jacse k-nyemu szpravlyali, da bi nyega poszlusali. Issal je zato Jezus na jedan brig, odkud je sze pregledati mogal, pod vedrim Nebom je nyé ucsil. Ucseniki nyigovi szu nai blizse uzanyega morali biti, ar szu sze jedni nauki nyi naibolye naligali.

Blazseni szu ubogi va Duhi, ar je nyihovo Kralyesztvo nebészko. — Ubogi va Duhi szu 1. Oni, ki szvoje sziromastvo dobrovolyno ter-

pu, velikoga bogatsztva szi ne zselu, i zonim, zcsim je nyé Bog nadilil, zadovolyni zsivu. 2. Ubogi va Duhi szu oni bogati, ki szvoje bogatsztvo ubogim na pomoch hasznuju, zsnyim uboge podpiraju, i gotovi jeszu ono rado popusztiti, ako Bog zsnyimi tako zapovida. 3. Ubogi jeszu, ki zbog Boga szvitu i szvitzkomu dobru odpovu, kot szu Apostoli Jesusa sze osztavili, i nyega naszledovali. 4. Krez uboge va Duhi sze moru razumiti oni, ki szpoznaju plitvoszt pameti szvoje va onom, csa sze zvelicsenya nalizse, ar takovi szi réd povidat dadu, po kom sze pobolsati moru. Za takove szu nauki Jesusa, ki szu z-Neba donesseni, i ki sze ote po szvitu rasiriti.

Blazseni szu, ki sze zsalosztu, ar oni ote ubatreni biti. Ki sze zbog szvoji grihov vech zsalosztu, neg zbog szvojega naivechega kvara, ki sze va goszpodarsztvi pripetit more, oni szu blazseni, takova zsaloszt sze oche z-vekovecsnum dikum nagraditi.

Blazseni szu tihi, ar oni budu zemlyum ladali. To je, blazseni szu oni, ki bar szu zbantovani poszta1i, vindar sze ne szerdu, nego zbantovanye z-tihim szerczem terpu, onakovi ote nai mirnie zsiviti, i z-onim, z-csim nyé Bog nadili, zadovolyni, i tako szrichnii biti neg veliki Ubladitelyi nogi Orſzagov, ar oni ote nigda zonkrai groba ubechani vekovecsni zsitak poszéſzti.

Blezseni ſzu, ki gladuju, ali zsajuju praviczu, ar ſze oni ote zaſzititi. To je blazseni szu oni, ki, csa je pravo tako zselu, kot lacsan hranu, i zsajan cslovik hladnu vodu zseli, ar oni ote ktomu nauk od Boga prijeti, i podpirani biti, nyihovu zselyu Bog oche zaszititi.

Blazseni szu milosztivni, ar oni ote milosztivnoszt dobiti, To je, blazseni szu, ki druge va nevolyi pomiluju, i z-csim moru, zonim pomagaju, ar szam Bog oche va nyihovi nevolya nyim milosztivni pomochnik biti.

Blazseni szu csisztoga szercza, ar oni budu Boga vidili. To je blazseni szu, ki od blisnyega neg dobro miszlu, i szercze szvoje od necsisztoga, gizdavoga, szerditoga, nenavidnoga &c. pozselénya csuvaju, ar oni moru nai bolye bosje lasztovitoszti szpoznati, nauk Jesusa razumiti, i va szerczi obderzsati, onakovi ote tako Boga szpoznati, kot dabi nyega z-ocsima vidili.

Blazseni szu mirovni, ar sze oni ote szini bosji zvati. To je, blazseni szu, ki drugim csa popusztu, nisztor, da va bosjem miru zsiviti moru; ki sze szkerbu ne szamo mir, i szlosnoszt z-drugimi jimati, nego szako burkanye utisiti, Ovo je prisztpino onim csiniti, ki bi rado ditcza visnyega Boga bili, Sztim ote oni Bogu tako szpodobni biti, kot szu nogoputi ditcza szvojim sztarjim szpodobna.

Blazseniszu, ki zbog pravicze progonsztvo terpu, ar nyihovo je Kralyesztvo nebészko. To je, blazseni szu, ki zato progonsztvo terpu, ar csinu csa je dobro, i pravo, i ki sze zato dobra csiniti ne presztrasu, akoprém progonsztvo terpu, ar na takove cseka koruna vekovecsna dike. — I pokidob je Jesus znal, da nyigovi Ucseniki ote morat nigda csuda terpiti, tako je rekal, da sze zato oni od nyega ne lucsu, i ne sztrasu nyigove ricsi po szvitu glasziti; ar z-csim ote morat vech zbog nyega terpit, sztim oche vecha placha na nyé csékat, zato veli: blazseni szte, kad vasz lyu-

di proklinyali, sze zlo na vasz govorili, i lagali budu zbog mene, veſzelite ſze ter ſze raduite, ar placha vassa je velika na Nebeſzi.

Kerscheniki! Naſzleduite ove nauke Jesusa, da krezavo naſzledovanye ſzrichni poſztanete. Szkerbte ſze ono naucsiti, z-csim Bogu dragi poſztat morete. Ako vaſz Bog ſziromastvom pohodi, ono dobrovolyno terpite, ako z-dobrim ovoga ſzvita obilujete, zonoga uboge nadilyaite, budte tihoga, mirnoga, i csiſztoga ſzercza, na ſzvitu ſze vam nist bolyega ſzvitovat ne more. Kako veſzeli ochete pod vassu ſztaroſzt biti, ako vaſz onda duſsno ſzpoznanye ne bude potvaralo, da ſzte ricsam Jesusa neverni bili. Krez csiſztochu ſzercza ochete Bogu dragi biti. Neg on, ki je csiſztoga ſzercza more k-Bogu zvelikim zauffanyem moliti. Neg zato je Jesus ova blazsenſztva lyutztvo naiper ucsil, ar ſzu k-pravomu blazsenſztvu kruto potribna i haſznovita.

17. §.

Nauki Jesusa od pomirenya Z-népretelyi. Od lyubavi nepretelyov. Od priſziganya.

Kot je (1. Dél. 10. §.) povidano, je Bog nigda krez Moysesa Zsidovom na brigu Sinai deſzeteru zapovid dal. Ove iſzte zapovidi je Jesus po csaſzi va zemlyi Kanan Odnukom oni ſztari Zsidovov ſzam razlozsil, i rekal; Ja niſzam dossal, da bosje zapovidi zatarem, nego, da nyé razlozsim, i k-praudi pridajem ono, csa je zaoſztalo, zato velim vam, csagod je va Praudi piſzano, do pikicze ſze obdersati mora, ar Nebo i zemlya oche pervo preminuti,

neg ſze od Praude csa odnéti, zato, ki naj manyu zapovid prekersi, pred Bogom mali oche biti, a ki Praudu ucsi, i csa ucsi, ono obderzsi, oche velik pred Bogom biti, ar ako pravicsnii nechete biti od Piſzmoznanczev, i Farizseusev, tako néchéte va bosje Kralyeſztvo nuter poiti. — Znate, da szu pétu bosju zapovid: Ne umarai, doſzlyen ovako razlagali, da ni ſzlobod nikogar va téli umoriti, ali Ja vam velim, da on proti petoi zapovidi pregrisi, ki ſzvojega blisnyega raſzerdi, nyega pospota, zsnyim va miru zsiviti ſze krati.

Jos bogomolya, i aldov ſzerditoga cslovika ſze Bogu ne dopada, doklyen ſze z-népretelyom ſzvojim ne pomiri. Zato veli Jesus: Ako z-darom pri Oltaru ſztojis, ter ſze onde ſzpoménes, da tvoi blisnyi nate teschanye jima, ali ti na nyega, tako oſztavi pri Oltaru tvoi dar, poi pomiri ſze naiper z-tvojim népretelyom, onda doiduch offrui tvoi dar. Ne fantite ſze, ne vadite ſze, lyubite vasse népretelye, blagoſzlyavlyaite one, ki vaſz proklinyaju, dobra ucsinte onim, ki vaſz oduravaju, Boga molite zane, ki vaſz proganyaju, ar tako szte ditcza vassega nebéſzkoga Otcza, koga ſzuncze ſzviti dobrim i zlim, i ki z-godinum nadavlya lapte pravicsni, i grisnikov. Ar ako neg one lyubite, ki vaſz lyubu, ku plachu ochete jimati? To i Publikani csinu. I ako ſzamo vasse brate lyubite, i pozdravlyate, csa velikoga csinite? To i Pogani csinu, zato zverseni budite. kot je vass nebéſzki Otacz zversen, kot dabi rekal: ſzkerbte tako zverseni biti, kot je z-cslovicsanſzkum mlahavoſztjum ukrojenomu cslovíku neg moguche. Ar

Ki sze szvomu bratu
Miloszt szkazat kratu,
Onim che Bog biti
Kad che nigda priti
Oster szudacz,
A ki onim miloszt
Bar ni va nyi vridnoszt
Zbog Boga szkazsuju,
V-nevolyi miluju
Mili Otacz.

Ov nauk ſzi k-ſzerczu zamte, i dobro ſzranite. O kulikokrat jimate neſzrichu ſze z-vassimi blisnyi, ſzuſzedi ſze razdvojiti, kulikoputi ſze brati, ſzeſztre, rodjaki za jerbinſztvo, za vechi, ali bolyi dél ſzvadu, i ſzerdito razaidu, jedan drugomu ſze nagrazsaju, da ſze pomirit nétte. Toga Jezus ne ucsi, nego prepovida. Kruto merzko glusi, ako kerschanſzki cslovik veli, nigdar toga néchu zabit. Ako verni naſzledniki Jesusa zselyite biti, tako sze ſzpomente zonoga, da je on na krizsu za szvoje népretelye Otcza molil, i vam példu oſztavil, da i vi tako csinite. Zato ako ſze jedan drugomu zamirite zbog Jesusa ſze z-csim perlye, ſztim bolye, pomirite, neka ſzuncze zverhu vasse ſzerde ne zaide, to vaſz ſzam Jesus ucsi. Jos ako vam krivo ſzpade, tako ſzé zato jedan na drugoga ſzerdit nimate, nego va lipoi lyubavi ſze pogodit morate, ar bolye je kriviczu terpiti, nego csiniti. Pomirénya ne odvlacsite, ar z-csim ſze duglye odvlacsi, sztim ſze cslovik teslye z-népretelyom pomiri. Miſzlite:

Ditcza jeszmo jedinoga
Ki szvit lada Boga
Poglei zato na szakoga
Kot na brata tvoga.
Zato neka sze razdvajat,

Sztvojim bratom ovde.
Szkim ches nigda zsivit morat
Jos po szmerti onde,
Ar niszi véran naszlednik
Jesusa na szvitu,
Ako csinis kot kerschenik
Krivo tvomu bratu.

Prepovidano je va Praudi je Jezus na dalye rekal prez potribcsine prifzigati, to je z-Bogom csa pofzvidocsiti, da nam verovano bude. Neches fzmit prifzigat veli Bog va fzvétom Pifzmi, ako pak priszezés, tako derzsi tvoje prifziganye, kot dabi rekal: Vi fzte sze naucsili prifzigati zverhu Boga, zverhu Neba, zverhu zemlye, zverhu Jerusalema, zverhu vasse glave, zverhu Czrikve, zverhu aldova, zverhu oltara, i Czrikvenoga zlata, zatim znate ono fzakorjacski razlagati, van znimanya pofztavlyati, da fze od duzsnofzti obnasanya odvézsete, tako prifzigati vam Ja prepovidam. Jifztinu z-csifzta zgovorite, reczte je, ali ni.

Zato Kerscheniki! Ako pred Praudu zvani budete na prifziganye, dobro razmifzlite, csa je to, z Bogom csa pofzvidocsiti. Sze vike jifztinu govorite; ar kamo ochete gledati, ako fze po csafzi zvidi, da fzte lazs govorili, i na to prifzégli? Premifzlite, da vassemu blisnyemu fztim naskodite, ako csa krivoga pofzvidocsite, ko je vam neg zbog Boga verovano, kako tezsak racsun ochete zato Bogu dati! Szkerbte fzvami, da fze ne naucsite zvona Praude za malo, jos niti za veliko dugovanye prifzigati, ar ovo neg csemerni lyudi csinu, zato Bogu i lyudem odurni jeszu. Nogi priszezsu na fzvoju, Dussu, fzebe vragu dadu, fze zlo szi na vrat zselyu, medtimtoga je jos nogoputi lazs, csa povi-

daju. I akoprem to zatò csinu, da nyim verovano bude, jos je ravno tako lazslyivomu csloviku malo kada verovano, ar kot velu: ki rado priſzezse, on rado lazse. Zato neka budu vasse ricsi Je, ali ni, kot prilika noſzi, tako oche vam vech verovano biti, neg priſziganyu onih, ki na szaku rics rado priszezsu.

18. §.

Od tri nai lipsi kerschanſzki kripoſztih.

Boga molit, poſztit, i almustvo davat ſzu med Zsidovi, i Kerscheniki, jos med Pogani sze vike nai prestimania dobra déla bila. Krez almustva davanye nasse ſzercze proti ubogomu blisnyemu naklonyeno oſztane, krez poſzt ſze grisnoi chuti hrana utégne, grisno pozselényе zatare, i umori, ponizna bogomolya naſz poſzveti, i uzsivi va nassem ſzerczi nebéſzka pozselénya. — Zato je Jesus ove tri kerschanszke kriposzti kruto narucsal, ali upoménul je Ucsenike ſzvoje, da ova dobra déla ne csinu, da od lyudi vidjeni, i zato pohvalyeni budu, ar krez ovo bi pred Bogom szu vridnoſzt ſzvoji posztov, molitve i almustva davanya zgubili, i od Boga naima csekat nebi jimali. Csuvaite ſze je nyim rekal, da vassa dobra déla pred lyudi ne csinite, da vaſz vidili budu, ar ſze tako od vassega nebéſzkoga Otcza nebi jimali naima nadijati. Kad veli almustvo davas, tako ono poputi ne razglaſzi, kot ſzkaslyivczi csinu, da nyé zato lyudi pohvalu, velim vam prijeli ſzu plachu ſzvoju. Ti pak, kad almustvo daval budes, ſzkerbi, da tvoja liva ruka ne zvidi,

csa je déſzna uesinila, da tvoje almustva davanye otaino oſztane, i Otacz nebéſzki, ki va otainom vidi, oche tebi nigda ocsito navernuti. I kada ſze poſztite, nebudite turobni, kako ſzkaslyivczi, ar oni preminiju obraze ſzvoje, da ſze lyudem poſztéchi vidili budu, za jiſztinu velim vam, prijeliſzu plachu ſzvoju. Ti pak kada ſze poſztis, namazsi ſzi glavu tvoju; umiſzi licze tvoje, da ſze nebudes lyudém poſztéch vidil, nego Otczu tvojemu, ki je va otainom, i Otacz tvoi, ki va otainom vidi, oche tebi navernuti. — I kad veli molite, ne csinite kot ſzkeslyivczi, ki va Czrikva, i na krisni puti ſztaju, i molu, da nyé lyudi vidu, ſztanovito velim vam, prijeli ſzu plachu ſzvoju, Ti pak kad molis, poi va tvoju hizsu, zapri vrata za tobum, i moli va otainom, i tvoi Otacz, ki va otainom vidi, oche tebi navernuti. Ovi lipi nauki tako ſzvitlo razlozseni jeſzu, da je ſzaki, kot lezsu, razumit more, neg nato ſze Kerscheniki upomenuju, da ſzi krez ſzvéto obdersavanye, i ſztalno naſzledovanye ovi naukov k-vekovecsnomu zsitku kincse ſzpravu.

19. §.

Od molitve, oſzebuino, od molitve Goſzpodinove.

Kad molimo, onda Boga, kot zmosnoga Neba, i zemlye Sztvoritelya, i Goſzpodina postujemo, i zsnyim kot z-nassim miloſztivnim Otczém ſze pominamo, nasse potribcsine predanyega noſzimo, ar ſze va nyega, kot va jednoga zmosnoga Goſzpodina, i miloſztivnoga

Otcza uffamo, ki nafz z-fzim nadiliti more, i oche, csagod je nam potribno. — Po obversenoi poniznoi bogomolyi jedno fzvéto vefzélye, i batrenye va fzerczi zachutimo; ar kot fze vefzeli jedan ubog cslovik, ako fze ki plemenit Gofzpodín zsnyim razgovara, tako je nasse fzercze za poniznum bogomolyum ubatreno, znajuchi, da fzmo nasse potribcsine Bogu naiper donéfzti, i od nyega milofzti profzit fzmili. I akoprem je grisni cslovik fzakudob duzsan Boga, koga prehvaliti nemore, dicsiti, tako je vindar va nevolyi, i nefzrichi, betégi, i progonfztvi duzsan Boga moliti, ar neg va nyem jedino, i fztalno zaviche, i batrenye more naidti, on fzam zna, i more grisnika va tugi z-vefzélyem pohoditi. Zato:

Dicsi sztvoritelya
Proszi Szpaszitelya
Kad szi va nevolyi,
On che k-tebi priti.
Vtugi tebi biti
Pomochnik nai bolyi,
On che odnét zsaloszt,
Szercza dati radoszt,
Sztalno tako moli.

Tako pak veli Jezus pri bogomolyi ne mifzlite, kot dabi morali Boga upoménut csa bi vi od nyega rado jimali, ar vass nebéfzki Otacz pervo zna, neg vi molite, csa potribujete. Zato kad molite, csuda ne govorite, ar zato néchete pervo ufzliseni biti, tako neg Pogani mifzlu, ki Boga ne poznaju. — Molite tako Boga z-velikim zauffanyem, za ricsi, fzkimi vasse molitve naiper donéfzt zselite, fze nigdar ne fzkerbite, ar kot jedna mila Mati potribcsine fzvojega nimoga ditéta zna, tako Boga vasse potribcsine pozna. Neg fzercza vassa k-nye-

mu podignite, krez dan vechkrat to ponovite, ochete uſzliseni biti. Jutro, kad ſze ſztanete, csez dan, na podne, k-nochi, pervo neg ſzpat idete, kada kakovo délo pocsnete, i dokoncsate, kudai hodite, Boga molite, to je, ſzercze vasse k-nyemu podignite, ſztim ochete nepreſztaino moliti, kot Jezus od vaſz potribuje. Szkerbite vaſse nevólye, i potribcsine ſzpoznati, ar z-csim bolye ochete nyé ſzpoznati, ſztim bolye ochete ſze naucsiti Boga moliti. Molite pak ne ſzamo za ſze, nego i za vasse ſztarjé, rodjake, brate, ſzeſztre, Ucsitelye, dobrocsinitelye, duhovne, i ſzvitzké Prepoſztavnek, za zsive, i za mertve, josi za one, ki ſzu vaſz zbantovali.

Moli nepresztano
Boga kaszno rano
Moli za prételye
Dobro-csinitelye,
I ako ches Boga
Dobro poszluhnuti
Népretelya tvoga
Szi duzsan lyubiti.

Vi, je Jezus ne dalye rekal, ovako morate moliti: Otacz naſs, ki ſzi na Nebeſzi ſzvéti ſze Jime tvoje, Pridi Kralyeſztvo tvoje, Budi volya tvoja, kako na Nébi, tako na zemlyi. Kruh nass ſzakidanyi dai nam ga denaſz, odpuſzti nam duge nasse, kot i mi odpuschamo Duzsnikom nassim, i ne zapelyai naſz va ſzkusavanye, nego odſzlobodi naſz od zla. Amen. Ar, je jos Jesus rekal: ako vi lyudem odpuſztite zbantovanye, i vam oche Otacz nebéſzki vasse pregriske odpuſztiti, ali ako vi ne odpuſztite, i vam Otacz nebéſzki neche vasse grihe odpuſztiti.

Ova molitva Goſzpodinova, ku po ſzi Orſzagi ſzvita nezbrojeno lyutzvo ſzakidan moli, je vam prez dvoine jur csuda puti razlosena, na krathi ovo va ſzebi zapira. 1. Moramo Boga proſzititi, da nam Bog miloſzt da, da budemo znali nyega doſztoino postovati. 2. Da nasz Bog z-miloschum nadili, da nauk vere kerschanſzke ſzpoznamo, i da naſz Bog nigda z-Nebom nadili. 3. Da ſzi lyudi bosju volyu ſzpoznaju, i onu tako rado na zemlyi obnasaju, kot Angyeli va Nebi. 4. Da naſz Bog z-kruhom z-opravum, i ſzim, csagod je nam k-zsitku potribno, miloſztivno nadili. 5. Da nam Bog nasse grihe oproſzti, ali ktomu i mi moramo onim oproſztit, ki ſzu naſz zbantovali. 6. Da naſz Bog z-ſzvojum miloschum podpira, da va ſzkusavanye ne privolyimo. 7. Da naſz Bog ſzakoga zla Dusse, i téla miloſztivno obcsuva. Kad vam vrime prepuſzti, ovako jacsite:

Nóta: *Hodi Jesus ti kmeni.*

Otacz nass Bog Nebészki,
Goszpodin Kraly Angyelszki
Szvéti sze tvoje Jime,
Med nami szako vrime.

Pridi tvoje Kralyesztvo
Czrikveno, i nebészko,
O da na zemlyi Tebi
Szluzsimo nigda v Nebi.

Dai nam szakidanyi Kruh.
Dai potribnu oprâvu
Kot blisnyemu miloszti
Szkazsemo, nam oproszti.

Ne dopuszti szkusavat,
Od vraga nasz obladat,

Bog szega zla nasz brani
Nigda va Nebo szrani.

More ſze ova Jacska jos i na drugu notu jacsit, ali onda ſze neg dvi vrachke ſzkupá zimlyu, za kimi ſze krez lyucztvo zajacsi, i za ſzakimi dvimi versusi naizad zimlye:

Ocsuvai nasz od ognya,
Kuge, glada, i boja.

Ova molitva, ku je ſzam Jesus ſzvoje Ucsenike ucsil, naſz ucsi, csa je nai vridnie, i nai potribnie od Boga proſziti, zato je obcsinſzka, ter ſze po szi Czrikva, i po szém ſzvitu moli. — Ali kada molimo, neka nassa pamet sirom po nassem goſzpodarsztvi, i po ſzkerbi, ku pred ſzobum jimamo, ne bludi, ar z-takovum molitvum od Boga nist ne moremo ſzproſziti. Sztalnoſzt ſze pak va molitva od naſz potribuje, zato veli ſzam Jesus: Proſzite, i ochete prijéti, jischite, i ochete naidti, troplyite, i oche vam ſze odpriti, ar Bog je miloſztivan Otacz. — Kot jedan Otacz ſzvojoi ditczi, ako ona kruh proſzu, méſzto kruha ne da kamena, niti kacse méſzto ribe, ravno tako oche Bog vass nebéſzki Otacz vasz z-szim nadiliti, csagod od nyega z-poniznim, i ſztalnim ſzerczem proſzili budete.

20. §.

Nauk Jesusa od szkerblyivoſzti bosje.

Duzsni szmo, ne neg va ſzem va Boga sze zauffati, nego z-csiſzta ſze va nyega zanéſzti, ar on znami ſzkerbi, kot jedan dragolyubni Otacz Z-ſzvojum ditczum. Szam Jesus naſz

tako ucsi, ko naſz kruto more batrit. — Ne ſzpravlyaite ſzi, je Jezus rekal, kincsov na zemlyi, kadi nyé herja, ter moli zgrizu, i tati podkapaju, nego ſzpravlyaite ſzi kincse na Nebi, kadi nyé niti herja, niti molyine zgrizu, i kadi nyé tati ne podkapaju, niti neukradu, ar kadi je tvoj kincs onde je i szercze tvoje, kot dabi bil rekal: Ki szvoje blazsensztvo va dobru ovoga ſzvita jische, on ſze po zemlyi z-pametjum puzi, i dobra ovoga szvita kruto prestimava, a ki Boga ſzpozna, on dobra ovoga ſzvita zanemer meche, i ſzercze neg na nebészka pozselénya podigne. Ar to znati morate, da nigdor dvim Goſzpodinom ſzluzsit nemore, ar ali che jednoga oduravati, a drugoga lyubiti, ali jednoga terpiti, a drugoga za nemar metati, nemorete Bogu, i bògatſztvu szluzsiti zato vam velim, Vi szę neg zato jimate szkerbiti, da krez kerschanszko ponasanye posteni lyudi posztanete, tako vam Bog ſze oche dati, csagod je potribno Jischite veli Jezus naiper Kralyesztvo bosje, i praczu nyigovu, ono drugo oche vam priverseno biti. Ki nauk Jesusa naſzléduje, on oche ſzkerbiti ono dobiti, ob csém cslovik zsivi, ali mimo toga oche i va drugom poſzlusan, ſzkerban, veran, pravicsan, dragolyuban, i trizan biti.

Ditcza! Vi nęznate z-kulikum szkerblyum, i trudom ſze cslovik hrani. Szada jos vassi sztarji szvami szkerbu, ali oche priti vrime, da chete morat szama z-szobum szkerbiti. Zato sze od mladoszti ucsite tako zsiviti, kot Jezus prepisuje, tako sze za hranu, i opravu nechete szmit jako szkerbiti. — On szam je ſzvojim poszluhnikom rekal: Bud vi zsitak od Boga jimate? To dobro znate, da je zsitak vech, neg je hrana, zato, ako je Bog vam zsitak dal,

neche vam onoga szkratit, csa je manye od zsitka. Szami vidite, da on na ticze nebészke ſzkerb jima, z-tim bolye oche tako zvami szkerbiti! I dabud télo je vech neg je oprava? *Zato* ako je Bog vam télo dal, neche vam szkratit oprave, on Bog, ki polye z-lipim czvétom opravlya, i ticze nebészke hrani. Ovo morate vechkrat premiſzlit, ter dan i noch zato ne szkerbit, csa chete jiszti, z-csim chete sze upravlyati. Ar csa szi 'cslovik sztim pomore, ako sze prevech szkerbi? Ocheli zato vechi zraszt, ki je mali, ako szi miszlil, i zselyil bude, dabi ja neg vechi bil? Sztanovito, ako cslovik dan, i noch szkerbi, i miszli, zonim nist neche va sztan doit. Ali ako cslovik Bogu ſzluzsi, va nyega ſze uffa, k-tomu ſzvoje délo obnasa, od Boga blagoſzlov proſzi, onomu néche nist szkracheno biti, sztan onoga cslovika oche Bog z blagoszlovom ukroji i, zato veli ſzvéti Paval Apostol, Nit on, ki szije, nit ki polyiva, csa upravi, nego szam Bog, ki szemu poveksavanye da, od nyega szi blagoszlovi zviraju. Nadalye veli Jezus: Va szi dnévi vassega zsitka sze onako csa to nahaja, csa nam sze nevidi, da tako ono laglye noszite, szi neszmite veche szkerbi zaudat, dvoje, troje, ali vechverszti tezsine szebi nacsinyat.

Neg to vam jos upoménut jimam, od csesza szam jur drugdi govoril (1. §.) naimre, da sze od mladoszti ucsite proszto zsiviti, tako ochete moch szakudobu vasse prisztoine potribcsine zaszitititi. Ne jischite nigdar z-dragum hranum zsiviti, ar tako vam oche csudaputi ono ſzkracheno biti, csa zselyili budete. Onda nechete moch Boga kriviti, ar on nigder ni obechal cslovika z-onim nadiliti, prez cseſza cslo-

vik lahko more biti. Ovo szi dobro va paméti derste, szpoznaite Boga, kot vassega jedinoga szkerbitelya, i hranitelya szé sztvari, i kad csa od nyigovi ruk primete, reczte:

Otacz, ki nasz tvoju ditczu,
I ka zlitje v zraki ticzu,
Milosztivno hranis
Ki domache, lozno blago
Sztim csagoder je nam drago
Csudnovito branis
Ti nasz derzsi va miloszti,
Da Ti szluzsimo v-sztalnoszti
Ovde navom szvitu
Doklyen vridni posztanemo
K-tebi sze v Nébo zamemo
Uzsit tvoju diku.

21. §.

Nauki Jesusa, kako sze z-lyudi ponasat jimamo.

K-zadnyemu je Jesus na brigi jedan kruto potriban nauk, ki sze szakoga cslovika nalizsé razlozsil, naimre, kako sze jedan proti drugomu ponasat jimamo. Ov nauk nam mora va szi nassi csini za obcsinszku urédbu szluzsiti, ov nauk va szebi zapira razlaganye szake zapovidi, ov nauk nam naszvischava, csa drugi od nasz zselyu, akoprém nam onoga z-ricsum ne povu, ovo je pak on veliki nauk: Csagod ochete, da lyudi vam ucsinu, i vi nyim ucsinite.

Bud je Kerscheniki! Vi dobro znate, csa rado jimate? Po szebi znate, da je vam hrana, oprava, sztanye, zdravlye, pinezi, lipo posteno jime kruto drago. Vi nébi rado vidili, ako bi vasz do zbil, vasse dobro, pohistvo

ukral, vasz proganyal, od lipoga postenoga jimena odpital. Nut drugi lyudi szu, kot szte vi, i nyim je potribno, csa je vam potribno, i drugi sze tomu vefzelu, csemu sze vi veszelite, onomu zsalosztu, csemu sze vi zsalosztite, z-toga tako morete znat, kako sze z-drugimi ponasat jimate, naimre, csagod ochete, da lyudi vam ucsinu, i vi nyim ucsinite.

Ali jos bolye ochete zvidit, delateli dobro, ali ne, ako fze pervo fzami upitate, bili vam drago bilo, ako bi drugi vam ono ucsinil, csa merbit vi drugomu ucsinit mifzlite. Csagod tako zsęlyite, da drugi vam ucsinu, i vi nyim ono ucsinite, a csagod nechete, da drugi vam csinu, i vi nyim nekate csiniti. Vechkrat fze va on fztalis pofztavite, va kom druge nefzrichne zagledate, tako oche vasse fzercze proti blisnyemu uméknut, onako ochete znati nefzrichnomu milofztivnofzt fzkazati, i Bog vam oche nigda nadoméfztiti.

Ov nauk moramo dobro k-fzerczu zéti, drugacsie fze lahko moremo po krivi puti dati, i zabluditi, druge razsalofztiti, nyim naskoditi, ali csa dobroga zamuditi, z-toga bi pak noga zla zvirat mogla, ka bi nafz po csafzi dofzéch mogla. Ar prez pomochi drugi lyudi mi nemoremo biti, zato je jedan drugoga duzsan podpirat, pomagat, kvar odvrachat. - Zvechega fze pak lyudi pored nam onako fzkazsuju, kot fze mi k-nyim ponasamo, komu fzmo mi dobri, on je nam dober, da nam tako fzi lyudi dobri budu, zi fzimi fzlosnofzt, i mir jimati moramo. — Otil je Jesus ovo z-fzpodobum fzvitlije razlositi. — Vi veli, kąd fzi csa pofzudite, tako zonum merum naizad mirite, fzkum szu vam odmirili, tako ne mifzlite zloche od dru-

gi, i drugi nétte od vafz zloga mifzliti, druge ne fzudite, i vi nechete fzudjeni biti, drugim dobra csinite, i vam ote drugi dobra csiniti.

Ofzebuino pak on druge nima potvoriti, ki fzam pri fzebi veche pregriske nahaja. Ar csa bi rekli od onoga cslovika, ki bi rado bratu z-oka treschiczu znél, a va fzvojem oki zserdi nebi vidil, tó je, ki pri drugi lyudi malo mangovanye vréda zagléda, a fzvoje csuda véche ne vidi, ne fzpozna. Csa vidis veli Jezus treschiczu va oki brata tvojega, a va tvojem oki zserdi ne zaglédas? Szkaslyivacz hiti pervo van zserd z-tvojega oka, ter onda mores fzpuknut treschiczu z-oka brata tvojega. — Z-toga vidite, kako z-blisnyim po Jesusevoi zapovidi zahajati morate, jos nam je zlo mifzlit, ali fzumlyit na blisnyega prepovidano. Zla tako od vassega blisnyega ne mifzlite, ako csa zla va fzebi jima, onoga ne poveksavaite, pred drugimi ne odkrivaite, po fzeli, i hizsa ne raznasaite, nyigovomu spotu, nyigovoi nefzrichi fze ne vefzelite, ar ki to csini, je Bogu oduran. O dabi vechkrat ovako molili.

Dai mi Jezus brata lyubit
Bar je grisnik ne odurit
Dai da va nyém tebe vidim
Va csém morem nyega milim
Dai mi to ucsinit zato
Ar szi me ti pozval nato
Dai mi ono zamucsati
Csesza nima nigdor znati.

Na konczu fzvoje na brigu jimajuche prodike je Jesus fzim narucsal, da krez grisno ponasanye nikomur, ofzebuino pak maloi ditczi zlé példe ne dadu, da dobro premifzlu, da je ufzka fztaza, ka va Nebo, i sirok put, ki va

pakal pélya, da po ovom puti k-paklu vnogi hodu, a onu ſztazu k-Nebu malo ki naidu, da ſze krez lipo kerschanſzko ponasanye krez uſzka vrata va Nebo doiti terſzu, da ſze himbeni Prorokov, hinylyivi lyudi csuvaju, ki va ovcsi halya obhajaju, a znutra szu żgrablyivi vuki, da ſze oni iz ſzada naibolye ſzpoznaju, ar ſkot zlo drivo dobroga ſzada ne noſzi, tako onim, ki dobro govoru, a grisno zsivu, sze zauffat neſzmimo. — K-zadnyemu je Jesus potriboval, da, kigod nyigov nauk poſzlusaju, onoga obdersu, ar ne szaki, ki mi veli Goſzpodine, Goſzpodine, che nuter poiti va Kralyéſztvo nebéſzko, nego ki csini volyu Otcza mojega, ki je na Nebeſzi, ta che nuter poiti va Kralyeſztvo nebéſzko, onakovim je ſztalno blazsenſztvo obechal, onim pak, ki akoprem nyigov nauk poſzlusaju, ali onoga ne obderzsavaju, bar kako budu zselili ſzrichni biti, nétte va blazsenſztvi déla jimati. Ovim oche biti, kot csloviku, ki ſzi hizsu na péſzak zgradi, zatim doidu nagle godine, ziperu péſzak, i vetri onu hizsu lahko prehitu, ali, ki nauk Jesusa poſzlusaju, i obderzsavaju, onim oche biti, kot csloviku, ki ſzi hizsu zgradi na ſzkalinu, bar godine padaju, bar vetri pusu, neche ſze porusit, ar ſztalan fundamenat jima, obderzsavanye naukov Jesusa je tako on ſztalan fundamenat, na kom ſze nassa ſzvétoſzt, i nigdano blazsenſztvo zgraditi mora, derzste tako va pameti nauk Jesusa, poleg nyega zsivite, i ochete ſze vike ſzrichni biti.

22. §.

Jezus zvracsi Gubavcza, jednoga z-gutum udrenoga, jednoga trideszet oszam lét betésnoga, i jednoga va ruki pokvarenoga.

Kad je Jesus ricsi na brigu dokonyal, je doli dossal, i zopet nemochnim dobra csiniti pocsel. Zagledal je jednoga pomilovanya vridnoga cslovika, ſzkim ſze nigdor ni uffal zahajati, ali nyemu pomoch noſziti, ar je po szém télu gubu (ſzrab) to je, jedan gnyuſzan betég jimal, koga ſze je cslovik mogal lahko dobavit, zato ſze on ubogi cslovik ni poſzegural k-Jesusu priſztupiti, nego z daleka je vikal: Goſzpodine ako oches, mores me ocsiſztiti! Jesus je nyega pomiloval, i rekal: Ochu budi csiſzt, ſzpala je tako velyen znyega guba, ubogi je zahvalil, a Jezus je nyemu rekal, poi pokazsi ſze Popu, ar polag Praude ſzu Popi morali preglédati takovoga cslovika, i nyemu zepet dopuſztiti z-drugimi lyudi va tovarustvi zsiviti. — Ovo je naimre va Moysesevoi Praudi zapovidano bilo, zato ni otil Jezus, da bi on cslovik zapovid prelomil. I mi ni jedne zapovidi prelomit neſzmimo, je ona od Boga, ali od duhov nih, ali ſzvitzki Prepoſztavni, ar ki ſze oblaſzti podſztoji, on ſze Bogu podſztoji veli ſzvéti Paval Apostol. Oni ſzu nato od Boga odrédjeni, naſsa dusnoſzt je va poniznoſzti nyihove zapovidi obversiti.

Csuda lipi naukov ſze va ovom kratkom pripetényu zapira. Jesusa miloſztivnoſzt nam dusnoſzt nalazse miloſztivnoga ſzercza biti, ona naſz ucsi, va nevolyi k-Jesusu priti, i kod

nyega miloſzti jiſzkat. — Z-onoga gubavoga muzsa va Jesusa zauffanya, i hvale davanya szę ucsimo va nevolyi va Boga uffanye poſztaviti, i kad jeſzmo ſzkum miloschum nadilyeni, duzsnu hvalu dati, ar on ni miloſzti vridan, ki je nezahvalyan. — Kot ſzu onda Popi gubu jimali pregledati, tako ſzada Duhovni jimaju zverhu gube (grihe) nassega dussnoga ſzpoznanya ſzuditi, i naſz ali od nyi odvézati, ako szmo naimre z-pokajanim ſzerczem k-Sakraméntu ſzvéte pokore priſztupili, ali, ako ſze morebit pri naſz jos csa nahaja, nam grihe zadęrsati. Pokora z-nasse ſztrani, i ricsi va jime Jesusa od ſztrani Duhovnoga ſzprogovorene, je ona draga kupély, va koi ſzę gube nassi grihov ocsiſztimo.

Zatim je dossal Jezus va Cafarnaum, i ucsil je va jednoi hizsi, kadi ſze je csuda lyudi ſzkupa ſzpravilo. Donéſzli ſzu pak csetirmi muzsi jednoga z-gutum, to je z-kaplyum udrenoga cslovika na jednoi ſztélyi, ali pokidob krez vrata k-Jesusu niſzu mogli doiti, ſzu na krov gori prosli, ter na uzsa, (konopczi) pred Jesusa ſzu zgutum udrenoga doli puſztili. Jezus vidéch nyihovu véru, i veliko zauffanye je nyega pomiloval, i rekal: Odpuschavaju ſze tebi tvoji grihi. Bilo je pak ondi lyudi krivoga ſzercza z-Jerusalema, Farézeusi, naimre i Piſzmoſ znanczi, ovi prémda nist niszu rekli, jos ſzu pri ſzebi Jesusa mucse potvorili, da ſzi oblaſzt prilazse, ké nima. Jezus je va nyihova ſzercza zaglédal, i nyim rekal: Csa miſzlite zlo va vassi ſzercza? Csa je laglye? Rech: odpuschavaju sze tebi tvoji grihi, ali ſztani ſze, ter poi?

Farizeusi ſzu ſzpoznali, da zmed toga cslo-

vik nijednoga ucsinit nemore, naimre, nit grihe nit kastigu grihov odpuſztiti, odlag ako k-tomu od Boga oblaſzt jima, i pokidob nist niſzu znali odgovoriti, zato ſzu mucsali, onda je Jesus rekal: Da znali budete, da Ja oblaſzt jimam grihe, i kastigu grihov odpuſztiti, tako nut: Ti zgutum udréni, ja ti velim: Sztani gori, zami poſztély tvoju, i poi va hizsu tvoju. Zgutum udreni ſze je pred ſzimi ſztal, zél je ſztélyu ſzvoju, i Boga dicséch je va ſzvoju hizsu issal. Sztrah je ſze zocsi buduche obassal Boga ſzu z-jednim ſzerczem dicsili, da je lyudém dal oblaſzt. grihe, i kastigu grihov odpuſztiti. O tako:

Boga moli va nevolyi
On je pomochnik nai bolyi
Da te csuva od szi kvari,
Nyemu hvali na szi dari
Grihov sze od malyahnoszti
Szkerbno csuvai va sztalnoszti,
Ar zspyi téla zla zviraju,
Oni Dusse umaraju.

Jezus je va ovom pripetényu pokazal, da je Jezus, to je Pomochnik od nevolye. i Zatornik grihov. On, ki je oné dragolyubne ricsi zverhu zgutum udrenoga rekal: Odpuschavaju ſze tebi grihi tvoji, ſztani ſze, ter poi, nam ſzakocs va Sacramenti Pokore grihe miloſztivno odpuſzti, naſz va miloſzt naizad zame jérbe ſzvojega Kralyéſztva nacsini, kadgod' ſzkrussenim ſzerczem z-Publikanom k-nyemu glaſz podignemo: Bog budi meni grisniku miloſztivan, Nili tako on nam Jesus, aliti pomochnik, kot je od Angyela naiper, povidano bilo?

Zatim je zopet Jezus va Jerusalem issal k-

vazmenim szvétkom, kot drugda, tako i onda szu sze nezbrojeni lyudi szkupa szpravili, ki da Bogu va Duhi i jisztini szluzsu, z-Neba szi milosztí szprosszu, ki da csa novoga vidu, ali csuju, kot je szada nogim Kerschenikom pravicza, ki va milosztivna mészta (Zhodischa) daleko idu ali malo csa dobroga ucsinu, i nist bolyi naizad ne doidu, neg szu prosli. Ali Jesus, ki je k-szvétku va Jerusalem issal, je znal i onden priliku naidti dobra ucsiniti. — Kod jedne varoske lésze je bila jedna Kupely (Siloe zvana) va koi je kada, ter kada nesztanovitno vrime Angyel bosji vodu ganul, i kigod je onda pervi va vodu sztupil, bar je z-kakovim betégom oblozsan bil, sze je zvracsil. Okolu one kupéli szu milosztivni lyudi pokrite foluse dali uzidat, pod kimi szu vnogi betesni lezsali, i gibanye vode zsélno csékali. Jezus je tako k-ovoi kupelyi dossal, i zagledal je jednoga cslovika, ki je jur trideszet oszam lét ondi lezsal, pomiloval je nyega, ter rekal: Ti bi sze znam rado zvracsil? Odgovoril je pak betesnik: Goszpodine! Nimam cslovika, ki bi meni pomogal va vodu sztupit, kad sze gibat pocsne, ar doklyen ja doidem, jur je pred manum drugi nutra dossal. Rekal je pak nyemu Jezus: Sztanisze, zami sztélyu tvoju, ter poi. Va szi szvoji premlahaveni kotriga je zachutil jednu csudnu moch, sztal sze je, hvalu davajuch je prosal. Ali i Jezus je od onud prosal, ar szu sze lyudi kruto szkupa szpravlyali. Bil je pak szobotni dan, kad sze je ovo godalo.

O kako nasz ovo ubatrit more, prémda bi szi lyudi proti nam nemilosztivni, i tverdokorni bili, jos jimamo jednoga va Nebi, ki sze szim szmiluje, a onim oszebuino miloszt szkazsuje;

ki nyega ponizno profzu. Ali ravno od ovoga jednoga szi példu zamimo, drugim nevolynim, betésnim, akoprem szu szami szvoje nevolye uzroki, pomozimo.

Kad je pak na szobotni dan on cslovik sztélyu noszil, sze je velik zblud med lyudi nadignul, vikali szu: Denafž je szobota, csa to csinis? Ni szlobod szobotu sztelyu noszit; ali on sze je neg sztim branil: Ki Je mene zdravoga ucsinil, on je meni rekal, Zami sztélyu tvoju, ter poi. I fztanovito, szpoznalo je sze lyutztvo, da on, ki je jednoga trideszet oszam lét betésnoga z-ricsum zvracsil, mora oblaszt jimati, csloviku doszloboditi na szobotni dan fztélyu noszití. Pitali szu zato: Csa je to za cslovika, ki je tebi rekal: Zami sztelyu tvoju, ter poi, ov zvracseni cslovik ni znal toga povidati, ar je Jezus od onud velyen prosal, ali po ovom je nyega Jezus va Czrikvi nassal, ter nyemu rekal: Uzdravil szi, vech neka grisiti, da sze tebi csa gorjega ne pripeti. Iz ovi zadnyi ricsi Jesusa szpoznamo, da je on cslovik szam bil uzrok szvoje nevolye, trideszet ofzam lét durajuchi betég je bil najam morebit neg nikuliko vefzeli ur, i kratkoga grisnoga vefzélya. O dabi fze mladoszt va ovoi példi fztrasila, da bi sze grisnim prilikam ugibala, dabi szi na drugi példu zimala, ono do szmerti fztalno va pameti derzsala, i grihe odurit sze naucsila!

Po szvétki je Jesus naizad issal va Galileu, i jednu Szobotu je va Synagógi ucsil. Ondi je zopet zagledal jednoga cslovika, ki je boleznu ruku jimal, da zsnyum nist ni mogal ucsiniti. Bila je pak Szobota, kada po nauki Fariseusev jos délo milosztivnoszti ni bilo szlobod blisnyemu szkazati. Zvál je pak Jezus onoga

cslovika predasze, pital je Fariseuse, csa bi oni csinili, ako bi ſzobotni dan ovcza, ali vol jednoga zmed nyi va grabu upal? Niſzu znali nyemu nato nist odgovoriti, ar oni ſzami szu ucsili, i doſzlobodili blago na szobotni dan zgrabe van zvlich, a i to ſzu ſzpoznali, da je cslovik vech od ovcze, ali vola, i da je vecha dusnoſzt va potribcsini naiper csloviku, onda ſztoper blagu pomoch. Kad ſzu tako ſzi mucsali, i ſzpoznali, da Jesus pravo jima, a on cslovik je jos pred Jesusem ſztal, je rekal: Protégni ruku tvoju, i na méſzti je ruka uzdravila.

Tako krivo ſzu Zsidovi od ſzobotnoga dnéva ſzudili, tako malo Boga poznali, ki je ſzobotni dan ſzvetit zapovidal. Stimali ſzu, da je prepovidano na ſzobotni dan blisnyemu dobra csiniti. Zsidovom je ſzobota, csa je Kerschenikom Nedilya, ali ſzvétak. Szobota kod Zsidovov, a Nedilya kod kerschenikov je nato odredjena. 1. Da Bogu ſzluzsimo. 2. Da za Dussu ſzkerbimo, i va csém moremo blisnyemu dobra csinimo. Bludi on, ki stima, da po nedilyne dnéve csiſzto, nist ni ſzlobod delati. Ako je velika potribcsina, va neſzrichi ognya, povodjé, blaga, ali va koi drugoi velikoi neſzrichi ni neg ſzlobod, nego jos je i dusnoſzt blisnyemu na pomoch bizsati; ar Szobotha, ali nedilya veli Jezus je zbog cslovika odrédjena, a ne cslovik zbog Szobote, ali nedilye. Vechputi je Jezus Fariseusem v-ocsi hitil, da ne razumu dobro ricsi ſzvétoga Piſzma, ko veli; voli Bog miloſztivnoſzt, nego aldov.

23. §.

Jezus zvracsi szlugu poganſzkoga Kapitana Od mertvi zbudi jednoga Mladénczaе. V-miloszt zimlye jednu grisniczu.

Bil je-và Káfarnaumi jedan poganſzki Kapitan, ki je jednoga kruto vernoga na ſzmert betésnoga ſzlugu jimal. Kad je zacsul, da Jezus k-Kafarnaumu prihaja, je nike poglavite Varosu prepoſztavne Zsidove poſzlal, da ſze za nyega molu, dabi Jezus nyigovoga betésnoga ſzlugu zvracsil, i da Jezusa nato nagovoru, ſzu nyemu povidali, da, premda je on Kapitan Pogan, vindar je kruto dober, da Zsidove lyubi, i da je ziz ſzvojim potroskom nyim Synagogu dal uzidati. Jezus ſze je velyen obechal tamo poiti. Glaſze ſzu pak Kapitanu donéſzli, da Jezus k-nyemu ide, onda ſze je naglo ſzpravil, ſzam je pred Jesusa dossal, i rekal: Goſzpodine ja toga niſzam vridan, da ti va moi ſztan prides, nego reczi neg zricsum, i oche uzdraviti moi ſzluga. Ar nut ja ſzam neg jedan pod oblaſztjum poſztavlyen cslovik, jimam pod rukami Voinike, i ako komu zmed nyi velim, hodi tako ide, drugomu poi, tako proide, i ſzlugi mojemu, ucsini to, tako ucsini (tako i ti neg zapovidat jimas, i seregi betégov ote odſztupiti) Kad je Jezus ovo csul, ſze je zacsudil, i rekal ſzebe naſzledujuchemu lyutztvu, Sztanovito takove vere va Israelu niſzam nassal. Ali velim vam nogi ote od ſzuncsenoga Izhoda, i Zahoda doiti, i z-Abrahamom Isaakom, i Jacobom va nebéſzkom Kralyeſztvi ſzvoje méſzto jimati, a ſzini ſzvitloſzti ote va vainſzke skurine pohitani biti, kadi bude placs, i zubi skri-

panye. Onda je Jesus Kapitanu rekal: Poi, neka tebi bude, kot szi veroval, i on hipacz je fzluga uzdravil.

Ov poganfzki Kapitan je nassega prestimanya vridan. Kumai je on Zsidovfzku, to je od Boga ocsitovanu yéru fzpoznal, tako je ono polyubil, i ni miloval fzvojim velikim potroskom Zsidovom Synagogu uzidati. Csudni csini Jesusa fzu nyigovo fzercze tako ganuli, da je va nyém jednoga od Boga pofzlanoga cslovika postoval, i fzébe nevridnoga stimal, dabi fzam k-nyemu issal. I kako lipo je csut od jednoga Pogana, da je za fzvojega betésnoga fzlugu tuliku fzkerb nofzil. — Szlusbeni fzu nassega pomilovanya, i nasse pomochi vridni; ar oni nam delaju, nai teslye délo oni obnasaju, oni nam dobivaju, zimu i vruchinu dnéva noszu, nai manye dobra va fztanu uzsivaju, zadnyi pri fztoli, pervi pri déli jefzu. Zato nyé pod fztarofzt, ali va betégi prez batrenya ne ofztavimo, nego podpiraimo nyé, ar kot Jezus veli: Csa nai manyemu ucsinite, meni ucsinite. Vi, ki ditczu jimate, ne dopufztite, dabi vassa ditcza fzlusbenim zdivala, reczte nyoi, da i ona neznaju, nacs doiti moru, povite nyoi, da fzu fze fzlusbeni zsnyum dofzt namucsili, nogoputi zbog nyé nochi fzan prerédili, zato, kada ditcza odrafztu, i pomochi fzlusbeni vech ne potribuju, neka nyé ne razsalofztu, ar morebit ote va zsalofzti k-Bogu kricsati, i Bog oche nyé pofzluhnuti. Mifzlimo, dabi mi na nyihovom méfzti bili, ter bi fze znami nedofztoino zahajalo, kako bi fze nam vidilo, i csa bi rekli? Csagod tako néchete, da lyudi vam ucsinu, i vi nyim nekate. Blazsen je, ki brata fzvojega zagovori, i nyigovu golochu pokrije.

K-jednomu pripetényu ſzada prihajamo, koga razlaganye nasse ſzercze z-ſztrahom i zveſzélyem napuniti more. — Iduch Jezus z-ſzvojimi Ucseniki, i z-nogim lyutztvom krez Galileu je dossal k-varosu Naim. Ravno ſzu z-varosa van noſzili mertvacza ſzina jednoga ſzvoje Matere, ka je udovicza bila, ter ſze zsaloſztno plakala. — Kumai je nyu Jezus zaglédal, jur je nyu pomiloval, ter rekal: Ne placsi szè. Jezus je tuzsan k-skrinyi ſztupil, nist ni govoril, ar tusno ſzercze malò govori, skrinye -sze je dotaknul na zlaményе, da oni poſztanu, ki ſzu mertvo telo noſzili, i poſztali szu. Med Zsidovi je pak ova pravicza bila, da mertve niſzu va lészi zabili, kad ſzu nyé k-grobu noſzili, ſzaki je tako mertvo va platno zamotano télo vidit mogal; rekal je pak Jezus, mertvaczu: Mladénacz! Ja ti velim ſztani ſze! I velyen ſze je ſztal, ki je mertav bil, pocsel je govoriti, i dal je nyega Materi ſzvojoi. Obassal je pak ſze zocsi buduche velik ſztrah, zglaſza ſzu Boga dicsili, i rekli: Velik Prorok sze je med nami ſztal, i Bog je ſzvoje lyutztvo pohodil. I razassal ſze je glaſz navi csin Jesusa po szoi Zsidovſzkoi Zemlyi, i po ſzi drugi Orſzagi. Doprimili ſzu pak od ſzi krajov betesnike, ar ſzu ſze batrili, da krez Jesusa ote zvracseni poſztati. I z-vracsil je Jezus ſze, kigod ſzu dosli, i veſzelil ſze je, da je nyim dobra ucsiniti mogal.

Milui Udoviczu
Brani sziroticzu
V-nyihovoi zsaloszti
Szkazsi nyim miloszti.
Da i tvoja ditcza
Milosztivna licza
Od blisnyega vidu
Kada nato pridu.

Zovoga pripetényа ſze ucsimo, da szaka ſztaroſzt ſzakudob poroblenye 'ſzmerti more poſztat. Szmert ne gleda jimali do cserléna licza, ali ſzéde vlaſzi. Kot koſzacz med travum ne prebira, nego ſze pored pokoſzi, tako ſzmert med mladım i ſztarim ne razlucsi. Szpametno tako danke zsitka tvojega haſznoviti, nit ſze va jakoſzt, niti va lipotu ali mladoſzt ne zauffai, terſzi ſze z-kerschanſzkum kripoſztjnm, i nekrivim ponasanyem ſze nakincsiti, koga kincsa od tebe jos lyuta ſzmert odpitat nemore.

I one vruche ſzuze one zsaloſztne Matere ne ubaidimo. Plakala ſze je ona tusna Mati, da je ſzvoje jedino veſzélye, podpór ſztaroſzti ſzvoje zgubila. Tako ſze nogi Otacz, noga Mati do donasnyega dnéva, ako ditcza umru, placse, tuzsi, ocsi, i glaſz k-Nebu zdizse; ali ako zizna, da ſzu ſze ditcza krez grih Bogu zamirila, Dussu z-grihom umorila, onda ſzene placsu, ditczu zakrivaju, zagovaraju, nyoi jos zsaloſztne ricsi ne dadu. O Kerscheniki! Szpoménte ſze, da je Dussa vech, neg je télo, zato morate za Dussu vasse ditcze vechu ſzkerb jimati, neg za télo. Szpomente ſze, da chete morat Bogu od vasse ditcze racsun davati, blazseni vi, ako ſze nahajalo bude, da ſzte vassu dusnoſzt va tom rédi verno obnasali.

Vréda po onom je Jezus bil k-jednomu Fariseusu na ubéd pozvan. Bila je pak med Zsidovi pravicza, da ako je ki velikoga prestimanya góſzt kamo na ubéd dossal, da je nyega hizsni goſzpodar ubjamil, i kusnul, noge z-vodum opral, glavu z-ulyem namazal. Kad je tako Jezus k-onomu Fariseusu jimenom Simon dossal, jeſzu neg k-ſztolu ſzéli, ubédvat. Va

nom varosi je pak zsivila jedna zsenſzka glava menom Magdalena, ka je zbog grisnoga zsitka razkricsana bila. Ali od onoga dnéva, kad e ona Jesusa naiper vidila ſze je nyé ſzercze z-csiſzta preminilo, kajala, zsaloſztila, i odurila je grihe ſzvoje, a Jesusa je kruto va ſzvojem ſzerczi prestimavala. Kumai je tako zacsula, da je Jezus va ſztan Simona dossal, ſze je velyen tamo paschila, va hizsu ſztupila, ali niſze pouſſala pred Jesusa ſztupiti, nego ododzada je k-nyigovim nogam upala, ricsi ni zgovorila, nego zsaloſztno ſze je plakala, Jedne od ovi ſzuz ſzu na noge Jesusa ſzpadale, ké je ona ſzvojimi vlaſzi uterla, noge Jesusa kusevala, i jimala je va jednoi poſzudi drage maſzti, ali ni ſze ſzegurala zsnyum glave Jesusa namazati, zato je neg nyigove noge namazala.

Fariseus, ki je Jesusa pozval, je ſze to vidil, i stimal, da ſze z-grisniki neg ostro mora zahajat, i da ſze za nemer moraju metat, zato je pri ſzebi miſzlil, da ſbi ov Prorok bil, bi moral znat, da je ovo jedna grisna zsena. Zaglédal je pak Jezus ovu miſzal va nyigovom ſzerczi, zato je nyemu rekal: Simon jimam tebi nisto povidati. Rekal je pak Farieus: Naucsi tely govori: Rekal je Jesus: Jedan cslovik je jimal dva dusnike, jedan je bil duzsan petdeſzét, on drugi pét ſztov ſzreberni novacz, i pokidob nijedan ni jimal z-csim platit, je dug obadvim odpuſztil, csa stimas, ki je zmed ovi dvi dusnikov nyega jacse lyubil? Stimam je Simon rekal, on, komu je vech odpuſztil. Dobro ſzi odgovoril je Jesus rekal. Onda ſze je Jezus k-onoi zseni ubernul, i Simonu rekal: Vidis ovu zsenu? Ja ſzam va tvoi ſztan dossal, ti meni niſzi nog opral, ali ona je ſzvojimi ſzuza-

mi moje noge namakala, i z-vlaſzi ſzvoje glave nyé uterla. Ti mene niſzi kusnul, ali ona jos do ſzada ni preſztala moje noge kusevati. Ti moju glavu z-ulyem niſzi namazal, ali ona je zdragum maschum moje noge namazala, zato velim tebi, nogi grihi ſze nyoi odpuschavavaju, ar je mene kruto lyubila, zseni je pak zatim rekal: Odpuscheni ſzu tebi grihi tvoji, poi va miru.

Dragolyuban ſze nam Jezus va ovom pripetényu kazse. Akoprem je Magdalena razkricsana grisnicza bila, jos on ni od ſzebe nyu odputil, negna nyé zsaloſztno ſzercze je ſze uglédal, nyé veru, nyé zauffanye je pohvalil, grihe odpuſztil, i nyoi on dragi mir dusnoga ſzpoznanya povernul. — I znami Jesus tako dragolyubno [illegible]hája, ako z-zsaloſztnim ſzerczem k-nyemu pridemo, i oproschénye nassi grihov proſzimo. Magdalena je kip poniznoga pokornika, nyé ſzercze je ſzkoro od zsaloſzti puknulo, vruche ſzuze ſzu nyé nuternyu zsaloſzt ſzvidocsile, tako i pri naſz nasse ponizno vainſzko ponasanye mora od nuternye zsaloſzti ſzvidocsit. — Ona, ka je ocsito pred ſzvitom pregrisila, niſze ſzramovala ocsito pred ſzvitom ſztalnu pokoru csiniti, tako je verna Naſzlednicza Jezusa, i velika Szveticza poſztala. Uveszelisze grisnik ako ſzi pokornik:

Jischi neg Jesusa szvétum Helenum
Szpadi na koléna ti z-Magdalenum,
Oberni sze k-nyemu z-grisnim Dizmasom
Oche te prijeti va Paradizsom.
Onda poi veszelo, kot Zacheus k-sztolu
Ter sze ukripi.
Dussu szi z Nebészkum Mannum nakincsi.

Neche te odhitit, milosztivan je,
V-miloszt che te zéti, neg uberni sze
O tako odpuszti mili Jesuse
Potari mi szercze szlatki Kristuse.
Bar ja níszam vridan, ali jos sze uffam,
Da mi oprosztis
Zsalosztne molitve moje uszlisis.

24. §.

Szpodobnoſzti Jezusa od Szimena, od kincsa, od Mrizs.

Da ſze lyudi laglye ſzpoménu z-onoga, csa ſzu csuli, je Jezus csudaputi va ſzpodoba k-nyim govoril. Jednucs je bosju rics k-ſzimenu priſzpodobil, ko ſzijacs ſzije. Jedan dél veli zmed ſzimena je na put upal, ovo ſze je pogazilo, ali od ticz pozobalo, drugi dél je va kamenitaſztu zemlyu upal, bar je onde vréda zniknulo, ali pokidob ni doſzt zemlye jimalo, je od ſzuncza uſzahnulo. Zopet drugo ſzime je med ternye upalo, prémda je zniknulo, jos ni ſzada prinéſzlo, ar i ternye je gori zraſzlo, ter je ſzitvu zaduſzilo. Ali dél, ki je va dobru zemlyu upal, je ko trideſzet, ko seſzdeſzét, ko ſztovputi tuliku haſzan prinéſzal, kot ſze je poſzijalo. Ravno tako veli Jezus je moi nauk vech verſztni pri lyudi. Ki nyega ne razumi, pri onom nist ſzada ne noſzi, ar tako malo zsilicz puſzti va nyigovo ſzercze, kot ſzime na puti, kadi za malim vriménom nit ſzléd od ſzimena ne oſztaje. — Drugi ſzu, ki moje ricsi z-veſzélyem poſzlusaju, ali niſzu ſztalne va nyihovom ſzerczi, ar ako nyim zbog moji ricsi naimanye tusnoga napade, tako velyen z-glave puſztu moju rics. — Zopet pri oni moja rics

ſzada ne noſzi, ki vechu ſzkerb jimaju nato, da ſzi bogatſztvo ſzpraviju, ter tako ſzkerb za bogatſztvom zaduſzi onu ſzkerb, ku bi za moju rics morali jimati. — K-zadnyemu jedni k-ſzerczu zamu moju rics, i ſzkerbu po nyoi zsiviti, pri ovi moja rics tako obilno ſzáda noſzi, kot ſzime, ko ſze va dobru zemlyu polzije. To ſze jos do denasnyega dnéva z-bosjum ricsum ſztaje, kot ſzte mogli csudaputi upamet zéti. Szi ſze va skoli, va Czrikvi, pri Prodiki jedan nauk ucsu, i poſzlusaju, ali vindar kako nejednako ſze ovi nauki znaju, i obderzsavaju, tako nejednako ſzada prinasaju.

Akoprém ſze ſzim veli Jesus na dalye dober nauk glaſzi niſztor dabi ſzi dobri, i ſzrichni mogli biti, tako ſze vindar nogi zli nahajaju, kot ſze na lapti, va koga ſze je neg dobro ſzime poſzijalo, jos ſze va ſzitvi haluga naide, ar kad ſzu lyudi ſzpali je népretely med pseniczu kukolya naſzijal, ali kot je goſzpodar halugi z-dobrum ſzvitum do zsétve raſzti dal, a u vrimenu zsétve pseniczu od kukolya razibral, tako ote dobri, i zli na ſzvitu ſzkupa zsiviti, ali u zsétvi (to je na koncza ſzvita) oche ſzin cslovicsanſzki (Jesus) ſzvoje Angyele poſzlati, da dobre od zli razlucsu, ové va goruchu péch pohitaju, one va Kralyéſztvo Otcza posztaviju, kadi ſze ote, kot ſzuncze ſzvititi. — Ovde nam Jezus kazse, da ſze dobro od Boga, ſze zlo od vraga zvira, dobro tako polyubit, zlo odurit moramo. Ovde sze ucsimo, da Bog zle uz dobre neg zato terpi, da dobri priliku jimali budu zlim dobra csiniti, i kad zle példe vidili, a jos ſzvéto zsivili budu vridni poſztanu, od Boga z-vechim naimom nadilyeni biti.

Moji nauki je Jezus dalye rekal pri Zsidovi tako lezsu, kot kincs va jednom lapti, za koga gofzpodar nezna, zato fze za nyega nemari, dabi onoga fzkopal. Ali, kot kada ki fztrainfzki cslovik onoga upamet zame, onda ide, i csagod jima, proda, on lapat kupi nifztor, da kincs fzkopat more, tako ote fztrainfzki lyudi (Pogani) moi nauk nigda fzpoznati, onoga z-vefzélyem gori zéti, i krezanyega blagofzlovni biti. — Moi nauk je kot jedno drago jungye, za ko terzsacz zvidjuje, i drago kupi, ar na nyém csuda dobit mifzli, tako sze oche lyudi naidti, ki ote vridnofzt moji naukov fzpoznati, kot jedan kincs jifzkati, kot jedno drago jungye prestimati, i bolye postovati, neg csagod fzvit dragoga, i lipoga jima.

Csa fze lucsenye dobri od zli nalizse, tako oche biti, kot z-ribami, ké fze va mrizsah ulovu, dobre fze zobdersu, male fze va vodu naizad hitu, tako fze ote nigda dobri od zli odlucsiti. Iz ovoga moremo fzpoznat vridnofzt naukov Jesusa, ki fze kincsu, dragomu jungyu prifzpodablyaju. Terfzitefze tako ove lipe nauke naucsiti, i po vridnofzti prestimati, ar tako fze vam oche zselyiti nye fzpoznati, polag nyi zsiviti, da fze nigda ne odlucsite od dobri lyudi kot haluga od psenicze, kot fze male ribe od veliki lucsu, vechkrat k-Bogu ovako zdihavaite.

Dai Jezus da ricsi tvoje,
Ké szi nasz ucsil szam
Poszranyam va szercze moje
Ter zaidem vecsni sztan.

25. §.

Jezus morszku halaburu utisi, mertvu kchér Jaira zbudi, dva zvracsi obszedjene, i jednu zsenu zvracsi, dva ſzlipe z-vidényem nadili, jednomu nimomu govoriti miloſzt ſzkazse.

Jezus je otil i z-on krai morja ſzvoju miloſzt diliti, zato je ſzvojimi Ucseniki prik morja Galileanſzkoga prosal. Bil je pak Jezus trudan, i zaſzpal je va plavi. I nadignul ſze je naglo veter, tako, da ſzu morſzké ſzlapi plaucsiczu zakrivale, i ſzkoro ſzu ſze zatopili. Ucseniki ſzu ſze va plavi kruto presztrasili, zato ſzu Jesusa zbudili, ter rekli: Goſzpodine pomozi nam, drugacsie ſze ochemo zalyat! niſzu ſze domiſzlili, da ſze nyim nist tusnoga uz Jesusa sztat nemore. Sztal je tako Jezus zapovidal je vetru ne pusi, a vodi utisi ſze, i velyen je tiho naſztalo. Ki ſze va Boga zauffa, oche ubatren biti. Kad je pak Jezus z-plavi van ſztupil, namiril ſze je na dva z-vrazi obszedjene, ki ſzu va szoi onoi krajini csuda nemira nacsinyali, Jezus je od nyi vragom odsztupiti zapovidal, i velyen ſzu vrazi zsnyi van odisli, kamogod je tako Jezus dossal, ſzagdér je neg szléde dobrotivnoſzti za ſzobum oſztavlyal, o dabi mi nyega va tom naſzledovali?

I kad sze je zopet naizad yozil, jedan zsaloszlni Otacz jimenom Jairus je na nyega csekal, pokléknul je pred nyim ter proſzil, dabi nyigovu dvanaiſzt lét ſztaru betésnu kchercsiczu zvracsil. Jesus je velyen z-Ucseniki, i zvelikum nosinum lyudi zsnyim issal. — Bila je pak

va onom seregi lyudi jedna neſzrichna zsena, ka je jur dvanaiſzt lét jedan beteg terpila, jur je ſze ſzvoje dobro na vracstvo potrosila, ali ſze je neg gorje zsnyum poſztajalo. Ova niſze ſzegurala ſzvoje nevolye pred Jesusem povidati, zato je pri ſzebi miſzlila, ako ſze neg obrube halye nyigove dotaknem, ochu uzdraviti, paschila ſze je zato med lyudi za Jezusem, zrivala ſze je do nyega, ſzvojim perſztom obrubu halye nyigove dotaknula, i na méſzti je ſzpoznala, da je uzdravila, Jiſztina je, ona je stimala ovo otaino ucsiniti, ali csa je otainoga pred onim, 'ki je ſzercze Cslovika ſztvoril, i pred kim ſze otainoſzti odkrite ſztoju? Obernul ſze je zato Jezus, i rekal: Do ſze je moje pratesi dotaknul? Ni bilo krivcza. Onda je Peter Jesusu rekal: Naucsitely! Vidis ſzam, kako sze lyudi uzate rivaju, ter jos pitas, do ſze je tebe dotaknul? Ali Jezus je neg ſztalan va ricsa oſztal, ter rekal: Do ta ſze je jos méne dotaknul. Onda ſze je ona zsena presztrasila, Jesusu pred noge upala, pred ſzimi lyudi ſzvoju nevolyu, i miſzal, ter csa je ucsinila, povidala, i da je na méſzti od ſzvoje nevolye uzdravila. — Ovu ravnoga ſzercza zsenu ni otil Jezus prez velikoga batrenya od ſzebe odpuſztiti, dragolyubno je na nyu pogledal, i rekal: Uffai ſze kchi, vera tvoja je tebi pomogla, poi va miru, i budi zdrava od tvoje nevolye. O kako veſzelo je od Jesusa odſztupila!

Jos je Jezus z-onum zsenum govoril, nut dossal je poſzal za onim Prepoſztavnim Synagoge (Jairus) da je nyigova kchercsicza umerla, i da Jezusa vech va ſztan ne trudi. Z-ſztrahom, i zsaloſztjum punoga Otcza je Jezus obatril, i rekal: Ne boi ſze, neg verui, i

oche fze uzsiviti. Dossal je tako Jezus va fztan Jairusa, kadi fze je jur csuda lyutztva fzpravilo, ko larmalo, ko plakalo, issal je z-Otczém, i z-Materum diteta, i zsnyim Peter, Jivan, ter Jakov va hizsu, kadi je mertvo télo lezsalo, popal je Jezus mertvo dite za ruku, ter rekal: Divicsicza! Ja ti velim fztani fze, i fztala fze je divicsicza, kot dabi fze bila od fzna prebudila. — Sztrah i vefzélye je tusne fztarje obaslo, kad fzu fzvoje mertvo dite uzsiviti vidili. Dobi znal ricsi naidt, fzkimi fzu Jesusu hvalili! Zovim csinom je Jezus otil pokazati, da je on, ki zsitak dati, i fzmerti zapovidati jima, otil je pokazati, da je on, komu je visnyi Otacz fzu oblafzt pod ruke dal.

O Kerscheniki! Morebit fzu jur med vami jedni va betegi od fzmertnoga fztraha derchtali, morebit fzu jur gorke fzuze vasse licze namakale, kad fzte mertvoga Otcza, mater, brate, fzefztre, ali vassu ditczu gledali; ali ne fztrasite fze, niti fze zverhu fzmerti vassi rodjakov ne zsalofztite, ar kot je Jezus ono dite zbudil, tako oche nigda On fzega fzvita lyude zbuditi, i vafz z-poglédom vasse drage rodbine uvefzeliti.

Kad je pak Jezus od fztana Jairusa prosal, fze je na puti na dva fzlipe namiril, ki fzu uz put almustvo profzili. Zvidili fzu pak od mimo iduchega lyucztva, da Jezus onude ide, zato puni velikoga zauffanya fzu vikali: Szmilui fze nam fzin Davidov! Nifze dal Jezus dugo profzit, nego zapovidal je nyé k-fzebi dopelyat, pital je nye. Verujete, da vam pomoch morem? Odgovorili fzu, Verujemo Gofzpodine, odgovoril je Jezus: Neka vam tako bude kot verujete, i zselyite. I vidili fzu velyen, ter

ſze uveſzelili. — Kumai ſzu ovi odſztupili, nut dopelyali ſzu k-nyemu jednoga nimoga cslovika, i tomu ſze je Jezus ſzmiloval, dotaknul ſze je nyigovoga jezika, ter je krez ſzvoju zmosnu ruku nyemu dal dobro govoriti, ki je z hvale davanyem od nyega prosal.

Szinak uffai sze va Boga
I neches obsanyen biti
Proszi ga od szercza tvoga
Zdari che te nadiliti
Dal je nimim govoriti
Dal je plantavim hoditi
Gluhim csuti, szlipim vidit,
Nisze kratil mertvi zbudit
Gotova je pri nyem miloszt,
Ne jische pri tebi vridnoszt
Ki krez szvoju zmosnu ruku
More odnét od nasz muku.

26. §.

Jezus hrani z petimi hlibi kruha, i z-dvimi ribami vnosinu lyudi, zvracsi kchér jedne poganszke zsené, i nimo gluhoga.

Zopet je Jezus prik morja Galileanſzkoga prosal, da bi nisto vrimena va ſzvétom premis-lyavanyu ſztrositi, i Dussu ukripiti mogal, Ucseniki nyigovi ſzu pri nyem bili, ar oni szu morali viditi, kako va otainom nebéſzkomu Otczu ſzluzsi, da ſze od nyega naucsu, kako ſzaki hipacz vrimena Boga na hvalu, i diku, a dussi na haſzan ſztrositi moraju. — Ali i navi put je Jezus malo pokoja nassal, ar vidilo je lyucztvo nyega va plav ſztupiti, znali szu, kamo oche prebroditi, zato szu morje obasli,

i zopet k-nyemu dosli, terſzili ſzu ſze za nyim, da ricsi zsitka vekovecsnoga od nyega csuju, i réd pobosnoga zsitka ſze od nyega naucsu. — Ovi lyudi ſzu zdalekoga dosli, ſzobum donesſenu hranu ſzu jur potrosili, jilo, i pilo ſzu zabili, niſztor da Jesusa poſzlusati moru. — Jezus je nyé ucsil, ali upamet je zél, da nyim hrana zmankuje, zato ſzi je naiper zél nyé nahraniti. Niſzu pak va puſztini vech zmogli kupiti od pet jarcseni hlibov kruha, i dvi rib. Zapovidal je ada Jesus, da lyudi poſzidaju, zél, i blagoſzlovil je kruh, hvalil je Otczu nebéſzkomu, na kusze je hlibe razdilil, lyucztvu prepolisiti zapovidal, tako je i z-ribami ucsinil, i akoprém je neg muski glav, mimo zsén, i ditczé pét jezér (pét tiszuch) bilo, vindar ſzu ſzi doſzta jimali, i jos szu od kuſzichev, ki ſzu oſztali bili, dvanaiſzt puni kosar nabrali. Kad ſzu pak oni lyudi ovo csudo vidili, ſzu rekli: Ovo je ſztanovito on Prorok (Messias) ki na ſzvit jima priti, zato ſzu otili nyega ſzilum Kralya poſztaviti, ali on je od nyi odſztupil na brig Boga molit.

Ovo csudo, ko je Jezus onda ucsinil, Bog jos i ſzada od dnéva do dnéva i vrimena ponavlya, on je jos do ſzada z-csudnim rédom ſzaki dan jezero milionov lyudi z-dragim zsitnim zernyiczem, ko iz zemlyé raſzté, i ſzad noſzi, miloſztivno hrani. On je, na koga ſzé ſztvari ocsi gledaju, ki nyé va priſztoinom vrimeni z-hranum nadili, on odpré ſzvoje miloſztivne ruke, on blagoſzlovi hranu, da nam dobro godi. — Jezus je lyucztvo pomiloval, i mi, ki vech zmoremo, nasse uboge brate pomiluimo, i z-onim, z-csim je naſz Bog nadilil, nyé nadilimo. Jesus je visnyemu Otczu na nyigovi dari zah-

valil, i mi ne zabimo Bogu na ſzakom dari zahvalit, ar krez ovo obilnijim blagoſzlovom vrata odprémo. — Jezus je kruh blagoſzlovil, da ſzu ſze z-petimi hlibi tuſikimi nahranili, ne ſztrasimo ſze tako, akoprem malo jimali budemo, ar onim nigdar neche manykat, ki ſze Boga boju, i nyemu verno ſzluzsu.

Zatim ſze je ſztalo, da je Jezus cser do hatarov Tyrusa i Sidona dossal. Zvidila je pak za nyigov prihod jedna poganſzka zsena, ka je vnogo csudnoga od Jesusa povidati csula, ova je dosla i kumai Jesusa zagledala je zaviknula: Goſzpodine Szin Davidov ſzmilui ſze meni, moja kchi je z-vragom obſzeđena! Da Jezus nyéveru zbog zocsi buduchi ſzkuszi, i nevernoſzt vnogi Zsidovov obsani, nédne ricsi ni odgovoril ovoi zseni, ali ona ſze ſztim ni dala odvernut, nego jos je vikala za nyim, i ſzami Ucseniki ſzu Jesusu rekli: Odpuſzti nyu, ar vicse za nami, kim je Jesus rekal: Ja ſzam neg k-zgublyenim Ovczam Israelſzkim poſzlan. Zatoga je ona zsena do nyega dobizsala, pred nyigove noge upala, i ſze klanyajuch rekla: Goſzpodine pomozi meni! Pokidob ſzu Zsidovi ono vrime do ſzebe kruto csuda derzsali, a Pogane jako za nemer metali, i nyim kuczki zdivali, tako je Jesus da Zsidovſzku gizdoſzt potare, nevernoſzt obsani, i ſzebe naſzledujuchim pokazse, da ſze med Pogani dobri Boga bojéchi i va nyega ſze uffajuchi lyudi naide je onoi zseni rekal: Dai csaſza, da ſze pervo ditcza (Zsidovi) zaſzitu, ar ſze ne doſztoji ditczi kruh z-ruk znéti, i o-onoga kuczkom (Poganom) hititi. Goſzpodine! Veli nato ona zsena: To je jiſztina, ja ſzpoznavam, da ja ove milosche niſzam vridna, ar ſzam poganicza, ali ti znas, da i kuczki, i ma-

czichi od drobtinicz zseru, ké iz ſztola goſzpodarov ſzpadaju. Zacsudil ſze je Jezus, i rekal: o zsena, velika je vera tvoja, poi, zdrava je kchi tvoja. Zsena je z-veſzélyem domom prosla, i zdravu nasla kcherku ſzvoju.

Ova poganſzka zsena je példa zsivoga va Jesusa zauffanya, példa je velike poniznoſzti, i va molitvi ſztalnoſzti. Do ſze néche tako va ſzvojoi nevolyi va Boga zauffati! Kad jedan hizsni Otacz jos ſzvoje kuczke, i macziche doſztputi z-kruhom nadili, kako bi Bog nam ſzvojoi ditczi dobre dare ſzkratil?

Ono vrime ſzu dopelyali k-Jesusu jednoga gluho — nimoga cslovika. Odpelyal je Jesus nyega na ſztran od lyudi, dotaknul ſze je nyigovi ussi, i jezika, i rekal je: Effeta, to je odpri ſze, i odperli ſzu ſze ussi, i razvézal ſze je zavézak jezika nyigovoga, dobro je govoril, i sirom med lyudi ovo razglaſzil. — Lipu hvalu ſzvéto Evangyelye ovomu czloviku prilosi, kad veli, da je dobro govoril. — Blazsen je on cslovik veli ſzvéto Piſzmo, ki niſze z-jezikom poterknul. O dabi i mi nass jezik ſze vike na hvalu Boga, i na razglasénye dikéi nyigove potribovali! O dabi neg onim, kim bi mogli pomochniki bili!

Kad te blisnyi proszi
Nyemu pomoch noszi
Gladnoga nahrani
V-pogibeli brani
Bud zanoga szkerban
Ki je tebi veran.
Uffai sze v.jednoga
Va nevolyi Boga
Ki je vszih nevolyi
Pomochnik naibolyi.

27. §.

Jezus ucsi va Jerusalemi, i zvracsi jednoga fzlipo rodjenoga cslovika.

Jezus je z-Ucseniki va Jerusalem k-fzvétku issal, i va Czrikvi ucsil. Ocsito je Zsidovom rekal, da Boga ne poznaju. Stimali fzu naimre, da je Bog jedan oster Gofzpodin, ki nai vech nato gléda, ako oni vainfzke urédbe (Ceremonie) obderzsu, csuda pinéz va Czrikveni fztup méchu i vnogo blago nyemu alduju. Od bosji lafztovitofzti, nyigove dobrote, mudrofzti, milofztivnofzti &c. nifzu mifzlili, kot bi bili morali. I akoprém je on fzam nyim ovo vechkrat otil razlozsiti, nifzu nyega pofzlusali, ar fzu stimali, da oni tako fze dobro znaju. Jos fzu krez nyigov-nauk zbantovani bili, ofzebuino Pifzmo — Znanczi, ki fzu stimali, da oni onako fze dobro razumu. Veliki Tolnacs Zsidovfzki je jos k-tomu pofzlal fzluge, ki fzu zapovid jimali Jesusa uloviti, ali doiduchi fzluge fzu vréda upamet zeli, da fze nist neche moch upraviti, ar fze je k-Jesusu csuda lyucztva fzpravilo, ko je on ucsil, komu fzu fze nauki Jesusa kruto dopadali, i ko nebi bilo dopufztilo nyega uloviti. Jos fzami pofzlani fzluge fzu nyega pofzlusali, i kada fzu naizad dosli szu velikomu Tolnacsu rekli: Tako fzvitlo jos nigdar ni cslovik govoril.

Jos fze je i va Tolnacstvi nahajal jedan plemenit Fariseus jimenom Nicodemus, ki je Jesusa va Tanacstvi zagovaral i rekal: Dragi moji Brati! Nekate krivo fzuditi, ar nut Prauda prepovida szuditi drugoga, pervo neg

ſze on zocsi zové, i upita. I mi tako moramo pravicsne zagovoriti. Nicodemus je zato jimal od Zsidovov vnoge krive ricsi poſzlusati.

Gizdoszt je Bogu odurna
Poniznoszt povolyna
Onu moras oduriti.
Poniznoszt lyubiti
Kad te grisniki oduru
Nimas sze zsąlosztit,
Krivo kada te potvoru
Mores sze veszelit
Zagovori kadi mores
Blisnyega v lyubavi
Tvoju plachu oches naidti
Va nebészkoi szlavi.

Pokidob, da ſze Jesusa popaſzt niſzu ſzegurali, tako ſzu miſzlili nyega va ricsa uloviti, da tako lyucztvu oduran poſztane. Ravno ſzu pak onda niki muzsi va ſzudſzko Szpravische dopelyali jednu zsenu, ku ſzu va nevernoſzti proti ſzvojemu muzsu ulovili. Ovu zsenu je ſzudſzko ſzpravische k.Jesusu odpelyalo, i pitalo: Naucsitely! Csa jimamo z-ovum zsenum csiniti? Szam znas, da je Moyses zapovidal takove grisne persone kamenovati. Mucse ſzu ſze veſzelili, da Jesus ſzakorjacski naszkocsiti, ali zabluditi oche, bar csa recsé, ako veli; da nyu kamenujemo, ochemo nyega tuzsiti kod Czeſzarovoga Naméſztnika, dabi ſzi rad nyigovu oblaſzt poſzvojat, ako pak bude rekal: Neſzmite nyé kamenovat, ochemo nyega pred lyucztvom omraziti, da Moysesa Paudu za nemer méche. Ali znal je Jesus ove mrizse ubaidti. Nist ni rekal, nego prignul ſze je, ter je ſzvojim perſztom nisto na tlo piſzal. Oni ſzu neg odgovor potribovali, Jesus je onda gori pogledal, i rekal: Ki je zmed vaſz csiſzt od griha,

on neka pervi kamen na nyu hiti, onda ſze je zopet prignul, i piſzal. Csa je Jezus piſzal, ni va ſzvétom Evangyelyi pozlamenovano, ali prez mala je va onom piſzmi ſzaki ſzvoja zabludenya stal, i ſzpoznal, da ona pred Jesusem niſzu zakrita, zato ſzu jedan za drugim iz Czrikve prosli, onda je Jesus onoi grisnoi zseni rekal: Kamo ſzu prosli, ki ſzu tebe tuzsili? Csa te nigdor ni odſzudil? Odgovorila je pak ona zsena puna velikoga ſztraha, nigdor Goſzpodine. Onda je Jesus, ki je nyé załoſztno ſzercze vidil, rekal: I ja te nechu odſzuditi, Poi, ali odſzlyen neka grisiti.

Jos i ſzada ſze csuda takovi lyudi naide, kot ſzu oni tusbeniki bili, ki ſzu onu grisnu zsenu na ſzmert potribovali. Ki akoprem ſzu ſzami krez ſzvoje grihe jur vechkrat ſzmert zaſzluzsili, vindar, pokidob ſzu nyihovi grihi otaino ucsinyeni, ſze pred ſzvitom za pravicsne derzsu, na ocsite grisnike jako ſztoju, ali neka ſze neg ſzaki na ſze ugléda, neka neg ſzaki pred ſzvojimi vrati meté, i ako naide, da je od ſze neſznage csiſzt, onda more, ako oche, pervi kamen va grisnike hitit. Va ovom pripetényu je Jesus krez odſzlobodénye one grisne zsené od ſzmerti zopet pokazal, da je on ſzin onoga, ki veli: Nechu ſzmerti grisnika, nego, da ſze pobolsa, i zsivi.

Nadalye je pak Jesus lyucztvu rekal: Moji nauki tako raſzvitiju pamet cslovika, da dobro od zla razizna, kot ſzvitloſzt hizsu raſzviti, da ſze va nyoi vidi. Ki moje nauke obdersava, oche ſzrichan biti, Ja ſzam, veli, ſzvitloſzt ſzvita, ucsitely lyudi, ki mene naſzleduje, i moi nauk obderzsi, neche zabluditi, Ja ſzam ove nauke znam, ar ſzam od Boga po-

fzlan, déla, ka Ja csinim od mene fzvidocsu, da fzam od Boga pofzlan. Szi moji nauki, fzu bosji nauki, oni od Boga zviraju, ar ja, ter Otacz jefzmo jedno. Ali Zsidovi od fzega toga nist nifzu verovali, stimali fzu, da z-fzebe vech nacsinya, neg je, zato fzu otili nyega kamenovati, ali on je z-Czrikve van prosal.

Iduch van z-Czrikve Jesus na fzobotni dan je zagledal jednoga cslovika, ki fze je fzlip narodil, uz put fzidil, i almustvo profzil. Kad fzu nyega Ucseniki Jesusa zagledali, fzu Jesusa pitali: Naucsitely, do je pregrisil, ov fzam, ali roditelyi nyigovi, da fze je fzlip narodil? Ar Zsidovi fzu stimali, da je fzaka nefzricha veliki grihov kastiga. Odgovoril je nyim Jesus, da fze je ta cslovik neg zato fzlip narodil, da fze on (Jezus) va zvracsenyu toga cslovika fzpozna Messias fzvita. Zval je pak Jezus onda toga fzlipoga k-fzebi, nacsinil je malo blata zi fzlin i zemlyé, i namazal je ocsi onoga fzlipoga, ter nyemu rekal: Poi umifze va kupélyi Siloé. Prosal je fzlipi, umil fze je, ter dobro vidil. Bose! Kako je nyemu bilo, kad je na jednucs ovoga fzvita lipotu zaglédal, od ké je krez noga léta csuda povidati csul? — Szufzédi, i fzi, kigod fzu nyega pervo poznali, szu sze csudili, ter fzpitkovali; nili ovo on fzlipi, koga mi od malyahnoszti poznamo? Jedni fzu rekli, je, drugi ni, nego fzpodoban je k-nyemu, a on je rekal: Ja fzam, i povidal je nyim fze, kot fzej fztalo. Pelyali fzu zato toga cslovika pred Fariseuse, kim je on fzvitlo, i ocsito povidal, da fze je on fzlip narodil, da je on cslovik, ki fze Jezus zove z-fzlin, i zemlyé blato nacsinil, nyigove ocsi namazal, i rekal: Poi umifze va kupelyi Siloe, issal fzam

tamo, ſzam ſze umil, i ſzada vidim, sztalo ſze je pak ovo na ſzobotni dan, rekli ſzu zato jedni Fariseusi, Ov cslovik (Jezus) ni od Boga, ar szobote ne szveti, drugi szu rekli: Kako bi mogal grisni cslovik takova zlaménya csiniti, ka ſze ſzamo krez bosju ruku obversiti moru? I ſzvadili ſzu ſze zverhu toga. Pitali ſzu pak toga szlipo rodjenoga cslovika: Csa ti derzsis do toga cslovika, ki je tebi ſzvitloſzt ocsiu dal? Veli on: Ja stimam, da je Prorok. Onda szu Fariseusi pocseli dvojit, jeli on cslovik kada ſzlip bil, ali ne. Zato szu nyigóve sztarje dozvati zapovidali, da od nyi csuli budu, jeli sze ov nyihov szin szlip narodil, ali ne, i kako sze je zvracsil? Povidali szu pak roditelyi Fariseusem, da je to zaizto nyihov szin, da sze je szlip narodil, á da oni neznaju krezakoga, i kako sze je zvracsil, pitaite veli szamoga, doszt je ſztar, more vam szam odgovoriti, to szu pak sztarji zato rekli, ar je od Szpravischa jur dokoncsano bilo, da, ako do Jesusa za Messiasa valuje oche z-Czrikve van hitjen biti.

Veliko csudo je tako szpoznano bilo, tajat nisze dalo, zato szu Fariseusi po drugiput po onoga cslovika poszlali, uffajuchi sze, da morebit drugacsie bude govoril, rekli szu tako nyemu: Ti pravo nam povi, csa te pitamo. Mi znamo, da je Jesus jedan grisan cslovik, ali jos toga neznamo, odaklyen je, povi nam tako, szili bil szlip? On je nato rekal: Jeli Jezus grisnik, toga ja neznam, ali to znam, da szam szlip bil, a szada vidim, tomu sze pak csudim, da vi neznate, odaklyen je, pokidob je tako veliko csudo nad manum ucsinil, i to znam, da Bog grisnikov ne uszlisi, da on ne-

bi od Boga bil, nebi mogal takovo csudo csiniti. Nave ricsi szu sze Fasiseusi tomu csloviku naspotali, nyega z-Czrikve van szpéhali, i k-bosjoi szlusbi doiti prepovidali. — Csul je pak Jezus, da szu tomu csloviku va Czrikvu doiti prepovidali, zato kad je do nyega dossal je nyemu rekal: Ti! verujes va szina bosjega? Odgovoril je: Ki je? Rado ochu va nyega verovati! Rekal je Jesus: vidil szi jur nyega, on je, ki sztobum govori, Onda je on zaviknul: Goſzpodine! Ja verujem, na koléna je upal, i klanyal sze nyemu.

Tako szu szkerbili Népretelyi Jesusa' ono csudo kot jednu szlipariu lyucztvu pred. ocsi posztaviti, ali szlipo rodjenoga na krivo szvidocsansztvo prignuti. Oduravanya vridna hudobnoszt! Ali, o kako hvale vridno je bilo ponasanye ſzlipo rodjenoga, ki sze ni dal krez nikarkove grosnye, i kastige presztrasiti, nego ocsito je jisztinu valoval. Ovo je szkusavanyu sze podsztojiti, i véru szvoju ocsito valovati. — Ali zmed szi Népretelyov Jesusa szu Piſzmo-Znanczi naivechega oduravanya vridni bili. Oni bi sze bili morali naukom Jesusa naivech veszeliti. Nyim je Jesus va jednoi szpodobnoszti pokazal, da szu nyihovi nauki krivi, on je nyé Pasztirom priszpodobil, ki niszu po pravom puti k-csrédi dosli, i zato nyé lasche ovcze ne szpoznaju za dobre pasztire. — Ali Ja veli nyim, Ja szam dobri Pasztir, ki za dobru passu to je, za dober nauk mojim ovcsiczam szkerbim, to moje ovcze szpoznavaju, zato moi glasz poszlusaju, i ja ochu za nye moi zsitak polozsiti. I polosil je Jesus szvoi zsitak za szvoje ovcze, kot na potlyen ochemo razumiti. O kako szrichni jeszmo, da Jesusa Ucsi-

telya, i Pasztira jimamo! Dai Bog! da nyega od szereza rado poszlusali, i naszledovali budemo.

28. §.

Preobrazenye Jesusa.

Z-Jerusalema je Jesus z-Ucseniki szvojimi k-Jordanu issal, kadi je Jivan nigda prodikoval. Na puti je ſzvojim Ucsenikom rekal: Navrédi ochemo zopet va Jerusalem poiti, i onda sze oche sze szpuniti, csagod sze je nigda va Piszmi od mene naiper povidalo. Ar mene ote Poganom va ruke dati, pospotati, bicsevati, i umoriti, ali na tréti dan sze ochu gori sztati. Ni otil Jesus ovoga pred szvojimi Ucseniki zakriti, da sze onda, kad sze to sztane, szpoménu, da je on szam to naiper povidal, da sztoga szpoznaju, da je on Szpaszitely szvita, i pravi Bog, ki je sze to znal naiper povidati. Ar kako lahko bi bili mogli neverni osztat, kot szu vnogi drugi Zsidovi neverni osztali, da ſze nebi bili dobro va veri pocsversztili.

Da sze pak jos jacse va toi veri, da je on pravi bosji szin pocsversztu, je z-Petrom, z-Jivanom, i z-Jakobom na jedań viszok brig (Tabor) issal. Onde je na verhunczi briga molil, i nut na jednucs je na brigu prik réda szvitlo posztalo, nyigovo szvéto licze sze je proszvitilo kot szuncze, prates nyigova je ubilila kot sznig, zaglédali szu uz Jesusa sztat dva med Zsidovi kruto glaszovite jur zdavno mertvé, a onda z-szvitlosztjum ukrojene muzse Moysesa, ter Eliasa, szkimi sze je Jesus od

ſzvojega prohajanya (od ſzvoji muk, i ſzmerti) pominal. Vidéch Peter ovu veliku diku, i tovarustvo Jesusa, je velyen ſze vike onde oſztat pozselil, i rekal Jesusu: Goſzpodine Ako oches, tako chemo ovde nacsiniti tri satore, va ki budemo mogli ſztanovati. Ali kada je Peter to zrékal, nut zaglédali ſzu jedan ſzvital oblak, i glaſz ſzu z-oblaka csuli: Ovo je moj prelyublyeni ſzin, va kom ſzam ſze udobrovolyil, nyega poſzlusaite. — Natu rics ſzu ſze Ucseniki Jesusa tako preſztrasili, da ſzu kot mertvi na zemlyu upali, ter ſze niſzu pouſſali gori poglédati, zatim je Jesus k-nyim ſztupil, i rekal: Sztante ſze, ter ſze ne boite, i-kad ſzu ſze ſztali, ſzu neg ſzamoga Jesusa zaglédali, a zbriga doli iduchim je Jesus od ſzega toga csapovidati prepovidal, doklyen ſze on od mertvi gori ne ſztane, onda je nyim dopuscheno bilo razglaſzit, da ſzu diku nyigovu vridni poſztali viditi.

Va ovom pripetényu je Jesus pokazal, da je on jedino rodjeni bosji ſzin, pokazal je Ucsenikom ſzvojim diku ſzvoju, ku od Otcza od vekovecsnoſzti jima. Moyses ter Elias ſzu bili dva zavereni ſzvidoki, da je on ta iſzti, od koga Prauda govori, i Proroki ſzvidocsu. I ſzam vissnyi Otacz je iz ſzvitloga oblaka od nyega ſzvidocsil, da je nyigov lyublyeni ſzin, va kom on dopadanye jima, da Ucseniki nyega poſzlusati moraju. Do néche tako nyemu poſzlusan biti? Po tom csudnom preobrazenyu Jesusa ſzu nyigovi Ucseniki va veri nyigovoga Bozsanſztva ujacseni poſztali, i ſzpoznali, da nyigov nauk z-Neba zvira, koga obderzsavati jimaju. Jos nyigova mucsna, i spotna ſzmert na krisu ni mogla nyé zmutit, da bi bili vech va nyigovom Bozsanſzti dvojili.

29. §.

Jezus plati Czrikvenu Dacziu.

Kad je Jezus jedno vrime va Cafarnaumi bil, ſzu od Petra potribovali, da za ſze, i za Jesusa daczni pinez plati, ki ſze je na Czrikvu ſzpotribil, Peter je ono Jesusu povidal, i pokidob nist niſzu pinéz jimali, je Jesus Petru k-morju pojti, jednu ribu z-kvatzlyém uloviti, i raſzpraviti zapovidal, va koi ſze je nassal novacz, z-kim je za obadva dacziu platil, Tako je Jesus Praudu va ſzém obversil, i ſzvojim Ucsenikom zapovidal, da Praudi va ſzém podlosni budu. — Dal je nam krezavu lipu példu Jezus, da dacziu Prepoſztavnim platimo, i ſze, csagod duzsni jeſzmo, obversimo. Ar daczia ſze za vnoga dugovanya ſzpotribi, iz csesza nogo dobro na ſze tovarustvo zvira. Iz daczie ſze vnoge Czrikve, Skole, Farofi, Moſzti, Czéſzte nacsinu, popravlyáju. Vojaki Czeſzarſzki Prepoſztavni plachaju. Znal je Jezus dobro, da ſze Daczia, ka ſze je potribovala, nanu plemenitu Czrikvu ſzpotribi, ka ſze je zvelikim potroskom obderzsavala, zato je onu tako rado platil, da ſze ni kratil ktomu csudo ucsiniti. Ne morguite tako, kad ſze od vaſz kakova daczia potribuje, ar neg bedaſzt cslovik veli: kamo ote zopet z-tulikimi pinezi? Na ſze kraje ſze pinezi ſzpotribiju, a oni, ki dacziu do ruk primu, od nyé racsun davaju.

30. §.

Nauk od priproſzte miſzli, i kakó zonimi zahajat jimámo, ki ſzu va csém zabludili, ali naſz zbantovali.

Zatim je Jesus ſzvoje Ucsenike z-kruto potribnimi nauki nadilil, i kako zdrugimi zsiviti, i zahajati jimaju naucsil. Upamet je zél va nyi, da ſzu va tom rédi kadagod zabludili, i kadagod csa ucsinili, cseſza nebi bili ſzmili ucsinit, ako szu zselyili nyigovi Ucseniki oſztati. — Zval je zato Jesus k-ſzebi jedno dite, ter je Ucsenikom rekal, da oni ravno tako dobroga, ravnoga, i priproſztoga ſzercza moraju biti, kot ono dite, ako veli nechete biti, kot ovo dite, tako niſzte prikladni moji Ucseniki obſztati.

Tako je nyim prepovidal drugi lyudi za nemar metanye, ki ſzu kot jedno dite ravnoga, i priproſztoga ſzercza, ar veli, krez za nemar metanye ote drugi volyu zgubit dobra csiniti. Potriboval je od nyi, da ravnoga, i pravicsnoga szercza budu, da ſze po prepovidani prilika cseſza dobit csuvaju, da bar kakov kvar terpit voliju, neg komu csa to krivoga ucsiniti. Ako veli na dalye tvoje oko tebi ſzpacsenye nacsinya, tako zbodi ono, ter nyé od ſzebe hiti, ako ruka, ali noga tvoja tebi ſzpacsenye nacsinya, odſziczi nyu, ar je bolye tebi prez oka, prez ruke, ali prez noge va zsitak poiti, neg zdvimi ocsima, i zdvimi rukami, ali zdvimi nogami ſze ſzkvariti, kot dabi rekal: Ako je do tebi tako haſznovit, kot oko va glavi, ali tako potriban kot ruka, ali noga na téli, ali ako tebe na grisne pute pelya, na zlo na-

govara, tako ſze odlucsi od onoga grisnoga cslovika, ar ako zsnyim na dalye zsivis, oches neſzrichan, i od vekovecsnoga zsitka odpitan biti. A csa veli haſzni cslovikn, ako vaſz ſzvit dobene, ako ſzim dobrim ovoga szvita obiluje, ako ſze va ſzerczi pokvari, grisnomu pozseléнyu va ſzerczi méſzto da, i tako na Dussi kvar terpi? Onakov cslovik ſze oche po csaſzi zsaloſztiti, oche nyemu biti, kot dabi jedan cserv nepreſztalno nyigovo ſzercze grizal, ali nyega goruchi ogany zsgál.

Zapovidal je nyim nato dobro paziti, da va dobrom mlahavi, ali grisni lyudi krezanye gorji, ali grisniji ne poſztanu. Ar veli, Ja ſzam zato dossal, da oni zvelicseni poſztanu, ki ſzu pogublyeni bili, Zmanum je veli tako, Kod z-jednim cslovikom, ki jima ſztov ovacz, ako jednu zmed nyi zgubi, tako zgublyenu jische, i kad nyu naide, veſzeli ſze, tako Ja ſzkerbim oné na pravi put dopelyati, ki ſzu doſzlen bludili. Ja csinim, kot jedna zsena, ka jima deſzet grosi, ako jednoga zmed deſzet zgubi, onda jische po hisi, doklyen nyega naide, i kad onoga naide, veſzeliſze, kot jedan paſztir jednu ovczu, ali kot jedna zsena jedan gros nerad zgubi, tako oche Bog, da ſze nédna Dussa ne ſzkvari, da ſzi lyudi k-pravoi znanoſzti Boga doſzpenu, i nigda blazseni poſztanu.

Jos ako kréz takovoga mlahavoga ali grisnoga cslovika zbantovani poſztanemo, neſzmimo preſztat ſzkerbi na nyega noſziti, da ſze pobolsa. Ako tebe veli Jesus tvoi brat, (blisnyi) zbantuje, poi, ter ſze (pomiri) zsnyim, razlozsi nyemu va lyubavi, da ſzpozna, da je tebi kriviczu ucsinil; da ſze pobolsa, ako tebe poſzluhne, i pobolsa, tako ſzi dobil tvojega

brata Dussu. Ako tebe ne poſzluhne, tako ſzkerbi krez druge persone nyega k-pameti dopelyati, zami jednoga, ali dva ſzvidoke ktebi, da ſze dalye ne zvidi, ako i one ne poſzluhne, povi Czrikvi (Farniku) da on med vami mir ter jedinschinu ſzpravi. Ako pak niti onoga ne poſzluhne, onda derzsi nyega, kot jednoga cslovika, ki réd ne lyubi, i Praudu odurava, ter ſze csuvai zsnyim na dalye zahajati, ali tovarusiti.

Nato je Peter Jesusa pital: Goſzpodine kulikoputi moram oproſztit onomu, ki me zbantuje, jeli doſzt ſzedamputi? Ni doſzta veli Jezus, nego ſzedamdeſzét, i ſzedam puti, to je, tulikoputi ſzi duzsan oproſztit, kulikoputi te do zbantuje. Ar csa ſze zbantovanya lyudi nalizse; to je va ſzebi malo dugovanye, kot je dug od ſztov novacz va ſzebi mali dug, ali csa ſze zbantovanye Boga nalizse, ono je kot dug deſzet jezer talentov, ter nut Bog takov velik dug grisnikom odpuſzti, ako ſze pomolu. Kot je nigda jedan Kraly ucsinil, ki je ſzvojemu ſzlugi dug deſzet jezér talentov odpuſztil, ar ſze je pomolil, ali kad je Kraly zacsul, da ſze je ov izti ſzluga kratil ſzvojemn ſzlusbenomu tovarusu jedan mali dug od ſztov novacz odpuſztit, ter je nyega va uzu vergal, doklyen dug plati, onda je i Kraly od ovoga nemiloſztivnoga ſzluge vaſz dug platit potriboval. Tako veli Jezus csini Otacz nebéſzki, neche vam vassi grihov oproſztit, ako vi jedan drugomu od vassega ſzercza zbantovanya ne odpuſztite.

Tako pokidob nam Bog nassa vecha zbantovanya oproſzti, i mi moramo od ſzercza onim oproſztiti, ki szu nasz zbantovali. Ovo csinéch ochemo zsiviti. Kako ubatreno more nasse

ſzercze biti! Ki ſze od Jesusa ucsimo, da nam Bog nasse grihe oproſzti. Ar, pri krez blisnyega nam ucsinyenom zbantovanyu to moramo upamet zéti, da ſze zvechega neotech, ali va naglo ſzti ſztanu, nogoputi od naſzadjenya, ali razdrazsenya drugi zli lyudi zviraju, ſzkimi sze nam mali, ali zizma nédan kvar ne ucsini, Premiſzlimo, da je nam kruto skodlyivo, ako blisnyim zbantovanya ne odpuſztimo. Ztoga naimre zvira zsaloſzt ſzercza, nemir, nepretelyſztvo, ſzerditoſzt, vada, oszebuino pak, da Bogu odurni poſztanemo, ki ſze ravno tako krati nam, nasse grihe oprosztit. — Bud mi zselyimo, da drugi na naſz teschanya nimaju? Csagod tako ochete, da lyudi vam ucsinu, i vi nyim ucsinite. Na szvitu drugacsie biti nemore, kadgod ſze jedan drugomu zamirimo, nature ſzu nogoverſztne, i perſzti niſzu jednaki, csſovik nogoputi ſzam ſzebi nezna ugoditi. — Va ſztaroſzti, va ſztalisi, va poſzli jeszmo razdvojeni, zato ſzu i miszli nasse razdvojene, i csini. Tako jedan drugoga podnasat, csa to prestimat, krez perszte, kot velu gledat, i ako jeſzmo va csém zbantovani posztali, zabit moramo. Zlo ſze nahajamo, ako va nassem szerczi jad kuha, i skuri oblaki ſzerditoszti sze zdizsu. — Neka naſz tako jad ne trosi, nego neka mir Jesusa Krtstusa sztalno med nami prebiva.

Ov csin, koga Jezus prepisuje bludéche brate ukarati, sze nasz nalizse. Dabud szaki med nami zseli po onom rédi ukaran biti, ako zabludi? Dobi med nami rado vidil, ako bi drugi lyudi z-nassim zabludényem sirom tépli? ali ono nam nemiloſztivno v-ocsi hitali? Budje, da szaki med nami zseli, da sze ktomu

nyemu vrime prepuszti, da szam pri szebi bude mogal razmiszliti, i ſzvoje pregriske szpoznati, ali da nam one nassi nai bolyi znanczi, i Prételyi va lyubavi razlozsu, i pred ocsi posztavu, ako je nassa pamet k-tomu plitva? Nili da sze dosztputi szami va otainom kajemo, kad jeszmo csa grisnoga ucsinili? Dabud, da nam nebi drago bilo, da bi drugi nasz za zlocseszte derzsali, i od szvojega tovarustva krai rivali? Tako: Csagod nechete, da lyudi vam ucsinu, onoga niti vi nyim ne csinite.

Zato szkerbite pravadnoga priproſztoga, i nekrivoga szercza biti. Szami vidite, kako nam Jesus to narucsa. Budite golubom szpodobni, ki ne zaszidaju drugim ticzam. Od malyahnoszti morate szkerbit milosztivnoga szercza biti, ar ki sze jednucs va szerczi pokvari, on kruto tesko zlo osztavi, i rétko sze pobolsa. Rétko dober cslovik poſztane z-onoga diteta, ko szei od mladoszti po zli puti dalo, za lipo upominanye, i dobre ricsi ni marilo. Zato dobro na sze pazite, virosztuite zverhu szebe, da sze nédna zla miszal va vassem ſzerczi ne umeszti.

Oh da jakoszt kerschanszka
Va vassem szerczi prebiva,
I da miloszt nebészka
Sze sztalno va nye ulyiva,
Da Bogu lyudém dragi budete. Ar:
Dika bosji blagoszlov
Pobosne naszleduje,
Zato sze grisni putov
Boga bojech ukrenyuje
To csinite, zsiviti chete.

31. §.
Od krotkoche Jesusa.

Z-Galilee je Jezus otil zadnyi put k-Vazmenim szvétkom v Jerusalem poiti. Jos pervo, neg je prosal je va Bethsaidi jednoga ſzlipoga z-vidényem nadilil, ter jos jednomu drugomu ki je ſzlip i nim bil, pomogal. — Zsidovszki velikasi jur niszu zmagali terpit tulike mirakule Jesusa, zato szu otili lyucztvo va bludnoſzt napelyati, govoréchi da Jezus ovi mirakulov ne csini krez szvoju laschu, ali bosju moch, nego krez pomoch Belzebuba vrasjega poglavnika, od koga szu Zsidovi verovali, da csuda more ucsiniti, i na skodu biti.

Akoprém je ovo kruto veliko zbantovanye Jesusa bilo, kad szu nyega razkricsali, kot dabi z-vragom obcsinsztvo, i tovarustvo jimal, tako sze jos ni raszerdil, nego po lipoi dopuschenoi priliki sze je branil, i pokazal, da oni nyemu kriviczu csinu. Dabi ja, veli nyim, z-Belzebubom tovarustvo jimal, tako ja nebi nist ucsinil, z-csim bi nyemu naskoditi mogal, i onu moch, ku bi ja od nyega jimal, nebi na nyigov zator ubernul, ſzami vidite, da ſzu moja dela ſza dobra, i lyudem haſznovita, tako, dabi ja Belzebuba tovarus bil, i z-nyigovum pomochum csudne csine csinil, tako bi ja moral zle, i lyudem skodlyive csine csiniti, ar kot vi velite, on je zle volye, i drugoga ne jische, nego lyudem naskoditi.

To je jiſztina, da je Jezus Fariseuse vechkrat ukaral, ar ſzu nyega pred lyucztvom jiſzkali umraziti, pokidob ſzu krezavo lyucztvu csuda naskodili, ko ſzu od Jesusa odvrachali,

toga ukaranya ſzu tako krez ſzvoje grisno zahajanye zaſzlusni bili. Ali vindar ni nyim spotne ricsi daval, kot z-vechega lyudi csinu, zonimi, ki nyé zbantuju. Jezus je neg Ucsenike ſzvoje od pregriskov Fariseusev ſzkerbno odvrachal, one pred nyimi odkril, da ſze oni csuvat znali budu. — Pokidob je Jezus va Jerusalem naminil poiti, je zselil po kratchem puti tamo putovati. Poſzlal je zato nike zmed szvoji Ucsenikov naiper va jedno Szamaritanſzko ſzelo, da méſzto ſzproſzu, kadi prik nochi pocsinut budu mogli. Ali va ſzém szeli niſzu mogli méſzta naidti, ar Szamaritanczi szu Zsidove oduravali, i niſzu mogli terpit, da ſzu Zsidovi va Jerusalem molit hodili. — Nato szu dva zmed Ucsenikov Jesusa Jivan, ter Jakob ſze tako raſzerdili, da ſzu nyega proſzili; ako oches, neka ogany z-Neba ſzpadé, ter neka ovo szelo ſztrosi. Ali Jezus, ki je zbog toga po drugom, i duslyem puti v-Jerusalem putovat moral, je ono oduravanya vridno zahajanye mirno terpil, a ſzvojim Ucsenikom je rekal: Jos vaſz ni nadahnul, i raſzvitil Duh onoga, koga Ucseniki jeſzte, Ja niſzam dossal lyucztva zatirati, nego da krezame lyudi blazseni póſztanu.

Gleite Kerscheniki! Tako je Jezus ſzam obderzsal nauk, koga je ſzvojim Ucsenikom daval, i ni rado vidil, da oni nyigovoga ſzercza, i krotkoche jos niſzu ſzpoznali. O da bi mi Jesusa naſzledovali! Va nyega kot va zerczalo gledali, i tako krotkoga miloſztivnoga ſzercza bili. O dab ſzpoznali, csa je krotkocha, da pri zbantovanyu ne pukne velyen nasse ſzercze, da ſze nebi zvruchala kerv nassa, i prenaglo nebi miſzlili, kako ſze ochemo nad nassim nepretelyom fantiti.

Szkum tezsinum sze oblozsi
Nasse szercze v-szerditoszti
Ka kot lyut ogany potrosi
Tela nassega kriposzti.
V-szerditoszti ne miszlimo,
Csa sze Visnyemu dopada.
Té krivicze ne csinimo
Ar to nasz szramom naklada
Tako szerde sze csuvaimo
Ku visnyi Bog prepovida,
Ar zsnyum szebi naskodimo
Kot nam szam Jezus povida.

32. §.

Poszlanye szedamdeszét dvi Ucsenikov.

Czela tri leta je Jezus Zsidovſzko lyucztvo ucsil. Doſzpiloj je jur vrime, v-kom je otil va Jerusalemi ſzvoi poſzal doversit, i umrit. Otil je zato, da ſze nyigovi nauki, kadigod je on ſzam prodikoval, jos ponovu, i ondi uznanu kamo ſzam ni mogal doiti. Kruto je zselil, da ſzega zsidovſzkoga orſzaga ſztanovniki nyega ſzpoznaju, i nyigov nauk k-ſzerczu primu, da blazseni poſztanu. — Zato je ſzedamdeſzét i dva Ucsenike, ke je mimo dvanaiſzt Apostolov jimal, sirom po Orſzagu poſzlal, da dva, ter dva idu, i nyigov nauk prodikuju. Poite je nyim rekal, kot ovcze med vuke, ſzpametno ſze ponasaite, da haſzni ucsinite, paschite ſze ono upraviti, csa vam zapovidam, ter ne kaſznite, niti od hizse do hizse ne bludite, kamogod doidete, zselyite lyudém ſze dobro od Boga, jite csa vam prepolozsu, vracsite betésne, kadi ké naidete, ſzrablyive ucsiſztite, vraze

ziganyaite, mertve zbudjaite, ali plache zato od lyudi ne zimlyite, ar fzte zaman prijeli, zaman daite. Za moi prihod fzagdér povite. Za moje jime ochete doszt meszti oduravani biti, ali zato fze ne zsaloſztite, ſzpomente ſze, da i mene oduravaju, ar ni bolyi Ucsenik, neg je Ucsitely, ſzluga mora z-mirom biti, ako tako jima, kot goſzpodar. Neboite ſze oni, ki télo umoriti, ali Dussi naskoditi nemoru, neg onoga ſze boite, ki télo i dussu na ſzkvarenye odſzuditi more, Znati morate, da Bog zvami ſzkerbi, kigod mene pred lyudi valoval bude, i ja ochu onoga pred mojim nebéſzkim Otczem valovati, i kigod mene pred lyudi zataji, i zbog mene ſze ſzramoval bude i ja ſze ochu ſzramovati onoga pred mojim nebeſzkim Otczem ſzpoznáti, i valova-ti. Kigod Otza, i mater bolye postuje, neg mene, mene ni vridan, i kigod ſzina, ali kchér bolye postuje, neg mene, ni mene vridan, i ki ſzvoi krizs ne zame, i mene ne naſzleduje, ni mene vridan. Ako vaſz, va kom varosi ne budu poſzlusali, poite va drugoga. Kadi vaſz gori zamu, ter poſzlusali, i postovali budu, ochu tako gori zéti, kot dabi mene poſzlusali, i postovali, ki toga ne budu csinili, na one ſze ochu tako ugledati, kot dabi ſze meni to ucsiniti kratili. Szpodobnu zapovid ſzu i Apostoli od Jesusa prijeli, i verno obversili.

Isli ſzu tako na ſze kraje Ucseniki, verno ſzu obversili, csagod je nyim Jezus zapovidal. Naizad doiduchi ſzu nyemu zveſzélyem povidali, csagod ſzu upravili. Jesus ſze je tomu veſzelil, zdahnul je k-Bogu, ter rekal: Hvala, i dika Tebi budi Otacz Neba, i Zemlyé, da ſzi ov nauk dobrim lyudém, ki ſzu kot pri-

proſzta ditcza naſzviſztil. Znal je naimre kako haſznovit oche po vrimenu ov nauk szemu ſzvitu biti. I kot dabi szega szvita lyucztvo pred nyim ſztalo, je ovako govoril: Hodte szimo k-meni, ki ſzte doszlyen malo dobroga nauka csuli, ki ſzte va bludnoſzti bili, i Praudu Meysesa, kot tesko brime noszili, zamte na méſzto toga moi nauk, ki od Boga zvira, i ki je lagak na obderzsavanye, ochete va mojem nauki počivak Dussicz naidti, ar moi jaram (nauk) je ſzladak, i brime moje je lahko.

Z-zsaloſztnim szerczem ſze je pak ſzpoménul Jezus z-oni, ki szu nyigov nauk poszlusali, mirakule csiniti vidili, i csuli, ali onoga nauka niſzu naſzledovali, nit szu sze pobolsali. Takovi szu bili sztanovniki varosev Corozain, Bethsaida i Kafarnaum, kadi je Jezus csudaputi bil, duglye ſze ondi zuſztavlyal i noge mirakule csinil. Od pomilovanya ganut je vikal: Neszrichni Corozain, neſzrichni Bethsaida, i ti do Neba zviseni Kafarnaum, ſztim oches neſzrichnii biti, ar niſzi znal mojega ſztanovanya va tebi u haſznovititi.

Glejte Kerscheniki, csa je Jezus ucsinil, da ſzakoga cslovika k-pravomu blazsenſztvu pripelya. Gleite kako ſze je veſzelil, ako szu ki nyigov nauk k-ſzerczu prijeli, i kako ſze je zsaloſztil, ako ſzu ki onoga hudobno od ſzebe rivali. — Bili bil mogal bolye za nasse blazsenſztvo ſzkerbiti? — Ovo neka naſz prigne, po nyigovi nauki zsiviti. Prémda ſze nam kadagod teski vidu, ſzami ſze moramo szilovati, da zlu, i grisnu volyu, i zselyu va ſzebi obladamo, ar ziz szamoga ſzebe ubladanya veliko blazsenſztvo zvira, a kigod nauke Jesusa naſzleduju, va nyi veliku szlaszt naidu. Naſzleduimo tako nyé, da i mi ovu ſzlaſzt zachutimo. Ar:

Csa Bog od nasz potribuje
Ono pelya k-zsitku
Blazsen, ki to naszleduje
Ar che doszpit v-diku
Ku ie visnyi Bog pripravil,
Va lipom blazsensztvi
Szvojim vernim szlugam szpravil
V-nebeszkom Kralyesztvi
Neche nigdar znat za zsaloszt
On na ovom szvitu
Uzsit oche sztalnu radoszt
Kada pride v-diku,
O neg za nyum szkerbi cslovik,
Szvéto zsivi uvik.

33. §.

Jezus dragolyubni Prétely Ditczé.

Jezus je niki dan va kolobari ſzvoji Ucsenikov lyude ucsil, i betésne vracsil. Kad je vecser naſztal, da ſzu ſze lyudi razasli, onda szu dosle nike zsene ſzvojum malum ditczum na narucsih, a drugu ſzu za ſzobum pelyale, i Jesusa proszile, da ſzvoje ruke na nyu verzse, nyu blagoſzlovi, ter nyoi ſzakorjacsko dobro zseli; ar Zsidovſzki Ucsitelyi szu zakon jimali, malu ditczu tako blagoszloviti. Ali Ucseniki Jesusa ſzu onim Materam otili kratit pred Jesusa poiti, zato je Jezus nyé va lyubavi ukaral, i rekal: Dopuſztite maloi ditczi kmeni doiti, ter nyoi toga ne kratite, ar kot ſzu mala ditcza csisztoga szercza, i va grissenyu priproszta, i vi takovi morate posztati, ako zselyite moji Ucseniki biti. Zatim je Jesus malu ditczu k-ſzvojemu szerczu ſztiſzkal, ruke ſzvoje na nyihovu glavu vergal, blagoſzlovil, i tako od sze-

be odpusztil. Veszelo szu sztim sztarji z-ſzvojum ditczum od nyega prohajali.

Oszebuino je onda Jezus ucsil, da sze ſzaki csuva maloi ditczi zle példe dati, da sze ona ne pokvaru. Kigod veli z-jednim malim ditetem ſzkerbi, ono zbog mene csini, je kot dabi meni ſzamomu to ucsinil, a ki mene gori zimlye, onoga gori zimlye, ki je mene poſzlal, a ki jedno malo dite krez ricsi, ali grisne csine pokvari, i onomu na szpacsenye szluzsi, onomu bi bolye bilo, da bi sze nyemu malinſzki kamen na vrat ubiszil, i tako va dibinu morja zatopil. Joi szvitu zbog szpacsenya! Joi onomu csloviku, krez koga ſzpacsenye dohaja! Zato neka szaki szkerbi, da sze mala, nekriva ditcza krez nyega ne pokvaru. — Lipa ditcza! Pokidob vasz Jesus tako lyubi, i drugim tako narucsa, da vasz ne pokvaru, tako i vi morate Jesusa lyubiti, ovu lyubav pak krezano ochete pokazat, ako nyigove zapovidi obderzsite, zato sze od dnéva do dnéva lipse, i szpametnie ponasaite, bolya posztati ſzkerbite, da onda, kada vecha budete, sze nekriva, Bogu i lyudem draga, va grisnom priproſzta naidete, kot ſzte va vassem ditinsztvi bila. Zato

Da Bogu budes povolyan
Trudi sze noch i dan
Szvéto sze ponasati
Tako oche zselno zdravlye
Dusse, tela obilje
Tebe naszledovati.

34. §.

Narucsanye obderzsavanya bosji zapovid.

Jednucs je jedan mladénacz k-Jesusu dossal, i nyega pital: Goszpodine csa jimam csiniti, da sze zvelicsim? Jezus je nyemu rekal: Ako zselyis k-zsitku nuter poiti, tako obderzsi bosje zapovidi. Pital je pak mladénacz Goſzpodine ké zapovidi? Ove veli Jezus: Ne umarai, ne praznui, ne kradi, krivo na blisnyega ne szvidocsi, Postui Otcza, i Mater, lyubi blisnyega, kot szamoga szebe, mladenacz je z-veszelim szerczem rekal: Goszpodine ove zapovidi szam ja od mojega ditinsztva obderzsaval. Csa je jos meni potribno? Jezus sze je na ovoga mladencza dragolyubno ugledal, ter nyemu rekal. Jedno je jos tebi potribno: Ako oches zversen biti, tako poi, prodai sze, csa jimas, i dai ono ubogim, tako oches kincs va Nebi jimati, onda pridi, i mene naſzledui. Kad je pak Mladénacz ove ricsi csul, ſze je razsaloſztil, i tuzsan prosal, ar je bogat bil. Onda je Jezus ſzvojim Ucsenikom rekal: Sztanovito velim vam, bogati ote tesko va bosje Kralyeſztvo poiti, i kad ſzu ſze Ucseniki tomu zacsudili, je Jezus jos rekal: Velim vam, do oni, ki ſzvoje zauffanye va bogatſztvo polasu, tesko ote va bosje Kralyeſztvo poiti, ar laglye je jednoi gamili krez uho jigle poiti, neg bogatomu va nebeſzko Kralyeſztvo doiti. —

Ali kako lipu példu nam daje ov Mladénacz, ki je mogal 'z jiſztinum rech: Goſzpodine ove zapovidi ſzam od mojega ditinſztva obderzsal. Stoga ſzpoznamo, da ni tako kruto

tesko, kot kigod stima, bosje zapovidi obderzsavati. Ov mladénacz je tako kerhke nature bil, kot szu ſzi drugi mladenczi, i on bi sze bil mogal dat krez zlocseſzte tovaruse pokvarit, pokidob je bogat bil, prez dvoinoſzti je i on lyubil veſzel zsitak, kot onoga ſzi mladénczi lyubu, ali vinder ni zla ucsinil, ni drugim kvara zselyil, ſzagdér je jiſztinu govoril, ſzvojim ſztarjim je podlozsan bil, i nyé postoval: Jos sze nyemu ſze to malo vidilo, za nove zapovidi je zvidjeval, da i oné obderzsi. Naſzleduite ovu példu, obderzsite bosje zapovidi, ké szte ſze od malyahnoſzti naucsili, csuvaite ſze da oni nigdar ne prekersite, od Boga one izhajaju, i blazseni ſzu, ki nyé obderzsavaju. Toga ſze pak ne ſztrasite, csa Jezus veli, da bogat kruto tesko oche va zsitak nuter poiti, ar ovo ſze ovako mora razumiti, da on kruto tesko, i rédko nauk Jesusa k-ſzerczu zame, ki bogatſztvo prevech lyubi, dan i noch za nyém hlepi, takov ſze prez dvoinoſzti tesko oche zvelicsiti. Zatoga, akoprém ſze oni bogati, ki ſzu tverdoga ſzercza tesko zvelicsu, tako ſze miloſztivni bogati neg lahko zvelicsit moru, jos laglye, neg ubog. Ar ubog mora krez ſzterplenye, i obderzsavanye bosji zapovid va nebo doiti, bogat ſzi ono more krez almustva davanye kupit, i zato jos oche obilovati, ar ki uboge podpira, ſzvoje pineze Bogu poſzudjuje, z-dobitkom oche nyé naizad zéti, veli ſzvéto Piſzmo. Zatoga nam Bog ne prepovida dobra ovoga ſzvita ſzpravlyati, neg ſzpametno moramo ona haſznovati. Ar

Visnyi Otacz nam ne krati
Ovden dobra poszidati,
On che k-tomu pamet dati

Z-redom ona hasznovati
Szlobod je vnyi sze veszelit,
Szlobod je za nye sze terszit;
Ali neg za nyimi hlepit
Za nyimi kot' siba trepit
To nam szam Bog prepovida
Ki nam sztalno zapovida
Iszkat neg bosje Kralyesztvo,
Vcsém sztoji pravo blazsensztvo.

Szkerbte tako, da zbog ſzpravlyanya bogatſztva pred Bogom ubogi ne budete, kad zsnyim na ſzvitu obilujete, Morete haſznovat dobra ovoga ſzvita, z-dobrim jilom ſze hranit, lipu opravu noſzit, va lipi hizsa ſztanovat, ſze razveſzelit, neg nato ſzkerb noſzte, da z-rédom ſze uzsivate, Bogu na nyigovi dari hvalite, zla ne csinite, za dobra ſzkerbite, ona po pravi puti dobenete, krive, i grisne prilike odurite, kot je on Evangyeliumſzki mladenacz ucsinil.

O da lipa nekrivnoszt
Sztalno pri vasz sztanuje,
Onu kerschanszka jakoszt
Do szmerti naszleduje!
Ne krati vam zatoga
Bog lipo sze saliti
Ali sala z-csisztoga
Szercza mora zvirati.

35. §.

Szpodoba od Tezsakov va vinogradi, Zapovidi od lyubavi bosje, i blisnyega.

Ucseniki ſzu jednucs Jezusa pitali, Goſzpodine esa ochemo mi prijéti, ki ſzmo ſza, csagod

ſzmo jimali, oſztavili, i tebe naſzledovali? Odgovoril je nyim Jezus, da nyé po nyihovoi ſzmerti velik najam cséka, od koga ote dél jimati ſzi, kigod nyega naſzledovali budu, ne neg oni, ki zsnyimi zsivu, nego ſzi, kigod nigda zsivili, i nyigov nauk naſzledovali budu. To je ucsil, i pocsverſztil Jezus ſzpodobum hisnoga Goſzpodara, ki je va ſzvoi vinograd tezsake najimal. I akoprém ſzu jedni jutro rano, drugi okolu rucsenya, zopet drugi okolu poldneva, drugi okolu juzsine, i niki pod noch, okolu péte ure dosli, jos ſzu ſzi jednaku plachu prijeli, tako na naſz ſze jedna placha cseka, naimre zsitak vekovecsni, terszimo ſze neg, doklyen zsivili budemo, dobra csiniti, i k-onomu blazsenomu zsitku ſzi kincse ſzpraviti.

Kada je Jezus Ucsenikom ovo razlagal, dossal je k-nyemu jedan cslovik va Praudi ucsen, ter je pital: Goſzpodine, csa jimam csiniti, da zsitak vekovecsni dobenem? Pokidob je bil va Praudi ucsen, je Jezus nyega k-Praudi povernul, ku je on drugim razlagati jimal, i pital nyega: Kako stés va Praudi? Odgovoril je nato va Praudi ucsen: Ja veli nahajam ovu, kot naivechu zapovid: Lyubi Goſzpodina Boga tvojega iz ſzega ſzercza tvojega, iz sze Düsse tvoje, iz ſze mochi tvoje, a blisnyega, kot ſzamoga ſzebe. Dobro ſzi odgovoril je Jezus rekal, to csini, i oches zsiviti, to je, oches blazsen biti, ar va ovoi dvojoi zapovidi ſze zapira ſze, csagod Prauda zapovida, i csagod ſzu Proroki ucsili.

Kerscheniki kako lip je ov nauk! Da na vike durajuchega blazsenſztva vridni poſztanemo, moramo Boga, i blisnyega pravo lyubiti, vechkrat ſze z-Boga z-veſzelyem ſzpomenuti,

ter sze truditi, da ſze nyemu krez obderzsavanye nyigovi zapovid dopadémo. Ali i blisnyega nassega moramo lyubiti, nyemu od szercza ono zselyiti, csa ſzebi zselyimo, nyigovoi ſzrichi ſze veſzeliti, kot ſze nassoi laschoi veszelimo, ako nyemu va neſzrichi pomoch moremo, onoga ne zamudimo, va nyigovoi neſzrichi ſze turobit, kot v-nassoi zsalosztimo, szaki kvar od nyega odvernut, kot onoga od naſz odbavit ſze trudimo. Csa? To ſze nam tesko vidi? Do je nasse lyubavi bolye vridan, neg Bog? On je naibolyi, nai ſzvetii, nai zversenii, va nyem szu va nai obilnijoi meri sze lipe lasztovitoszti, va ki mi nai veche dopadanye moramo jimati, ſze dobro, z-csim obilujemo od nyega zvira, ako ſze ovo vechkrat premiſzlimo, nemoguche je, da ſze ogany nyigove lyubavi va nassem ſzerczi nebi uzsaril, i vasgal, i dabi sze blisnyega zbog Boga lyubit, kratit mogli. — I kako bi nasz tesko szpaszt moglo, blisnyega lyubiti? On je bosje sztvorényе, i dite Otcza Nebészkoga, z-dragum kervlyum Jesusa odkuplen, k-vekovecsnomu zsitku odrédjen, szam Bog oche, da nigda szkupa blazseni budemo, on oche, da na ſzvitu va lipoi lyubavi, kot ditcza jednoga Otcza zsivimo, nai bolye tako nassu lyubav k nyemu pokazsemo, ako zbog nyega blisnyega pravo lyubimo.

Kerscheniki! Ako pravo Boga, i blisnyega lyubite, tako ſze rado ochete obversiti, csagod Bog zapovida; ar ki Boga lyubi, neche nist ucsinit, csa Bog prepovida, on sze oche trudit bosje laſztovitoſzti ſze bolye, ter bolye szpoznat, oné, kot nassa mlahavoszt prepuſzti, szebi lasche ucsinit. I ki blisnyega lyubi, on oche nyemu sze rado ucsinit, oche ſze csu-

vat nyega zbantovat, ali nyemu kakovo teschanye uzrokovat. Va szoi Praudi ni nédne zapovidi, ka sze va ovi dvi nebi nahajala. Szamo krežavu dvoju lyubav moremo od Boga na ovom ſzvitu mirni zsitak csékati, ter sze nigda blazsenoga zsitka va vekovecsnoszti nadijati.

Ali do je moi blisnyi? Je va Praudi ucsan nadalye, Jezusa pital. Jezus je nato odgovoril: Issal je veli jedan cslovik z-Jerusalema va Jericho, na puti szu sze razboiniki na nyega namirili, nyega naranili, szega sztukli, csagod je dobroga jimal, ſzu zeli, i pol mertvoga lézse oſztavili. Lezsal je tako ſztucsen va szvojoi kervi, i zselno csekal, dabi do onude issal na nyega, sze ugledal, nad nyim sze szmiloval, i pomogal. Sztalo sze je pak, da je po onom puti issal niki Zsidovszki Pop, zaglédal, i pogledal je nyega, ali ni zél k-szerczu, nyigove nevolye, prosal je po szvojem puti. — Potom je jedan Zsidovszki Levita dossal, i on je nyega vidil, z-glavum mahal, i prosal je. Zatim je dossal jedan Szamaritan, i on je nyega zagledal, va szerczi pomiloval, pregledal je rane nyigove, ulyal je vina, ter ulya va nye, ubvezal je nyé, poszadil je nyega na szvoje klyusze, odpelyal je nyega va jedan ſztan, i szkerb je na nyega noszil. I pokidob je drugi dan po szvojem poszli moral poiti, zato je Goszpodaru narucsal, da szkerb na nyega noszi, osztavil je pinéz na nyigovu potribcsinu ter rekal: Szkerbi zsnyim, i csagod prik ovoga potrosis, kad naizad idem, ochu tebi platiti. Nato je Jesus va Praudi ucsnoga pital: Csa stimas, ki je zmed ovi tri onomu blisnyi bil, ki je med razboinike dossal? Va Praudi ucsan je rekal: On, ki je milosztivnoszt zsnyim ucsinil. Veli

Jesus: Poi, i ti tako csini, onoga za tvojega blisnyega derzsi, ki na tvoju pomoch potribtsinu jima, i morebit na tvoju pomoch cseka.

Nass blisnyi je tako szaki cslovik, ali je nasse vere, ali ni, ali je nassega naroda, ali ni, Zemlyak, i Tujinacz je nass blisnyi. Zsidov i Szamaritan nit Zemlyaki niszu bili, nit szu jedne vere jimali, jos je Jezus rekal: Poi i ti tako csini. Neg nato jimamo gledati, jeli komu nassa pomoch potribna, i moremoli nyemu pomoch, ako moremo, duzsni jeszmo. Pomozte tako szakomu rado komugod neg morete. I da k-tomu prikladni budete, k-szerczu zamte nevolyu, i potribcsinu szakoga cslovika, kot je Szamaritan ucsinil, tako ochete z-drugimi pomilovanye jimati, ovo oche vasse szercze prignuti, da blisnyemu rado pomoch noszili budete. Ne zaduszite va szebi ovoga chutenya, ar ovo je szam Bog va nassa szercza zaszadil, da druge milujemo, i da nasz drugi va nassoi nevolyi pomiluju. Zato vechkrat k-Bogu ovako zdihavaite:

Szerczem me o Bog nadili,
Ko blisnyega rado mili
Ko v vneszrichi zsnyim zsaloszti
V-szrichi jima zsnyim radoszti
Szercze dili, ko v-lyubavi,
Blisnyemu pomochi szpravi
To zbog Tebe rado csini
V-nebi sztobum nigda zsivi.

36. §.

Szpodoba od Bogatusa. Od szlüg. Od nerodnoga driva. Od mustarovoga zerna. Od kvasza. Od Pira. Vracsenye jedne betésne Zsené.

Fariseussi i Piszmo Znanczi szu bosje zapovidi krivo razlagali. Nato szu kruto veliku szkerb jimali, da je lyucztvo nike Czeremonie, (praudene urédbe) sznagu poszudja, z-koga je jilo, ter pilo obderzsavalo, ali nato niszu velike szkerbi noszili, da lyucztvo dobra nakanyenya jima, i dobre csine csini. Jesus je szuprotivno ucsil, Potriboval je, da cslovik dobra nakanyenya va szerczi jima, zi szakim cslovikom posteno zahaja, a zato sze ni vredno ugledati, z-kakove poszude cslovik ji, ali pije. Ar csa ſze va uszta polozsi, (poji) ono cslovika ne ugnyuszi, nit nyega gorjega ne ucsini, ali zla, ka iz szercza van izhajadu, kot szu grisna mislényа, grisna pozselenya, lyudomorsztva, kurvistva, kradenya, kriva szvidocsanſztva, proklényanya, ova szu, ka cslovika pognyuszu. Ostro je Jezus Piszmo znancze ukaral zbog nyihovoga zlocsesztoga nauka, i Ucsenike szvoje je kot szkerban Otacz odvrachal, da nyihovi zli dél ne naszleduju.

Oszebuino je Ucsenike szvoje odvrachal od szkuposzti Piszmo Znanczev. I ſztanovito na obderzsavanye zsitka cslovіku ni csuda potribno, z-malim opravi. Nit nezna cslovik, ocheli dugo, ati kratko vrime zsiviti. Csemu tako prevech velika szkerb za pineze, i za dobro ovoga zsitka? — Ar neg lahko szemo-

te cslovìku sztat, veli Jezus, csa sze je nigda sztalo jednomu bogatusu, komu je goszpodarſztvo tuliko pinészlo, da ni jimal, kamo szvojega zsita poszranyat. Jimal je skadnye, parme, i kamre, sze je puno bilo. Onda je szam pri szebi rekal: Jimam ob csém zsivit, ali csa ochu pocséti, pokidob szu moje skrinye male, da szega poszranyati nemorem? Znam veli, csa ochu csiniti. Sze csagod jimam, ochu porusiti, veche nacsiniti, i szu moju litinyu ſzraniti. Onda oche meni dobro biti. Onda ochu rech: Dussa moja, csuda jimas, uzsi zsitak, ji, pi, veszelisze. Tako je bogatus miszlil. Ali Bog je nyemu rekal: Ti noracz! Jos nochaſz oches zsitak dokonyat, csija oche biti, tvoja szprava? Da oche tvoje dobro potrositi, kad mertav budes? Takov konacz jima szpravlanye bogatsztva, ako cslovik uz bogatsztvo, ubog va dobri deli osztane. Zato je Jezus szvojim Ucsenikom csverszto zapovidal, da sze ſzkerbu Dussu z-dobrimi deli nakincsiti, ar ova sze nemoru, kot pinezi, nit krez razboinike ukraszti, nit krez molye pogriszti, nit krez herje sztrositi. — Zapovidal je nyim, da szvoje dusnoszti verno obnasaju, nyigov nauk (szvéto Evangyelye) sztalno glasziju, i tako sze ponasaju, kot szluge, ki vnochi z-goruchum szvichum na prihod szvojega goszpodina csekaju, doiduchemu vrata odpru, i nyigovu zapovid obversu, ali kot jedan cslovik, ki sztalno virosztuje, ar nezna, ku dob oche tat priti, da nyega napazi, Zapovidal je, da tako szkerbni budu, kot jedan hizsni goszpodar, ki za hizsnu druzsinu nepresztalno szkerbi, da sze derzsu kot szluge, ki volyu szvojega goszpodina Znaju, zato szvoju dusnoszt obnasaju, drugacsie

ote jacse kastigàni biti, neg oni szlüge, ki volye ſzvojega goszpodina niszu mogli zviditi.

Kerscheniki! Da ova opominanya naſzledujəte, ſzpomente ſze vechkrat nave ſzpodobe; lahko ſze zsnyi ſzpomenut morete, ar goſzpodarə, i ſzluge ſzkroſzt pred vami jimate. O kako oche vaſz na ſzmertnoi ſztelyi batrit, ako ſze onda ſzpomenete, da ſzte ſze vasse kerschanſzke dusnoſzti verno obnasali, ter sze k-onoi uri pripravlyali.

Zatim je Jesusu povidano bilo, da ſze je va Jerusalemi jedan turam zrusil, i da ſzu ſze vnogi pòd nyim umertvili. Rekal je nato Jesus okolu ſztojéchim: Ako ſze ne pobolsate, tako ſze ſzi ochete ſzkvariti. Ar kada ne miſzlite, onda vaſz ſzmert more naidti. Zſzvami je kot je z-jednim drivom, ko je va vinogradi jednoga goſzpodara ſztalo, ali ſzada ni noſzilo, zato je goſzpodar vinczeru rekal: Poſziczi ovo drivo, csa ſztoji ovde zaman? Jur tri leta ſzada ne noſzi. Rekal je pak vinczér goſzpodaru: Oſztavi nyé jos jedno leto, ochu okolu nyega kopati, ako pak onda ſzada ne doneſze, onda je ochu poſzich. Tako ako ſze ne pobolsate, ochete kot ono drivo na posganye poſzicseni poſztati.

Ditcza! Vam ſze ova prilika govori, ne zabite sze zsnyé. I vi ochete po vrimenu morat ſzada noſziti, kot jedno krez vaſz poſzadjeno drivo. Joi vam, ako nebudete ſzada pobosnoga zsitka noſzila!

Va onoi Synagogi, kadi je Je zus ucsil, je bila jedna zsenszka glava, ka je jur oſzamnaiſzt lét telo ſzklyucseno jimala, da ni mogla gori pogledati. Rekal je pak nyoi Jezüs: Zsena! Zvracsena budi od tvoje nevolye, vergal je ruku na

nyu, i poſztala je ravna, ali znam, ni zabila ſzvojemu Dobrocsnitelyu zahvaliti, tako je Jezus ſze ſzvoje ſzléde z-dobrotivnoſztjum pozlamenoval, o dabi mi nyega va tom naſzledovali. Ucsil je Jezus dalye, i rekal, csa moje nauke nalizse, zsnyimi je tako, kot z-rasirenyem, i gorizimanyem mustrarovoga zerna, szada, va szvojem pocsetku je malo komu znan, tako, da malo ki nyega poſzlusa, ali ſze na nyega ugleda, kot sze na mustarovo zerno nigdor ne ugleda, ali ov nauk ſze tako oche ſzagdér rasiriti, i gori zét biti, kot ſze mustarovo zerno rasiri, kitche po csaſzi doſztane, da i ticze nebéſzke na nyigovi kita prebivaju. — Kripoſzt moji naukov ſze more priſzpodobiti kvaſzu, kot malo kvaſza tri méricze muke razkvaſzi, tako ote moji nauki pri vnogi lyudi noge dobre csine doprinéſzti. Ako ſze moji nauki dobro ſzpoznaju, tako ote pri oni, ki nyé obderzsavaju ſzami od ſzebe noga dobra pokazati, kot z-dobroga ſzimena dobra litinya zraſzté, ali ktomu ſze moraju moji nauki dobro razumit, i razlozsit, ar kot ſzvitilo, ko ſze na ſztol verzse, ſzu hizsu raszviti, tako ote moji nauki dobro razlozseni, haſznovito ſzpoznani biti, krezanye ote lyudi ſze dobro tako ſzpoznati, kot ſze ſzpoznat i rastimat mora.

Ali vrimena veli Jezus, va kom ſze ovi nauki na znanye davaju neſzmi nigdor zamuditi, ar takovomu bi ſze moglo ſztat, da neche k-nyim doſzpiti, i onda bi ſze nyemu ſztalo csa ſze je nigda nikim na ſzvadbu pozvanim goſztom ſpripetilo, ki ſzu od jednoga Kralya na pir pozvani bili, ali pokidob ſzu po ſzvoji poſzli prosli, niſzu vridni bili va ſzvadbenu hizsu doiti. Tako ki naukov Jesusevi, kad ſze

glaſzu, prodikuju, ne poſzlusa, onomu, morebit potlyen nyé poſzlusati, akoprém kruto zselil bude, neche dano biti. — To ſze oche znogimi lyudi ſztati je nadalye Jezus rekal, kot ſze je ſztalo Sztanovnikom Jerusalema, ké je Jezus trudno ucsil, i nyé ſzkupa ſzpraviti otil kot kocska pipliche pod krélyute ſzpravlya, hranu nudi, i nyé brani, ali Zsidovi niſzu otili, zato ſzu nadanye noga zla dohajala, Czrikva ſze je upuſztila, i do denasnyega dnéva nediosni po ſzi Orſzagi ſzvita prez Czrikve, prez aldova, prez Kralya zsivu. Da ſze znami ovo ne ſztane, naſzleduimo nauk Jesusa, i daimo ſze krezanyega k-vekovecsnomu zsitku pelyati. On ſze tomu veſzeli, a mi ochemo blazseni poſztat. Iz ſzpodobnoſzti kvaſza, dobroga ſzimena, i na ſztol poztavnoga ſzvitilá ſzte ſze mogli naucsit, kako haſznoviti ſzu nyigovi nauki. Oſzebuino va vassoi mladoſzti ſze terſzite csa dobroga ſze naucsiti, ar morebit va kaſzni leti nechete k-tomu nit vrimena, nit prilike jimati.

Doklyen je vrime miloszti
Szpravlyai szi kincs k-zsitku,
Ne sztrosi dankov v léhnoszti
Da sze zdignes v-diku
Da pod tvoju tuzsnu sztaroszt
Sze ne kajes nigda
Bogu aldui tvoju mladoszt
Nyemu szluzsi szada.

37. §.

Jezus zvracsi jednoga otok jimajuchega cslovika. Ucsi ſzpametnoſzt, i dobrotivnoſzt.

Na jednu ſzobotu je Jezus k-jednomu prestimanomu Fariseusu na ubéd pozvan bil. — Kad ſzu u-

bedvali, je dossal jedan vodeni utok jimajuchi cslovik, i proſzil je Jesusa, da bi nyega zvracsil.— Znal je Jezus dobro, da ſzu Fariseusi stimali, da ni ſzlobod ſzobotu betesnoga zvracsit, ali pokidob je bliſnyemu dobra csiniti Bogu drago, niſze za Fariseuse maril, dotaknul ſze je betésnoga cslovika, ki je velyen uzdravil. — Kod ſztola je Jesus upamet zél, kako ſzu ſzi pozvani goſzti perve ſzide zibirali, rekal je zato onomu, ki je uzanyega ſzidil, Ako pozvan budes, ſzedi na zadnye méſzto, da on, ki je tebe pozval recse: Poi visse, onako oches pred ſzimi diku jimati, ar ki ſze ſzam ponizi, oche zvisen biti, i ki ſze ſzam zvissi oche ponizsen biti.

K-ſzerczu primite ov nauk lipa ditcza, ter nyega naſzleduite! To ſzpametnoſzt potribuje. Daite drugim pred vami méſzto, oſzebuino onim, ki ſzu od vaſz ſztarji. Z-csim ſzu vassi ſztarji med drugimi prestimanii, ſztim vi poniznii budite, ar od ditcze prestimani ſztarji ſze lipse ponassanye potribuje, pokidob prestimani ſztarji ſzvoju ditczu bolye ucsu, i ucsit davaju. Ne miſzlite, da zato, csa ſzu vassi ſztarji prestimani, i dicsni, vi od drugi jacse morate postovani biti; ar vi ſzi ſzami morate krez lipo, i ſzpametno ponassanye hvalu dobiti, i vasse lipo ponassanye oche poveksavat vassi ſztarji prestimanye. Ar:

Krez kerschanszko ponasanye
Dobenemo prestimanye,
To nam moji verni lyudi
Sztalno pred ocsima budi.
O da nam szam Jezus mili,
K-tomu szvoju miloszt dili!

Z-jednim kruto haſznovitim naukom je on-

da Jezus szamoga hizsnoga goszpodara nadilil. Rekal je nyemu: Ako goszte zoves, da iz sztoga sztalno veszélye budes jimal, tako ne pozovi tvoji bogati rodjakov, ali szuszédov, ar oni ote tebe naizad pozvat, i neches nikarkovoga naima jimat, nego zovi uboge, gladne, szlipe, nemochne, ki nist nemoru zaszlusit, i oches veszelya jimati. Ovi ote tebi zahvaliti, a Bog ti oche nagraditi, ar oni tebi platit nemoru, tako mores dobrotivnoszt szkazati. — To jimamo csiniti, ako z-jilom, ter pilom obilujemo. O kako ochemo uboge sztim uveszeliti! Sztoga ochemo vech veszélya zachutit, jacse sze tomu veszelit, neg nai bolyemu jilisu, zato je rekal Jezus bolye je dati, neg zéti. To veszelye szi morete szpraviti, ako z-ubogimi vass kruh dilite, ali gole szkim kuszom pratezsi upravite, pokrijete. Ar Jesus zselyi, da zonoga, csa mimo nasse posribcsine jimamo, uboge pomazsemo.

Ko veszélye zachutimo
Kad uboge podpiramo
Nyé v-nevolyi milovati.
Z jilom pilom darovati
Tuzsno szercze razveszelit
Bog nasz oche zato batrit.
Ki z-bogatsztvom obiluje,
Nevolyni ne nadilyuje,
I vidi uboge gladit,
Kaszni Lazara upravit,
Bogu lyudém je oduran
V-zsarki oche priti ogany.

38. §.

Pripetényc zgublyenoga szina.

Krivili fzu Fariseusi, i Pifzmo znanczi Jesusa, da k-grisnikom rado prilozsi, i ji zsnyimi. Ifztina je, da je Jesus to csinil, ali neg zato, da priliku dobene nyé od grisnoga zsitka od-vernut, ar je dossal grisnike jifzkati. Rekal je zato nyim Jezus: Pri Bogu je véche veszelye nad jednim pokoru csinéchim grisnikom (ako je i Publican) nego nad devetdefzet i devet pravicsni (Fariseusi ki akoprem fzu zli bili, jos szu fzebe za pravicsne derzsali) ki ne potribuju pokore. — Ar Bog tako z grisnimi lyudi zahaja, ki fze pobolsaju, kot je zahajal jedan Otacz, ki je jimal dva fzine, zmed ki fze je mlajemu pregrufztilo duglye kot Otcza biti, zato je Otcza profzil, da nyemu dél, (jerbinfztvo) ki bi fze nyega po ocsevoi fzmerti naligal, jos va zsitku prepufzti. Otacz fze ni kratil fzinu volye ucsiniti, dal je, csagod fze je nyega naligalo. — Prosal je tako fzin va dalek orfzag, da od Otcza nebude moral csa pofzlusati. Onden fze je namiril na zle tovaruse, jil je, pil je, trosil je, podal fze je va fze prilike, kegod je nyemu telovno chutenye fzvitovalo, i tako je neg vréda fze fzvoje jerbinfztvo potrosil, i pocsel je gladit. Prémda je Zsidov bil, jos fze je vefzelil, da je nyega jedan gofzpodin za fzvinfzkoga pafztira najel. I pokidob je va onom Orfzagu glad nafztal, a va vrimenu glada nigdér ne obilyujedu, tako je i on neg sporno jifzt dofztajal, zato fze je vechkrat z napojom nahranil, ki je fzvinyam odrédjen bil. — Va ovoi

nevolyi je fzvoi proiduchi zsitak premifzlil, fzpomenul fze je, kako dobro je nyemu nigda va oc·· vom fztani bilo. — Onden veli (kod mojega Otcza) nai manyi tezsak bolye jima, neg ja ovden, kajal, zsalofztil fze je, fzuze fzu nyega za grisni zsitak podbile, tusno fze je plakal, i va fzerczi naiper zél, fzvoi grisni zsitak pobolsati. — Ochu fze fztat, je rekal, ochu k-mojemu Otczu poiti, ochu nyega profziti, da me neg va fzlusbu zame, ar toga nifzam vridan, dabi fze vech nyigov fzin jimenoval. Issal je tako k-Otczu, i kad je Otcza zagledal je rekal: Otacz! Ja fzam fze Bogu i tebi zamiril, ja nifzam vridan, da mene za fzina fzpoznas, neg to od tebe profzim, primi me va milofzti, kot jednoga tezsaka! Zagledal je pak Otacz zsalofzt, i pravu zselnu volyu va fzinu, da fze oche pobolsati, fzmiloval fze je fzvojemu fzinu, ubjamil, i kuseval je nyega, va fztan ga je odpelyal, ter rekal: Vréda donefzte nai lipsu prates, upravite nyega, na nyigov perfzt taknite perfztan, i ubuite nyemu nove pofztole, i zakolyite pitano tele, ochemo fze denafz vefzeliti, ar ov moi fzin je mertav (na Dussi) bil, a fzada zsivi, zgublyen je bil, ali szada fze je nassal. Tako csini Otacz nebéfzki z-grisniki, ako fze za fzvoja prekersénya zsalofztu, ona od fzercza oduru, nyega za oproschényе profzu, ter fze pobolsaju, ne vefzeli fze Bog tomu, ako fzu lyudi nefzrichni, nego rado oprofzti onim, ki fze k-nyemu povernu.

O kako lipo je ovo pripetenye! Ditcza! Vi ofzebuino ova va pameti derste. Zovoga pripetenya fzpoznati morete, csa jimate csiniti, ako po nefzrichi k-grihu privolyite, ali bolye, da ga nigdar ne poznate. Vidite, kako

zlo je onomu ſzinu islo, ki ſze je od Otcza odlucsil, z-grihov ſze vike neſzricha zvira, ona nigdar ne kaſzni, kadi vréda, kadi kaſzno, ali zaizto pride. Csuvaite ſze, dabi ſze vi od vassi dragi ſztarji prez nyihove volye odlucsit otili zato, da ſzlobodnije budete mogli zsiviti. Pamet vassa jos ni dozrejala, da bi znali ſzami dobro, i doſztoino zsiviti, vassi ſztarji moraju vaſz k-szakomu dobru pelyati, od pogibeli odvrachati, od zla csuvati. Noga ditcza miſzlu, da va ztani szvoji roditelyov dobra nimaju, pokidob nyu sztarji za nyihove pregriske karaju, nyoi sze nagrazsaju, i kadagod kastigaju, ali neg premiſzlite lipa moja ditcza, csa bi ſze sztalo, da ſze nebi kadagod ukarala, uputila, ali dabi daleko od vassi sztarji bila. Zato ſze od vassi roditelyov prez nyihove dopuſzti ne lucsite. Na szvitu vam nigdor tako dobro ne zselyi, kot vassi ſztarji, ſzama szebi niſzte bolya, neg ſzu oni vam, nigda pod ſzédu ſztaroſzt ochete to szpoznati, i nyim na nyihovoi lyubavi, ſzkerbi, trudi, i dragolyubnom ukaranyu hvaliti.

I toga ne potribuite ditcza, csa je on szin od ſzvojega Otcza potriboval, naimre pinez. Ditcza! Doklyen ſzte mala, vassi sztarji zvami szkerbu, onda vam tako pinezi niſzu potribni. Pervo ſze morate naucsit, nacs, i kako sze pinezi szpotribit moru. Pinezi szu vnogomu Mladenczu tako pogibelni va ruka, kot malomu ditetu nózs. Malo dite ſzi z-nozsém ocsi more zboszt, nogi mladenacz szi z-pinezi Dussu zgubi. Z-gornyega pripeténya, i z noge druge prilike morete szpoznat, kako neszpametna ditcza, akoprém szu velika, pineze locseſzto potrosu, i kako sze po csaſzi zato zsa-

losztu. Pinezi nogoputi ditczu na lakomnoszt, na kupovanye nogi nist vridni dugovany, na zlocseſzto grisno tovarustvo, na tatbinu napelyaju. Zato vam vassi sztarji pineze kratu, da vasz od ovi pogibely, odvernu, zato vam kadagod prepisu, i zapovu, nacs pineze szpotribit jimate, zato za vami gledaju, szteli pineze nato obernuli, szteli one tako szpotribili, ali ne, kot szu oni vam zapovidali.

39. §.

Szpodoba od hisnoga Goszpodara. Od Bogatusa. Od Lazara.

Kako sze pinezi, i druga dobra ovoga ſzvita ſzpotribit moru, je Jezus krezavu priliku ucsil. Bil je jedan bogat cslovik, ki je jimal goſzpodara, ovoga ſzu obtuzsili, da je goszpodina dobro razprudil. Zval je zato Goſzpodin nyega, ter je rekal: Csa to do tebe csujem? Dai racsun od tvojega goſzpodarſztva, ar odszlyen neches vech meni goszpodarit. Onda je on goszpodar tuzsan pri szebi miszlil, csa ochu pocseti? pokidob moi Goszpodin od mene goſzpodarſzto zimlye, kopat neznam, proszit sze ſzramujem, — ali znam, csa chu csiniti, da me lyudi va szvoi ſztan primu. Sze dusnike ſzvojega Goszpodina je szkupa pozval, i rekal je pervomu: Ti, csa ſzi mojemu Goszpodinu duzsan, odgovoril je dusnik: sztov bacsvicz ulya, rekal je pak goszpodar: Zami tvoje duzsno Piszmo, pisi petdeszét. Onda je drugomu rekal: A csa szi ti duzsan? Odgovoril je duzsnik: sztov kabal psenicze, i rekal je goſzpo-

dar, zami duzsno piszmo, ter pisi oszamde: szét. I kad je Goszpodin ovo krivo zahajanye goszpodara szvojega zvidil, pohvalil je nyega; da je ſzpametno ucsinil.

Zovum prilikum je Jezus otil ucsiti, da ſzu ditcza ovoga szvita ſzpametnia i zvijania va onom, csa sze vrimenitoga blazsensztva ovoga zsitka nalizse; neg szu ditcza szvitloszti (pobosni lyudi) va onom, csa sze blazsensztva vekovecsnoga zsitka nalizse. Z-vechega szi lyudi dobro znaju, kako sze nyihovo goszpodarsztvo oche poveksavat, ali ono kumai znaju, kako szi kincse k-vekovecsnomu zsitku szpravlyat moru. O dabi neg tuliku szkerb za vekovecsni zsitak jimali, kuliku na nasse goszpodarsztvo noszimo, kulike kincse bi szi k-vekovecsnomu zsitku szpravili. Ricsi Jesusa: Csinite szi prételye iz krivicsnoga bogatsztva &c. Sze tako moraju razumiti; Da szi lyudi krez pinez, ki zvechega grisne Adama szine na szkvarenyé napelya, prételye nacsinu, to je, pineze dobro hasznujuch, almustva davajuch &c. szi kincse k-vekovecsnomu zsitku szpravu. Ni tako on goszpodin nevernoszt szvojega grisnoga Goszpodara, szamo nyigovu szpametnoszt, i szkerb je pohvalil. Oche Jezus, da i mi va zibiranyu prilik, ké k-vekovecsnomu zsitku pelyaju, tako szpametni budemo, i ona va vrimenu miloſzti (doklyen zsivimo) tako hasznovitimo, kot je on goszpodar szpametan bil va onom, csa sze je nyigovoga vrimenitoga blazsentva naligalo.

Da tako verni naſzledniki Jesusa budemo, nimamo neg szamo za sze szkerbiti, jilo, pilo, opravu, i csagod je potribno neg za sze szpraviti, nego gladnim, zsainim, golim, znevoſyum oblozsenim moramo milosztivnoszt

szkazati, od onoga, z-csim nasz je Bog nadilil, moramo uboge podpirati, a nai vechu fzkerb pak na Dussu nassu moramo jimati, drugacsie, sze nam ono more sztati, csa fze je nigda jednomu bogatomu, i nemilosztivnomu csloviku pripetilo.

Bil je veli Jesus jedan kruto bogat cslovik, ki fze je plemenito upravlyal, fzaki dan dobro gofztil, i csagod je nyigovo fzercze pozselyilo, fzebi dopufztil. — Va onom ifztom szeli je bil jedan ubogi cslovik jimenom Lazar, ki je z-betegom oblozsen, i vafz naranyen pred vrati onoga bogatoga cslovika lezsal, i zselyil sze je neg z-drobtinami, ké fzu fzpadale iz fztola bogatusa, nahranit, ali nigdor fze ni nassal, ki bi bil zsnyim pomilovanye jimal, mimo kuczak, ki fzu dosli, i nyigove rane lizali. Umerl je ubogi Lazar, i dossal je va blazseno méfzto, va krilo Abrahama. Po vrimenu je umerl bogatus, i dossal je, kamo fzi zli doidu, to je va nefzrichne paklénfzke kastige. — Kad je tako jednucs bogatus fztrasne muke terpil, je z-onoga nefzrichnoga méfzta ocsi gori podignul, i zagledal je daleko va blazsenom méfzti Abrahama, Lazara, zakriknul je: O Otacz Abraham, jimai pomilovanye z-manum, i posalyi kmeni Lazara, da neg mervu fzvoi perfzt va vodu namocsi, i moi fzuh jezik ulahdi, ar va ovom ognyi nezrecsene muke terpim! Odgovoril je Abraham: Szinak! Szpomeni fze, da fzi nigda dobre danke jimal, uzsil fzi fzlafzt zsitka, a za doiduche blazsenfztvo fze niszi fzkerbil, neg fzamoga fzebe va tvojoi nevolyi krivi. Szuprotivno je Lazar onda zle dnéve jimal, zato fzada batrenye, i nadoméschanye za fzvoje nevolye uzsiva. — Mimo fzega toga

znas, da med vami ter med nami nikarkovo obcsinſztvo méſzta nima, ar je med vami, ter med nami kruto velika dibina, prik ké nigdor nemore doiti. — Proſzim tako veli na dalye bogatus, Otacz Abraham: posalyi Lazara va ſztan mojega Otcza, ar jimam pét bratov, ki tako zsivu, kot ſzam ja zsivil, da nyim povi, kako velike muke ovden na nye csekaju. Jimaju je odgovoril Abraham Moysesa, i Proroke, neka neg nyé poſzlusáju. O, veli bogatus: Otacz Abraham, Toga nete ucsiniti, ali ako ki zmed mertvi doide, ter nyim ovo povi, tako ſze ote pobolsati. Ne, veli Abraham, to nemore biti, ar ako ſzvétoga Piſzma ne poſzlusaju, niti onoga nete poſzlusat, ako ſze ki od mertvi ſztane, ter nyim prodikoval bude.

Kako ſztrasno ſze nemiloſztivan i gizdav bogatus kastiga! Ki je va ovom kratkom zsitku neg za ovoga ſzvita radoſztjum hlepil, z-dragim jilom ſze hranil, gizdavo opravlyal, a ubogomu jos drobtiny ni ponudil, On nadrugom ſzvitu ſze vike durajuche nevolye terpi, i na polaschanye nevolye jos kaplye vodé nemore ſzproſziti. Ki ſze kumai ſzmiloval ubogoga pogledati, on je ſzilovan bil, pomoch od Ubogoga proſziti. Kot je on neg z-dalekoga dal ubogomu diku ſzvoju gledati, tako je i on neg z-dalekoga diku Lazara viditi mogal. — Nemiloſztivni i gizdavi bogatusi va ovom zerczali ſze ugleite! I kako sze ubogomu Lazaru mirno podnasanye nevolye nadoplacha! On, ki bogatomu drago jilo, pilo, i gizdavu opravu ni zavidil, ki bi bil z-drobtinami zadovolyan, ki niſze tuzsil, nego ſzterplyeno szvoju nevolyu noſzil, nut, zkakovum dikum ſze je nadilil! O kako ovo uboge ubatrit more, ki ſzu va podnasanyu ſzvoje nevolye Lazaru ſzpodobni!

Szpoznaite ſztoga, da Jesus pri ſzakoi priliki ucsi, da uboge podpiramo, nyim miloſztivnoſzt ſzkazsemo, onim blazseni zsitak ubiche, ki to csinu, onim ſze pak z.vekovecsnimi kastigami nagrazsa, ki jednu zmed nai vechi zapovid Lyubi blisnyega, prekersu. I akoprém je ſzaki ovu zapovid obdersavati duzsan, tako oſzebuino bogati lyudi nyu obdersavati moru. Ar kada drugi neg krez dobro ſzvitovanye, narucsanye ali krez kakovo delo ubogim pomoch moru, onda ſzu bogati lyudi va ſztalisu z-pinezi, i z-dobrim ovoga zsitka nevolyne podpirati, za telovna dela miloſztivnoſzti oche nogi Nebo dobiti, a bogat ſzi ono z-pinezi more kupiti.

Ki che gladne nahraniti
Zsainim piti ponuditi
Golu ditczu upraviti
Tusne szirote batriti
Szlipe, Lazare, braniti
Z-Nebom che sze nadiliti.

40. §.

Jezus zvracsi devet gubavi Muzsih, Szpodoba od Fariseusa i Publikana.

Natom puti k-Jerusalemu je pred Jesusa doslo deſzet gubavi muzsi, ki ſze zbog ſzvojega merzkoga betega, niſzu ſzegurali blizu k-Jesusu priſztupiti, nego z-daleka ſztojechi ſzu kricsali: Jezus Naucsitely ſzmilui nam ſze! kad je Jezus nyé zagledal, je rekal: Poite, pokazsite ſze Duhovnikom, ar polag Praude ſzu Duhovniki morali ſzvidocsit, jeli ki od ſzvoje gube csiſzt, ali ne. Kad ſzu pak isli k-Duhov-

nikom, fzu jur na puti upamet zeli, da fzu od fzvoje gube ucsischeni, zato je jedan zmed nyi, ki je Szamaritan bil, i koga fzu zato nemilo-lofztivni Zsidovi jur zsivoga na pakal odfzudili, fze k-Jesusu naizad povernul, pred nyim na kolena upal, i ponizno zahvalil. Rekal je pak Jezus: Nili defzet ucsischeno pofztalo, kadi fzu tako oni devetimi? Tako fze ni nassal, ki bi fze bil povernul, i Bogu hvalu dal mimo ovoga Tujincza? Rekal je pak Szamaritanczu onda: Sztani fze, ter poi, vera tvoja je tebi pomogla.

Kako lipo je od ovoga Tujincza, da je fzvoju duzsnofzt fzpoznal, i kako merzko je od oni drugi devet, ki fze toga nifzu domifzlili. Sztanovito cslovik, ki na fzkazanom dobro csinenyu ne zahvali, fzercze jima prez chuti, odurnofzt je ovo, ké nigdor lyubit ne more. Ar csa fze od cslovika, komu dobra ucsinili jefzmo, manye od zahvalnofzti potribovat more? Jos i nime fztvari fze prilizavaju onomu, ki nyé hrani, kuczak lizse onu ruku, i z-répom mase onomu, ki nyega hrani. Nezahvalnofzt je nogoputi tomu uzrok, da fze komugod od drugi lyudi csa dobra ne fzkazse, i ne ucsini, ko bi fze bilo ucsinilo, da nebi nogo fzercze krez nezahvalnofzt naranyeno bilo. Iz zahvalnofzti zviraju vnoga dobra. Budte tako zahvalni onim, ki fzu vam dobra ucsinili.

Ali i va tom je nam Jezus lipu példu ofztavil, ku fzmo nafzledovat duzsni. — Akoprém nyemu tulikimi nifzu na dobrocsinenyu zahvalili, zato on vindar ni prefztal drugim dobra csiniti. Ar on ni zato dobra csinil, da od lyudi hvalu, i diku bude jimal, nego da v-nevolyi pofztavnim pomore. I va tom tako Jesusa

nâſzleduite, ako i lyudi nezahvalni budu jos nyim dobra csinite, bolye je, da od Boga, neg od lyudi hvalu jimali budete.

Szvojim Ucsenikom je pak Jezus naiper povidal, da ſze vnogi zbludniki ote med Zsidovi naidti, ki ſze za Messiasa ote van dati, zato dobro na ſze paziti jimaju, da ſze va bludnoſzt ne zapelyaju. Naiper je povidal, da zverhu Zsidovſzkoga Orſzaga velika neſzricha oche priti, koi ſze oni krez bige moraju ugnuti, povidal je, da Zsidovi toga nete verovati, kot va vrimeni Noe Patriarke, kada je on od doiduchega vodenoga potopa csa govoril, niſzu lyudi verovali, ali va dnévi posganya Szodome, i Gomorhe, kad ſzu lyudi ravno tako va neveroſzti olztali, zato oche zverhu Zsidovov pervo neſzricha doiti, neg ſzumlyili budu. — Rekal je Jesus Ucsenikom ſzvojim, da, kad ſze ova godala budu, oni ſzvoje uffanye va Boga poſztavu, ki oche nyihov zmosan pomochnik biti. Kot je, veli on, nigda jedna zsena czélo ſzvoje uffanye va jednoga ſzudcza poſztavila, ké on dugo ni predaſze puſztil, ali k-zadnyemu je nyu jos uſzlisil, tako i vi vasse czelo zauffanye va Boga poſztavite.

Ali va vassi molitva je nadalye Jezus rekal, neſzmite takovi biti, kot jedan Fariseus, ki je z-Publikanom va Czrikvu issal Boga molit. Fariseus je pred oltarom ſztojéch pri ſzebi ovako molil; Bog ja tebi hvalu dajem, da niſzam kot ſzu drugi lyudi, zmed ki jedni kradu, kanyuju, praznuju ali kot je on Publikan, ki onden ſztoji, ja ſze va tajedni dvakrat poſztim, aldove noſzim, i od ſzega, csagod jimam deſzetinu dajem, Publikan z-dalekoga ſztojéch niſze pouffal ocsi k-Nebu zdignuti, nego bil ſze je po

perſzi i rekal: Bog budi meni grisniku miloſztivan! Velim vam je Jesus ricsi dokonyajuch rekal, da Fariseusu molitva nist ni pomogla, isšal je z Czrikve kot grisan cslovik, ali Publikanu ſzu grihi odpuscheni, ar ſzaki, ki ſzam ſzebe zvisuje, oche ponizsen biti, a ki ſzebe ponizuje, oche izvissen poſztati.

Z-toga pripeténya vidite, da Bog onim grihov ne odpuſzti, ki ſzebe zbog ſzvoji dobri csinov hvalu, ſze zvissuju, a druge za nemar mechu. Zato pak Bog takovim ne odpuſzti grihov, ar onakovi lyudi ſzvoja zabludenya ne ſzpoznaju, i nigdar ſze ne pobolsaju, zato veli ſzvéto Piſzmo ſzega griha pocsétak je gizdoſzt. Nimamo ſze tako niti pred Bogom, niti pred lyudi zbog nassi dobri csinov dicsiti, nego prémiszliti moramo, da ſze jos csuda pri naſz nahaja, csa bi ſze poboſſat moralo. Zato je ſzam Jesus vechkrat ſzvojim Ucsenikom narucsal, da zato dobra ne csinu, nit almustva ne dilu, ne poſztu, i ne molu, da je lyudi vidu, i pohvalu. Ako oches moliti, veli on, tako poi va tvoju hizsu, proſzi pri zaperti vrati tvojega nebéſzkoga Otcza, ki va otainom vidi, i on oche tebi navernuti.

41. §.

Jezus jednoga ſzlipoga z-vidényem nadili, K-Zacheusu ide, ter ucsi krez ſzpodobu daleko proiduchega Kralya.

Iduch Jesus k-Jerusalemu je k-varosu Jericho priblizsaval. Zvona varosa je uz put jedan ſzlip cslovik ſzidil, i od mimo iduchi almustvo pro-

ſzil. Od mimo iduchi je pak zvidil, da Jezus Nazarénſzki mimo prohaja. Uzsivilo sze je va nyém veliko zauffanye, da on, ki je ſzim miloſztivni pomochnik bil, nyega zahitit néche, zato je zaviknul: Jezus ſzin Davidov ſzmilui ſze meni. Ki ſzu naiper isli, ſzu nyega karali, i rekli, da mucsi, a on je jos jacse kricsal: O ſzin Davidov ſzmilui ſze meni. Kumai je nyega Jesus csul, je nyega k-ſzebi dopelyati zapovidal, i pital: Csa oches, da ti ucsinim? On je pak rekal: Goſzpodine dabi viditi mogal! Szproglei je Jezus rekal, vera tvoja je tebi pomogla. Vidil je, ki je pervo ſzlip bil, naſzledoval je Jesusa, i on ſzim lyucztvom je Boga dicsil!

Tuzsan je ſztalis ſzlipoga cslovika. Od ſzvitloga ſzuncza, lipoga Neba, i seregov zvézd nebéſzki, od nezbrojene verſzti ſzakorjacskoga blaga, driva, czvéta, ſze lipote, ka je zbosji ruk z-hajala, je on ſzlipacz csul govoriti, ali od ſzega toga nist ni razumil, Bozse! Kako ſze je uveſzelil, kad je nyemu Jesus ſzprogledati zapovidal, i kad je na jednucs ſzu lipotu ovoga ſzvita zagledal! Ni tako csudo, da je z-veſzelim ſzerczem Jesusa naſzledoval, i Boga dicsil.— Z-darom vidénya jeſzmo i mi od ditinſztva nadilyeni, o ne zabimo Bogu na tom velikom daru hvaliti!

Kada je pak Jesus k-varosu Jericho dohajal, je nyega velika nosina lyucztva naſzledodovala. Med lyucztvom je bil jedan Prepoſztavan oni, ki ſzu dacziu nuter zimali, z-jimenom Zacheus. Ov cslovik je Jesusa kruto zselil viditi, i pokidob je male zraſzti cslovik bil, je naiper bizsal, na jedno figovo drivo, uzako je Jezus mimo poiti jimal, je zlizal. Kad je

Jesus tamo dossal, je gori pogledal i rekal. Zacheus hodi doli, ar kod tebe ochu danafz fztanovati. Zpufztil lze je z-driva Zacheus, i vefzelo Jesusa va fzvoi fztan prijel. Tako je Jesus mali trud, i nyigovu hvale vridnu zselyu otil nadoplatiti. Ali Zsidovi fzu morgovali, ter rekli; Jur zacs neg ide va fztan grisnika? Ar Zsidovi fzu one kot grisnike oduravali, ki fzu od nyi dacziu potribovali. Za kuliko je Jesus dragolyubnii od nyi? Prémda je on grih od fzakoga drugoga cslovika jacse oduraval, tako je vindar z-grisniki kruto lipo zahajal, krez ko je nyé Bogu dobiti otil. Kad je pak Zacheus csul, da Zsidovi morguju, vafz fze je va fzerčzi ponovil, fzpoznal je, da je on nigda lyudém krlviczu csinil, zato fzi velyen naiper zél, da toga vech csiniti néche, nego, da jos ucsinyen kvar oche nadomélztiti, fztal je pred Jesusa, ter rekal: Gofzpodine: Poloviczu mojega dobra ochu ubogim razdiliti, i ako fzam koga kanil, onomu ochu csetveroverfztno navernuti. Lipo, i hvale vridno, ali i potribno naiper zimanye! Zato fze je fzam Jesus tomu vefzelil, i rekal, Denafz fze je ovoi hizsi fzpafzenye pripetilo, kot dabi bil rekal: Ja fzam Zacheusu uzrok pobolsanya pofztal, ov cslovik csini, csa fze dofztoji csiniti za jednoga nuka Abrahama (pokornika) akoprém je Pogan, jos je Abrahama nuk, ké ja zselyim na pravi put napelyati, ar fzam dossal one, ki fzu zgublyeni bili, k-zvelicsenyu dopelyati.

Sztoga morete fzpoznati, csa fze k-pobolsanyu potribuje. Ni dofzt grih oduriti, ni dofzt zla fze neg csuvati, nego potribuje fze, da fze grisnim prilikam, i pogibelam ugibamo, ar ki fze va pogibely za

puſzti, oche va nyoi poginuti. Moramo dobra csiniti, bolyi lyudi poſztat, neg ſzmo pervo bili, kvar, koga ſzmo morebit drugim ucsinili, moramo povernut, kot je Zacheus ucsinil, kot on, ki nakvarenu hizsu jima, ako je ſzpametan, ni ſztim zmirom, da ſze hizsa jacse ne nakvari, nego popravi krov, obloke, vrata, i ſzténe, tako cslovik, ki je lén, lakom, ugovoritely, praznik, tat, proklinyar, pijanacz &c. mora po ſzpovidi naſztojan, csiſzt, pravicsan, trizan, Boga bojéch biti, ricsi, ſzkimi je druge od posténya odpital, naizad zéti, pogovoriti.

Jezus je zatim dalye issal. Vnogi, ki ſzu nyega naſzledovali, ſzu te miſzli bili, da oche vred ſzvoje zemalyſzkoi Kralyeſztvo podignuti. Takovim je Jesus rekal, da pervo, neg on ſzvoje Kralyeſztvo podigne, oche ucsinit, kot jedan Kraly, koga ſzu nyigovi kmeti odurili, ki je prosal jedan Orſzag ſzebi poſzvojati, i opet naizad doiti. Ali kot je on Kraly zatim, kad je Orſzag dobil, i naizad dossal, nepoſzlusne kmete ostro kastigal, tako oche i on va ſzvojem drugom prihodu nepoſzlusne kmete (Zsidove) ki ſzu nyega odurili, i za Messiasa niſzu ſzpoznali, z-zaſzluzsenum kastigum pohoditi. Ne odvlacsimo tako k-volyi Jesusa prilozsiti.

42. §.

Maria Magdalena, Martha, I nyihov brat Lazar.

Jednu malu uru hoda od Jeruſalema va varoschi Bethania ſzu ſztanovale dvi ſzeſztre Ma-

ria Magdalena, ter Martha, i zsnyimi nyihov brat Lazar. Ovi tri ſzu Jesusa z-csiſztoga ſzercza lyubili, i Jesus je nyé kruto lyubil, k-nyim je rado hodil, kadgod je va Jerusalem issal, i nauk ſzvoi je zsnyimi rado dilil. Kada je jednucs knyim dossal, je Magdalena (kot je zakon onoga vrimena prinasal) k-nogam Jesusa ſzéla, i nyega poſzlusala, zatoga je Martha jako ſzkerbno, pripravlyalya, dabi mogla Jesusa, kot dragolyubnoga goſzta lipo podvorit. Ali pokidob, da ſzama ni doſzpila dvorit, zato ſze je Jezusu potuzsila, i nyega proſzila, da on Magdaleni zapovi, da nyoi va deli pomore: Ali Jesus je odgovoril: Martha, Martha jako ſzi ſzkerbna, ali ne za onim, csa bi nai potribnie bilo. Maria (Magdalena) ſzi je nai bolyi dél zibrala, ki ſze néche od nyé zéti. Kerscheniki! Ki je nai bolyi dél? Naibolyi dél je Boga lyubit, nyemu ſzluzsit, ſzmoli ſzi mi ov dél zibrali? Szluzsimoli Bogu kot ſzmo dusni, lyubimoli nyega od ſzega ſzercza, od ſze mochi, od ſze pameti nasse, kot ſzam Jesus potribuje? Haſznuite vrime miloſzti, Bogu tako ſzluzsite, kot dabi ſzaki dan umrit otili. Jos niſzte zakaſznili, ar, ki vaſz ſztalno na ſzvoju ſzlusbu poziva.

Neche sze kratiti,
Vam miloszt diliti
Neg k nyemu doteczté,
I ponizno reczte,
O Jesuse mili
Miloszt meni dili
Da ti verno szluzsim,
Tebe sztàlno lyubim,
Jischem Te v-jisztini
Bud meni dél jedini!

Jednu dob, kad je Jesus k-Jerusalemu putoval je Lazar Marthe ter Magdalene brat u-

betezsal. Poſzlali ſzu ove dvi ſzeſztre velyen k-Jesusu jednoga putnika, ter nyemu porucsile, da je nyihov dragolyubni brat Lazar betezsan. Jezus je nato rekal: Ov betég Lazara oche neg k-tomu ſzluzsiti, da ſze Bog, i bosji Szin zvisaval bude, zato je Jezus jos dva dni onden oſztal, kadi je za beteg Lazara zvidil. Tréti dan ſze ſze je odpravil tamo poiti. Rekal je pak ſzvojim Ucsenikom, Lazar nass prétely ſzpi, ali idem tamo nyega zbuditi. Ucseniki ſzu ove ricsi tako razumili, kot bi ſze bile od ſzakoga razumile, naimre, da Lazar ſzpi, (pocsiva) zato je jedan zmed Ucsenikov rekal: Goſzpodine ako ſzpi, dobro je, ar oche uzdraviti. Onda je nyim Jezus ravno van povidal. Lazar je umerl, i veſzelim ſze zbog vaſz, da ja kod nyega niſzam bil, da va veri va me pocsverſztjeni budete. Kad je tako Jesus va Bethaniu dossal, je Lazar jur csetire dni zakopan bil, i, pokidob je Bethania blizu Jerusalema bila, tako ſzu od onud niki Zsidovi dosli, ki ſzu dvi ſzeſztre Magdalenu, i Martha zverhu ſzmerti Lazara batrili. Kumai je tako Martha zvidila, da Jesus k-nyé ſztanu prihaja, je predanyega isla, i rekla: O Goſzpodine! Da bi ti ovden bil, tako moi brat nebi bil umerl. Ali to znam, da csagod ti od Boga proſzil budes, oche Tebi dati. Rekal je pak Jesus k-Marthi. Tvoi brat ſze oche ſztati. Znam Coſzpodine, je Martha rekla; da ſze oche ſztati, kada ſze ſzi mertvi ſztajali budu. Odgovoril je Jesus: Ja ſzam goriſztajanye, i zsitak, ki va me veruje, on oche zsiviti, ako je i umerl, i ſzaki, ki zsivi, i va me veruje, nigdar neche umriti. Verujes to Martha? Martha je odgovorila: Goſzpodine: Ja verujem, da ſzi Ti Kristus Szin zsivoga Bo-

ga, ki fzi navi fzvit dossal. O kako velika vera, kako veliko zauffanye va Jesusa! — Nato je Martha k-fzvojoi fzefztri Magdaleni va hizsu isla, ter je nyoi tiho va uho povidala, da je Jesus dossal. Ona je velyen fzkocsila, i pred Jesusa fze paschila. I Jeruzsalemfzki Zsidovi, ki fzu nyu batrit dosli, fzu fze fztali, za nyum isli, ar fzu stimali, da Magdalena k-grobu bizsi, fze plakati. — Kad je k-Jesusu dofzpila, upala, je pred nyigove noge, i placsuch rekla: Gofzpodine da bi Ti bil ovden, tako moi brat nebi bil umerl. — Kad je Jezus nyu, i Jeruzsalemfzke Zsidove placsuche vidil, bil je va fzerczu ganut, zato fze je i on zsnyimi plakal, i rekal kadi fzte nyega zakopali?

Gori fztajanye Lazara.

Jesus, ki je tulikoputi pri pogledu nemochni, i zsalofztni lyudi dragolyuban bil, je pri pogledu oni, ki fzu nyega kruto lyubili, jos jacse ganut pofztal, zato ni neg batril obadvi fzefztre Lazara, nego va csinu je pokazal, da on dél od nyihove zsalofzti zimlye, ar fze je zsnyimi plakal; naimre

Szuze, ké tocsimo,
Z-tuzsnimi zminimo
Zsałosztne ubatru.

Ar fze krezano nogoputi nassa bol i zsalofzt potissi, ako upamet zimlyemo, da drugi znami pomilovanye jimaju. Ali to ni dofzt, da druge fzamo milujemo, nego mifzliti moramo, kako, i z-csim nyé ubatrit moremo. Tako je Jesus csinil. — Rekli fzu pak jedni zmed Zsidovov: fztanovito, jako je Lazara lyubil,

drugi fzu zopet rekli: Csa ni mogal on ki je fzlipo rodjenoga ocsi odperl, ucsiniti, da Lazar nebi bil umerl? Zatoga je Jesus k grobu dossal, ki je va fzkalini zizszicsen, i zduben, i z-jednim velikim kamenom zapravan bil. Rekal je pak Jezus: Odvalite kamen od zafztupa groba, i kumai fzu ga ganuli jur je vonyba mertvoga téla fze rasirila. Onda je Jezus zbog zocsi buduchega lyucztva ocsi k-fzvojemu nebéfzkomu Otczu podignul, i ovako molil: Otacz hvalim Tebi, da fzi mene ufzlisil, znam da me fzakocs ufzlisis, ali zbog ovoga lyucztva, ko okolu mene fztoji, ovo velim, da verovalo bude, da fzi Ti mene pofzlal, kad je to zrekal; je z-velikim glafzom viknul: Lazar hodi van! Na méfzti fze je mertvo télo uzsivilo. Lazar, koga ruke, i noge fzu po Zsidovfzkom zakonu povézane bile, fze je fztal, i zgroba van dossal. — Ovo pripetényе fzu vnogi Zsidovi vidili, i zato va Jesusa, kot va obechanoga Messiasa verovali, drugi fzu to vréda Fariseusem na znanye dali. Veliki Tanacs Zsidovfzki (fzedamdefzét glav) fze je fzkupa fzpravil, va tom tanacstvi fzu dokoncsali, da fze Jesus mora umoriti. I Lazara fzu popovfzki rédi otili fzvita fzprohoditi, ar fze je ovo pripeténye daleko zvidilo, i nogi fzu va Bethaniu dosli, da Jesusa, i Lazara, ki fze je od mertvi fztal, vidiju.

Tako ocsito je Jezus fzvoje bozsanfztvo pokazal, ktomu je nam pravoga prételfztva lipu példu ofztavil. — O da z-takovimi lafztitofzti oni nadilyeni budu, ké fzi za prételye zibrat zselyite! naimre z-lyubavum, z-pomilovanyem, fztalnum volyum pomochi. Akofzte fze na takove prételye namirili, tako fzte blazseni, ar vam ote va fzi nevolya na pomoch biti, ali i

vi ſze trudite, ſze drugim lyudém takove ſzkazati.

O kakov kincs je csloviku
Veran Prétely va nevolyi
Bar jimamo zlato diku
Od ovoga je on bolyi.
On sze znami lipoi szrichi
Sztalno v-szerczi obraduje,
Va zsaloszti i neszrichi
Z-tuzsnim szerczem nasz miluje.

O Kerscheniki! Do ovden ne ſzpoznava Bozsanſztvo Jesusa ocsito odkrito! Mertvim zsitak dati, je neg zmozsne bosje ruke delo. — Kad je tako Jezus jur csetire dni zakopanomu Lazaru zsitak dal, je Bozsanſztvo ſzvoje ſzvituocsito pokazal. Zato je ſzam Jezus pri drugoi priliki rekal: Kot Otacz mertve zbudi, i uzsivi, tako i Szin uzsivi, kogagod oche, I kot, Otacz zsitak va ſzebi jima, tako je i ſzinu va ſzebi zsitak jimati dal. I ſzud je Otacz Szinu prepuſztil, da nyega ſzi tako postuju, kot Otcza, ki Szina ne postuje, on nit Otcza, ki je Szina poſzlal, ne postuje. Velim vam je Jesus rekal: Ki moje ricsi poſzlusa, i onomu veruje, ki je mene poſzlal, on jima zsitak vekovecsni, i neche odſzudjen biti. Csa ochemo ſzvitlijega od bozsanſztva Jesusa csuti?

43. §.

Dicsni prihod Jesusa va Jerusalem.

Jedna zmed ſzeſztar Lazara (Magdalena) je ſzvoju veliku zahvalnoſzt, i prestimanye k-Jesusu zbog z-budjenoga brata ſzvojega od mertvi

ocsito pokazala. Bil je Jesus pozvan na vecseru k-jednomu prestimanomn Fariseusu Simonu. Kad fzu vecserali je Magdalena noge Jesusa z-dragum maschum namazala, i fzvojimi vlafzi uterla. Nigdor zato nist ni rekal, ali Judasu Ucseniku Jesusa fze je zato teschalo na Magdalenu, ar veli: Ova mafzt bi fze bila mogla visse od tri fztov novacz prodati, i pinezi med uboge razdiliti, ali fzam Jesus je nyu zagovaral, i rekal: Neka vam fze ne tescha na nyu, ar uboge ochete fze vike med vami jimati, kim morete dobra csinit.

Kot je Judasa tesko fzpalo, da je Magdalena dragu mafzt na noge Jesusa pomazala, tako fze nogim Kerschenikom tesko vidi, ako do na bosju diku, na Czrikvu, na Oltar csa ofztavi, ki z-Judasem velu: bolye bi bilo, da bi fze to med uboge bilo razdililo. Akoprém fzu ubogi nassega pomilovanya vridni, jos neg z-ricsami Jesusa velim, neka fze vam ne tescha, ar ako uboge zselyite pomagati, one fze vike ochete naidti, morete, ako ochete nyim fzakudob dobra csiniti, ali z-vechega, ki uboge z-ricsum naivech miluju, nai manye one podpiraju, vnogi lyudi bi neg zricsum rado uboge nadilili.

Z-Bethanie je Jezus drugi dan na Olivetanfzki brig dossal, ki je blizu Jerusalema bil. Pod brigom je jedno malo fzelo Betfage lezsalo. Va to fzelo je Jezus dva zmed fzvoji Ucsenikov pofzlal, i nyim jednu ofzliczu od onud dopelyati zapovidal, ar navi put je va Jerusalem otil zvelikum dikum poiti, da nyega varosczi za obechanoga Messiasa fzpoznaju, ar krez Isajasa Proroka je povidano bilo, da Messias z-velikum dikum oche va Jerusalem priti.

Ucseniki ſzu ucsinili, kot je zapovidano bilo, oſzliczu ſzu dopelyali, iz ſzvoje gornye pratesi ſzu ſzidalo nacsinili, na oſzliczu ſzu nyega poſzadili, i veſzelili ſzu ſze, da ſze jednucs va Jerusalemi ocsito, i dicsno oche pokazati. — Kad ſzu z-briga varos zagledali, ſzu oni, i ſze lyucztvo, ko je naiper islo, i odzad naſzledovalo vikat pocselo; i Boga va ſzi csudni csini Jesusa dicsilo govoreche: Hosanna ſzinu Davida, Blagoſzlovlyen budi on, ki ſzada, kot Kraly k-nam prihaja, Hosanna Bogu na vissini! Nogi Zsidovi, i Pogani, ki ſzu od ſzi krajov ſzvita v-Jerusalem k vazmenim ſzvétkom dosli, kad ſzu csuli, da ſze Jesus k-varosu priblizsava, ſzu z-varosa predanyega isli, od drivlya kitche po puti na ſzvidocsanſztvo veſzelya, i posténya metali, i va ruka dersali, drugi ſzu prates ſzvoju kluſzetu pod noge proſztirali, i kricsali: Hosanna, Blagoſzlovlyen Kraly Israelſzki, Dika nyemu, Dika Bogu na vissini!

Ali kad ſzu ſze seregi lyucztva veſzelili, Jezus zagledajuch varos ſze je plakal, i rekal: O dabi ti (Jerusalem) ſzpoznal, va ovom vrimenu mira, ſzrichu tvoju, ar oche vrime priti, kad ote tvoji népretelyi ſztobum boi pocséti, tebe z-grabum ukrojiti, tebe od ſzi ſztrani ſztiſzkati, ſzine tvoje na tla povaliti, tebe porusiti, i kamena na kameni va tebi nette oſztaviti, ar vrimena pohodénya tvojega niſzi ſzpoznal, O

Zverhu varosa sze placses
Licze szuzami namacses, Jezus!
Nad jednim grisnim varosem
Ki je Tebe z-Herodesem — — Proganyal!

O Kerscheniki! Kako neſzrichni ſzu grisniki! Szam Jesus ſze zverhu nyi placse! Akoprem je znal, da nyigova zadnya ura prihaja,

akoprém je vidil ſze one ſztrasne muke, ké ſzu jur na nyega csekale, ali zverhu ovi niſze plakal, nego zverhu tverdokorni grisnikov ſze je plakal, i gorke szuze tocsil! O da mi krez nasse grisno ponasanye Jesusu zsaloſzti ne uzrokujemo!

Dossal je tako Jezus va seregi nezbrojenoga lyutztva va Jersalem, ſze vech, ter vech lyucztva ſze je ſzpravilo, jos i ditcza ſzu od veſzelya vikala: Hosanna! Dika Szinu Davida! Odjahal je Jesus csa do Czrikve, ar ſze je kod Czrikve oſzebuino otil pokazat. Sztékli ſzu ſze lyudi va Jerusalemi, pitali; Csa je to? do prihaja? Naiper iduche lyucztvo je pak odgovorilo: Ovo je Jesus Prorok z-Nazaretha — Fariseusi ſzu nato od jada skripali, i jedan drugomu rekli: Nut, nist nemoremo zsnyim pocseti! Nut vaſz ſzvit za nyim bizsi! Kod Czrikve je Jezus zopet z-tugum zagledal nogo blago va Czrikvenom Preddvori, ukaral je kupcze, i Terscze, da bosje hizse prestimat neznaju, rekal je nyim: Hizsa moja, je hizsa bogomolye, ali vi ſzte tolovaiſzku jamu zsnyé nacsinili, prehitil je ſztole oni, ki ſzu pineze razminyévali, blago je van zignal, i naſztal je zopet va Czrikvi lipi mir. — Priſztupili ſzu pak onda k-nyemu ſzlipi, plantavi, i z-drugimi nevolyami oblozseni, ké je on miloſztivno zvracsil. Lyucztvo ſze je tomu uveſzelilo, i ſza Czrikva od hvale davanya bosjega glusala.

Kot ſze jedan niſzrichan Otacz, koga ditcza poſzluhnut nete, zverhu neſzriche, ka na nyigovu ditczu cséka, zsaloſztno placse, tako ſze je Jezus plakal zverhu Zsidovov, ki ſze za ſze nyigove trude, ſzkerbi, dragolyubna upominanya niſzu marili, i nyega kot Messiasa niſzu

ſzpoznali. Jesus nist ni tako zselyil, nego da veruju, da je on od Boga obéchani, i od Prorokov naiper povidani Messias. Zato je dicsno va Jerusalem na oſzliczi jáhal, ar i ovo je krez Isajasa Proroka naiper povidano bilo, da oche na oſzliczi va ſzvoi Varos Sion (Jerusalem) dohajati. I zvechega ſzu ſze ſzi tomu veſzelili, ali va tom ſzu bludili, ar ſzu stimali, da doiduchi Messias oche jedno plemenito Kralyeſztvo poſztaviti, i ſze narode ſzvita pod Zsidovſzku oblaſzt i goſzpodſztvo dognati.

Ov je bil uzrok zatrenya Zsidovov. Akoprém ſzu vidili csudne csine, mirakule, ké je nad neſzrichnimi csinil. akoprém ſzu csuli iz nyigovi ſzvéti uſzt nauk izhajati, ki ni mogal, odlag z-nebéſzkoga zviranyka knyim doczuriti, akoprém ſzu csuli, i krez mirakule od Boga potverdjeno vidili, da je on od Boga obechani Messias, vindar niſzu verovali, zato je Jezus zverhu nevernoſzti Jerusalema vruche ſzuze tocsil. — Va nyigovom ſziromastvi ſzu ſze jako pobludili. — Rado bi bili jednoga bogatoga, plemenitoga, zmosnoga Obladitelya Rimſzke oblaſzti va obechanom Messiasu vidili. — Zato kad Jezus ni vech zsnyimi bil; ſzu zbludnikom, krivim Prorokom verovali, ki ſzu ſze za obechane Messiase van dali (poglei Pridavak) Ovi ſzu nyé zpod Rimſzke Oblaſzti otili znét, pocseli ſzu z-Rimſzkimi Czeſzari vojevanye, ali obladáni ſzu poſztali. Rimſzki seregi ſzu varos, i onu glaſzovitu Jeruzsalemſzku Czrikvu posgali, Zsidovi ſzu ſze po ſzém sirokom ſzvétu sirom raſztépli, do denasnyega dnéva prez Czrikve, prez Oltara, prez Kralya zaſzluzsene kastige terpu. O do ne vidi va nyi Prorokovanye Jesusa ſzpunyeno?

44. §.

Jezus ucsi Zsidove, da je on bosji Szin. Szpodoba od zli Pogodnikov. Od Daczie davanya.

Nai vechi Népretelyi Jesusa fzu bili Fariseusi, Pifzmo znanczi, i veliki Tanacs Zsidovfzki va broji fzedamdefzet glav. Ovi fzu nyega upitali, kako fze je pofzegural Terscze iz Czrikvenoga Preddvora van zignat. Ali Jesus je fzvoi csin branil, i nyim pokazal, da on k-tomu oblafzt jima, ar je on pravi bosji Szin. Szpomente fze veli nyim, neg ztoga, csa je Jivan kerfztitely (do koga fzu Zsidovi csuda derzsali) od mene rekal, Gleite na moje ponasanye, gleite na moja csudna dela, mirakule, ter fztoga morete fzpoznat do, i csa fzam Ja, ako meni ne verujete, mojim csinom veruite, oni od mene fzvidocsanfztvo davaju. — Ali vi fzte veli, kot oni zlocséfzti pogodniki, ki fze od jednoga bogatoga gofzpodara jedan vinograd najeli, i k-pravomu vrimenu pogodjene pineze dati obechali. — Kada je tako tergatba dosla, je pofzlal jednoga zmed fzvoji fzlug k-pogodnikom po pogodjeni novacz, ali oni fzu nyega popali, zbili, i praznoga fzu naizad pofzlali. Onda je gofzpodar drugoga fzlugu pofzlal, ali i ovomu fzu tako ucsinili, z-kaményem fzu fze va nyega hitali, glavu prebili, i pospotanoga praznoga odpufztili. Ali gofzpodar je jos i trétoga fzlugu pofzlal, ali pogodniki fzu ovoga z-vinograda van hitili, naranili, i k-zadnyemu umorili. Rekal je onda gofzpodar vinograda: Csa chu csiniti? Jimal je jedinoga fzina, koga

je kruto lyubil. Rekal je zato: Ovoga mojega dragolyubnoga ſzina ochu k-nyim-poſzlati, ar nyega ſze ote ſztrasiti. I poſzlal je knyim ſzina ſzvojega, ali kumai ſzu nyega zagledali, ſzu med ſzobum rekli: Nut ovo je jérb, nute! Ochemo nyega umoriti, tako oche jerbinſztvo nasse biti, popali ſzu nyega, i zvona vinograda umorili. — Csa stimate veli Jesus, csa oche on goſzpodar zonjmi pogodniki ucsiniti? Zsidovi ſzu odgovorili: Prezdvoinoſzti oche nyé zaterti, i ſzvoi vinograd drugim prepuſztiti.

Va ovoi priliki je Jesus krez goſzpodara razumil Boga Otcza nebéſzkoga, krez pogodnike zsidovſzko lyucztvo, krez vinograd bosje zapovidi, krez pogodni novacz duzsno obderzsavanye bosji zapovid, krez pomorene ſzluge ſze Proroki razumu, krez ſzina hizsnoga goſzpodara je Jezus ſzamoga ſzebe razumil. Réd popovſzki, i Fariseusi ſzu vréda upamet zéli, da ſze ova ſzpodoba nyi nalizse. Onda je Jezus ostro va nye pogledal, i rekal: Velim vam, oche ſze bosje Kralyeſztvo od vaſz krai zéti, i lyucztvu dati, ko ſzada oche prinéſzti. Ove ricsi ſzu ſzercza Zsidovov preſztrasile, rekli ſzu, Bog ocsuvai, dab ſze to ſztalo. Sztrasili ſzu ſze tako natech, kot oni pogodniki, ali ponasanya pogodnikov ſze niſzu csuvali.

Kerscheniki! Méſzto Zsidovov jeſzmo mi oni ſzrichni pogodniki, kim je Bog kincse bogatſztva ſzvojega zauffal, tako ov kincs csuvaimo, da va nyéga prestimanyu zsitak vekovecsni dobenemo.

Sze ovo ſze je va Czrikvi ſztalo, kadi ſze je kruto csuda lyucztva ſzkupa ſzpravilo, i one ricsi poſzlusalo. — Onda ſzu Pógani Jesusa viditi zselyili, ar i zmed nyi ſzu vnogi k-vazme-

nim ſzvétkom v-Jerusalem dosli, i proſzili ſzu Filippa Apostola, ki je nyé pred Jesusa odpelyal, i pred ſzim lyuzctvom je glaſz zneba, kot da bi bilo zagermilo, dossal, ki je od bosanſztva Jesusa ſzvidocsil. Onda je Jezus pred ſzimi ocsito povidal, da che on za zvelicsénye cslovicsanſzkoga naroda umriti, zbudjal, nagovaral je nyé na gorizimanye ſzvoji nebéſzki naukov, ali ſze je zaman bilo, Fariseusi, i Piſzmo znanczi ſzu ſzagdér priliku jiſzkali, da bi nyemu mogli naskoditi, ter nyega umoriti.

I da Jezus Piſzmo znanczem ſzvoje bozsanſztvo ocsito pred ocsi poſztavi, je nyé pital: Csa vam ſze vidi od Kristusa, csiji ſzin je on? Oni ſzu odgovorili Davida, kim Jesus veli: Szpomente ſze tako iz ricsi, ké je nigda David Kraly od nyega zgovoril: Rekal je veli Goſzpodin Goſzpodinu mojemu, ſzedi na moju deſznu ſztran, doklyen podverzsem nepretelye tvoje pod klupcsiczu nog tvoji. Sztoga veli Jesus morete ſzpoznati, do ali csa ſzam Ja. Ar onde David Kraly govori od jednoga zmed ſzvoji nukov, od onoga nuka ſzvojega veli, da je on (nuk) nyigov (Davidov) Goſzpodin, ali zaizto nebi bil David nijednoga zmed ſzvoji nukov kot ſzvojega Goſzpodina postoval, da nebi bil va nyém ſzpaſzitelya ſzvita zaoblicsil. Mimo toga veli David od onoga nuka ſzvojega, da je nyemu od Boga, ſza oblaſzt dana, ali kada je komu zmed ſzi Kralyev Zsidovſzki ſza oblaſzt udilyena? Zmed ki ſzu ſzi, kigod ſzu za Davidom zsivili, od nyega va oblaſzti manyi bili. Sztoga tako veli Jezus Zsidovom morete ſzpoznati, da je David od mene govoril, ki ſzam od Otcza nebéſzkoga ſzu oblaſzt prijel na Nebi, i na zemlyi. Moch, i kripoſzt ovi

ricsi ſztoga moremo ſzpoznati, ar kot ſzvéto Evangyelye veli, Zsidovi nato nist niſzu znali odgovoriti, nit ſzu ſze vech uffali, nyega od onoga dnéva csa pitati. Ali zato ſze vinder niſzu uputili, nego prosli szu od nyega, kot vnoga zla ditcza csinu, ka lipo upominanye ſzvoji sztarji i Ucsitelyov poſzlusaju, ali ne naſzleduju.

Pokidob Piszmo Znanczi, i Fariseusi va Jesusa ponasanyu nist krivoga niszu mogli naidti, zato ſzu ſze ſzkupa ſzpravili, tanacstvo ſzu derzsali, i onde ſzu nisto dokonyali, z-csim ſzu stimali nyega va ricsa uloviti, jedno tako zvijano pitanye ſzu nyemu posztavili, krezako szu stimali, da nyihovi mrizs naviput nikarko ubaiti neche, ali odgovori je, ali veli; ni, ar ali ſze oche z-odgovorom Rimszkoi oblaſzti, ali Zsidovom zamiriti.

Poſzlali ſzu tako szvoje Ucsenike, i zsnyimi jedne od Herodeseve ſztrani, dosli szu k-nyemu z-kaslyivim, i hudobnim ſzerczem, ter szu rekli: Ucsitely! Znamo, da szi pravicsan, i put bosji va jiſztini ucsis, nit ſze ne zglédas na personu cslovika, ne bojis sze povidat jisztine, povi nam adda Ti, moramoli mi Zsidovi Czeszaru dacziu dati, ali ne? Ovo je szakorjacski jedno jalno pitanye bilo, szaki drugi bi ſze znam bil va odgovoru ulovil, ar ako bi bil rekal: niszte, dusni, tako bi sze bil Rimszkoga Ceſzara Namesztniku utuzsil, ako bi bil rekal: duzsni szte dacziu platit, tako bi sze bil Zsidovom jako zamiril, ar Zsidovi szu kruto nerado Czeszaru plachali. Sze ſzkupa szpravno lyucztvo je odgovor csuti zselyilo. Znal je pak Jezus nyihovu zvijanu miszal, vidil je hudobno szercze, i odurnu ſzkaslyivoszt szpo-

znal, znal je, da niszu dosli prave isztine zvidit, nego nyega szkusavat, va ricsa ulovit, dabi nyega tuzsit mogli, ali jos je nyim povidal, csa jimaju csiniti, rekal je zato nyim: Csa me szkusavate szkaslyivczi? Pokazste meni daczni pinez, pokazali szu pak nyemu jedan deszetak, Jezus je pinez pregledal, i Zsidove pital, Csiji je ov napiszak, i kip? Oni szu odgovorili: Czeszarov, veli Jezus: Daite tako Czeszaru csa je Czeszarovo, a Bogu daite, csa je bosje, kot dabi bil rekal: Kako neg morete pitati, szteli duzsni Czeszaru platit dacziu, ali ne, kad pineze od nyega zimlyete, kad nyega za vassega zemalszkoga Goszpodina szpoznavate, i postujete.

Vidite sztoga verne Dusse, kakovi zli lyudi szu Fariseusi, i Piszmo znanczi bili, i kako hudobno szu z-Jesusem zahajali. O ne naszleduite nye va tom, nego kriviczu, i szkaslyivoszt sztalno odurite. Ovakovo zahajanye z-blisnyim je kruto grisno, ar krezavo pod kipom pravadnoga zahajanya drugim naskoditi jischemo, od nyi, csa va szerczi jimaju, zviditi sze trudimo, da nyim kvar ucsiniti moremo, sze ovo je Jesus prepovidal. Ne daite sze nigdar krez druge na takovo grisno zahajanye nagovorit, ali napelyat, da od Boga i od lyudi hvalu ravnoga szercža, i postenoga Cslovika jimali budete. Premiszlite, csa Jezus va szvétom Evangyelyi veli: Joi vam szkaslyivczem, ki sze zvona lipi vidite, ali znutra szte puni nesznagé, i krivicze.

Kerscheniki! Kot je na pinezi kip i napiszak Czeszarov, i zato sze pinezi Czeszaru, kot nyigovi laschi naizad dati moru, tako je nassa Dussa na bosji kip sztvorena i va nasse

szercze szu nyigove zapovidi zapiszane, zato cslovik mora premiszliti, da je z-bosji ruk izassal, i da krez kerschanszko ponasanye, i nyigovi zapovid obderzsavanye sze knyemu naizad doiti mora terszititi.

45. §.

Szpodoba od jednoga Kralya. Od ſzlug, od deſzet Divojak.

Pokidob je Jesus med ſztanovniki Jerusalema ſzvojimi nauki tako malo upravit mogal, tako je nyim vechkrat, ali oſzebuino v-zadnyi dnévi zsitka ſzvojega povidal, da oni z-varosem ote zatreni biti. Jedan vecser je ſzvojimi Ucseniki na Olivetanſzki brig issal, od onud ſzu Ucseniki lipe, i velike zidine ali Oſzebuino Czrikvu preglédali, ter ſze csudili, onda je nyim Jezus rekal: da ſze oche porusiti jos pervo, neg ono koleno lyudi, ko je onda zsivilo, pomré, da va Jerusalemi, i va Czrikvi jos kamen na kameni neche oſztat, narucsil je nyim, da kad pogibely zatora vidili budu, oni jos va priſztoinom vrimenu odſztupu; ar kot veli na figovom drivu, kada gonit pocsne, ſzpoznavate, da je blizu létno vrime, tako ote zlamenya biti, z-ki ochete ſzpoznati, kad ſze vrime porusénya Jerusalema priblizsavalo bude.

Onda ſzu Ucseniki Jesusa pitali, kada oche ſzvitu konacz biti, ali toga nyim ni povidal, nego narucsal je nyim, da k-tomu nepreſztano pripravni budu, ar onda ſze oche zverhu ſzi lyudi ſzvita ſzud derzsati, zato ſze tako jimaju ponasati, kot ſzluge, kim je jedan va dalek

orſzag odhajajuchi Kraly pineze na terstvo dal, i terzsiti zapovidal; jednomu je, veli, dal pét taléntov, drugomu dva, trétomu neg jednoga, naizad doiduch je od nyi racsun zimal, komu je vech dal, od onoga je vech potriboval, komu je manye zauffal, od onoga je manye potriboval, tako oche Bog od lyudi zverhu ſzega racsun zimati, komu je vech dano, od onoga ſze oche vech, komu je manye dano, od onoga ſze oche manye potribovati. — Zato lyudi tako jimaju csiniti, kot jedan viroſztujuchi vratar, ki viroſztuje, da ſzaku uru vnochi vrata odpré, kad hizsni goſzpodar doide. Nimaju csiniti, kot csinu zli ſzluge, ki miſzlu, jos goſzpodar dugo neche doiti, zato ſze pouffaju ſzakorjacsku hudobu csiniti, ovakovi ote pri neprevidjenom naglom prihodu Jesusa kastigani bit. — — — Ar nyigov prihod k-zadnyemu ſzudu oche tako nagal biti, kot je prihod jednoga Zarucsnyaka, ki je zarucsnyu va ſzvoi ſztan nochno vrime dopelyal, nagal bil.

Med Zsidovi je pravicza bila, da ſzu tovarusicze Zarucsnye nyoi, i Zarucsnyaku nochi, kad je Zarucsnyu va ſzvoi ſztan odpelyal, z-lampusi ſzvitile. Zovoga je Jesus priliku zél ovako k-ſzvojim Ucsenikom govoriti. Va nebéſzkom Kralyéſztvi, veli, oche tako biti, kot je bilo pri jednoi ſzvadbi, kadi ſze je deſzet divojak ſzkupa ſzpravilo, ké ſzu ſzvoje lampuse zéle, dabi Zarucsnyaku, i Zarucsnyiczi ſzvitile. Petime zmed ovi Divojak ſzu bile ſzpametne, petime ſzu norcsaſzte bile, ove zadnye ſzu prazne lampuse donéſzle, ali ſzpametne ſzu ſzi i ulya priſzkerbile. I pokidob je Zarucsnyak kaſznil doiti, ſzu zadrimale, i zaſzpale, Zatoga ſzu upol nochi vikali, Nut Zarucsnyak

dohaja, poite predanyega, sztale szu sze onda sze Divoike, i lampuse nazsigale, ali norcsaszte szu sztoper upamet zéle, da ulya nimaju, proszile szu od oni drugi ulya, ké szu nyim rekle: Da morebit i nam ne zmanyka, poite k-onim, ki ulye prodaju, ter szi kupite, ali doklyen szu kupovat isle, je Zarucsnyak dossal, ké szu pripravne bile, szu zsnyim na pir nuter sztupile, i zaperli szu vrata, potlyen szu i one druge dosle, i vikale: Goszpodine Goszpodine odpri nam, ali Zarucsnyak je odgovoril, i rekal: Za jisztinu velim vam, ne poznam vasz. Virosztuite zato, veli Jezus, ar neznate dnéva, niti ure. Tako moraju lyudi szkerbni i pripravni biti k-prihodu Jesusa, ar tako malo znaju, kad oche on doiti, i szvit szuditi, kot one divoike niszu znale, ku-uru oche Zarucsnyak priti.

Krez ovu lipu priliku nasz ucsi; 1. Da kot je onudob oni divojak jedini poszal bil, da lipo upravne Zarucsnyaku dvoru, tako nass naivechi poszal i jedina szkerb mora biti, da szi k-vekovécsnomu zsitku, i k-prihodu Jesusa kincse pripravimo. 2. Ucsi nasz Jezus, da szu vnogi lyudi, csa sze vekovécsnoga zsitka nalizse, tako neszkerbni, kot petime zmed deszet divojak, ké szu lampuse jimale, ali ulya szu szi preszkerbit zabile, tako nogi Kerscheniki vainszka zlamenya Kerschansztva jimaju, prekrizsu sze, szvéto vodu va sztani derzsu, z-krizsi na Zhodischa hodu, ali sze to, je neg lampus prez ulya, sze to nist ne hasznì, ako sze cslovik zla ne ugiba, grisne navade va szébi ne zatare, nepretelyom ne odpuszti. 3. Neszpametne divoike szu pripravlenye ulya na zadnye osztavile, tako nogi kerscheniki pobolsanye zsitka

med zadnye fzkerbi mechu, stimaju, da oté dofzpit, kad budu morali umrit, ali onda oche kafzno biti, uffale fzu fze va fzvoje tovaruskinye, stimajuche, da ulya od nyi zaman ote dofztati, tako fze nogi Kerscheniki na vridnofzt, i na pomoch B. D. Marie, fzvoji fzvéti Patronov zanefzu, onda Duhovnoga pozovu i stimaju, da nyé duhovni Otacz oche fzkupiti, ali neka fzim znano bude, da fze kincsi k-vekovécsnomu zsitku neg krez trudne pote fzpravit moru, duhovni Otacz nam neg put pokazse, po ki fze oni kincsi dobit moru, ali z-kincsi nafz nadilit nemore. 4. Ucsi nafz Jesus, csefza fze grisniki na konczu zsitka fzvojega nadijat jimaju, ar kot fzu one bedazte divoike prez posténya, i prez vefzélya od fzvadbene hizse odsztupit morale, tako ote grisniki od vrat vekovecsnoga zsitka odpitani morat od Jesusa one zsalofztne ricsi, ne poznam vafz, csuti.

Sztoga vidite Kerscheniki, i vi Ditcza, da Jezus nigda oche pregledati, kako fzte nyigove nauke nafzledovali, i nyigove zapovidi obderzsavali. — Ditcza! Kot zvidjuju vassi Sztarji, kada z-dalekoga puta doidu, kako fzte fze vi zatimtoga derzsala, tako oche nigda Jezus na fzudni dan zvidjevat, kako fzte na ovom fzvitu zsivila. Ni nyemu fze jedno, do, i kako ki nyigove zapovidi obderzsava, kot i vassim fztarjim ni fze jedno, ako neg kako tako nyihove, i vassi Ucsitelov zapovidi obderzsavate. Ali vefzelite fze, da vasse lipo ponasanye onde neche neznano biti. Zato fze trudite szako vrime po volyi Jesusa fze ponasati, ter molite.

O da tvoje Jime
Ovden sztalno dicsim,
Meni dano vrime

Hasznovito sztrosim
Da kad budem moral
Racsune davati
Bi prcz sztraha mogal
Ja pred tobum sztati.

Na vrime, ko sze od nasse ſzmerti do ſzudnyega dnéva zmini, tako gleimo, kot na zimu, kada ſzako zelénye pod ſznigom pognyije, ali zsilye vinder zdravo oſztane. Csa ſze tela nalizse, oche ſze va zemlyu zakopat, i pognyit, ali oche priti vrime, va kom ſze télo nasse na ſzudnyi dan z-groba odicseno oche gori sztati, ter ſze vech pokvariti neche. Ar kot iz pognyitoga zsitnoga zerna po csaſzi lipo ſztablo, i klaſz zraſzté, tako oche nasse na prah ubernyeno telo zgroba va vrimenu goriſztajanya odicseno naiper poiti, ako Bogu verno ſzluzsili, i grihov ſze ugibali budemo.

46 §.

Obcsinszki szud, i csa zsnyega zvira Najam ali kastiga.

Pokidob ſzu Ucseniki Jesusa na olivetanſzkom brigu, kad je nyim od porusénya Jerusalema povidal, pitali kada oche szudnyi dan biti, i ko oche biti zlamenye nyigovoga prihoda, tako je nyim rekal, da toga, kad zadnyi szud bude, nigdor nezna, i da je to jos pred nebeſzkimi Angyeli zakrito, ali csa ſze zlamény nyigovoga prihoda, ali ſzudnyega dnéva nalizse, je nyim ovako govoril: Ote zlamenya biti na ſzunczi, miszeczi, i zvezda, na zemlyi oche veliko traplenye lyudi biti, morszki ſzla-

pi ſze ote po zemlyi razlyati, nebéſzka téla sze ote z-szvojega méſzta ganuti, ſzuncze néche vech ovoga lipoga réda derzsati, koga od pocsétka szvita va Izhodu, i Zahodu derzsi, niti miszecz vech szvitloſzti davati, a zvézde nebészke ote zméſzt ſzpaſzti (i va drugom méſzti veli ſzvéto Piſzmo, da ſze vaſz ſzvit krez ogany oche ſztrositi(Onda ſze oche zlaményе ſzina cslovicsanſzkoga (ſzvéti krizs) na Nebi ſzkazati, lyudi od sztraha ote szahnuti, Bog oche Angyele szvoje na csetiré kraje szvita poſzlati, ki ote vikati: Sztante sze mertvi hodte na szud, oni ote sze lyude, ki szu od pocsétka szvita zsivili, va dolinu Josafat szpraviti, dobre od zli odlucsiti, I onda ote szi lyudi viditi szina cslovicsanſzkoga doiti va oblaki nebészki zvelikum zmosnoschum i szvitloschum. Onda sze oche ocsito pokazati, kako szu lyudi va dnévi zsitka szvojega zsivili, sze csiſzto sze oche pregledati, zatim sze oche szud zverhu szi dobri, i zli csinov ſzprogovoriti, da kot veli Jezus szaki prime, kot je za zsitka zaſzluzsil, dobro, ali zlo, to je: Najam, ali kastigu. Naimre Jezus tako oche csiniti, kot jedan Otacz, ki z-dalekoga puta doiduch csine szvoje ditczé pregleda, da zizna, ko zmed nyé jima pohvalit, ali ko kastigat.

I do bi mogal bolye szuditi, csa je ki zaſzluzsil, odlag sze znajuchi, i otainoszti szerçza razgledajuchi Ucsitely lyudi Jezus? Szin çslovicsanszki, veli on szam oche priti, i lyude razlucsiti, kot Paſztir odlucsi ovcze od kozlov. Ovcze, to je dobre, oche na szvoju désznu, kozle, to je zle, na szvoju livu ruku posztaviti.

Zatim oche nyim i uzrok razlucsenya po-

vidati, 1. naimre dobrim, da szu nyigove zapovidi, oszebuino zapovidi lyubavi proti blisnyemu obversili. 2. Zlim, ar szu one zapovidi obversiti zamudili. Dobrim oche jedna dela milofztivnofzti, ka szu obversili, pred ocsi posztaviti, nyé zato pohvaliti, ar szu krez ona nyigovu volyu tako szpunili, kot dabi bili nyemu szamomu ona dela milofztivnofzti ucsinili. Zato oche rech: Hodte blazseni Otcza mojega, poszedite Kralyesztvo, blazseno prebivalische vekovecsnoszti, ko sze je vam od pocsétka fzvita pripravilo, ar gladan szam bil, i vi fzte mene nahranili zsajan szam bil, i vi szte mene napojili, putnik szam bil, vi szte me va sztan prijeli, gol szam bil, opravili szte mene, be tezsan szam bil, pojifzkali szte me, uznik fzam bil, i pohodili fzte mene. Ar velim vam csagod szte jednomu zmed lyudi ucsinili, ono tako prestimam, kot dabi bili meni ucsinili.

Bozse! Kako sze ote dobri veszeliti, kada ove ricsi od Jesusa csuli budu: Hodte blagoszlovni Otcza mojega, uzsivaite sze vike durajuche veszélye! O kako od szercza zselyim, da ja, i vi vridni budete od Jesusa ove riesi csuti. Zselna ditcza! Kako veliko veszélye oche biti onim, ki od Jesusa zaszegurani budu, da fzu vekovécsnoga zsitka vridni! Znate ditcza, kako sze vi tomu veszelite, ako vasz vassi sztarji, ali Naucsitelyi pohvalu, ali zbog lipoga, i hvale vridnoga ponasanya zesim nadilu.

Kako plemenit oche sztoper on vekovécsni najam biti! To vam szamo doszta mora biti, da vasz on dobri, zmosni, milosztivni, visnyi Bog i Otacz, koga od vrimena do vrimena fze bolye szpoznati morate, z-Nebom oche nadiliti. On Bog, ki vam je jur ovden vnoga do-

bra szkazal, ki je szvojega jedino rodjenoga szina poszlal, da vi blagoszlovni posztanete, On vasz oche z-veszélyem, z-odicsenim télom, i z-vokovécsnim zsitkom nadiliti, kadi nechete nédne szkerbi, nédne boli, nédne tugé viditi, niti za nyu znati. Dussa vassa sze oche sze vik z-vechim szpoznanyem Boga nadiliti, ter sze tomu nepresztalno veszeliti, ar kot szvéto Piszmo veli: niti je oko vidilo, niti uho csulo, niti jos nédnoga cslovika szercze zachutilo, csa je Bog onim pripravil, ki nyega lyubiju, i nyemu sztalno szluzsiju.

Kerscheniki sze ovo veszélye oche vam va tovarustvi Jesusa, Angyelov, i szi dobri lyudi, i szvétacz bosji na sze vike dano, i szpoznano biti. Ovo vasz mora zbudjati bosje zapovidi z-veszélyem obderzsavati, i nevolye zsitka, ké zbog bosjega Kralyesztva noszitì jimate, rado terpiti. — O csa ne csinu, csa ne terpu vnogi za jedno malo veszélye, ko vréda premine! Csa ne terpi kigod terzsacz za jedan mali dobitak! Ochemo sze mi kratit, za Nebo vojevat? Ali bi ono radi zaman dobiti? Va utikalischi sztari Poganov szu vnogi bizsali, ali neg jedan jedini je vénacz dobil, med nami je szakomu vénacz vekovécsnoga zsitka odrédjen, ar va sztani Otcza Nebészkoga szu vnoga prebivalischa veli Jezus va szvétom Evangyelyi, o tako sze uticsite, da ov vénacz vekovécsnoga zsitka dobenete! Ov vénacz zsitka, ki na vasz csékaju vasz va szakoi vassoi tugi batrit mora. Uffanye ovoga vén̈cza, oné vekovécsne dike vasz prignut mora, da duzsnoszti vasse z-veszélyem obversite, nepretelyom zbantovanya odpusztite, idicza bosja sze posztati szkerbite. Uffanye ovoga véncza vasz mora od zla odvra-

chat, kad ſze ſzkusavali budete, uffanye ovoga véncza mora ſze vasse kerschanſzke dusnoſzti zlahkotit, jos ſzpominak zsuhke ſzmerti vam uszlatkit.

Ako moga zsitka
Zla dobro premiszlim
Tako ona dika
Ku dobiti zselyim
Oche meni zaman biti. Ar,
Vnogi csuda terpu
Prez toga batrenya
Ki za szvitom hlepu
Pridu na szkvarénya
Ké szam Bog oche szuditi.

K-zlim oche Jezus rech: Odsztupite od mene prokléti va vekovécsni ogany, ki je vragu, i Angyelom nyigovim pripravan; ar gladan ſzam bil; niſzte me nahranili, zsajan ſzam bil, niſzte me napojili, gol ſzam bil, niſzte me upravili, betezsan, niſzte me pohodili, uznik ſzam bil, i niſzte me ſzkupili, Ar cseſza nai manyemu zmed lyudi niſzte ucsinili, nato tako gledam, kot dabi ono meni bili ſzkratili ucsinit, i ovi ote poiti va vekovécsne kastige.

Kako ſztrahovite ricsi ſzu ové verne Dusse! Zli lyudi ſzu jur na ovom ſzvitu nogoputi neſzrichni, ubogi, beteslyivi, lyudém odurni, ſzobum nemirni, nogoputi léni, lakomi, zagrislyivi, nenavidni, ſzkupi, ſzerditi, nazlobni, nezgodni, zato ſze nyi ſzaki kot ſzraba ugiblye, i po ſzmerti ote zopet va neſzrichnom méſzti va tovarustvi neſzrichni lyudi, i vragov od Boga odlucseni va vekovécsni kastiga biti, kadi ſze prez haſzni ote kajati, kadi nyim dussno ſzpoznanye mira neche dati, kadi nyé jedan neumréchi cserv nepreſztano oche grizti. Zato

premiſzli cslovik csetvera poſzlidnya dugovanya, naimre tvoju ſzmert, tvoi ſzud, tvoi najam, ali kastigu tvoju, tako néches nigdar pregrisiti. Ztoga ſze vechkrat ſzpomeni, ter reczi: O Jezus!

Dai da szude tvoje,
Pred ocsima jimam
I duzsnoszti moje
Szaku dob prestimam
Sztalno nyé obnasam
Kot Bog zapovida,
I grihov sze csuvam
Ké on prepovida
Da sze nigda budem
Va Nebi veszelil
Dai, da tamo pridem
Kamo ssam zaidt zselyil.

47. §.

Jezus Ucsenikom noge peré. Judas nyega uvadi. Szpricsanye Jezusa od Ucsenikov.

Z-olivetanſzkoga briga je Jezus va Bethaniu prosal. Zatoga ſzu Poglavniki popovſzki, i Velikasi lyucztva va ſztani Kaifasa Poglavnika popovſzkoga dva dni pred vazmenim ſzvétkom tanacstvo derzsali, kako bi Jesusa uloviti, i prez zbluda umoriti mogli: Drugi dan je Jezus zopet z-Bethanie va Jerusalem issal, i kot dabi bil va Zsidovſzkom Tanacstvi ſzidil, je na puti ſzvojim Ucsenikom rekal: Znate, da je po dvi dnévi vazam, i onda ote Szina cslovicsanſzkoga uloviti, i na krizsu umoriti. — Onda ſze je Judas od Jezusa, i Ucsenikov nyigovi odlucsil, prosal je, i govoril je z-velikasi

lyucztva, i Poglavniki popovſzki recséchi: Csa ochete meni dati, ako vam Jesusa uvadim, i pod ruke dam? Oni ſzu ſze uveſzelili, i nyemu trideſzet ſzrebernyakov dati obechali. Judas je privolyil za te pineze Jezusa nyim uvaditi, i od oné uré je priliku jiſzkal, nyega Zsidovom va ruke dati.

Kad je pak jos neg jedan dan pred vazmenim ſzvétkom bil, kad ſzu Zsidovi pod noch vazmeno Janye jili, ſzu Ucseniki pitali Jesusa, kadi ochemo mi vazmeno Janye Jiſzti? Onda je Jesus Petru, ter Ivanu rekal, Poite va varos, i kad nuter iduch zagledate jednoga cslovika va vercsi vodu noſziti, poite za nyim, i va ki ſztan nuter bude issal, onde reczte hisnomu goſzpodaru: Nass Ucsitely je tebi porucsil, da nam pokazses hizsu, va koi oche on znami vazmeno Janye jiſzti, Ucseniki ſzu ucsinili, kot je nyim Jezus rekal, i zacsudili ſzu ſze, da ſzeje tako ſztalo, kot je on nyim rekal, ar hizsni goſzpodar je nyé rado prijel, i jednu veliku hizsu i naſztert ſztol pokazal, kadi ſzu oni vecseru pripravili, I kad je vecser naſztal, je Jezus ſzvojimi Ucseniki tamo dossal, szél je k-ſztolu, ter rekal: Zselno ſzam zselyil ovo vazmeno Janye zvami jiſzti, pervo neg terpim, ar velim vam, da odſzlyen nechu zvami vech nit jiſzti, nit piti, doklyen ſze bosje Kralyeſztvo ne ſzpuni, to je doklyen ſze vi ne odkupite.

Kot znate, med Zsidovi je pravicza bila, da ſzu ſze goſztom pred vecserum noge uprale, ovo pranye ſzu ſzluge obnasali, ali da Jesus ſzvojim Ucsenikom példu velike poniznoſzti oſztavi, je ſzvoju gornyu prates ſzvlikal, prepaſzal ſze je z-jednim rubom (Rucsnikom) zél je vode va jednu poſzudu, i pocsel je ſzvojim za

ſztolom ſzedéchim Ucsenikom noge prat i z-rubom one ütert. Kad je pak Jezus k-Petru dosſal, dabi nyigove noge opral, kratil ſze je Peter to Jezusu dopuſztiti, alì kad je nyemu Jezus rekal, da on ako nyigovi nog neopere, neche zsnyim delnik biti, onda je Peter Jezusa proſzil, da uperé ne neg nyigove noge, nego jos ruke, i glavu. Po pranyu nog je Jezus zopet k-sztolu med Ucsenike ſzél, i nyim rekal: Znate, csa ſzam vam ucsinil? Vi velite meni Goſzpodin, i Ucsitely, i dobro velite, ar ſzam ako ſzam tako ja vass Goſzpodin, i Ucsitely vam to ucsinil, tako i vi morate jedan drugomu to ſzvidocsanſztvo lyubavi ſzkazati. — Ovden ſze od Jesusa poniznoſzt, i lyubav ucsimo. On, ki je Neba i zemlye Goſzpodin je dvorbu ſzlusbenoga obnasal, tako ſze ni mi nimamo ſzramovati, nassemu nemochnomu, betésnomu bratu ſzluzsiti, Jezus je jos ſzvojega Prodavnika noge va lyubavi opral, tako ſze ni mi nimamo kratit, nepretelyom lyubavi ſzkazati, i zsnyimi ſze rado pomeriti.

I pokidob je Jezus ſzercza ſzi ſzvoji Ucsenikov dobro poznol, zato je po obversenom pranyu nóg rekal: Szad ſzte csiszti, ali ne ſzi, ar jedán med vami je moi nepretely, to vam zato ſzada velim, da kada to ſzami vidili budete, ſztoga ſzpoznate, da ſzam Ja, koga je Nebéſzki Otacz poſzlal, I da Judasa od ſzvoje grisne volye odverne, je od pomilovanya rekal: Jedan zmed vaſz oche mene Zsidovom uvaditi, (prodati) ali velim vam bolye bi bilo onomu csloviku, da ſze nebi bil narodil, i joi onomu csloviku, krez koga ſze Ja ochu prodati, I da Jesus ſzvojim Ucsenikom ſzvitlo pokazse, da on ſza ſzercza, i otainoſzti ſzercza

pozna, je Ivanu, ki je uz Jesusa szidil, povidal, da je Judas, ki to oche ucsiniti. I pokidob szę je Judas pouffal Jesusa pitati, jeli on, ki to oche ucsiniti, je Jesus nyemu odgovoril: Je, ti fzi, afi ove ricsi je Jezus tako zgovoril, da toga nijedan zmed Ucsenikov ni csul, odlag fzam Judas. Ali jos ove ricsi nifzu zmogle fzercze Judasa umeschat, i prignut, dabi fze bil bolyega domifzlil, i za fzvoje grisno naiper zimanye pokajal, zato je nyemu Jezus k-zadnyemu rekal; Csa fzi fzi naiper zél upraviti, vréd obversi, jos ove ricsi Apostoli nifzu razumili, ar fzu stimali, da Jezus Judasu veli, da ide, kupi, i pripravi fze, csa k-fzvétkom potribno oche biti, ar Judas je pineze nofzil, i csa je Jezusu, i Apostolom potribno bilo, prifzkerbil.

Onda je Jesus rekal: Moji lipi fzinki! Szada ochu jos neg jedno malo zvami biti, ja ochu od vafz proiti, ali kamo ja idem, vi jos fzada tamo nemorete doiti, zato vam novu zapovid davam, tako jedan drugoga lyubite, kod fzam Ja vafz lyubil, ar zovoga ote lyudi fzpoznat, da fzte moji Ucseniki, ako jedan drugoga lyubili budete. Nifzu pak Ucseniki Jesusa mifzlili, da od fzvoje fzmerti govori, zato je Peter rękal: Gofzpodine kamo oches? Odgovoril je nyemu Jesus: Kamo ja ochu, ti jos fzada tamo ne mores, ali po csafzi me oches nafzledovati, veli pak zopet Peter; Zacs nebi mogal ja szada fztobum poiti? Ja ochu za te moi zsitak polozsiti. Jesus je nyemu odgovoril: Peter pervo neg petéh dvakrat zakukurikne, me tripute oches zatajati, i vi fzi fze ochete ovu noch nad manum izpacsiti, rekal je pak Peter, i akobi fztobum umrit moral, vindar te zatajati nechu, i tako fzu fzi Ucseniki govorili.

I mi fzmo Ucseniki Jesusa, mi moramo nyigovu példu poniznofzti, ku je nam va pranyu nog fzvoji Ucsenikov dal, nafzledovati. I mi moramo jedan z-drugim dobrotivni, dragolyubni, zgodni, ponizni biti, kot je Jesus k-fzvojim Ucsenikom bil. Pred nyim jefzmo fzi jednaki, fzi jefzmo jedan nauk od nyega prijeli, fzi jefzmo krezanyega odkuplyeni, fzi k-vekovécsnomu zsitku odrédjeni, tako fze jedan pred drugim zvisit nimamo, on je med nami pred Bogom vechi, ki je pred drugimi poniznii. I va csém bi fze jimali zvisevat? Mi, ki jedan prez pomochi drugoga zsivit nemoremo!

Z-lipi dari je Bog
Nakincsil szakoga
Bogat, ali ubog
Reda szu jednoga
Zato ne prebirui
Na szvitu med lyudi,
Neg one prestimai
Ki sze lucsu hudi.

48. §.

Pofztavlenye fzvétoga Oltarszkoga Szakramenta. Zadnye ricsi Jesusa.

Kot je nigda Moyses z-Aegyptoma van iduchim Szinom Israelszkim vazmeno janye zaklati, fzpraviti, i ono na vekovécsni Szpominak fzako leto ponoviti zapovidal, tako je iz fzvita k-nebéfzkomu Otczu prohajajuchi Jezus na fzpominak fzvoje velike lyubavi, i Odkuplénya fzvi-

ta preſzvéti Oltarſzki Szakramenat otil oſztaviti. — Zato je na veliki Csetertak pod noch, kad ſzu ſzi Israelczi vazmeno Janye jili, ſzvojim Ucsenikom pod krusnim, i vinſzkim kipom ſzvoje ſzvéto télo, i ſzvoju ſzvetu kerv, ka ſze je krez ono janye zlaménovala, otil dati. Od kruha, koga ſzu na ſztoli jimali, je zél va ſzvoje preſzvéte ruke, i z-va Nebo podignutimi ocsima nebészkomu Otezu hvalu davajuch je onoga blagoszlovil, razlomil, ter rekal: Zamte, ter jite, ovo je télo moje, ko ſze oche za vasz aldovati na krizsu, da sze zvelicsite, ovo csinite na moje ſzpominanye, ſzi szu od onoga jili, Zatim je zél kales, ali poszudu, va koi je vino bilo, zahvalil je zopet szvojemu nebészkomu Otczu, blagoſzlovil je, dal je nyim, ter rekal: Zamte i pite szi zove poszude, ovo je kerv moja, ka sze oche za vnoge prolyati na oproschévanye grihov, i szi szu zone poſzude pili.

Kumai je Jezus szvéti Oltarszki Szakramenat poſztavil, kumai szu Apostoli, i Judas zsnyimi onoga prijeli, nut zletil je vrag va Judasa, nisze bojal, ali szramoval od sztola odsztupiti, k-népretelyom Jesusa poiti, i zsnyimi sze dogovoriti, kako bi nyega narédno nyim va ruke dati mogal. Kusacz je bil dogovoreno zlamény. Oduravanya vridan csin! Judas ja tulike lipe nauke od Jezusa csul, tulike dobrotivnoſzti delnik posztal, onda sze je sztoper z-dragim Télom Jesusa nahranil, jos sze je cserlyenil nyigov jezik od rumene kervi Jesusa, ter je jos issal Jesusa uvaditi! Uzrok je bil, ar je prevech pineze lyubil, pinezi szu nyigovo grisno szercze obladali, da sze za dragolyubno odvrachanye, i upominanye Jesusa ni ma-

ril. Ki pineze prevech lyubi, onoga pożselénye pinez na nai odurnie csine napelya, kot ovo pri szakom szkupom csloviku upamet zéti moremo. Zato!

Szkerbi Szinak od mladoszti
Csiszt osztati od szkuposzti
Iz nyé vnoga zlocha zvira
I csisztu lyubav zatira.
Glei neg grisnoga Judasa
Ni sze on sztrasil Jesusa
Grisnim Zsidovom prodati
Sztim szam szebe vragu dati
Ar ki zlato prévech lyubi,
On zbog zlata Dussu zgubi.

Poſztavlenye preſzvétoga Oltarſzkoga Szakramenta je Ucsenikom na vekovécsni ſzpominak nyigove velike lyubavi szluzsilo, da szu sze iz szvojega Ucsitelya, Szpaszitelya, Dobrocsinitelya, kot i iz nyigovi nauk i nyigove szmerti ſzpoménuli, Zato kad Jezus ni vech med nyimi bil, ſzu oni ſzami, i po nyihovoi ſzmerti drugi to csinili, csa ſzu nyega csiniti vidili, i csuli, kot je nyim on ſzam zapovidal; To csinite veli, na moje ſzpominanye. I'oni ſzu zéli kruh, i vino, blagoſzlovili ſzu obodvoje, ricsi Jesusa ſzu zverhu kruha, i vina ſzprogovorili, ter ſzu ſze ſzaki dan zsnyega ſzpominali, kot dobra ditcza csinu, ka od ſzvoji ſztarji oſztavlyen ſzpominak prestimavaju, ter sze z-oni ſzpominaju, kad onoga zagledaju.

Kerscheniki! Ono csa je Jezus, i csa szu za nyim Ucseniki nyigovi csinili, ſze jos od dnéva do dnéva krez Masnike pri ſzvétoi Massi obversava. Oni blagoſzlovu kruh i vino, oni ſzprogovoru zverhu kruha i vina ricsi Jesusa, to zato csinu, da ſze ſzpominak ſzmerti Jezu-

sa ponovi. Kerscheniki, ki pri ovom aldovi zocsi jeſzu, ſze na ſzebi ſzkazane miloſzti, na udilyene nauke, ali oſzebuino na ſzmert Jesusa ſzpoménut jimaju, z-zahvalnim ſzerczem va Nebo pogledat, ſzvoje grisne csine, i prekersénya premiszlit, va ſzerczi ſze pokajat, ſzvoi grisni zsitak pobolsati, i dobrą csiniti ſzi naiper zimat moraju. Zato ſze po perszi biju, kad zagledaju, da Masnik ſzvétu ostiu, i kales, to je télo, i kerv Jesusa gori podigne, ké nebészke dare z-nai vechum poniznoſztjum postuju. To jimate csiniti, kadgod k-ſzvétoi Massi doidete. Pravo verni Kerscheniki mimo toga primu k-vazmom, kot va vrime Szpominanya ſzmerti Jezusa nyigovo ſzvéto Télo, i kerv pod krusnim, i vinſzkim kipom, ar je doſztoino, da vechkrat, ali oſzebuino vano vrime, kad je Jezus za nasz umerl, zsnyega ſze ſzpominamo, i od oni blagoſzlovov dél primemo, ki ſze nam va vridnom prijimanyu ſzvétoga Oltarszkoga Szakramenta dilu, ktomu ſze krez ſzvéto, i pobosno ponasanye pripraviju, za grihe ſze kaju, ſzpovu, i va prijimanyu goruchu lyubav, i zahvalnoſzt k-Jesusu zachutu. — Kadgod tako ovo csinite, ali csinili budete, ſzkerbite z-csiſztim ſzerczem, z velikim prestimanyem, z-goruchum lyubavum, i poniznum zahvalnoſztjum k-ſztolu Jezusa prisztupiti.

Kot jedan dragolyubni umirajuchi Otacz szvoju ditczu k-szvojoi szmertnoi ſztelyi zové, nyoi zadnye upominanye da, nyu batri, od nyé ſze ſzpricsa, tako je Jezus kad je Judas prosal, ſzvojimi Ucseniki zahajal, nyé, pokidob je nyihova ſzercza zsaloſzt obasla, batril, i rekal: Nekaſze ne zsaloſzti ſzercze vasse, ako va Boga verujete, i va me veruite, va ſztani

Otcza mojega je vnogo prebivalisch, zato idem k-nyemu, da onde vam méſzto pripravim, onda ochu zopot doiti, i vaſz ſzobum zéti, da i vi onden budete, kadi ja ochu biti. — Ako mene lyubite, moje zapovidi obdersavaite, i Ja ochu Otcza proſziti, i oche vam méſzto mene drugoga batritelya dati, ki oche ſze vike ſzvami biti. Nechu vasz szirote oſztaviti. Ochu zopet kvam doiti. Jos neg malo vrimena, tako me ſzvit neche viditi, ali vi zopet ochete vidit mene, ar Ja ochu zsiviti, i vi ravno tako ochete zsiviti, onda ochete ſzpoznati, da ſzam Ja va Otczu, i Otacz va meni, i Ja pri vaſz. — Ki moje zapovidi obderzsava, on lyubi mene, i ki mene ne lyubi, on niti moje zapovidi ne obderzsava, i ricsi, ké ſzte od mene csuli, niſzu moje, nego Otcza, ki je mene poſzlal. Ki mene lyubi, onoga oche i Otacz lyubiti, i Ja ochu z-Otczém k-nyemu doiti, i pri nyém ſztanovati. A szada vam mir oſztavlyam, moi mir dajem vam, ne dajem vam mir ovoga ſzvita, ar szvit pravoga mira dati nima. — Po ovom pominki ſze je Jesus od sztola sztal, i po obversenoi molitvi, ku je zakon bil po vecseri moliti, je na Olivetanſzki brig ſzvojimi Ucseniki issal.

Iduch van z-Jerusalema je od tersza, uz koga je issal priliku zél ovako k-nyim govoriti. Ja szam tersz pravi, a Otacz moi je vinogradar. On che szaku rozgvu, ka va meni szada ne donassa, odnéti, a ſzaku, ka szad prinasa, ocsiſztiti, da vech ſzada prineſzé. — Vi jeszte jur csiſzti zbog ricsi, ké szam vam govoril. Oſztanite va meni, i ja ochu va vasz oſztati. Kakogoder rozgva nemore szada prineſzti, ako va terſzi ne osztane, tako i vi ne, ako va

meni neoſztanete, ki va meni ne oſztane, ta che ſze kako rozgva van hititi, i poſzusiti, pobrati, ve ogany hititi, i zgoriti. — Va ovoi priliki nam Jezus kazse, va csém pravo Kerschansztvo sztoji, Najmre znutra mora nasse ſzercze z-Jezusem jedno biti, puno vere, i zaufſfanya va nyega, neg nyega moramo lyubiti, na nyega miſzliti, nyemu sze vech, neg szemu drugomu veszeliti. Zvona moramo z-lipim ſzadom Kerschanſztva obilyovati, va mislényu, govorényu, i csinényu miloſztivni, mirni, krotki, tihi, csiſzti, dobrotivni, trizni, ravnoga ſzercza biti. O sztrasimo sze krez grisni zsitak sze od Jezusa lucsiti, terszimo sze va nyém zsiviti, i ſzada noszíti, da sze kot od tersza odlucsena rozgva na posganye ne odszudimo.

Ali jos je szercze Jesusa z-nogim obilovalo, ko je zsnyimi diliti zselyil. Kot veli mene Otacz lyubi, tako Ja vaſz lyubim. Oſztante tako ſztalni va mojoi lyubavi, i to vam velim, da jedan drugoga tako lyubite, kot szam Ja vasz lyubil, veche lyubavi nigdor nima od oné, ako za nyega szvoi zsitak polosi, tako ochu ja ucsiniti, ja ochu moi zsitak za moje ovcze dati. Ako vaſz szvit oduraval bude, miſzlite, da ſzu mene pervo oduravali, kot meni niſzu poszlusni bili, tako i vam néte biti. Iz Synagogov ote vaſz van ſzuvati, i oche ura, priti, kada che szaki, ki vasz umaral bude, stimati, da Bogu povolyno csini, a to ote csiniti, ar nit Otcza, nit mene ne poznaju. Jos bi vam csuda jimal govoriti, ali toga noszíti némorete. Ali kada pride Batritely Duh jiſztine, on vaſz oche szu jisztinu naucsiti. On néche szam od szebe govoriti, neg ono oche vam povidati, csa od Otcza, i od mene csul

bude, ar Sze, csagod Otacz jima, je moje, zato ſzam vam rekal, da oche od mojega zéti, i vam naszvisztiti. Tako dragolyubno sze je Jesus od szvoji zsalosztni Ucsenikov odlucsil.

49. §.

Jezusa ulovu, i pred Annasa pelyaju. Peter Jezusa zataji, Judas sze ubisze.

Dossal je tako Jezus k-Olivetanſzkomu brigu, i issal je va Geczemanſzki vert, kamo je jimal zakon vechkrat poiti, da, kot ſze je cslovicsanſzki narod va verti pogubil, tako z-verta grisnoi Eve diczi ſzpaſzenye zvira. Onde je Ucsenikom ſzéſzti, i csékati zapovidal, doklyen zopet k-nyim doide. Ochu veli nyim, dalye poiti, i molit, ali i vi molite, da va ſzkusavanye ne upadéte. Dalye iduch je ſzobum zél Petra, Jacoba, i Jivana. Premiszlil je onda one ſztrasne muke, ké je prez szé krivicze od ſzvoji laschi Zemlyakov terpit jimal, zato sze je raztuzsil, i rekal: Turobna je Dussa moja do szmerti, onda je i one tri Vcsenike oſztavil recséchi nyim; viroſztuite, i molite, dalye iduch je na kolena upal, i rekal: Moi Otacz, Tebi je ſze moguche, odnami od mene ov zsuhki pehar (ovu muku) ali vindar, neka ſze ne ſzpuni moja volya, nego tvoja. Znal je naimre, da nyemu nebéſzki Otacz drugoga néche zapovidati, odlag, csa je kruto potribno, i haſznovito, on je Otczu poszlusan otil biti, akoprém je nyega tesko ſzpalo.

O kako lipa példa je ovo vam Kerscheniki! Kad vam Bog csa nalozsi, ko ſze vam tes-

cha, reczte: Otacz! Ne moja, nego tvoja volya neka bude, Premiszlite, da vam Bog nist néche nalozsiti, odlag csa je vam dobro i hasznovito. Néche vam nigdar vech navalit, nego, csa budete mogli obnasat, on vasz oche k-tomu szvojum miloschum podpirati. On nai bolye zna, csa je vam hasznovito, on vam neg dobro zselyi, on vam szkazse vnoge dobrotivnoszti. Zato pri szakoi priliki reczte: Goszpodine, neka ne bude moja, nego tvoja volya!

Zsaloszt je pri Jesusu tako naraszla, da je z-nyigovoga szvétoga téla kervavi pot kapal, onda je Jesus ovako molil: Otacz, ako sze av pehar od mene zéti ne more, tako neka bude tvoja volya. I kada je va velikoi tezsini bil, sze je nyemu Angyel iz Neba szkazal, ki je nyega ujacsal. Sztal sze je onda zopet, i issal je k-Ucsenikom, ki szu za toga zaszpali, zbudil je nyé, i narucsal, da molu, i on je naizad molit issal. Onda je va bogomolyi mirnii, i ubatrenii posztal, sztrah je od nyega odsztupil, issal je k-onim drugim Ucsenikom, zbudil je nyé od szna, kad je ravno jedan serég oboruseni, i od Tanacstva, ter popovszkoga réda poszlani szlug dossal, ki szu nyega ulovit otili, ar Judas, ki je nyé pelyal, je znal mészto ono, pokidob je Jezus vechkrat szvojimi Ucseniki tamo zahajal. — Pital je ada nyé Jezus: koga jischete? Oni szu odgovorili: Jesusa Nazarénszkoga. Ja szam je nyim Jezus odgovoril, natu ries szu oni od sztraha kot mertvi na zemlyu poszpadali, szi nyigovi Ucseniki szu blizse k-nyemu prisztupili, i Judas je medanye sztal, zatoga szu sze poszlani szluge, i voiniki posztajali, i vidili, kad je Judas Jesusa kusnul,

i rekal: Pozdravlyen budi moi Ucsitely, komu Jesus veli: Judas: z-kusczem jimas prodavat szina cslovicsanſzkoga? Nacs ſzi dossal? Ali ove dragolyubne ricsi va pokvarenom Judasa szerczi nist niszu zmogle. — Ov csin Judasa je tako oduran, da mi ſze oduri od nyega csa govoriti, i vam bi ſze odurilo ono poſzlusati, zato neg nike kratke nauke z-ponasanya Jesusa jimo k-ſzerczu zéti.

Ako premiſzlimo, csa je Jezus na verti za naſz terpil, tako je nemoguche, da ſze va nassem szerczi ogany nyigove goruche lyubavi nebi vazsgal, nemoguche, da ſze va nyém chutenye zahvalnoſzti od nassega kraja nebi uzsivilo. — Kot je on nam pri ſzvojem szkusavanyu va puſztini példu osztavil, kako ſzkusavanya obladati moramo, tako je nam va Geczemanſzkom verti pokazal, kako nevolye szvita terpiti, i kako ſze va nyi ponasati jimamo. — Kad je ura nyigovi muk priſzpila, je on molil, otaino mészto, da ga nigdor ne bludi, je jiſzkal, na kolena je upal, pred szvojim nebészkim Otczém sze ponizil, tripute z-velikim zauffanyem molil, z-csiſzta ſze je va ſzvojega nebéſzkoga Otcza zanéſzal, i mi, ako budemo tako molili, zaiſzto ochemo uszliseni biti. — Ako sze mi va nevolya takova Boga zauffamo, kot sze je Jezus zauffal, tako ali oche Bog nevolye od nasz zéti, ali nam oche moch, i kriposzt dat, da je budemo mogli podnasati, i va ſzterplyénom obnasanyu ochemo tako obatreni biti, kot je Angyel Jesusa na Olivetanszkom brigu ubatril, i ujacsal.

Kada szu sze tako poszlani szluge poſztajali, je nyézopet Jezus pital: Koga jischete; odgovorili ſzu: Jezusa Nazarénſzkoga, onda je

nyim Jezus rekal: Jur ſzam vam povidal, da szam Ja, zato ako mene jischete, ové (Ucsenike) puſzte. Ali Ucseniki Jezusa ſzu ſze otili podsztojit, nyega branıt, zato szu rekli: Goſzpodine szmimoli szablyum na nye udriti? Ali Peter ni dugo pital, nego zmaknul je mecs znosnicze, i popovszkomu szlugi je dészno uho odszikal, zato je Jezus nyemu zapovidal, takni tvoi mecs va nozsniczu, ov zsuhki pehar je meni od mojega Otcza odrédjen, i velyen je odszicseno uho zvracsil, i sztim nam példu dal, kako sze proti onim derzsati jimamo, ki szu nasz zbantovali, ali ki nasz proganyaju, zterplyeno je terpil, kad szu nyega vézali, pokidob je nyigov nebészki Otacz tako otil. — Ucseniki szu sze onda presztrasili, sirom raztékli, neg Peter, ter Jivan szu sze szegurali z-daleka za nyim poiti. — Kot sze je ulovlénye Jezusa nochno vrime sztalo, tako szi zlo csinitelyi, tati, kurvisi, lyudomorniki, podzsigacsi, prodavniki szvoje zlo delo po nochi csinu, ar ki zlo csini, odurava szvitloszt. Zato sze od mladine, ka pod vecser k-dobi k-sztanu szvoji sztarji ne setuje, i po nochi sze sztiplye, sze malo dobra miszlit more.

Bilo je okolu pol nochi, kad szu Jezusa k-Poglavniku popovszkomu Annasu dopelyali, kod koga szu sze jur jedni zmed Tanacstva szkupa szpravili, da Jesusa na szmert odszudu. Annas je nyega kad za ucsenike, kad za nauk pital, Jezus je odgovoril: Ja szam ocsito ucsil, tako neg one jimas pitat, ki ſzu mene poszlusali. Otil je naimre Jesus, da drugi od nyega szvidocsanſztvo davaiu. Kerscheniki! Ako dobro csinimo tako ſze szercseno moremo na szvidocsanſztvo drugi lyudi zanéſzti, lahko sze moremo braniti

Navi mudri odgovor je Jesusu jedan zmed popovſzki ſzlug, on (Malkus) komu je Peter na verti uho odſzikal, jednu plyuſzku zavdal, i rekal: Tako odgovaras Poglavniku popovſzkomu? a na ſzudenye ſzkupa ſzpravni ſzudczi ſzu k-tomu mucsali, ter qnoga zlo csinitelya jos ukarali niſzu. — Ali Jezus ki je velike krivicze mirno terpil, ni mogal ovoga nezahvalnoga ſzlugé grisni csin zamucsati, zato je nyemu rekal: Ako ſzam zlo govoril, tako dai ſzvidocsanſztvo od zloga, ako ſzam pak pravo govoril, zacs me bijes? I nato on ſzluga nist ni znal odgovoriti, ar neg zato je Jesusa udril, da ſze kod Poglavnika popovſzkoga ukupi, i pri nyém miloschu naide.

Ki nekrivoga cslovika zbantovat more, da ſze pred ſzvojim Prepoſztavnim ſztim ukupi, on je nevridnomu Malkusu ſzpodoban, a ki krivo zbantovanye mirno terpi, zatoga ſze vinder doſztoino brani, je milomu Jesusa ſzpodaban.

Annas je Jesusa Kaifasu poſzlal, kod koga ſze je jur vaſz réd popovſzki ſzkupa ſzpravil. Szkerbno ſzu onda jiſzkali, zvidjevali, ſzpitkovali, da bi mogli Jezusa va csém obtuzsit, i naslo ſze je lyudi, ki ſzu za pineze Jezusa krivo tuzsili, ali tako ſzu hodili, kot szi lazsczi hodu, jedan je drugoga zavrachal, i niſzu bila ſzlozsna nyihova ſzvidocsanſztva, zato je Jezus mucsal, Onda je rekal nyemu Poglavnik popovſzki: Nist ne odgovaras nato, zverhu cseſza te ovi tuzsu? Jesus je neg mucsal, ar ki ocsito lazse, onomu ni vridno odgovoriti. Szam Kaifas je ſzpoznal, da ſze do Jezusa nist naidti nemore, zato je drugu priliku jiſzkal, da ſze Jezus bude mogal na ſzmert odſzuditi.

Zato je nyemu pred Tanacstvom ovako govoril: Zaklinyam te pred zsivim Bogom, da nam povis, fzili Kristus ti fzin bosji? Recse nyemu Jezus: Tako je, kot ti velis, Ja fzam, zato vam velim: Da chete od fzeda viditi Szina cslovicsanfzkoga fziditi na défznoi kripofzti bosje, i doiti va oblaki nebéfzki. Onda je Velikas popovfzki razkinul prates fzvoju, i rekal je: Zapfzoval je! Csemu potribujemo jos fzvidoke? Szami fzte blaznofzt csuli, csa vam fze vidi? Szi fzu odgovorili: Szmerti je zafzluzsan, ar bosjega Szina iz fzebe nacsinya, ar po Zsidovfzkoi Praudi fzu oni fzmerti zafzlusni bili, ki fzu proklecztvo govorili. Nato fzu fze razasli.

Jezus je va hizsi Kaifasa do jutra zvézan ofztal, kadi fzu zsnyim Hahari kruto nemilofztivno zahajali, va nyigovo lieze plyuvali, glavu pokrili, plyufzkali ter rekli: Povi nam ki je tebe zmed nafz udril? Ali fze ovo je Jezus mirno terpil. Ovako krivicsno moru neg csemerni lyudi z-nefzrichnimi Uzniki zahajati, postén i Boga bojéch cslovik jos i z-krivczem posteno zahaja, i zsnyim pomilovànye jima.

Doklyen fzu Jezusa va Tanacstvi fzudili, i fzvidocsili, je Peter, ter Jivan va dvori Kaifasa fztal, da vidu, csa fze oche z-Jezusem sztati. Bila je pak merzla noch, zato fzu va dvori ogany nalagali, ter fze grijali, i Peter je z-Jivanom kod ognya bil. Dosla je pak fzlusbena divoika popovfzkoga Poglavnika, i kad je Petra zagledala, je rekla: I ov je bil z-Jezusem Nazarénfzkim, Peter fze je prefztrasil, i tajal je, da ni bil. — Szpoznal je Peter, da nyemu va tovarustvi grisnikov ni dobro biti, prosal je od nyi van z-dvora, ali pokidob je kruto zselyil znati, csa fze z-Jezusom fztaje, je naizad

va dvor issal, onda je nyega zopet druga zaoblicsila i rekla: I ov je Ucsenik Jezusa Nazarénſzkoga, i jedan zmed ſzlug je tako govoril, onda je Peter drugics Jesusa zatajal, i rekal, Ja niſzam nyigov Ucsenik, nit toga cslovika ne poznam. — Na krai jedne uré ſze je va dvori Kaifasa zvidilo, da je Jezus od Zsidovſzkoga Tanacsa na ſzmert odſzudjen, onda ſze je ſzaki poſzegural govoriti prik Jesusa i nyigovi Ucsenikov, csa ſze je komu dobro vidilo, rekal je zato jedan ſzluga, i na Petra zperſztom kazal govoréch: Sztanovito i ov je jedan zmed nyigovi Ucsenikov, pun ſztraha je Peter rekal: Cslovik, neznam csa to govoris, onda ſzu nyega i oni drugi ſzluge medaſze zéli, i rekli: je, je, ſzi Ucsenik nyigov, ar ſzi Galileacz, rics tvoja te uvadjuje, Peter je neg tajal; No niſzam! Ali k-zadnyemu je dossal bratich onoga, komu je Peter va verti uho odſzikal, ov ſze je podignul na Petra, ter je rekal; Csa te niſzam vidil znyim va verti? Onda je Peter priſzigal pred ſzimi, ter ſze zaklinyal, da ne pozna toga cslovika. Ali kumai je ovo zgovoril, zakukuriknul je petéh. — I ravno ſzu on hipacz Jezusa z-hizse van pelyali, ki je milo na Petra pogledal. Onda ſze je ſzpoménul Peter z-ricsi Jesusa: Pervo neg dvakrat petéh zakukurikne, oches mene tripute zatajat. Zato je Peter zonoga neſzrichnogu dvora z-plaschem pokrit van prosal, i zsaloſztno ſze plakal.

O Ditcza! Dabi vassa ſzercza, kad zabludite, ter kad vaſz vassi ſztarji, ali Ucsitelyi va lyubavi ukaraju, na prave pute vaſz napelyat ſze trudiju, uméknula! Dabi od ſzrama, ali od tugé ſzuze tocsila! Ar ſzuze, ké za grihe tocsimo, ſzu draga jungya, ſzkimi Dussu nakincsi-

mo. One zbrisu grihe nasse, one paklenſzki ogany ugaſzu, one nassu Dussu od ſze neſznage uperu. Jos i ovo upamet zamte, da je Peter va tovarustvi grisnikov grisnik poſztal, zato ſze grisni tovarusov csuvaite, to ſze vam doſzta preporucsit ne more. Malo kada je do med zlocséſztimi tovarusi dober oſztal, zato veli szvéti Otacz Bernard: Kadgod ſzam med lyudi bil, tulikoputi ſzam manyi cslovik (pred Bogom) poſztal.

Zatimtoga je Judas zvidil, da ſzu Jezusa va Tanacstvi na ſzmert odſzudili, ſzpoznal je, da je on ſzemu onomu zlu krivacz, ko sze je jur Jezusu ſztalo, i koga ſze je jos nadijat imal zato ſze je zsaloſztil, issal je va Tanacstvo, ter je rekal: Ja ſzam pregrisil, ar ſzam pravicsnu kerv prodal, ovo ſzu vam vassi pinezi, ja ſzam krivacz ſzmerti onoga pravicsnoga. — Kot je Judas grisan bil; jos je i csa dobroga va ſzebi jimal. Nogi Judasa odurava, a ſzam je od nyega gorji. Ar ki ſzvoje grihe ne obſztaje, krivo dobito do zadnyega novcza naizad ne da, koga je od posténya odpital, posteno jime ne poverne, je ocsito gorji od Judasa. Poglavniki popovſzki ſzu Judasa neg zlahkim od ſzebe odputili. Pinéz niſzu zdignuli, nego rekli ſzu: Csa ſze to naſz utischa? To je tvoja ſzkerb. Vidil je Judas, da je jurkaſzno ſze kajati, i da nikarko Jesusa odſzlobodit nemore, hitil je pineze va Czrikvi, sze diblye je va dvoinoſzt dossal, tuga i' zsaloszt je nyega primorila, teschalo ſze je nyemu duglye zsiviti, znal je, da je Bogu i lyudém oduran, issal je, ter ſze je z-konopczem (vuzsem) na jedno drivo ubiſzil.

Ov je bil tuzsni konacz jednoga Ucsenika, ki je zsitak i nauk nai bolyega Ucsitelya na

ſzvitu zlocséſzto naſzledoval. Tako vnoga ditcza, ka ſzvoji ſztarji, i Ucsitelyov ne poſzlusaju, va zlo, va grih, i nazadnye va zdvajanye upadu. O da ſze takovi lyudi na szvitu nebi nahajalo!

Tako je tuzsnoga Judasa zsaloſzt na ſzkvarenye dognala, ar va miloſztivnoſzt Jesusa ni zauffanya jimal. Grih je jednoi zlédnoi rani ſzpodoban. Szama zsaloſzt je, kot kad ſze jedna zlédna rana z-ostrim ocztom peré, zauffanye va bosju miloſztivnoſzt je, kot kad ſze ona z-hladnim ülyem mazse. Grisnik, ki zsaloſzt prez zauffanya va bosju miloſztivnoſzt jima, oche k-zadnyemu zdvojiti, a on, ki prez zsaloſzti veliko zauffanye va Boga jima, ſze krez prezétno zauffanye va bosju miloſzerdnoſzt Bogu zamiri, i ravno tako ſze pogubi; tako neg krez zsaloſzt, i veliko zauffanye va bosju miloſztivnoſzt moremo oproschénye grihov od Boga csekati.

Pobrali ſzu pak Tanacsniki oni trideſzet szrebernyakov, ter rekli; Ovi pinez neszmimo va Czrikveni sztup hititi, ar ſzu kervni pinezi, (krivo dobito tako va Czrikvu neſzlisi) zato szu za te pineze jedan lapat kupili od jednoga loncsara, i Czimitor zsnyega nacsinili na zakapanye sztrainſzki lyudi, ki szu va Jerusalemi pomerli, kot je ono krez Proroka naiper povidano bilo.

50. §.

Jezus pred Pilatusem.

Kumai je dan naſztal, onda szu ſze Poglavniki popovſzki, Piſzmo Znanczi, i Velikasi

lyucztva ſzkupa ſzpravili, Jezusa jos jednucs predaſze dopelyat zapovidali, ter nyega jos jednucs pitali govoréchi: Ako ſzi Kristus, tako nam povi, on pak recsé nyim, Ako vam povim, nechete meni verovati, ako vasz pak pital budem, (da vaſz krez odgovor na ſzpoznanye jiſztine napelyam) nechete mi odgovora dati, niti me puſztiti, ali to vam velim: Od ſzeda che szin cslovicsanſzki na désznu kriposzti bosje sziditi: Onda szu szi zaviknuli: Ti ſzi ada szin bosji? On recse: Je, Ja szam, oni pak recsu: Csemu ochemo jos drugo szvidocsanſztvo? Szami jeszmo iz nyigovi uszt proklecztvo csuli. Podignula sze je sza vnosina i odpelyali szu nyega pred Pilatusa. — Pilatus sze je zacsudil, da szu Poglavniki popovszki, Velikasi lyucztva, i sze Tanacstvo tako rano k-nyemu dosli, pital je nyé: Kakovu tusbu jimate? Odgovorili szu: Zvidili szmo, da ov cslovik nasse lyude szpacsuje, Czeszaru dacziu davati prepovida, ter sze za Kristusa Kralya van daje. Rekal je pak Pilatus: Tako zamte vi nyega, ter ga polag vasse Praude odszudite, odgovorili szu, nam ni szlobod nikogar umoriti. — Onda je Pilatus Jesusa pital: Szi ti Kraly Zsidovszki? Jezus je odgovoril, Ja szam Kraly, ali moje Kralyesztvo ni zemalszko, ja kmetov nimam, Kraly szam, ar jisztinu ucsim, ki moi nauk poszlusa, on je moi kmét. Iz ovi i drugi ricsi je Pilatus szpoznal, da nyega Zsidovi krivo tuzsu, zato je nyim rekal: Ja va ovom csloviku nikarkove krivicze ne nahajam. I akoprém szu nyega Zsidovi nepreſztano pred Pilatusem tuzsili, je Jesus mucsal, szam Pilatus je Jezusu rekal, to csujes, va kuliki te tuzsu, nist ne odgovaras? Ali Jezus je neg mu-

csal, i szam Pilatus sze je tomu csudil. I da bude mogal jisztinu szvitlo zviditi, je Pilatus od szudczkoga sztolcza odsztupil va szvoju hizsu, i Jezusu za szobum doiti zapovidal. Va hizsi je opet Jezusa upital: Szi ti Kraly Zsidovszki? Odgovoril je Jezus: Je, ja szam Kraly. Ja szam ſze k-tomu rodil, i zato na szvit dosal, da od jiſztine ſzvidocsim, szaki, ki je od jisztine, poszlusa ricsi moje, kot kmeti zapovidi szvojega Kralya poszlusaju. Pilatus sze je nato raztuzsil, da Zsidovi sztim pred nyigov ſzudczki sztolacz idu, ko tamo ni szlisilo, zato je rekal: Ja va ovom csloviku krivicze ne nahajam.

Jezus nasz szvojim ponasanyem ucsi, kada govoriti, kada mucsati moramo. Ako od naſz Duhovna, ali szvitzka oblaszt potribuje, da govorimo, ako obſztajanye jisztine bosju diku poveksava, i btisnyemu nassemu na haszan pada, duzsni jiſzmo govoriti. Ali ako nasz grisni lyudi potvoru, ako nasse ricsi nasse protivnike neg jacse razlyutu, i nyim k-proklecztvu, i grihu novo priliku dadu, onda moramo mucsati.

Pokidob je Jesusa nekrivnoszt Pilatus ocsito szvidocsil, zato szu Zsidovszki Poglavari jos jacse vikali, i tuzsili, da on lyucztvo na zblud pripravlya, i ucsi po szoi Zsidovszkoi zemlyi od Galilee cser do Jerusalema. — Kumai je Pilatus csul za Galileu, je zvidjeval, je-li Jezus z-Galilee? I kad je zvidil, da je z Galilee, je velyen Jezusa k-Herodesu poszlal, ki je bil Kraly Galilee, i vano vrime je v-Jerusalem k-szvetkom dossal. Uveszelil sze je Herodes, kad je csul, da Jesusa predanyega pelyaju, ar je jur zdavno zselil nyega viditi, i

uffal sze je, da che kakovo csudo od nyéga viditi kakova je Galilei csuda csinil. Ali Jezus ni otil prez uzroka nijednoga csuda ucsiniti, akoprém sze je Herodes kruto lipo zsnyim pominal, i akoprém szu nyega Zsidovi sztalno tuzsili, nijedne ricsi ni govoril, nit sze je branil, ar ſe znal, dabi sze prez haszni bilo. Zato je nyega Herodes zi szvojum Voiszkum pospotal, nyemu bélu halyu oblichi dal, i pospotanoga k-Pilatusu naizad poszlal, i od onoga dnéva szu Pilatus ter Herodes prételyi posztali, ar pervo szu med szobum népretelyi bili.

Kad szu Jesusa zopet pred Pilatusa dopelyali, je Pilatus popovszkomu Rédu, i szemu lyucztvu rekal: Vi szte ovoga cslovika kmeni doprimili, kako jednoga, ki lyucztvo ſzpacsuje, a nut ja ſzam ga pred vami opital, i nijednoga uzroka ne nahajam va nyém, zbog koga vi nyega tuzsite, niti Herodes, ar szam vasz k-nyemu poſzlal, i vidiszte, da sze nyemu nister ni ucsinilo, ar ſze ni kriv nahajal, ja chu ga ada kastigati, i po tom pusztiti. — Zatoga je Pilatusu na pamet doslo, da szu Vazmeni szvétki, va ki ſzu Zsidovi szako leto jednoga uznika odpuſztili, bar je csa zagrisil, sze je tomu na szpominanya ucsinilo, da szu oni nigda k-vazmom z-Aegyptoma odpuscheni posztali. Rekal je zato szam Pilatus pred szkupa ſzpravnum nozsinum lyucztva; Zmed dvi Uznikov vam ochu jednoga pusztit, koga zselyite, Jezusa, ali Barabasa? (bil je pak Barabas lyudomornik) uffal ſze je naimre Pilatus, da lyucztvo Jezusa oche proſzit, da ſze odpuſzti. — Ali kad je Pilatus ovo pitanye poſztavil, dotekal je knyemu jedan Podvornik nyigov, koga je Pilatuseva zsena poſzlala, i nyemu poru-

csila, da za Boga Jesusa na ſzmert ne odſzudi, ar ſze je nyoi v-nochi za Jezusa ſzanyalo, i va nochnom videnyu je nyigovu nekrivoſzt ſzpoznala, Doklyen ſze je tako Pilatus ſzvojim Podvornikom pominal, zatoga ſzu Poglavari popovſzki lyucztvo nagovorili, da proſzu Barabasa odpuſztit, ar je Jezus od nyega gorji. — Kad ſze je tako Pilatus zopet k-lyucztvu obernul, i pervo poſztavno pitanye ponovil: Koga vam ochu zmed dvi odpuſztit, Barabasa, ali Jesusa? Zaviknulo je nabruseno lyucztvo: Puſzti nam Barabasa, Jezusa zapovi krisevat. — Pilatus ki je kruto zselyil Jesusa odpuſztit, ſze je zacsudil, i rekal: A csa ochu z-Jezusem, ki ſze Kristus zové? kriknuli ſzu ſzi krizsevai ga, krisevai ga. I trétics je Pilatus rekal: Csa je zakrivil? Ar ja ne nahajam va nyém krivicze. Zato ochu nyega dat bicsevat, onda pak odpuſztit. Ali oni ſzu jos jacse vikali, krisevai ga, krisevai ga! Onda je Pilatus nyim ſztim volyu ucsinil, da je Barabasa nyim odpuſztil. — Tako je ono nakvareno lyucztvo Barabasu ſzpoznanomu lyudomorniku, i zlo csinitelyu volilo miloſzt ſzkazati, neg Jesusevu nekrivoſzt ſzpoznati, tako csini ſzaki grisnik, ki k-grihu privolyi, ar on Jezusa i nyigove zapovidi zahiti, da bude mogal vragu ſzluzsiti.

Onda je Pilatus Jesusa bicsevat zapovidal, niſztor, da ſze lyucztvo utisi, ter nyega pomiluje. Zéli ſzu zato Vojaki Jesusa, k-ſztupu, kadi ſzu zlocsinitelye bicsevali, ſzu nyega odpelyali, spot ſzu zsnyega nacsinyali, k-ſztupu privézanoga bicsevali, upleli ſzu jedan ternov vénacz, koga ſzu nyemu na méſzto korune na glavu pritiſznuli, méſzto Kralyevſzkoga plascha ſzu jedan, ſztari cserlyeni voschanſzki pla-

sch na nyega vergli, na mésto kralyevſzke palicze ſzu nyemu va ruke rogoſz (ſzuliczu) dali, klanyali ſzu ſze nyemu, plyuſzkali nyega, i naſzmihavali.

Sza ova oſzmihavanya, ſze ove krivicze je Jezus mirno terpil, niſze tuzsil, kot janye ni uſzt odperl. O kad Jezusa z-ternovum korunum k-ſztupu zvézanoga zagledamo, moremoli jos zselit, da naſz Bog neg po lipi lahki puti va Nebo pelya, csii jedino rodjeni Szin je neg po ternovi puti va ſzvoje lasche Kralyeſztvo nuter issal? — Pilatus je zatim Jezusa pomiloval, i nyega odpuſztiti kruto zselyil, zapovidal je ſzega razmerczvarenoga, z-ternyem korunyenoga, spotnim plaschem pokritoga pred lyucztvo naiper dopelyati, da ſze i lyucztvo pri tom pogledu na pomilovanye gane, rekal je zato nyim pogleite ovoga cslovika, kako je vaſz naranyen, kot da bi bil rekal: Jimaite zsnyim pomilovanye, i premiſzlite, da je cslovik, ki je vassega pomilovanya vredan, Ali kumai ſzu nyega zagledali, ſzu zopet pocseli vikat, krisevai ga, krisevai ga!

Ove, od jednoga grisnoga lyucztva, ko je Jezus krez tri leta z-dobrotivnoſztjum oblosil, ſzprogovorene ricsi, ſzu Jezusa jacse mucsile, neg ternova koruna, i nezbrojeni pervo, i va bicsevanyu krivo prijéti udorczi, ar cslovik je duzsan z-blisnyim pomilovanye jimati, i z-manyim darom od pomilovanya cslovika nadiliti nemoremo, ter ſzu vindar oni malo vridni ſzluge nai dobrotivnijemu zmed ſzi lyudi jos ov mali prikaz ſzkratit mogli, Zato ſzu ſze ſzamomu Pilatusu oni odurili, i ſzerdito je rekal: Zamte nyega vi, ter ga krizsevaite, (ako polag vasse Praude morete) ar ja krivicze va nyém ne nahajam.

Nato ſzu Poglavniki popovſzki rekli: Mi Praudu jimamo, i polag té Praude on mora umriti, ar zi ſzebe bosjega Szina nacsinya. Pokidob je Pilatus jur pervo va personi miloga Jezusa nisto kruto pristimanoga zagledal, tako ſze je csujuch ricsi, da ſze Jezus za Szina bosjega van daje, kruto presztrasil, zato je zopet va ſzvoju hizsu odſztupil, Jezusa ſzobum odpelyal, ter nyega pital: Odaklyen ſzi Ti? Jezus je mucsal, a Pilatus je rekal: Csa? Meni ne odgovaras? Csa neznas, da ja jimam oblaſzt tebe odpuſztiti, i krisevati? Odgovoril je Jezus: Nebi jimal nijédne oblaſzti nad manum, da ti nebi zodzgor dana bila, zato ki je mene tebi v-ruke dal, vechi grih jima, i odſzlyen je Pilatus jiſzkal puſztiti nyega. Ali pred z-hizse van doiduchemu ſzu Rédi popovſzki vikali: Ako ovoga odpuſztis, tako niſzi prétely Czeſzara, ar ſzaki, ki ſze za Kralya derzsi, je ſzuprotivan Czeſzaru, ovo ſzu pak zvijani Piſzmo znanczi zato rekli, ar ſzu znali, da Pilatus Czeſzarſzku miloſzt od ſzega drugoga bolye préstimava. Kad je ove ricsi csul, onda je nyigova pravicsnoſzt uklapila; ar ki ono, csa je dobro, i pravo zverhu ſzega ne prestimava, on ſze va ſzkusavanyu lahko oblada.

Kad je Pilatus vidil da z-lipim, i z-dobrim nist nemore upravíti, je miſzlil Zsidove krez spotanye na bolye miſzli napelyati. Zapovidal je Jesusa z-hizse van dopelyat, pokazal ga je nyim ter rekal: Nut ovo je vass Kraly! Kot dabi bil rekal: Velika noria je, csa velite, da ſze Jezus za Kralya van daje, i da ſze premoguchemu Rimſzkomu Czeſzaru podſztaje. Ali spotanye naranyena ſzercza neg jacse razlyuti, zato ſzu, kot dabi ſze bili znorili, vikat po-

cseli, razpni ga, razpni, ga! Csa? Veli Pilatus: Vassega Kralya ochu krisevat? Zaviknuli ſzu onda: Nimamo Kralya: odlag Czeſzara, i tako ſzu vikali, da jedan drugoga ni mogal razumiti. Zato ſze je Pilatus preſztrasil, da ſze oche zblud podignuti, prepuſztil je nyim Jesusa na krizsevanye, ſzél je na ſzudczki ſztolacz, zapovidal je vode donéſzti, opral je pred lyucztvom, ko je onda potisalo, ruke ſzvoje, i glaſzno rekal: Ja ſzam csiſzt od kervi ovoga pravicsnoga, vi zato racsun davaite; zakriknulo je pak ſze lyucztvo, kerv nyigova neka bude zverhu naſz, i zverhu nasse ditcze.

Tako je Zsidovſzko lyucztvo zabilo one lipe nauke, plemenite példe, ſzkimi je krez Jesusa nadilyeno bilo, da ſze ni ſztrasilo nyega na ſzmert potribovati. Tako ſzu zabili ſze one dobrotivnoſzti, ſzkimi ſze krezanyega nyihovi ſzini, kchere, plantavi, gluhi, ſzlipi, betesni, gubavi, z-vrazi obſzedjeni, i ſzi drugi, kigod ſzu ſze k-nyemu potrudili, nadilyeni bili, da ſzu nyega na spotnu ſzmert krizsa potribovali. O nezahvalnoſzt!

51. §.

Jezus krizsevan.

Pokidob je Pilatus Jezusa krizsevat dopuſztil, tako ſzu ſze Zsidovi jako paschili, da ſze ſzmertno dokonyanye (szentenczia) vréda doprineſzé. Znéli ſzu zsnyega on cserlyeni plasch, koga ſzu pervo za salu na nyega ubiszili, ter ſzu ga va ſzvoju laschu prates ublikli, navalili ſzu na nyigov ramen krizs, ter ſzu nyega z-dvimi hudob-

nyaki, ki ſzu ſzmert jur zdavno zaſzluzsili, na Kalvariu, ali na méſzto, v-kom ſzu Zlocsinitelye krisevali, van odpelyali. Nezbrojeno lyucztvo je nyega tamo ſzprohajalo. Od szi, jos od ſzvoji dragi Ucsenikov mimo Jivana zaoſztavlyen, je tamo issal, kad je z-Varosa van dossal, jur ni zmagal on tezsak kris noſziti. Onda je predanyega dossal jedan cslovik z-jimenom Simon z-Cyrenne domorodjen, ovoga ſzu Voiniki ſzilovali, da Jesusa kris noſziti pomore. Va ovom Simonu je mili Jezus jednucs nassal cslovika, ki je nyemu ſzluzsil, ar Simon je Jezusa rado zlahkotil, i za nyim krizs noſzil. Med lyucztvom, ko je Jesusa na Kalvariu ſzprohajalo, ſzu bile nike pobosne zsene z-Jerusalema, ké ſzu zsnyim pomilovanye jimale, ter ſzu z-glaſza kruto ſze plakale, zagledajuch nyé, ſze je Jesus k-nyim ubernul, i rekal je: Kchere Jerusalemſzke ne placsite ſze nad manum, nego ſze placsite ſzame nad ſzobum, i nad szini vassimi, ar nut doiti ote dnévi, kada ote rech: Blazsene ſzu nerodéche, i utrobe, ké niſzu rodile, i perszi, ki niſzu nadajali, onda ote brigom rech: Zrussite ſze na naſz, brizsichem pokrite naſz! Znal je naimre Jezus, kakovu tezsinu, i nevolyu ote morat terpit Zsidovi, kad Rimczi doidu, varos obſztriti, od ſzi ſztran ſztiſzkati, nezbrojene umoriti, po jezero prodati, i po ſzvitu nyé razpuditi.

Druge milovati je lipo hvale vridno chutenye. Ali Jezus ne potribuje od naſz, da mi nyega zbog nyigovi teski muk milujemo, nego da ſze po nyigovi teski muka zvelicsimo. Szpominanye muk nyigovi naſz mora ſztrahom napuniti, od koga oduravanye grihov zvira. Ar ako je on, kot jedino rodjeni Szin visnyega

Boga tulike muke terpit moral, da krez grih visnyemu Bogu ucsinyenu kriviczu zbrise, i nafz z-Bogom pomiri, ka nezrecsena nozsina nevoly oche zverhu oni priti, ki va fzvoji grihi hudobno obfztoju, i tako od fzvéte kervi Jesusa, krez ku je On nam fzpaszenye dobil, déla zimati néte.

Kad fzu pak na Kalvariu dosli, fzu nyemu vino dali zi Sucsum zbludjeno, ali pomisano, takovo vino fzu davali Zlo csinitelyom pit, da fze utamu, to je za fze neznaju, ali Jezus ni otil pit, prémda je ono ukufzil, ar je za nafz otil z-poznanyem fzamoga fzebe terpit, i umrit. Bilo je okolu podneva, onda fzu fzvlikli prates nyigovu, na kris szu nyega razpeli, ruke noge k-krizsu z-csavli pribili, gori podignuli, na onom mefzti, kadi je Otacz Adam zakopan, medane dva hudobnyake, ki fzu zsnyim na fzmert odfzudjeni bili, kot dabi on nai vechi zlo csinitely bil. Ovo je bilo hvale davanye, za vnoge dobrotivnvfzti bosje, fzkimi je Jezus fzvoje lyucztvo nadilil. Ali Jezus je jos i na krizsi fzvoje lyucztvo lyubil, k-visnyemu Otczu va Nebo pogledal, i rekal: Otacz oprofzti nyim, ar neznaju, csa csinu. — O nassega premislyavanya, i nassega prestimanya vridna rics! Rics, koi fze je neg z-ufzt za grisnike terpéchega Szina bosjega Jezusa z-hajati dofztojilo! Med lyudi fze za veliko derzsi, ako do kriviczu mirno terpi, ako zlo zi zlim ne navracha. Od pocsétka fzvita fze ni csulo, da bi do bil fzvoje népretelye fzpricsaval, ali za nyé molil. Na krizsu je ova perva példa bila. Onden je Jezus z-csinényem pervi doversil, csa je pervo z-ricsum ucsil. I akoprém bi mogal fzam fzvojim grisnim Népretelyom krivicze odpufztiti,

jos je k-ſzvojemu nebéſzkomu Otczu molil, da nam i va tom példu oſztavi, da znali budemo, csa va progonſztvi csiniti jimamo. — I ſztanovito ova példa za grisnike poſzéchega Jezusa je visnyemu Otczu tako zaprétna, i ſzvitu tako haſznovita bila, da je krezanyu ono opravno, csa ſzam Jezus krez vnoge mirakule va zsitku ni mogal upraviti; ar kot ſzvéti Hyeronimus pise, nikuliko jezér Zsidovov, ki ſzu pri Mukrizsevanyu Jezusa zocsi bili, i nyega 'za Mucsitelye ſzvoje proſzit csuli, ſzu va Bozsanſztvo Jezusa verovali; ar ſzu ſzpoznali, da je nemoguche, da bi ſze jedan grisan cslovik toga domiſzlit mogal. Zato ſzu po perszi bijuch, zsalosztno va varos naizad isli, Verujuchi, da je Jesus ſzvitu obechani Messias, va kom sze je ſzpunilo ono krez Isajasa prorokovano prorokovanye: Med hudobnyake je racsunan, on je nasse grihe noszil, i za Népretelye ſzvoje molil. — Zato ako zbantovani budemo, onda sze z-krotkoche Jesusa szpoménimo, na krizsu nam danu példu naſzleduimo, i ovako molimo:

Z-miloschum me Bog nadili
Da ki szu mi zakrivili
Nyim od szercza odpusztim
Ovo od szercza mojega
Neg zarad szina tvojega
Dragolyubno ucsinim.
Odnami v-tvojoi miloszti
Z-szercza plamen szerditoszti
Dai, da, kad sze bude vmeni
Gibal jad, mi upoméni
Da za Blisnyega moliti,
Nyemu jimam oprosztiti.

Bila je pak med Rimczi pravicza, da szu ſzakomu zlo csinitelyu zgora glave napiszak

posztavili, szkim szu uzrok krisevanya zlocsinitelyov szvidocsili. — Pokidob pak Pilatus ni znal nijednoga uzroka dati, zacs je Jezusa krizsevati dopusztil, je piszal: Ovo je Jezus Nazarénszki Kraly Zsidovszki. Ov napiszak je bil Zsidovszki, Gercski, i Deacski. Stali szu pak ov napiszak vnogi Zsidovi, i szpoznali, da sze Pilatus sztim nyim neg spota, zato szu k-nyemu prosli, ter proszili, da ne pise, da je Jezus Kraly Zsidovszki, nego, da je to rekal: Kraly szam Zsidovszki, ali Pilatus nyim naviput ni dal zadobiti, nakratki je nyé od szebe odpravil, ter rekal: Csa szam piszal, szam piszal. — Tako je Jezus jos i va szvojem naivechem ponizsenyu za Kralya Zsidovszkoga szpoznan bil. — Zatim szu katani nyigovu prates med szobum razdilili, csetirmi, szakomu kusz, ali zverhu nyigove neusite halye, ka je szkroz zitkana bila, szu koczke hitali, csija bude, i tako sze je szpunilo Piszmo, ko je reklo: Razdilili szu szi prates moju, i zverhu halye moje szu koczke hitali.

52. §.

Jezus na krizsu.

Viszil je ada Jezus na krizsi med Nebom, i zemlyum z-nezrecsenimi mukami oblozsen, rane csavlov szu od tezsine téla sze veche nasztajale, i nyigova szvéta kerv je obilno czurila. Nezbrojeno lyucztvo je to gledalo. — Medtimtoga szu Poglavniki popovszki, i Velikasi lyucztva k-krizsu dosli, sze veszelili, ter sze nyemu spotali govoréchi: Drugim je pomogal,

fzebi ne more pomoch. Ako je kristus, neka z-krizsa doli zlize, i ochemo nyemu verovati. Va Boga fze je uffal, neka Bog nyemu pomore, ako nyega tako rado jima, ar je csudaputi rekal: Ja fzam bosji Szin. Drugi fzu uz krizs iduchi z-glavum tréfzli, ter rekli: O ti, ki razvalyas Czrikvu bosju, i va tri dnévi opet zgradjsju, pomozi fzam fzebi, ter z-krisa doli zliz, i, ako fzi bosji Szin! Tako fzu i Voschani govorili.

Kerscheniki! Morelifze zmifzlit vecha jedernofzt, neg je Zsidovfzka bila? Naivechega dobrocsinitelya fzvita krivo umorit, va fzmertnoi uri nyega spotom oblagat, umirajuchemu fze-nafzmihovat, je fztanovito fze, csa fze merzkoga od cslovika mifzlit more. Tako fze naimre nakvari cslovik, ako jednucs chut fipoga derzsanya fzlicsé, i glafz dussnoga fzpoznanya va fzebi umori, gizdofzti, fzerditofzti, ali nenavidnofzti fze da obladati. — Jos jedan zmed hudobnyakov prez dvoine jedan fztari, va grihi utverdjen grisnik, je Jezusa na krizsu spotom nakladal: Ako fzi veli Kristus, pomozi fzebi, i nam! Ali on drugi hudobnyak, kad je csul, da je Jezus na krizsu za fzvoje Népretelye Boga za oproschénye profzil, nyi hudobnofzt fzpricsaval, kad je vidil, da je fzuncze mercsalo, kad je razumil, da je Pilatus napifzak zverhu glave Jesusa pofztaviti zapovidal, da je Kraly Zsidovfzki, onda je Bozsanfztvo Jezusa fzpoznal, k-Bogu fze je povernul, zsalofztil fze je za fzvoi grisni zsitak, ocsito je obfztajal, da on Jezusa za pravoga bosjega Szina, i obechanoga Messiasa fzpoznava, obfztalje, da je onu fzmert, ku je terpil, krez fzvoi grisni zsitak zafzluzsil, onoga hudobnyaka je ukaral, ter

rekal: Jos ſze ti Boga ne bojis, prémda ſzi na jednaku kastigu odſzudjen? Mi nemer po ſpraviczi, ar jeſzmo prijeli, csa ſzmo zaſzluzsili, ali ov ni nistar zloga ucsinil, onda ſze je k-Jesusu ubernul, i rekal: Goſzpodine Szpoméni ſze iz mene, kada va tvoje Kralyeſztvo doides! — Jezus, ki je na ſzvit dossal grisnike jiſzkat, je va zadnyem hipczi zsitka ſzvojega pokazal, da pokajanye ſzercza on ne odhiti, rekal je zato nyemu: Za jiſztinu velim tebi, denaſz ches z-manum va Paradisomi biti.

O rics zselna! O obechanye nit pokornomu Adamu, ni Abrahamu, ni Isaaku, ni Jacobu, ni Moysesu, nit Eliasu ucsinyeno! Sztanovito velîm tebi, denaſz oches zmanum va Paradisomi biti. O csa biſze bilo moglo ovomu ſzrichnomu hudobnyaku drasjega, ali vechega ucsinit? On je neg od Jezusa Kralya diké proſzil, da ſze va ſzvojem Kralyeſztvi zsnyega ſzpoméne, ali od Jezusa, kad na krisu umira, grisnikom miloſzt zvira, zato je nyemu velyen vekovécsno blazsenſztvo obechal. O prevelika miloſzerdnoſzt miloga Jesusa! Vréda on uſzlisi, vréda obecha, vréda da, za jiſztinu velim tebi, danaſz oches zmanum biti va Paradisomi. Kot dabi bil rekal: Ja ochu od denasnyega dnéva kralyevati, ali i ti oches. Denaſz ſzi meni tovarus muk poſztal, denaſz jos oches biti, tovarus dike moje. Denaſz ſzi ti mene pred lyudi valoval, i ja ochu tebe denaſz pred mojim Otczém valovati. Grisnik! Ochu rech pokornik! Vréda k-pokori doteczi, uperi va toi zdravoi kupélyi rane dusse tvoje, ne zdvajai, Bog ti neche miloſzti ſzkratit, ako od ſzercza nyega jiſzkal budes. Glei na Davida pokornika! Kumai je rekal: Pregri-

bil ſzam, jur je nyemu Bog grih odpuſztil. Glei na Magdalenu, kumai je noge Jezusa ſzuzami namakala, jur je od nyega csula! odpuschavavaju ſze tebi grihi tvoji, poi va miru. Kumai ſze je Peter zbog zatajanya Jesusa zsaloſztno plakal, jur je va miloschu prijet bil, kumai je Dismas od na krisuviſzéchega Jesusa neg miloſztivno ſzpominanye proſzil, jur je Zaſzeguran; Velim tebi, danaſz ochęs zmanum biti va Paradisomi. Ali dobro upamet zamte grisniki, da ſze va ovu jedinu példu ne-zaneſzéte, ter pokore do ſzkradnye uré ne oſztavlyate, ar kot ſzvéti Augustin veli, jedna je példa, ka nam kazse da i va ſzkradnyu uru miloſzt dobiti moremo, zato ſze ne pouſſaimo pokoru do zadnye ure oſztaviti. Ali zopet jedna je példa, zato ne zdvajaimo, ar i na konczu zsitka miloſzt dobiti moremo, ali kruto je pogibelno va ovu példu ſze zanéſzti.

Zagledal je pak Jesus uz krizs ſzvojega Ucsenika Jivana, ter ſzvoju zsaloſztnu Mater Mariu, i mimo nyi nike druge pobosne zsene. Maria mila Mati Jesusa je onu uru ſze ono terpila, csa je nyoi nigda pobosan ſztari Simeon va Jeruzsalemſzkoi Czrikvi naiper povidal. Jesus je nyu pomiloval, i ſzkerbil, da ona od onidob bude jimala, ki bi na méſzto nyega zsnyum ſzkerbil, nyu batril, i podpiral. Jivan je nato odrédjen bil. — Zato je Jezus z-krisa k-Marii rekal: Zsena, nut ovo (Jivan) je Szin tvoi, zatim je rekal Jivanu; Nut ovo (Maria) je Mati tvoja. Od oné uré je Jivan z-Marium ſzkerbil.

Ditcza! Kad zraſztéte, kad velika, morebit i bogata, pred lyudi prestimana budete, ako vassim ſztarjim csa ucsinit morete, o naſzleduite va tom példu Jesusa, ki je zadnyu uru

fzvojega zsitka na Mariu fzkerb jimal. — Vi nyim neg jedno malo vrime návrachate, csa fzu oni vam dugo vrime zvefzélyem csinili. Nechete nyim dugo nadvarat, pokidob fzu jur fztari. To premifzlite, da bar kako nyim dvorite, jos nyim trudov dofzt nadoplatit nemorete. — Premifzlite, da fzte vi krez nyihovu fzkerb, trude i potroske na noge podignyena, da fzte fze neg po nyi csa naucsila, i morebit krezanye na kakovu csafzt, i prestimanye dofzpila, morebit i bogáta pofztala. Premifzlite da je va Nebo kricséchi grih, ako vi obilujete, ter Sztarje, kad morete, ne podpirate, zsnyimi ne fzkerbite. — Z-fztarjimi fzkerbit je Jezus ucsil ne neg z-krizsa, nego ocsito va fzvétom Evangyelyi. On fzam je jednucs Fariseuse ukaral, ki fzu ucsili, da on cslovik ni dusan z-Sztarjimi fzkerbit, ki fze zagovori, da oche fze fzvoje dobro na Czrikvu ofztaviti. Znate je nyim rekal: da je Bog zapovidal, postui Otcza, i Mater, a vi velite, da on ni dusan Sztarjim pomagat, ki ono, z-csim bi fze Sztarji pomagat morali, na Czrikvu ofztavi, vi zatirate, krezavu, krez vafz fzame nacsinyenu Praudu, bosje zapovidi. Zato ovako Ditcza k-Bogu molite.

Visnyi Otacz nadoplati
Mojim sztarjim trude,
Uveszelit nyé ne szkrati
Od nam od nyi tuge
Podpirai me da nyim radoszt
Szpravim ja pod sztaroszt.

Zatimtoga, kad je podne nafztalo, fzu na jednucs pri lipom vedrom Nebi po fzém fzvitu skurine nasztale, tako, da, kot Flegon jedan poganfzki Pifzacz onoga vrimena pise, fzu fze zvézde na Nebi vidile, i durale fzu one sku-

rine czéle tri ure, va ki je Jezus kruto velike muke terpil. Onda je ſze kot krizsevanya zocsi buduche lyucztvo velik ſztrah obassal. Kot pred jednim pogibélnim vrimenom, i ſztrasnum germlyavinum ſzu od ſztraha zamuknuti ſztali. Jezus je va ovi tri ura ſztrasne muke terpil, vecha tezsina je nyega od oné na Olivetanſzkom brigu ſztiſzkala, jos ono nuternye batrenye, ko od ſzamoga Boga zvira, je nyemu naviput ſzkracheno bilo, ar je otil ſzu nevolyu, ka neg zverhu grisni lyudi doiti more, ukuſzit. Ali u tri ura od podne, kad je nai veche muke terpil, je zvelikim glaſzom, i zauffanyem k-ſzvojemu nebéſzkomu Otczu ovako molil: Bog moi, Bog moi, zacs ſzi mene oſztavil! Vanom hipczu ſzu skurine ſzkerſznule, ſzkimi je Bog ſzvitu otil pokazati, da je nyega uſzliſil. Kumai ſze je pak lipa szvitloszt zopet pokazala, tako sze grisni népretelyi Jezusa niſzu ſztrasili na novo ſzvoji grisni jezikov proti nyemu podignuti: Nut velu: Ov Eliasa zove. Chemo neg vidit, ocheli Elias doiti, ter nyega z-krizsa doli zéti. — Lyudi, ki ſze drugim neg naspotat znaju, ſzu oduravanya vridni. Obſztaju ſzvojim spotanyem, da z-jiſztinum dobit ne moru, i zato bi ſzi neg krez spotanye rado nad blisnyim jad ſzpunili.

Znal je pak Jezus, da je jur ſze krez Proroke naiper povidano ſzpunyeno mimo jednoga, zato da ſze i ono ſzpuni, je rekal: Zsajan ſzam. Bizsal je pak jedan Voinik, zél je gubu, i nyu va blizu ſztojéchem Ocztu namocsil, na jednoi paliczi k-uſztam Jesusa derzsal, i tako ſze je ſzpunilo, csa je va ſzvétom Piſzmi povidano bilo, da ſzu zsainoga z-Ocztom napajali. Onda je Jezus viknul: Szad je ſze ſzpunyeno, csagod je naiper povidano bilo. Umirajuchega

zadnye ricsi ſzu bile: Otacz va ruke tvoje preporucsam Dussu moju. Onda ſje glavu nagnul, ter Dussu ſzpuſztil.

Kerscheniki! Umerl je Jezus, da naſz od grihov i vekovecsni kastig odkupi, odſzlobodi. Umerl je, da ſze mi Bogu va nyigovoi ſzmerti dopadémo, i blazseni poſztanemo. O kakovu miloſzt je nam krezato ſzkazal! Ztoga ſze ſzpoméntę, kad odſzlyen Jezusa na krizsu razpétoga zagledate. Budite nyemu zahvalni, i naiper ſzi zimlyite vech nę grisiti, kad ſzte jednucs krez nyigovu ſzmert od grihov odkuplyeni poſztali: Mimo krisa iduchi ovako molite:

Jezus v-tvoje szvéte ruke
Zrucsam Dussu moju
Dai da meni tvoje muke
Miloszt Otcza zmolu
Oszebuino v-szkradnyoi uri
O moi Jezus mili
Bar szam grisnik ne oduri
Z Nebom me nadili.

Ter nut, vani hipacz, kad je Jezus Dussu ſzpuſztil, ſze je zemlya tréſzla, ſzkaline ſzu puczale, grobi ſzu ſze odperli, niki Boga bojéchi, ki ſzu nigda zdavno umerli, ſzu ſze ſztali, va Jerusalem dosli, nogim pobosnim ſze ſzkazali, i od Bozsanſztva Jezusa ſzvidocsili, Czrikveni zaſztor (ſzvilni cserlyeni rub pred oltarom) ſze je va Jerusalemſzkoi Czrikvi od zgor cser doli razkinul. Vnogi ovo vidéchi ſzu ſzvoje krivicze ſzpoznali, po perſzi ſze bijuchi zsaloſztno va vaross naizad isli. Jedan poganſzki Kapitan, i drugi voschanſzki muzsi, ki ſzu tamo odrédjeni bili, da ſze ſze polag Praude upravi, ſzu ſze kruto preſztrasili. Kapitan, akoprém Pogan, je ocsito Boga dicsil, bosanſztvo Jezu-

sa fzpoznal, i nyega bosjega szina valoval. Sztanovito veli: Ov cslovik je pravicsan bil, fztanovito je bosji fzin bil.

Zmed fzega pripeténya, ko fze je kada na fzvitu fztalo, je pripeténye fzmerti Jezusa naiveche. Nebo i zemlya fze je tomu kot zacsudila. Nebo fze je zsalofztilo, kad je fzuncze fzvoju fzvitlofzt davati fze kratilo, zemlya kot dabi sze bila tuzsila, kada sze je treszla, szkaline kot dabi bile od boli puczale, grobi kot dabi bili od fztraha mertve naizad davali. I kot je va nom vrimenu Otacz, csii Szin je umerl, je pri fzmerti Szina fzvojega na fzvojem téli prates razkinul, tako, kot dabi Bog va fzmerti fzvojega jedino rodjenoga fzina prates fzvoju razkinul, kada fze je préd Oltarom, kadi fze je Bog dicsil, Czrikveni zafztor razkinul. — Sze ovo od nafz potribuje, da fze iz fzmerti Jezusa nisto duglye fzpominamo.

Szmert Jezusa je nai veche fzvidocsanfztvo, fzkim nam Bog fzvoju lyubav fzvidocsi. Tako je Bog ov fzvit lyubil, veli fzam Jezus va fzvétom Evangyelyi, da je fzvojega jedino rodjenoga Szina dal, da fze nijedan, ki va nyega veruje, nepogubi, nego zsitak vekovécsni jimal bude. — Dabi fzada jedan Angyel z-Neba knam dossal, ter nafz zafzegural, da nafz Bog lyubi, tako bi ovo neg malo fzvidocsanfztvo lyubavi bosje bilo pored onomu, ko nam je Jezus va fzvojoi fzmerti ofztavil. Zato, kod uz kris iduchi fze fzakocs fzpomenut moramo zovi ricsi: Tako je Bog fzvit lyubil, da je fzvojega jedino rodjenoga Szina dal, tako fze terfzit jimamo, da fze va nassem fzerczi csifzta lyubav Jezusa zakoreni, z ké veliko zauffanye va nyega, nyemu dusno klanyanye, zahvalnofzt i lyubav proti Jezusu zvirat jima.

Szmert Jezusa je naiveche fzvidocsanfztvo, da nafz Jezus lyubi. Veche lyubavi nigdor nima, jə Jezus fzvojim zsalofztnim Ucsenikom kod zadnye vecsere, rekal, neg je, ako do fzvoi zsitak za fzvoje prételye polosi. On je fzvoi zsitak jos za fzvoje népretelye polosil. On je dossal grisnike jifzkat, ki fzu krez grih Népretelyi bosji pofztali. O kulika lyubav Jezusa fze tako va nyigovi teski muka proti nam nekazse! Ako premifzlimo, da je Jezus za nafz grisnike diku Otcza ofztavil, za nafz na brigu Kalvarie tuliko ufzmihavanye terpil, med hudobnyake fze racsunal, ruke, noge z-csavli prebofzti, perfzi z-kopjem odtvoriti, glavu z-ternyem koruniti, fzvoje fzvéto télo nakvariti dopufztil, moremoli fze kratit, da nyega nebi od fzega nassega fzercza lyubili, ki je nafz pervo lyubil, nyemu nebi fzluzsili? Ki va fzém fzvojem zsitki ni drugoga jifzkal, nego nasse fzpafzenye!

Szmert Jezusa nam kazse, kako fze griha fztrasit jimamo. Szamo nasse dussno fzpoznanye nam fztrahochu griha dofzt ocsito pred ocsi pofztavlya. Nili kad zagrisimo, fze fzramujemo, i bojimo? I ako kada csujemo, da je nass blisnyi va csém velikom zabludil, onu zabludnofzt odurimo; ofzebuino pak, ako je zabludenye po cslovicsanfzkoi mlahavofzti fzpalo, onda nyega milujemo, ako je pak po grisnoi hudobi fzpalo, onda od fzercza onu hudobnofzt zaklinyamo, i odurimo? Ali ovo fzamo nam kazse, da je grih fzakorjacski nassega oduravanya vridan, i va fzebi kruto veliko zlo. Naibolye pak zlochu griha fzpoznat moremo fztoga, da je zbog griha nass obcsinfzki Otacz Adam z-Paradisoma hitjen, da je zbog griha

ſzvit z-obcsinſzkim vodénim Potopom kastigan, zbog griha je Sodoma Gomorha, i jos drugi dva varosi z-nebéſzkim ognyém ſzkoncsani, i ſzvéto Piſzmo ſzvidocsi, da ſzu zbog griha premoguchi Orſzagi, Narodi, i Rodbine zatrene. Grih je od ſzmerti, i od pakla ſztrasnii, ar krez grih je ſzmert na ſzvit dosla, zbog griha je pakal ſztvorjen. — Ali ſze to je jos nist, ako premiſzlimo, da je grih tako ſztrasan, da ſzam prezmosni, i predobri Bog ni nassal druge prilike, krez ku bi ſze grih zaterl, nego mucsnu ſzmert ſzvojega jedino rodjenoga ſzina Jezusa Kristusa. O do neche ſztoga ſztrahochu, i zlochu griha ſzpoznati, z-koga ſzpoznanya veliko oduravanye grihov jima zvirati! O kako oche onim grisnikom poiti, ki ſze za ſzmert Jezusa ne maru, ki grih bolye lyubu, neg Boga, ter Jezusa Kristusa, ki méſzto toga, da bi ſze za grihe kajali, ſze ne ſztrasu ſzaki dan Dussu z-novimi grihi nakladati!

Szmert Jezusa nam kazse, da nasse zvelicsénye va ſzebi kruto veliko dugovanye mora biti. Ali mi grisni lyudi ſzmo zvechega, csa ſze nassega zvelicsénya nalizse, kot ſzlipi, zato ovo drago gyungye doſzt prestimati neznamo. — Tako nam ide, kot jednomu csloviku, ki jedno drago gyungye naide, i pokidob onoga ne pozna, tako ali nyé hiti, ali za lahku czénu proda, ar ga prestimat nezna. — Ako bi pak takov cslovik po csaſzi csul, da je jedan Kraly zano gyungye csuda jezér pinéz polosil, onda bi ſztanovito on cslovik od zsaloſzti kot udrivenil. — Ali mi niſzmo za himbeno zlato, ali ſzrebro od nassi grihov odkuplyeni, nego zvelicsénye nassi Duss je va dragoi kervi Agnyacza bosjega Jezusa Kristusa dobito, ki je z Otczém od ve-

kovecsnoſzti Bog, i va vrimeni je za naſz grisnike cslovik poſztal. Ki ovo premiſzli, on ſze oche ſzkerbiti, ſzebi odrédjenu diku dobiti, on ſze oche od ſze ſzvoje mochi terſziti, da ſze zvelicsi.

Jezus je nam va ſzvojoi ſzmerti kip kerschanſzke zverſenoſzti. — On je va ſzém ſzvojem zsitki neg volyu ſzvojega nebéſzkoga Otcza csinil, muke ſzvoje na verti z-bogomolyum pocsel, zsnyum na krizsu dokoncsal. Va ſzvoji muka, i krizsevanyu ucsinyene krivicze je mirno terpil, kot janye uſzt ni odperl, za ſzvoje Mucsitelye molil, nyé ſzpricsaval. Jos na krizsu je z-Marium ſzkerbil, tusnoga Jivana ubatril, Dismasu Paradisom obechal. Za nasse zvelicsenye je zsitak polosil, ſzu ſzvoju ſzvétu kerv ſztocsil, ternovu korunu, bicsevanye, rane, ſztrasne ſzmertne boli terpil. Csa je naſz va zsitku ucsil, ono je va ſzmertnoi uri csinil, va koi je nam grisnikom kot va zerczali pokazal, kakovi moramo biti. I tako va kipu raſzpétoga Jezusa zagledamo jedne knyige, ké naſz ucsu, csa znati, csa csiniti, kako zsiviti moramo. Zato po ſzi kerschanſzki Orſzagi na prestimani méſzta, na puti raſzpétoga Jezusa na krisnom drivi zagledamo, propéla va hisi na nai prestimania méſzta poſztavlyamo, umirajuchim ſzvéti kris va ruke dajemo, da ſze ſzagdér na raſzpétoga Jesusa ugledamo, od nyega dobra csiniti, zla oduriti ſze ucsimo, va nevolya ſze ubatrimo, va ſzmertnoi uri ſze ukripimo, k-zadnyemu iz ſzvita iduchi grobe nasse z dicsnim zlaményem ſzvétoga krizsa nakincsimo, krezaka ſze uffamo vekovecsni zsitak dobiti.

53. §.

Pokop Jezusa, i Gorisztajanye nyigovo.

Krisevani fzu vnogoputi czél dan, jos i duglye na krizsi vifzili. Ali pokidob je va Moysesevoi Praudi prepovidano bilo prik vazmeni fzvétkov krizsevane na krisi ofztaviti, zato fzu Zsidovfzki Prepofztavni fzami Pilatusa profzili, da onim hudobnyakom dopufzti kofzti poterti, mertva tela z-krizsa doli znéti, i zakopati. — Pilatus je to dopufztil, zato fzu Voschani onim dvim hudobnyakom kofzti poterli, ali kad fzu k-Jesusu dosli, i vidili, da je jur umerl, tako nyigovoga koscha nifzu poterli, i tako fze je fzpunilo ono, csa je va fzvétom Pifzmi naiper povidano bilo, kofzti va nyém nechete poterti. Ali jedan zmed Vojakov je nyigove perfzi z-mecsem prebol, iz prebodeni perfzov je kerv ter voda czurila, i zovim fze je zopet drugo mefzto szvétoga Pifzma fzpunilo, ko veli: budu vidili, koga fzu preboli.

On ifzti dan (veliki Petak) k-vecseru fze je pouffal Josef od Arimatee jedan bogat, i prestiman Zsidov zmed Tanacstva jedan, ki ni privolyil va fzmert Jezusa, ar je bil nyigov otaini Ucsenik, k-Pilatusu poiti, i nyega profziti, da mu mertvo telo Jesusa zakopati dopufzti, ar prez nyigove fzloboschine ni bilo dopuscheno krizsevani lyudi tela dicsno zakopati. — Pilatus fze je zacsudil, da je Jezus jur umerl, zapovidal je dozvati Kapitana, i kad je od nyega zvidil, da je Jezus zaizto umerl, je Josefu dopufztil mertvo télo Jezusa zakopati. Issal je zato Josef, kupil je fztov lakat platna, zatim je

dossal i Nikodemus, i ov je bil jedan prestiman Tanacsnik, ki je pred trimi leti jednucs vnochi k-Jesusu dossal, i nyega za od Boga poſzlanoga Messiasa ſzpoznal, ov je doneſzal blizu ſztov funat drage maſzti. — Ovi dva donlyen otaini, ali po nyigovoi ſzmerti ocsiti Naſzledniki Jezusa, ſzu nyigovo mertvo télo z-krisa doli znéli po Zsidovſzkom zakoni kot télo jednoga Kralya, Velikoga, Duhovnika, i Proroka z-dragum maschum namazali, va platno obvili, i va jedan novi grob, va kom jos nigdor ni lezsal, i koga je Josef od Arimatee va ſzkalini za ſze dal zdubzti, polosili. Zaſztup groba, ali vrata ſzu z-jednim velikim nato odrédjenim kamenom zapravili. Tako ſzu ovi dva prestimani muzsi zselyili zadnyu podvorbu, i posténye Jezusu ſzkazati, kot ditcza, i rodbina ſzvojim Sztarjim, i dobrim Znanczem krez Szprohajanye k-grobu zadnye posténye ſzkazseju.

Zatoga ſzu ſze ſzpoménuli Népretelyi Jezusa, da je csudaputi rekal: Na tréti dan po mojoi ſzmerti ſze ochu gori ſztati. Prosli szu zato k-Pilatusu, ter nyemu rekli: Goſzpodine proſzimo zapovi do trétoga dnéva grob krez Voinike csuvat, ar on Zbludnik (Jezus) je va zsitki rekal, da ſze tréti dan oche od mertvi ſztat; ar drugacsie bi mogli nyigovi Ucseniki doiti, mertvo télo ukraſzti, ter med lyudi rech, da ſze je od mertvi sztal. Rekal je Pilatus: Voinike vam ktomu prepuſztim, tako esuvaite grob, kot ſzami nai bolye znate. Oni ſzu tako Voschane k grobu poſztavili, i zaſztup groba zapecsatili. — Bilo je tako mertvo télo Jezusa va grobi od vecsera Pétka, do trétoga dnéva, to je do nasse vazmene nedilye.

I nut na Vazmenu nedilyu jutro rano jos pred Zorum je na jednucs velik potrész zemlyé nasztal. Ar Angyel Goſzpodinov je z-Neba dossal, kamen od Zaſztupa groba odvalil, prates nyigova je béla bila kot ſznig, a licze nyigovo ſze je kot obliſzk szvitilo. — Viroſztniki groba ſzu ſze pri tom pogledu praſztrasili, kot mertvi na zemlyu poſzpodali, i kad ſzu ſze od sztraha zopet zibrali, szu va varos protékli. Jezus je odicseno zgroba van dossal. — Magdalena, ka je na veliki Petak Jezusa va grob polosit vidila, je na Vazmenu Nedilyu pred Zorum k-grobu dosla. Ali kada je zaſztup groba odvalyén. i grob prazan zagledala, ſze je presztrasila, i velyen ſze va varos naizad povernula, k-Petru, tar Ivanu dosla, ter nyim rekla: Odnészli szu Goszpodina mojega, ali neznam kamo ſzu nyega polosili. — Zatoga, doklyen je ona k-grobu, i od groba va varos szama naizad isla, szu nikulike druge pobosne zsene k-grobu dosle, drage maszti donészle, da telo Jezusa namazseju; zovim szu otile nyemu zadnyu podvorbu lyubavi szvoje szkazati.— Va vert doiduche szu zagledale, da je kamen od zasztupa groba odvalyén. Tuzsne szu va grob nuter isle, i praznoga nasle, zato szu sze kruto zsalosztile. — Zatim szu na jednucs va grobi jednoga Angyela zaglédale, kim je rekal; Ne boite sze, Znam da Jezusa jischete Nazarénszkoga, krizsevanoga, ali zacs jischete zsivoga med mertvimi? Sztal je gori, kot je vam naiper povidal, ovdén pogleite mészto, kamo szu nyega polosili, szpoménte sze, da vam je naiper povidal, da Szin cslovicsanszki oche grisnikom pod ruke dan, i krisevan biti, i da sze na tréti dan oche gori sztati, poite povite Ucsenikom nyigovim, i Petru, da ſze je ſztal.

Akoprém je Angyel kruto dragolyubno zsenam govoril jos szu pune sztrahą protékle, ali vindar szu sze szpomenule zricsi, ké je nigda Jezus govoril, i ké je nyim Angyel va grobi povidal, zato akoprém szu pune ſztraha bile, tako szu sze vindar kruto veszelile. — Medtimtoga je Magdalena zopet z-Varosa k-grobu naizad dosla, posztala je zvona groba, ter sze zsalosztno plakala, kada ter kada va grob poglédala, ter nut! Zagledala je dva Angyela va grobi, zmed ki je jedan rekal: Zsena zącs sze plącses? Magdalene ſzercze je puno bilo zselne lyubavi proti Jezusu, zato ni drugo miszlila, neg na Jezusa, zato rekla je: Odneszli szu Goszpodina mojega, a neznam, kamo szu polozsili nyega. Onda ſze je od groba krai ubernula, obilno szuze tocsila, i pred szobum Jezusa zagledala (ali ni nyega poznała) pitał je pak nyu Jezus: Zsena zacs sze placses, i koga jisches? Stimala je pak, da je to Vertlyar, zato je nyemu rekła: O Goszpodine, ako szi ti nyega odneszal, povi mi neg, kamo szi polosil nyega, da ga va szvoje mészto naizad (va grob) morem odnészti. Onda je Jezus nyu z-jimenom zazval, i velyen je poznala nyega, pred nyigove noge je upala, i rekła: Moi Goszpodin! Rekal je pak nyoi Jezus; Poi povi mojim bratom (Ucsenikom) da szam sze sztal, i da me va Galilei ote viditi. — Dosla je tako Magdalena k Ucsenikom, i kad je vrata odperła, je veſzelo zaviknula: Vidila szam Goſzpodina, povidala je nyim sze, kot sze je sztalo, ali oni niszu verovali.

I one druge zsene szu jur od groba va varos isle, i pokidob szu na veliki Pétak zadnye kod krizsa bile, a na Vazmenu Nadilyu rano Jezusu dvorit zselyile, je Jezus otil, nyé uveſze-

liti, dossal je predanye na puti, pozdravil je nyé, ter sze nyim uznanil. Velyen szu ga poznale, pred nyigove noge upale, kim je Jezus rekal: Neboite sze, i poite, povite mojim bratom (Ucsenikom) da va Galileu idu, onde me ote viditi, zsene szu ovo va szpravischu Apostolom povidale, ali oni niszu verovali. — Onda je Peter z-Jivanom k-grobu issal, vidili szu prazan grob, i platno, va kom je télo Jezusa zamotano bilo, i niszu znali csa miszlit, ar jos szvétoga Piszma niszu razumili.

I Poglavnikom popovszkim je po bosjoi urédbi gorisztajanye Jezusa po praudenom rédu na znanye dano. — Voiniki, ki szu od velikoga Pétka grob csuvali, szu sze od sztraha kumai zibrali, szu va Jerusalem popovszkim Poglavnikom isli, Od sztraha jos blédi szu povidali, csa szu vidili. — Nato szu sze Velikasi lyucztva velyen szkupa szpravili, ter sze tanacsili, csa bi csinit jimali; to szu pak dokoncsali, da ote Voinikom, ki szu kod groba viroſztovali, pinéz dati, da pred lyudi velu, dosli szu Ucseniki nyigovi, vnochi, kad szmo mi szpali, ter szu nyigovo mertvo télo ukrali. I pokidob szu sze virosztniki bojali to rech, ſzu nyim Velikasi rekli: Noboitesze to rech, ochemo mi upravit pred Pilatusem, da vam sze nist neche sztat. — Voiniki szu pak pineze zéli, i to szu govorili, csa szu nyim Poglavniki popovszki govorit odrédili. — Ova lazs je ocsito zlaményе nejisztine na cseli noszila. Ar kako more on csa poszvidocsiti, ki szpi? I dabi bili Viroſztniki ſzpali, kakobi bili mogli Ucseniki on veliki kamen od zaſztupa groba odvalit, da ſze Voiniki nebi bili prebudili? I vindar ſzu vnogi Zsidovi, ki od zle volye, ki od plitve

pameti, ki ſzu Jezusa oduravali, to verovali, i ſzagdér povidali. — Kigod, csa ſze vere nalizse, nerad veruju, oni rado druge veri ſzuprotivne lazsi poberu, i nyé rado veruju.

Jos onu vazmenu Nedilyu, kad ſze je Jezus od mertvi ſztal, ſzu dva od Ucsenikov Jezusevi isli z-Jerusalema va jedno dvi ure hoda daleko ſzelo jimenovano Emausz. Na puti ſzu ſze od muk Jezusa pominali, i zsaloſztni bili. Dopalo ſze je to Jezusu, zato je ſzam za nyimi dossal, nyé pozdravil, zsnyimi ſze pominat pocsel, ali oni nyega niſzu poznali. I kad ſzu nyemu povidali predſztavak ſzvoji pominkov; to je, od cseſza ſzu ſze oni dva pominali, onda je nyim rekal: O vi tverdoga ſzercza va verovanyu ſzega onoga, csa ſzu Proroki govorili! Kristus je veli moral terpiti, i tako va ſzvoju diku nuter poiti. Onda je nyim razlosil, csagod je va ſzvétom Piſzmi od nyega piſzano bilo. Kad ſzu pak do ſzela dosli, onda ſze je Jezus csinil, kot dabi otil dalye poiti, ali oni ſzu nyega proſzili, da zsnyimi oſztane, ar ſze jur dan nagnul. Issal je tako Jezus zsnyimi va ſztan, ſzél je k-ſztolu, zél je kruh, hvalu je Bogu dal, razlomil je onoga, i nyim dal kot je zakon jimal csiniti, doklyen je med nyimi zsivil. Onda ſzu nyega va lamanyu kruha ſzpoznali, ali on je z-pred nyi ſzkerſznul. Oni ſzu pak, akoprém je jur noch naſztajala, ſze velyen naizad va Jerusalem povernuli, k-onim drugim Ucsenikom prosli, i veſzelo povidali, da ſzu Jezusa vidili, i nyega va lamanyu kruha ſzpoznali, medtimtoga ſze je Jezus i tusnomu Petru ſzkazal, i nyega Pokornika ubatril, naimre, ki je dossal grisnike jiſzkat, je pred ſzimi drugimi Ucseniki otil Pokorniku tu miloſzt ſzkazati.

Kad je pak na Vazmenu Nedilyu vecser nafztal, dossal je Jezus va hizsu krez zaperta vrata, kadi fzu Ucseniki zbog fztraha Zsidovfzkoga zaperti bili, pozdravil je nyé, i rekal je: Mír budi zvami. Oni fzu fze prefztrasili, ar fzu stimali da Duha vidu, ali on je nyé batril, i rekal Pogleite moje ruke i noge, Uvefzelili fzu fze pak Ucseniki, kad fzu Jezusa vidili. Rekal je pak nyim jos jednucs: Mir bubi zvami, kod je mene pofzlal Otacz, tako ja salyem vafz, upuhnul je nyé, i zopet rekal: Primite Duha fzvétoga, kim odpufztite grihe, ote nyim odpuscheni biti, a kim je zaderzsite, ote nyim zaderzsani biti. Krez ove ricsi je Jezus Apostolom fzvojim duzsnofzt nalozsil fzvit ucsiti, lyude krez fzvoje nauk na dobre pute pelyati, kot je on nyé ucsil, dal je nyim k-tomu oblafzt grihe ali odpufztiti, ali zaderzsati. Onim naimre, ki fzvoje grihe fzpoznaju, za nye fze kajaju, zsnyi fze fzpovu, ki fze po nauki Jezusa zvelicsit zselyu, onim fzu jimali va bosjem jimeni grihe odpufztiti.

Kerscheniki! Znate, da Naméfztniki Ucsenikov Jezusevi, duhovni Otczi novoga Testamenta jos ovo csinu, grisnikom va jime Jezusa grihe odpufztu, ako grisniki k-nyim doidu, fzvoje grihe zsalofztnim fzerczem fzpovu, pobalsati fze naiper zimlyu, ter fze pobolsaju, i kot moru Bogu za nye dofzt ucsinu. Duhovni Otczi grisnikom pute kazsu, po ki hodéch dobri, pobosni, Bogu zapretni nafztat moru, povu nyim, kako ucsinyen kvar nadoméfztit jimaju, kako zopet va miloschu pred Bogom doiti moru. Tako naimre duhovni Otczi z-grisniki zahajaju, kot mudar vracsitely z-betesniki zahaja, ki vnogoputi zsuhko vracstvo betesniku

prepise, nifztor da onoga zvracsi, i ako betesnik rado nuter zimlye, onda uzdravi, tako, ki k-fzvétoi fzpovidi po prepifzanom rédi prifztupi, onoga fzercze fze zlahkoti, on va Pokori batrenye, i mir dussnoga fzpoznanya nahaja, i vefzélye va fzerczi zachuti. Bozse! Kako blagofzlovnu kupél je nam Jezus va Pokori ofztavil! O miloscha! o radofzt!

Jedan zmed Ucsenikov Jezusevi (Thomas) ni bil zsnyimi, kad je Jezus dossal, ter fze je Ucsenikom pokazal. Bar fzu csa oni drugi Ucseniki govorili, nyega zafzegurali, i kuliko fzvidocsili, jos on ni otil gorifztajanya Jezusevoga verovati. Ako veli ne vidim zlaményа ran, ké je prijel, i ne verzsem ruke moje na perzsi nyigove, nechu verovati. — Na krai ofzam dan fzu fzi Ucseniki zopet fzkupa bili, i Thomas je zsnyimi bil. Onda je Jezus zopet dossal, kot pred ofzmimi dnévi krez zaperta vrata, pozdravil je nyé, kot je fzim Boga bojechim navada bila pozdraviti, govoréch: Mir budi zvami. Onda fze je velyen k-Thomasu ubernul, i rekal: Thomas polozsi szimo tvoi perfzt, i poglei ruke moje, i polozsi tvoju ruku na moje perfzi, ter ne budi neveran, nego veran. Verui da fzam fze od mertvi fztal, Kad je Thomas z-ocsima vidil, fze je klanyajuch Jezusu rekal: Bog moi, i Gofzpodin moi! Onda je Jezus nyemu rekal: Thomas fzad verujes, ar fzi mene vidil? Blazseni, ki nifzu vidili, a vindar jefzu verovali.

Ucseniki Jezusa fzu zatim prosli va Galileu, kot je nyim Jezus zapovidal, i jedni zmed nyi fzu fze k-fzvojoi mestrii naizad povernuli, ar fzu ribari bili, kot je bil Peter ter Jivan. — Ovi Dva, jos i drugi zsnyimi fzu jednucsna

morji Genezareth ribe lovili. Dossal je k-nyim Jezus, i rib od nyi proſzil. Ali rib niſzu jimali, akoprém jeſzu ſzu noch delali, jos nister niſzu ulovili. Onda je nyim Jezus ſzvitoval, da mrizse na déſznu ſztran ſzvoje plavi proſztru. Ucsinili ſzu tako, i ulovili ſzu ſztov petdeſzét tri veliki rib. Onda ſzu ſztoper Jezusa poznali, ar je k-nyim kot tujinacz dossal, k-nyemu ſzu ſze ſzpravili, i jil je zsnyim ribe. Onda je Petra tripute upital: Peter lyubis mene? Peter je tripute odgovoril: Goſzpodine ti znas, da lyubim Tebe. Zapovidal je tako onda nyemu Jezus, da veliku ſzkerb noſzi na one, ki danaſz zutra nyigov nauk verovali budu. — Szada tako Rimſzki Papa kot Naméſztnik szvétoga Petra, i vidlyiva glava ſzvéte Matere Czrikve na ſze Kerschanſztvo ſzkerb noſzi, komu ſzi jeſzmo dusni poſzlusni biti

Kot je Jezus ſzvojim Apostolom zapovidal, ſzu ſze ſzi va broji jedinaiſztimi, i zsnyimi drugi Naſzledniki Jezusa vech od pét ſztov, na jednom brigu va Galilei ſzkupa ſzpravili. Onda je Jezus k-nyim dossal, kad ſzu nyega zagledali, ſzu ſzi na kolena upali, i klanyali nyemu. Rekal je pak med nyimi ſztojechi Jezus: Dana je meni ſza oblaſzt na Nebi, i na Zemlyi, poite ada po ſzém ſzvitu, i prodikuite Evangyelye ſzemu ſztvorényu, ucsite ſze Narode, kerſztite nyé va Jime Otcza, i Szina, i Duha szvétoga, ucsite nyé ſza obderzsavati, ka ſzam vam zapovidal, ki mojim ricsam veroval bude, ter ſze ukerſzti, oche ſze zvelicsiti, ki pak nebude veroval, oche ſze ſzkvariti, i nut ja ochu cser do koncza ſzvita zvami biti. — Po csaſzi ſzu ſze nyigovi Ucseniki po ſzém ſzvitu rasirili, ucsili ſzu, csagod je Jezus nyé ucsil, szvidocsi-

li ſzu ſzemu ſzvitu, da ſze je On od mertvi gori ſztal, ſzvitovali ſzu ſzim Pokoru csiniti, kerſztili ſzu one, ki ſzu ſze otili pobolsati, i ki ſzu ricsi Jesuseve poszlusali i naszledovali.

I vi lipa Ditcza ſzte ſze kumai narodila, jur ſzte va jime preodicsenoga ſzvétoga Troiſztva pokerschena. Velika miloſzt ſze je vam onda ſzkazala, ar ſzte od iztocsnoga griha ucsischena posztala, i va Czrikvi szte sze med zsive kotrige Jezusa zapiszala. Szada va mladoſzti jimate vrime, i priliku ono ſze naucsiti, csa je Jezus ucsil. Pogleite, i naſzleduite one lipe példe, ké ſzu vam vnogi pobosni osztavili, i krez one ſze k-ſzvétomu zsitku zbudite. Zahvalite vassim ſztarjim, ki vam k-tomu priliku priszkerbu, da ſze nauk kerschanszki, z-koga vekovécsni zsitak zvira, naucsit morete. — Naszleduite ov nauk, da ovden na szvitu ſzrichna, i nigda po szmerti blazsena posztanete. Zato vechkrat ponovite ono obechanye, ko ſzu vassi kumovi na méſzto vaſz na szvétom kerszti ucsinili, naimre da ricsi Jezusa ochete poszlusati, i polag nyi zsiviti.

Gorisztajanye Jezusa je tako krez tulike szvidoke poszvidocseno, da onoga ſzpametan, i jiſztinu lyubéchi cslovik tajat nemore. — Poſzvidocsilo ſze je naimre krez Angyelſzko ſzkazanye Virosztnikom groba, ki szu pred Tanacstvom i gorisztajanye Jezusa, i Angyelszko ſzkazanye ſzvidocsili. Szvidocsilo je ono Angyelſzko zsenam ucsinyeno ſzkazanye, ké szu ſze z-Jezusem pominale. Szvidocsilo ſze jo ono Petru, onim va Emausz putujuchim dvim Ucsenikom, jedinaisztim ſzkupa ſzpravnim Ucsenikom Jezusa, po onom na krai oſzam dan va kolobari Apostolov Thomasu, zopet na morji

Genesareth ribe lovéchim Apostolom k-zadnyemu vech od pet ſztov vernim Naſzlędnikom Jezusa. Dobi ſze tako mogal pouſſat uz dravu pamet jedno pripetényе, ko sze tulikoputi, i krez tulike glave szvidocsi, tajat, ali va onom dvojit? Oſzebuino pak, ako ktomu ono premiſzlimo da ſzu oni szvidoki ovu jiſztinu z-vechega ſzi szvojim zsitkom poszvidocsili, i na potverdjévanye ove jiſztine umerli.

35. §.

Jezus je obechal ſzvojim Ucsenikom Duha ſzvétoga poszlati. Nyigovo va Nebo Zaſztuplényе.

Zatim ſzu Ucseniki Jezusa iz Galilee v-Jerusalem isli k-duhovszkim szvétkom, dabi Bogu za blagoszlovnu litinyu hvalu davali, i obilye nyigovi blagoſzlovov proſzili. I pokidob szu szi jos pred szvétki v-Jerusalem dosli, sze je Jezus nyim szkazal, i nyim tako dugo va Jerusalemi osztati zapovidal, doklyen ſze z-onim szvétim Duhom nadilu, koga je on nyim kod zadnye vecsere obechal. Od ovoga Duha je onda rekal: Ochete Duha szvétoga va obilnoi meri prijeti, va Jerusalemi, Samarii, i po ſzem ſzvitu szvidoki mojega goriſztajanya biti. Krezavo je dal razumiti, da oni nyega szagdér valovati, nyigove nauké, oszebuino pak nyigovo gorisztajanye, ote morat razglasziti.

Zatim je Jezus zsnyimi issal na Olivetanſzki brig, kad sze je cseterdeszéti dan po nyi-

govom odicsenom gorisztajanyu fzpunyéval. Onda szu nyega zadnyics vidili. Ar kad fzu od nyega k-zadnyemu vnoge dragolyubne ricsi csuli, je pred nyihovimi ocsima nyé blagofzlavlyajuch va Nebo gori zét posztal. O veszélye! O Zsaloszt! Vefzélye, ar je Jezus va Nebo issal, da szvojim Ucsenikom, szim vernim naszlednikom, kot i nam mészto pripravi. — Zsalofzt! Ar Jezusa vech niszu vidili. Ali zato sze vindar va Szirotinsztvi niszu kot szirote osztavili, ar vréda po onom jeszu z-Duhom szvétim nadilyeni. Za va Nebo iduchim szu tako dugo gledali, doklyen nyega va oblaki vech nifzu vidili. — Ter nut na jednucs szu uzasze zagledali fztati dva va béloi pratezsi upravne Angyele, ki szu nyim rekli: Muzsi Galileanfzki! Csa sztojite ovden, i va Nebo gledate? Ov Jezus, ki je fzada pred vami va Nebo gori zét, oche zopet doiti, kot fzte nyega vidili va Nebo poiti. Onda fzu na kolena upadajuchi fze Jezusu klanyali, i kruto vefzeli z-Olivetanfzkoga briga va Jerusalem naizad isli, i fzaki dan fzu va Czrikvi Boga dicsili.

Ovo fzamo je tusne Ucsenike ubatrit moglo, kot ubatri ditczu, ako va tuji Orfzag iduchi Otacz veli: Ditcza moja ne boitefze! Ja ochu vréda doiti, neg dobro fze donlyen ponasaite, da doiduch tusbe do vafz ne csujem. To nafz mora batrit, da ochemo nigda viditi Jesusa doiti. Neg terfzit fze moramo, da tako zsivimo, da fze nyigovomu prihodu budemo mogli vefzeliti. — Onda oche on nafz k-fzvojemu Nebéfzkomu Otczu gori zéti, kot je Otacz nyega k-fzebi gori zél. On je pred nami naiper issal, da nam méfzto pripravi, da i mi nigda onde budemo, kadi on va diki Otcza ne-

beſzkoga z-Duhom ſzvétim kralyuje. Ne stentaite moja Ditcza ovako zajacsiti:

Jezus ki v-Nebi sztanujes,
Zverhu szé sztvari kralyujes,
Dai da ja posztanem vridan
Tebe dicsiti vecsni dan.

Zato ochu szë truditi,
Tebi Jezus moi szluzsiti,
Da kad z-voga szvita idem,
K-Tebi vecsnu diku pridem.

Sztalno sze tomu veszelim,
K-Tebi priti dan noch zselyim,
Da z-Angyeli Tvoju diku,
Szpivam nigda vecsnom zsitku.

Kako blagoszlovni jeszu,
Ki sze od mladoszti terszu,
Szvoje duzsnoszti obnasat,
V-lipom rédi sze ponasat.

Ar neg onim che sze dika,
Nigda diliti velika,
Ki Bogu szluzsu v-sztalnoszti,
Nyega jischu v-poniznoszti.

Z-Duhom me tako nadili,
Jezus Szinak Otcza mili,
Da sze napunjm zmudroschum,
Tebi szluzsim ja z-radoschum.

Dai mi, kot nam obiches szam,
K-Tebi priti v-blazseni sztan,
Da Te onden nepresztano
Sztalno dicsim, kaszno rano.

55. §.

Prihod Duha szvétoga.

Csa je Jezus Ucsenikom ſzvojim pri ſzvojem va Nebo Zaſztupleñyu obechal, ono ſze je deſzet dan potlyen, kad ſzu ſze duhovſzki ſzvétki v-Jerusalemi obſzluzsavali, ſzpunilo. — Va onoi hizsi, kadi ſzu Ucseniki Jezusa ſzkupa ſzpravni bili jutro u deveti ura je kot glaſz naglo doiduchega vetra naſztal, i podignul. Vaſz Jeruzsalem je glave podizal, csa to mora biti. Ucseniki Jezusa va hizsi ſzidéchi, i Boga moléchi ſzu ſze ſzvétim Duhom nadilili. Pokazali ſzu ſze zverhu nyi kot ognyeni jeziki, ki ſzu ſzegurnoſzt, i ſztalnoſzt, ku ſzu prijeli, zlamenovali. Onda ſze oni, ki ſzu pervo zbog ſztraha pred Zsidovi va zapertoi hizsi bili, ſze vech niſzu ſztrasili, ocsito prez ſztraha nauk, i goriſztajanye Jezusa glaſziti, k-tomu ſze je nyim pamet raſzvitila, da ſzu i ono, cseſza pervo niſzu razumili, znali, naimre ſzvéto Piſzmo drugim razlagati. — Prijeli ſzu k-tomu dar mirakule csiniti, tuje jezike govoriti, i doiducha pripeténya naiper povidati, aliti prorokovati.

Bilo je pak onda va Jerusalemi od ſzega ſzvita Narodov, ko je pod Nebom, ki ſzu zbog duhovni ſzvétkov va Jerusalem dosli. Ki kad ſzu on nagal viher csuli, ſzu ſze preſztrasili, konomu ſztanu, kadi ſzu Apostoli Jezusa bili, ſze ſztékli, dabi zvidili, csa ono jima zlamenovati. I kad je ſzaki zmed nyi Apostole Jezusa va ſzvojem jeziki govoriti csul, ſzu ſze kruto csudili, i rekli; Nili? Ovi ſzu ſzi Galileanczi? Kako je tako to, da nyé ſzaki zmed naſzva

zvojem jèzìki govoriti, i Bòga dicsiti csuje? Medtimtoga fze je zmed csuda lyudi neg naslo onakovi, ki fze nifzu fztrasili rech, da fzu Apostoli Jezusa pijani, da neznaju, csa govoru. — Onda je Peter z-jednoga visjega méfzta, odkud je nyega fzaki vidil, i csul, ovako govoril: Muzsi Israelfzki, i vi Sztanovniki Jerusalema, ki fze Boga bojite pofzluhnite, i k-fzerczu zamte ricsi moje! Ne mifzlite, da fzu ovi ovden (Apostoli) pijani, pokidob je fztoper devéta ura (Zsidovi fzu k-bosjoi fzlusbi na tasche isli) nego, fzpunilo fze je denafz, csa je nigda Bog krez Joel Proroka prorokovat zapovidal, Naimre: Da ote dnévi priti, va ki oche Bog fzvojim Duhom Szine, i kchere vasse nadahnuti, Szini, i kchere vasse ote fzkrovne ricsi zgvoriti, Mladénczi fzkrovna vidénya viditi, i Sztarczi vassi prorocsna fzanyanya jimati, da oche zverhu vasse ditczé od Duha fzvojega dati, i ote prorokovati, to je od Boga rafzvitjeni tako fzvitlo govoriti, kot fzu nigda Proroki govorili, i da fzaki, kigod jime Gofzpodinovo zazival bude, oche fze zvelicsiti. — Pofzluhnite zato mene bracha moja, je Peter na dalye rekal: Szami znate, da je Bog krez Jezusa Nazarénfzkoga velika csuda, i zlaménya med vami csinil, i krez ona pokazal, da je on fzam Jezusa kvam pofzlal. — Ovoga fzu nassi Poglavari ulovili, na krizs rafzpeli, i umorili, ali Bog je nyega na tréti dan zbudil, ar je nemoguche bilo, da bi fzmert pod fzvojum oblaschum nyega bila zobderzsala, kot je nigda jur zdavno David Kraly i Prorok visnyega Boga od nyega prorokoval. Ov Jezus je od nafz va Nebo podignyen, on je fzada knam pofzlal fzvojega fzvétoga Duha, ki fzeda znami opravlya.

Zato neka vam ſzim znano bude, da je Jezus, koga ſzu krisevali, od Boga nassim sztarim Otczém obechani Kristus. Ove ricsi je Peter z-vnogimi ricsami ſzvétoga Piſzma potverdil, i verovali ſzu vnogi ricsam, ké je Peter govoril, i pitali ſzu nyega: Csa tako jimamo csiniti? Kim je Peter odgovoril: Pokoru csinite, neka ſze ſzaki med vami ukerſzti va Jime Jezusa Kristusa, i ochete prijéti dare Duha ſzvétoga.

Peter je z-ſzvojum Prodikum ſkruto csuda opravil va ſzerczi vnogi Boga bojéchi Zsidovov. On dan ſze je tri jezero dalo ukerſztit, ki ſzu ſztalni Ucseniki Jezusa oſztali, i szaki dan je broi Kerschenikov vechi naſztajal. — Od ovoga vrimena ſzu ſzagdér od Jezusa prodikovali, po ſzém ſzvitu ſze razasli, z-miraku-lami nauk Jezusa potverdjévali, one ki ſzu verovali, i pobolsanye obechali, ſzu pokerſztili, a one, ki ſzu pokerscheni bili, szu szvétim Duhom nadilili, ruke ſzu na nyihove glave vergli, Boga za nye molili, ali kot mi velimo, bérmali.

Ovo ſze jos dan denasnyi po szém kerschanszkom szvitu sztaje. Biskupi, ki szu pravi Namésztniki Apostolov, molu zverhu oni, ki bi sze rado szvétim Duhom nadilili, da ſze va kerschanſzkoi veri, ku jur znat moraju, pocsversztu, i va dobrom naiper zimanyu ujacsaju. Namazsu one z-szvétum krizmum na cseli, ovo namazanye zlamenuje jakoszt, i sztalnoszt, ku kot Kerscheniki va obnasanyu duzsnoszti vere kerschanszko katolicsanszke pokazat moru. Biskup nyim szvoje ruke na glavu verzse, na szvidocsanſztvo nyihovoga naiper zimanya. Ov biskuplyev csin sze zové Bérmánye. — Iz Szega

ovoga morete szpoznat, csa k-Szakramentu bérmanya naiper znat morate, csa szi k-tomu od Boga proszit morete. Ujacsai vasz szam mili Jezus va szvojoi szvétoi veri, On vasz zmiloschum nadili, da ovu pravu veru sztalno do szmerti valujete, nyoi prisztoino zsivite, k-vekovécsnomu zsitku szi kincse szpravlyaite, ki nit molyi nete pogrizti, niti tati podkapati, i ukraszti. O da nigda Jesusa va diki vidili, i ſze vike sze zi szimi szvetczi veszelili budete!

Pridavak.

Od Rasirénya Vére Kerschanszke.

Csudna ſzu bosja déla. Bog, ki je dugo vrime krez Proroke k-ſzvojemu lyucztvu govoril, i ono csa je govoril vnogoputi krez csudne csine potverdil, je k-zadnyemu otil krez ſzvojega jedinorodjenoga Szina Jezusa grisnomu ſzvitu govoriti. Rodil ſze je On, kot je krez Isajasa Proroka naiper povidano bilo od Divicze Marie, v-Bethlehemi, kot je Michaeas prorokoval, dossal je pred nyim Jivan kerſztitely kot je Malachias naiper naſzviſztil, dossal je va Jerusalemſzku Czrikvu, kot je Aggaeus va bosjem Duhi povidal, i tako ſze jeſzu ſza va ſzvétom Piſzmi prorokovana zlaménya va personi miloga Jezusa ſzpunila. Akoprém je pak ſzam Jezus vechkrat vaſz Ztidovſzki Orſzag va tri zadnyi leti zsitka ſzvojega obtekal, i ſzagdér nevolyne, nemochne, betésne z-dobrotivnoſztjum oblosil, akoprém je gluhim csuti ſzlipim viditi, plantavim hoditi dal, akoprém je Z-Vrazi obſzedjene teski goſztov oſzlobodil, grisnike miloſztivno gori zimal, nyim grihe odpuschal, nyé ricsi zsitka vekogécsnoga ucsil, i ſze to z-csudnimi csini potverdil, niſztor da nyemu verovano bude, da je on On od Boga obechani Messias, od koga ſzu Proroki tuliko naiper povidali, i koga ſzu ſzi, jos

poganſzki Narodi zselno csekali, tako je vinder krez tri leta va nyega verujuchi broj kumai na pét ſztov muski glav naraſzt mogal. Ali po prihodu Duha ſzvétoga, koga je Jezus Ucsenikom ſzvojim csudaputij, oſzebuino kod zadnye Vecsere poſzlati obechal: (i ko obechanye je pri ſzvojem csudnom va Nebo zaſztuplényu ponovil) ſzu va veliki seregi, kot je Isajas prorokoval, Narodi ſzvita pod dicsnu Zaſztavu Jezusa bisali.

Kumai je na Duhovſzku Nedilyu ſzvéti Peter k-ſzkupa ſzpravnomu lyucztvu govoril i z-ricsami ſzvétoga Piſzma pokazal, da ſze je Jezus od mertvi ſztal, i da je prihod Duha ſzvétoga ſzad nyegovoga odicsenoga goriſztajanya, od koga je nigda Joël Prorok govoril, da che Bog va zadnyi dnévi ulyat Duha ſzvojega va ſzako télo, jur ſze je tri jezero muski glav po perszi bilo, vidéchi csudna zlamenya ſzu Bozsanſztvo Jezusa ſzpoznali, i va jime nyegovo ukerscheni poſztali. Jos one duhovſzke ſzvétke ſze je ſztalo, da je Szvéti Peter i drugiput k-lyucztvu govoril, i pét jezér muski glav ſze je k-broju kerschenikov prilozsilo. Csa ſzu drugi ſzvéti Apostoli one duhovſzke ſzvétke upravili, onoga nam nemer knyige Csinov Apostolſyki ne povidaju, ali to vinder ſzvidocsu, da ſzu vnoge va krilo Matere Gzrikve dopelyali, ar jos i Seregi popovſzkoga Réda ſzu vu Jezusa verovali. I prémda ſzu Apostoli vechkrat pred veliki Tanacs Zsidovſzki zvani, prémda ſzu nyim onde va jime Jezusa prodikovati prepovidali, prémda ſzu nyé zato vechkrat va Uze pometali, i bicsevat zapovidali, jos ſze niſzu marili, nego ocsito ſzu pred Szpravischem rekli: **Dusni ſzmo Bogu poslusnii biti, nego lyudém.** — Naimre z-dari Duha ſzvétoga nadilyeni ſze niſzu boja, ter uze ſztrasili, nego veſzelo ſzu iz Szpravischa isli, kada ſzu vridni poſztali za jime Jezusa csa terpiti. Ali oſze-

bulno, kad fzu Apostoli med fzobum vafz siroki fzvit razdilili, i kot fzu od va! Nébo iduchega Jezusa zapovid prijeli, fze jefzu po nyém razasli, fzu vnoge verne Nafzledovnike ne neg med Zsidovi, nego jos i med Pogani nasli, ar fzu nauk, koga fzu glafzili, krez csudne csine potverdjevali.

Tako z-jifztinum iz knyig Csinov Apostolfzki znamo, da je Szvéti Peter va Antiokiu Syrie issal, fzvojim prodikovanyem, i hvale vridnim példnim zsitkom tulike Nafzledovnike nassál, da fzu fze va Antiokii fztalni Nafzledniki Jezusa naiper kerschenikí zvali Od onud 'je fzvéti Peter krez Pontus Galacziu, kapadoeziu, Bithiniu v-Rim issal, on'de fzvéto Evangyelye prodikoval, onde prik dva ifzet lét fztalan glafzitely Jezusa, i Vere nyegove fztanoval, i krez mucsnu fzmert krezafze prodikovan nauk potverdil. — On je bil krez fzamoga Jezusa za vidlyivu Glavu fzvéte Matere Czrikve pofztavan, zato do denasnyega dnéva fza Katholicsanfzka Czrikva nyegove Naméfztnike Rimfzkoga Papu kot vidlyivu Glavu ovoga Szvétoga Szpravischa postuje. — Tako znamo, da fze je Szvéti Jivan Apostol ter Evangelista va Maloi Asii uméfztil, i vnoge Nafzledovnike brojil. — Tako znamo, da je Szvéti Andreas va Scythii, Thracii, Akaji, i fzvéti Thomas va Parthi, Medii, Persii, Hirkanii, Baktrii, Velikoi Indii, fzvéti Jakob va Spanii, fzvéti Simon va Agyptusi, fzvéti Barthol va fzkradnyoi Indii, Juda va Mesopotamii, i po drugi Orfzagi fzunosenoga Izhoda razpétoga Jezusa prodikoval. — I fzvéti Paval Apostol, ki je fztoper tréto létó po Jezusevom va Nebo zafztuplényu na csafzt Apostolfzku krez fzamoga Jezusa pozvan bil, je od Jerusalema krez Asiu cser do Spanie csuda fztov mily zemlyé obtékal, i va tom ubtikanyu vnoga progonfztva, vnoge udorcze preterpil,

va vnogi ſzmertni pogibéli bil, ali ſze to je za jime raſzpétoga Jezusa rado terpil, ter ſze je veſzelil, da je zlaményе boja za jime Jezusa na ſzvojem téli noſzil.. Od onud, to je iz Spanie je naizad putoval krez vaſz Gercski Orſzag, ter je one va Veri potverdjeval, ki ſzu po nyegovi, ali drugi Apostolſzki trudi va Jezusa verovali, tako je cser do Jerusalema dossal. Onda je zselyil i Rimſzkomu Varosu szvéto Evangyelye prodikovat, ali v-Rim je neg kot Uznik, zbog vere Jezusa odprimen, dvi léta je onde va Uzi ſzidil, za tim je nyemu onde glava odſzicsena on dan, ki dan ſzu ſzvétoga Petra krisevali. I ſzi drugi ſzvéti Apostoli ſzu vnoga zla, boje, progonſztva, uze z-veſzélyem terpili, i mimo ſzvétoga Jivana ſzi z-mucsnum ſzmertjum va vekovécsna diku k-Jezusu gori zéti bili.

Niſzu pak neg Apostoli Jezusa za Veru csa preneſzt jimali, nego vnogi drugi ſzu vncga terpili po ſzoj Zsidovſzkoi zemlyi, i po ſzém Gercskom Orſzagu. Ar Zsidovi, ki ſzu jur ono vrime po ſzém ſzvitu rasireni bili, ſzu ſze zvéchega z-jednim ſzerczem Veri Jezusa podſztojili: ar ſzu znali, da je Jezus zi zlocsinitelyi na krisu umerl, a oni prémda ſzu ſze va obechanoga Messiasa jáko uffali, tako ſzu nyega neg va jednom dicsnom Obladitelyu ſzi Narodov otili vidit i postovat. Zato kad ſzu ſze kakovi laslyivi Zbludniki podignuli, ter ſzebe za obechanoga Messiasa van dali, onim ſzu verovali, kot je bil Theodas nisto malo vrimena pred prihodom Jezusa, ki je ſzkupa ſzpravil csetira ſztov Vitezov, ali neg vréda obladanoga ſzu Népretelyi umorili. I jedan drugi laslyivi Judas Galilaeus je tako otil vélik pred ſzvitom poſztat, ali on, i ſzi, ki ſzu ſze k-nyemu pridrusili, ſzu ſzkoncsani poſztali. — Jos po porussenom Jerusalemi ſze jedan gvisan Barchochebas Zsidov, lyut cslovik, i velik Razboinik za Zsidovſzkoga Messia-

sa van dal. Ar pokidob je jime nyegovo (Barchochebas) tuliko zlamenovalo, kot Szin Zvézde, je Zsidove zanoril, da fze je va nyém, i va nyegovom jimeni ono Prorokovanye va cseterti knyiga Moysesa popifzano: Oche Zvézda z-Jakoba izajdti, fzpunilo. I pokidob je Achibas ono vrime med Zsidovi od mudroſzti kruto razkricsan Ucsitely Barchochebasa va ovoi norii pódpiral, i z-nyim drugi to potverdjévali, zato fzu fze Zsidovi na novo proti Rimfzkomu Czefzaru podignuli, csuda fztov jezér fze je fzkupa fzpravilo, zmed ki je fzam Rimfzki Czefzar Adrianus vech od pét fztov ofzamdefzét jezér fzkoncsal, mimo oni, ki fzu fze krez glad, betége, i krez ogany fztrosili, ki broi fze ni mogal zviditi. — Jos fze je fzada va zadnyi dnévi, pred dvi fztov leti va fzuncsenom Izhodi jedan takov Zsidovfzki Bluditely nassal, ki fze je za Messiasa van dal, i k-tomu fzu fze Zsidovi od fzi krajov fzvita fzkupa fzpravlyali iz Hollandie, Nimskoga, i Talianfzkoga Orfzaga fzu vnogi tamo prosli, jur fzu stimali, da ote fzega fzvita Ubladitelyi pofztati, ali verlo fzu prehinyeni pofztali, ar fzu fze neg zacsudili, kad fzu ki csuli, ki vidili, da je nyihov laslyiv Messias Turak pofztal. Takóvim laslyivim Zbludnikom csa velim fzu Zsidovi rado verovali, i kerschenikom vnoga zla ucsinili, nifzu kerschanfzke kervi milovali, nege z ognyem, i zselezom nyé proganyali, i nyihovomu Zsitku zafzidali. — Tako fze je naimre va fzercza Zsidovov uffanye va doiduchega Messiasa zakorenilo, da va nyegovom prihodu nigdar nifzu dvojili, i jos do denasnyega dnéva Onoga zsélno csekaju.

I va Talianfzkom orfzagu, ofzebuino v-Rimi fzu keéscheniki pod Rimfzkim Czefzarom Nero csuda terpili. Ov nazloban cslovik je za objit na jednucs csuda mefzti Rim varos vasgati zapovidal. Prémda je

szaka Dussa, znala, da sze je ta nazlob na nyegovu zapovid ucsinila, jos je on, da odurnoszt toga csina od szebe odriva, kerschenike krivil. Zato je zapovidal nyé szkupa poloviti, va uze pometati, i zatim szakorjacski mucsiti, jedne szablyum pomoriti, druge do szmerti biti, opet druge va ovcsje, i kozje kozse positi, k-sztupom nyé povézati, nyé pored po varosi porédíti, z-vruchum szmolum, i z-voszkom polyati, odzgor vasgati, da szu tako kot szmolyenicze gorili, i nisze odurilo nyemu tako po nochi, kad szu gorili, med nyimi sze voziti. — Vnogi szu onda, kot je szam Jezus zapovidal: Kad vasz va jednom Varosi proganyali budu, biste va drugoga, sze raztékli, vnogi glad, zsaju, i druge nevolye terpili, vnoge szu divlye sztvari razterzale, i pozserale, vnogi po loza, po pusztina bludili, vzemalszki jama sztanovali. Onda sze je pocsel pervi pocsétak oni szvéti Pusztenikov, i klosterszki Rédov, ki szu sze po vrimenu po szem kerschanszkom szvitu rasirili.

Niszu pak Kerscheniki neg v-Rimi tako proganyani bili, nego po szém Rimszkom Dersanyu, ko sze je ono vrime na dvi jezero mily zemlyé raztégnulo; ar szu niki nepobosni Rimszki Czeszari, kot Nero, Domiczian, Severus tako zapovidali. Akoprém szu pak niki razumnii Czeszari, kot Adrian, Antonin, Markus Aurelius ostro prepovidali Kerschenike zbog vere proganyat, tako szu sze vindar vnogoputi zbludi med poganszkim lyucztvom na Zsidovszko podpadanye podignuli, va ki szu Pogani z-Zsidovi Kerschenike na szmert potribovali, vnoge pomorili; ar poganszki Czeszarov poganszki Naméstniki szu otaino takove zblude podpirali, ko zato, ar szu kerschanszku veru oduravali, ko, ar szu Poganom ugajali, ko, da szu szi mosnye napunyévali, ar szu szi vnogi Kerschenikov jimanye poszvojali.

I akoprém je Bog nigda ter nigda Czefzare podignul, ki fzu proganyanye Kerschenikov prepovidali, tako fzu fze zopet fztali drugi, ki fzu nyé proganyali, i proganyat dopufztili, i zapovidali. Ofzebuino Deczius Rimfzki Czefzar je fzvojim Naméfztnikom po fzi Orfzagi zapovidal, da Kerschenike fzakorjacski mucsu, nyihov broi na manye fzpravit fze terszu. Spodobnim rédom je Valerianus Czefzar Kerschenikom prepovidal fze k-Bogomolybi fzkupa fzpravlyati. Zapovidal je Biskupe, Duhovne, i Levite pomoriti, plemenitoga réda, i va veliki Csafzti buduche lyude od Csafzti, i od fzega, csa fzu jimali, odpitati, i ako Kerschanfztvu odpovidat nétte, pomoriti. I pokidob fze vnogi za takove zapovidi nifzu marili, i jos Boga molit fzkupa fze zhajali, kot i bosju Rics pofzlusat, i fzvéte Sakramente prijéti, jefzu vnogi pomoreni pofztali.

Ali zmed fzi Protivnikov kerschanfzkoga Szpravischa nai fzpuprotivnii je bil Maximianus, ter Diokleczian Rimfzki Czefzari. — Pervi (Maximianus) je mimo vnogi profzti, i plemenitoga Réda lyudi vnoge Voschanfzkoga Réda muzse pomoriti zapovidal. Jedan vafz sereg (Regemenat) Vitefzki Vojakov, ki fzu fzvétoga Mauricziusa postovali, je naiper fzakoga defzétoga, zatim vafz nyemu podlosan Voschanfzki Serég pored, k zadnyemu Velikase Mauricziusa, ki je fzvoje Voinike va Veri Jezusa potverdjéval, umoriti, po onom fzim fzvojim Naméfztnikom kerschenike proganyati, fzkoncsavati, umarati zapovidal.

Drugi (Diocleczian) zverhu fzi fzvoji Pred Naméfztnikov je jos i jime kerschanfzko otil fzkoncsati. Naiper je zmed fzvoje domache druzsine one iz fzlusbé obpufztil, ki fzu kerscheniki bili. — Vréda je fzvoju Zsenu (Prisku) i fzvoju Jaschu kcher (Valeriu) ké fzu kerschenicze bile, tujim Bogom aldo-

vati fziloval. — Naipremoguchii kralyefzki Dvornikі, krezake je, On Czefzar pofztal, fzu zbog kerschanfzke Vére pomoreni pofztali. Polovlyeni szu duhovnoga Réda Muzsi. Onda je Sixtus Rimfzki Papa, onda je Lovrenacz Levitanfzkoga Réda va ognyi posgan bil. Onda ako je ki obtusen bil, da je Kerschenik, nifze vech pokazanya potribovalo, dofzt je bilo, ako fze je ki za Kerschenika valoval, ali kot Kerschenik fzpoznal, jur je zato na lyutu fzmert odfzudjen pofztal. I pokidob da fzakoga nafze nifzu dofzpili mucsit, fzu Kerschenike va kolobare fzpravili, okolu nyi okrug ogany nalagali, i tako nyé fzvita fzprohodili. Na Diokleczіana zapovid fzu nato odrédjeni Szudczi z Grabanti po Czrikva isli, od fzi lyudi potribovali, da Bolvanom alduju, i Kerschenike, ki fzu fze prez fztraha aldovat kratili, jefzu umorit zapovidali. — Knyige Szvétoga Pifzma fzu Kerschenikom pozimali, i posgali, kerschanfzkoi Ditczi fzu va Skole hodit prepovidali. Uze fzu z-Kerscheniki pune bile, z nigdar vidjenimi mukami fzu Kerschenike Sirom mucsili. — Eusebius Biskup pise, da je On fzam z ocsima vidil, da fzu po tridefzet, po cseterdefzet, i po fztov Kerschenikov na jednucs mucsili, i da fzu kervné kupelyi Kerschenikov vech lét pored durale, da fzu va Asii jedan Varos, kadi fzu fzami Kerscheniki fztanovali, Pogani vasgali, i fzega do tal posgali. I pifzma je Diokleczian pofzlal va Talianfzku, i Franczofzku Zemlyu, i onde Kerschenike tako mucsit i Czrikvé rusit zapovidal. Va Talianfzkom Orfzagu fze je nemer to ucsinilo, ali va Franczofzkom Kralyefztvi je jedan milofztivnoga fzercza Poglavnik Constanczius Klorus z-Kerscheniki pomilovanye jimal, ni dopufztil zbog Vére komu csa ucsiniti, ali da Diokleczianu ugodi, Czrikve, pokidob jefzu fze one krez lyude zopet zgraditi mogle, je zrusiti dopufztil.

Ali kot veli Szvéto Pifzmo, ni mudroszti, ni Szpametnofzti, ni tanacstva proti Gofzpodinu. Bar fzu csa Zsidovi, i Pogani csinili, da kerschanszko jime zataru, tako fzu fze vindar zaman trudili. Ar Kerscheniki z-lyubavum Visnyega vasgani fze nifzu fzmerti fztrasili, nego vefzelo fzu umirali, i to, ni neg poglaviti fzercseni muzsi, ali Boga bojéche zsené, nego mladénczi, divoike, jos nit ditcza fze fzmerti nifzu fztrasila. Vnogi fzu sze fzami isli u-vadit. I z-csim fzu nyé poganfzki Velikasi jacso proganyali, i zatirali, z-csim fzu vech zmed nyi po. morili, fztim fzu seregi Kerscehnikov vechi pofztajali, ar fzu fzami Pogani va csudni csini, ké je Bog krez fzvoje Mucsenike csinil, zmosnu bosju ruku fzpoznali. Vnogoputi fzu pri fzmerti jednoga Mucsenika czéli seregi Poganov Kerscheniki pofztali, kot fze je fztalo pri mucsnoi fzmerti fzvétoga Klemena Rimfzkoga Papé, kadi fzu czéle Obcsine na jednucs Bolvanfztvo ofztavile, i Veri va Jezusa Kristusa fzebe podvergle. Tako, kad fzu fzvétoga Venancziusa, i fzvétoga Vitusa (Vida) petnaifzt lét fztaroga mladéncza, kot i fzvétu Agnes, dvanaifzt lét fztaru divoicsiszu mucsili, fze je velika nosina lyudi na kerschanfzku véru obernula.

I prémda fzu ova progonfztva Kerschenikov krez czeli tri fztov lét durala, prémda fzu onoga vrimena Czefzari kruto premoguchi bili, Kerschenikov kervi nifzn milovali, prémda fzu po fzi Orfzagi potoki kerschanfzke kervi czurili, prémda fzu fze po fzi Varosi ognyi nalagali, va ki fzu Kerscheniki pékli, prémda fzu malinfzki kameni fzagdér ptipravni fztali, ké fzu kerschenikom na vrat obissévali, ter zatapali, prémda fzu Pogani fzagdér nozse i mecse bruszili, fzkimi fzu Kerschenike umarali, vindar nifzu zmogli kerschanfzkoi véri csudnoga rasirénya pregraditi. Neg va kratkom vrimenu fze je vera Jezusa Kristusa tako

rasirila, da je mudri Tertullian ſzvoje vrime na krai ſztov seſztdeſzét lét po ſzmerti Jezusa piſzal, da ſzu ſzkoro jur ſzi Narodi kerscheniki, i da Poganom drugoga niſzu oſztavili, odlag prazne bolvanſzke Czrikve. Naimre prolyana kerv Mucsenikov je bila kot rodno ſzime, iz koga ſzu Kerscheniki niknuli, kot on iſzti mudri Tertúllian veli. I ſzvéti Hyeronimus Otacz pise, da ſzu va ono vrime tuliki ſzvoju kerv za verú Jezusa krez mucsnu ſzmert prolyali, da bi ſze na ſzaki dan léta trideſzet jezér Mucsenikov brojit moglo.

Ali na krai tri sztov lét ſze je Bog na serege ſzvoji Ovcsicz, ké ſzu ſze na nyegovo prepuschényе va progonſztvi kot zlato va ognyi ſznasile, i csiſztile miloſztivno uglédal. Veliki Konstantin je Rimſzki Czeſzar naſztal, ſzin onoga Franczoſzkoga Velikasa, od koga je zgora povidano, da ni dopuſztil kerschenikov zbog Vére mucsiti, akoprém je ono Diokleczian zapovidal. Ovoga Konstantina je Bog nato odrédil, da ſze Kerschenikom krez nyega po ſzém Rimſzkom Dersanyu mir dopita. Ov Konstantin ſzi je jednu dob glávu terl, (miſzlil) kako bi mogal ſzvojega Protivnika Makzenczia obladati. Zaglédal je onda na Nebi vadne zlamény ſzvétoga krisa, i zverhu krisa napiſzak: Va ovom zlaményu oches obladati. Veroval Konstantin nebéſzkoi ricsi, ſze voschanſzke Zaſztave je zlaményem krisa nakincsil, i pod ovim kripnim zlaményem je ſzvojega Protivnika obladal, i veroval je, da na tom neg ſzamomu Jezusu, pod csijem zlaményu je Obladitely poſztal, zahvaliti jima.

Po ovom pripetényu je nyegova perva, i naivecha ſzkerb bila, da ſze on ſzkrovnoſzti vére kerschanſzke naucsi, i da ſze po ſzi Rimſzki Orſzagi Kerschanſztvo rasiri. — Zato je vnoge zapovidi po ſzi Derzsanyi poſzlal, ſzkimi je dopuſztil Kerscheni-

kom veru kerschanſzku ocsito valovati, od Kerschenikov odpitane Czrikve je naizad dati zapovidal, nove nacsinyati je doſzlobodil, i Pogane iz skurin Bolvanſztva ſze je na ſzvitloſzt kerschanſzku dopelyati terſzil. Poganſzke Czrikve je ko zrusiti, ko zapriti odrédil. Nedilyni dan je po ſzém Rimſzkom Orſzagu ſzvetit zapovidal. Kruto velike i plemenite Czrikve je ſzvojim potroskom nacsinil. Biskupom, i ſzemu duhovnomu Rédu je vnoge glaſzovite milosche (Privilegie) prikazal. — Po nyegovoi ſzkerbi je nyegova Mati ſzvéta Helena ſzvéti krizs, na koga ſzu Zsidovi Jezusa razpeli, va zemlyi na brigu Kalvaria zakopanoga nasla; ko krisno drivo do denasnyéga dnéva ſze v-Rimi zobdersava. I méſzto groba blizu Jerusalema, kot i méſzto narodjenya Jezusa va Bethlehemi je z-dvimi kruto plemenitimi Czrikvami nakincsil. — On je med Rimſzkimi Czeszari pervi Kerschenik poſztal, i za nyim ſzu ſzi kerscheniki bili. Po onom vrimenu ſze je véra Jezusa po ſzém ſzvitu tako sirila, da ni méſzta, kamo glaſz vere kerschanſzke nebi bil dossal. — Onda ſzu czéle obcsine, Varosi, Kralyeſztva vidéchi plemenite példe ſzvoji Velikasev na jednucs Bolvanſztvu odpovidali, tujim Bogom ſze ſzmijali, nyé odurili, i pod zaſztavu Jezusa priſzégli. — I akoprém je umirajuche Bolvanſztvo jos po csaſzi kada, ter kada glavu podignulo, tako ſze vindar vech ni zvracsilo, nego po ſzém Rimſzkom Kralyéſztvu ſze je z-csiſzta zaterlo. — Jos i zvona Rimſzkoga Dersanya ſzu po csaſzi vnogi Pogani pod krisom Jezusa mirno zaviche jiſzkali, i batrenye nasli, Bolvanſztvo odurili, i va seregi k-onomu brigu (Czrikvi,) ki je polag ricsi Isajasa Proroka pripravan ſztal, da ſzpaſzenye dobénu, ſze ſztékli.

Va ovoi Czrikvi jeſzte vi mali serég ove ſzlavne Biskupie, lipi, i zdravi kotrigi. Hervaczki Na-

rod! Pod Zaſztavum ové Czrikve, to je pod zlaménnyem ſzvétoga krisa ſztalno vojujuchi vojujte ovo kratko vrime, ko sivit jimate. Szpoznaite onu miloſzt, ku je vam Bog ſzkazal, da ſzte va veri ove Czrikve prez vasse vridnoſzti rodili, nepreſztano na tom dari Bogu hvalite, i ſztalno va toi ſzvetoi veri sivite. Iz toga vam pak zmed ſzega szvita narodov nai vecha dika prirascha, da akoprém ſzu ſze va Czrikvi Jezusa mimo povidani Protivnikov, i Zatornikov po csaſzi nasli, ki ſzu iz ove ſzvéte Obcsine odſztupili (kot ſzu krivoverczi) jos ſzu vassi pokoini Predméſzniki, i Boga bojéchi ſztarji krez marlyive ſzkerbi, trudne pote vassi duhovni Paſztirov Hervatzki Farnikov ov mali seróg va ſzvojoi lipoi ſznagi zobdersali, da ſze nijedan kotrig krez krivu veru ni pognyuſzil, nego va onoi ſzvojoi laschoi lipoti je nauk Jezusa cser do naſz doczuril, va koi je onoga ſzam jedino rodjeni Szin bosji Jezus Kristus glaſzil, i nyegovi ſzvéti Apostoli ucsili. Dika zato Tebi budi zajacsena Otacz ſzvitloſzti! Ti obdersi i na potlyen ov mali serég va tvojoi znanoſzti! Ti nyega z-miloschum nadili, da nigda vridan bude Tebe dicsiti va vekovecsnoi ſzvitloſzti!!!

Pregléd

Va ovom II. Déli nahajajuchi Naukov.

Upominanye.

Va szakom sztani je druga uredba, druga pravicza, velu va prilicsnoi ricsi. Zato, ako sze va ovi knyiga komu csa to nebude vidilo, ako ké ſzlove ne naide z-onim zlamenyem (') pozlamenovane, ko bi on morebit zselyil, neka prestima, da sze ove knyige jeszu piszale za va dvi Biskupia (Jurszka, Szombathelszka) sztanujuchi Hervaczki narod, ki kugod rics va jednom szeli na duzsicski zrecsé, ku va drugom Szeli na kratki zgovoru, i ravno zato szu ova pozlamenya na meszta szamohot va peti osztala; da szaki po szvojem zakoni, kad sztal bude, ricsi ali na kratki, ali na duzsicski zgovori. — I akoprem sze je szkerbilo, da sze csuda griskov va nyi nebude nahajalo, tako sze je jos v-nikuliki meszti pripetilo, da szu sze ke szlove preminile, ali zizma zaosztale, csemu sze ni csudit, ar Szlagacs szlov je Nimacz bil, komu sze ne more zamirit, ako va tujem jeziki va koi szlovi zabludi. — Zatoga sze vinder va szem pervom deli neg dvaiszet dvi takovi griskov nahaja, ke szaki mudar Stavacz lahko popravit more. Drugi Del ovi knig je jos z-vechim szkerblyum stampan, ar va nyem, akoprem je od pervoga obilnii, sze jos

manye takovi mali griskov nahaja. — Mimo ovi mali griskov, za ke szkoro ni vridno csa rech, sze va pervom Deli csetire griske nahajaju, ké popravlyanya potribuju, zato sze ovden pozlamenuju. Tako:

I. Deli.	54	sztrani	3	redi	meszto	jednaki	sti	nejednaki
	79	—	2	—	—	Jacobu	—	Joabu
	93	—	6	—	—	bolvanszkim	—	popovszkim
	109	—	20	—	—	z-drugim	—	z-dugim
II. Deli.	170	—	19	—	—	zbludil	—	zbudil

V-Pridavki 222 l. 24 k-riosi Mauricziusa prilosi (V e l i k a s s a)

